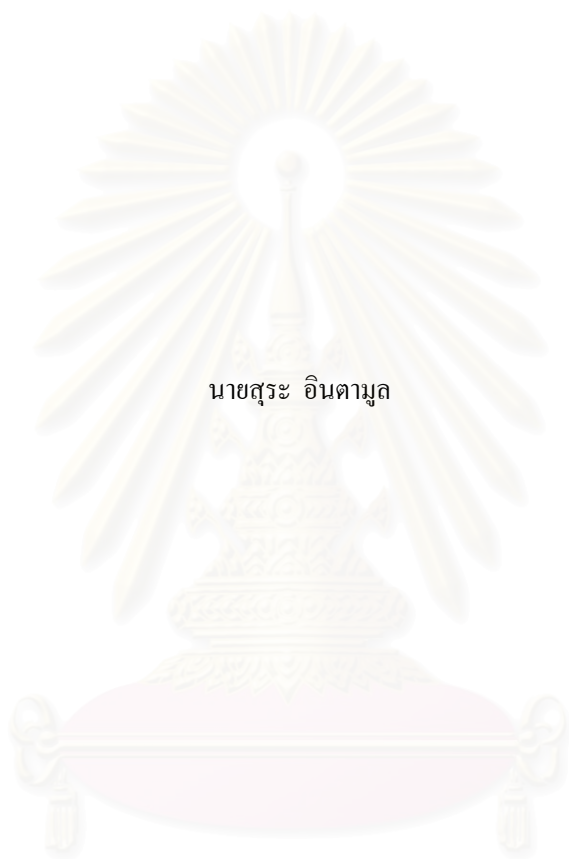

ภาพลักษณ์สังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์ของออสการ์ ไวลด์

นายสุระ อินตามูล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-1610-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE IMAGE OF ENGLISH SOCIETY DURING THE VICTORIAN AGE IN
OSCAR WILDE'S COMEDIES OF MANNERS

Mr. Sura Intamool

วิทยาลัยศิลปวิทยามหาจักรี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Comparative Literature
Department of Comparative Literature
Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-1610-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ภาพลักษณ์สังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนในบทละคร

คอมดีออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์

โดย

นายสุระ อินตามูล

สาขาวิชา

วรรณคดีเปรียบเทียบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว. กองกาญจน์ ตะเวทีกุล

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภัทัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เกกิจวิทย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว. กองกาญจน์ ตะเวทีกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตรีศิลป์ บุญขจร)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุระ อินตามูล : ภาพลักษณ์สังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนในบทละครคอเมดีออฟแมนเนอร์ส
ของออสการ์ ไวลด์ (THE IMAGE OF ENGLISH SOCIETY DURING THE VICTORIAN
AGE IN OSCAR WILDE'S COMEDIES OF MANNERS) อ . ที่ ป ร ี ก ษ า :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว. กองกาญจน์ ตะเวทีกุล, 151 หน้า, ISBN 974-17-1610-9.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทละครจำนวน 4 เรื่องของออสการ์ ไวลด์อัน
ได้แก่เรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* เรื่อง *An Ideal Husband*
และเรื่อง *The Importance of Being Earnest* โดยการวิเคราะห์ลักษณะคอเมดีออฟแมนเนอร์ส
(Comedy of manners) ในบทละครดังกล่าว สภาพสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนที่สะท้อนใน
บทละครและภูมิหลังของไวลด์ที่มีอิทธิพลต่อบทละครของเขา

บทละครทั้งสี่เรื่องของไวลด์เป็นบทละครคอเมดีออฟแมนเนอร์สที่แสดงภาพชีวิตของคน
ในสังคมชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของอังกฤษยุควิกตอเรียน ในด้านสภาพความเป็นอยู่ ความบันเทิง
การสืบทอดทายาท การแต่งงาน และการศึกษา เนื่องจากออสการ์ ไวลด์คุ้นเคยกับสังคมชนชั้นสูง
และชั้นกลาง ทำให้เขาสามารถถ่ายทอดภาพสังคมดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ไวลด์ได้วิพากษ์วิจารณ์
สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมวิกตอเรียนอย่างความเคร่งครัดจนเกินเหตุของพวกเพียวริตัน ความทะเยอทะยานของ
ชนชั้นกลาง ความทุจริตในวงราชการ และความมุ่งมั่นที่ไร้เหตุผล ยิ่งกว่านั้นไวลด์ยังได้เสียดสี
ล้อเลียนค่านิยมบางประการของคนในสังคมเช่นความฟุ่มเฟือย การซุบซิบนินทาและความหน้า
ไหว้หลังหลอก

การศึกษาเปรียบเทียบบทละครคอเมดีออฟแมนเนอร์สทั้งสี่เรื่องของออสการ์ ไวลด์กับ
สังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนนี้แสดงให้เห็นความสำคัญของบทบาทของวรรณกรรมในการสะท้อนสังคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา	วรรณคดีเปรียบเทียบ	ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา	วรรณคดีเปรียบเทียบ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา	2545	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4280214422 : MAJOR COMPARATIVE LITERATURE

KEY WORD: ENGLAND / VICTORIAN AGE / OSCAR WILDE / COMEDY OF MANNERS

SURA INTAMOOOL : THE IMAGE OF ENGLISH SOCIETY DURING THE VICTORIAN AGE IN OSCAR WILDE'S COMEDIES OF MANNERS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. M.R. KONGKARN TAVEDHIKUL, 151 pp. ISBN 974-17-1610-9.

The objective of this thesis is to study 4 plays of Oscar Wilde: *Lady Windermere's Fan*, *A Woman of No Importance*, *An Ideal Husband* and *The Importance of Being Earnest*, by analysing the characteristics of comedy of manners in the plays, the victorian society portrayed in the plays and the influence of Wilde's background on his plays.

The four plays of Oscar Wilde are comedies of manners which portray the upper class and the middle class in English society during the Victorian age in terms of ways of living, entertainment, estate inheritance, marriage and education. Since Wilde was familiar with the upper and middle classes, he could vividly portray them. The author criticizes some occurrences in Victorian society, which are the overstrictness of puritans, the ambition of the middle class, the corruption of the government officers and the desire of people to be irrationally earnest. Furthermore, certain behaviors of people in the society--extravagance, scandalmongering and hypocrisy--are satirized by Wilde.

The comparative study of Oscar Wilde's comedies of manners and the Victorian English society demonstrates the significant role of literature as reflection of society.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department Comparative Literature

Student's signature.....

Field of study Comparative Literature

Advisor's signature.....

Academic year 2002

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว. กอญ กัญญ์ ตะเวทีกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด และด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เถลิงวิทย์ ประธานกรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตรีศิลป์ บุญขจร กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ซึ่งได้กรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนวิทยานิพนธ์จึงขอขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ดร. วรณี อุดมศิลป์ อาจารย์ถนอมนวล หิรัญเทพ และอาจารย์ศิริพร ศรีวรกานต์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำต่างๆ ที่เป็นประโยชน์และคอยกระตุ้นเตือนให้ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ศึกษาและทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่องตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณสุนิสา ศรีเจริญ และคุณวัลย์ลักษณ์ ตรงจิตติปัญญา เจ้าหน้าที่ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบที่กรุณาช่วยเหลือติดต่อประสานงานในการสอบและนัดหมายกรรมการเพื่อแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พจิ ยูวชิต และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คาริณา โชติโรภาส ภาควิชาภาษาอังกฤษที่สนับสนุนในด้านข้อมูลและคำแนะนำต่างๆ ที่เป็นประโยชน์

ขอขอบคุณคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้ปลูกฝังความรู้ความคิดอันเป็นพื้นฐานสำคัญให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณภาตรี-คุณฉอน ทอดด์ ดร. โทมัส เอ. วูล์ฟ คุณเรนดัล ฮิกกินส์ และคุณเดวิด อัลเลน ซึ่งมีส่วนสนับสนุนในด้านข้อมูลและคำแนะนำต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ขอขอบคุณ คุณคารก วงศ์ศิริ คุณสุวรรณี จักราวรุช คุณศิริวรรณ ชีระปัทมภ์ คุณญานิกา แซ่เอ็ง คุณนิกร แซ่ตั้ง ทุกคนที่โรงละครกรุงเทพและแคส เอนเตอร์เทนเมนต์ รวมถึง พี่กบ พี่วิน ก้อย โฆษิต หนู่ย แอร์ อ้น น้ำผึ้ง ต้ม หนูแดง สุ หวีว หนิง ผึ้งและน้องเก่งสำหรับกำลังใจและความห่วงใยให้ทำวิทยานิพนธ์ได้เสร็จลุล่วงด้วยดี ยิ่งไปกว่านั้น ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรวณีย์ สุขุมวาท ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เป็นแรงบันดาลใจสำคัญให้ผู้เขียนวิทยานิพนธ์รักงานวรรณกรรมของออสการ์ ไวลด์

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณแทบเท้า พันตรี ระเดช และ คุณสุदारักษ์ อินตามูล บิดาและมารดาอันเป็นที่รักยิ่ง ผู้คอยช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ทั้งยังเป็นกำลังใจสำคัญยิ่งให้ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง และขอขอบใจ คุณสรารุช อินตามูล น้องชายที่ให้ความรู้ด้าน

คอมพิวเตอร์อันจำเป็นต่อการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ ทุกคนในครอบครัวเป็นแรงผลักดันให้ผู้เขียน
วิทยานิพนธ์ทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนประสบความสำเร็จ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตารางและภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	5
1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 ลักษณะคอมพิวเตอร์แฟมเนอรัลในบทละครของออสการ์ ไวลด์.....	8
2.1 ความเป็นมาของคอมพิวเตอร์แฟมเนอรัล.....	8
2.2 ลักษณะคอมพิวเตอร์แฟมเนอรัลในบทละครของออสการ์ ไวลด์.....	13
2.2.1 บทละครของออสการ์ ไวลด์เป็นคอมพิวเตอร์แฟมเนอรัล.....	13
2.2.1.1 เรื่องราวของคนในชนชั้นสูง.....	15
ก. ชนชั้นสูง.....	16
ข. ชนชั้นกลาง.....	19
2.2.1.2 บทสนทนาที่คมคายใช้ไหวพริบ.....	20
2.2.1.3 ตัวละครเอกที่ทำเรื่องโง่เขลา.....	24
2.2.2 การวิเคราะห์โครงสร้างคอมพิวเตอร์แฟมเนอรัลของออสการ์ ไวลด์.....	26
2.2.2.1 โครงเรื่อง.....	26
2.2.2.2 ตัวละคร.....	44
ก. ตัวละครที่มีอดีต.....	44
ข. ตัวละครซึ่งรู้เรื่องของผู้อื่น.....	45

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.2.2.3 ฉาก.....	47
ก. ฉากที่พักอาศัยของชนชั้นสูง.....	47
ข. ฉากที่พักอาศัยของชนชั้นกลาง.....	48
บทที่ 3 สังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนและภูมิหลังของออสการ์ ไวลด์.....	50
3.1 สังคมอังกฤษยุควิกตอเรียน.....	51
3.1.1 การเมืองและการปกครอง.....	52
3.1.2 เศรษฐกิจ.....	53
3.1.3 ศาสนา.....	54
3.1.4 สังคมชนชั้นสูง.....	55
3.1.4.1 สภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นสูง.....	55
ก. เขตที่อยู่อาศัย.....	56
ข. การมีคิรับใช้.....	57
3.1.4.2 ความบันเทิงของชนชั้นสูง.....	57
ก. กีฬาในชนบท.....	58
ข. งานเลี้ยงตามบ้าน.....	58
ค. การร่วมเทศกาลในเมือง.....	59
ง. การอุปถัมภ์ศิลปะ.....	59
จ. การดื่มสุรา.....	60
ช. การพบปะเยี่ยมเยือน.....	60
3.1.4.3 การสืบทอดทายาทของชนชั้นสูง.....	60
3.1.4.4 การแต่งงานของชนชั้นสูง.....	61
3.1.4.5 การศึกษาของชนชั้นสูง.....	62
3.1.5 สังคมชนชั้นกลาง.....	63
3.1.5.1 สภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นกลาง.....	63
3.1.5.2 การแต่งงานของชนชั้นกลาง.....	64
3.1.5.3 การศึกษาของชนชั้นกลาง.....	65
3.1.5.4 ผู้หญิงในยุควิกตอเรียน.....	65
3.2 ภูมิหลังของออสการ์ ไวลด์.....	66
3.2.1 ครอบครัวของออสการ์ ไวลด์.....	66

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.2.2 การศึกษาของออสการ์ ไวลด์.....	67
3.2.3 ชีวิตทางสังคมของออสการ์ ไวลด์.....	69
3.2.4 ลักษณะความเป็นนักพูดที่มีอารมณ์ขัน.....	72
บทที่ 4 ภาพสะท้อนในบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์.....	76
4.1. แนวคิด.....	76
4.1.1 ความเคร่งครัดจนเกินเหตุของเพียวรีตัน.....	76
4.1.2 ความทะเยอทะยานของชนชั้นกลาง.....	78
4.1.3 การทุจริตในวงราชการ.....	80
4.1.4 ความมุ่งมั่นที่ไร้เหตุผล.....	82
4.2 ตัวละคร.....	84
4.2.1 สาวสังคม.....	84
4.2.2 ผู้หญิงที่ชอบบอกคำสั่ง.....	88
4.2.3 ผู้หญิงที่ยึดมั่นในความคิดของตน.....	91
4.2.4 ผู้ชายเจ้าสำราญ.....	97
4.2.5 บุตรีที่อยู่ในโอวาทของผู้ปกครอง.....	101
4.2.6 คนชั่วในคราบผู้ดี.....	103
4.2.7 ผู้หญิงช่างนินทาและสอดรู้สอดเห็น.....	104
4.3 ฉาก.....	106
4.3.1 นครลอนดอน.....	106
4.3.2 เขตของชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง.....	107
4.3.3 บ้าน.....	108
4.3.3.1 บ้านของชนชั้นสูง.....	109
4.3.3.2 บ้านของชนชั้นกลาง.....	110
4.4 สภาพความเป็นอยู่.....	111
4.4.1 การมีคนรับใช้.....	111
4.4.2 การมีรถม้า.....	114
4.4.3 ความบันเทิง.....	114
4.4.3.1 งานเลี้ยงในช่วงเทศกาล.....	115
4.4.3.2 การล่าสัตว์.....	116

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.4.3.3 การดื่มสุรา.....	117
4.4.3.4 การพบปะเยี่ยมเยือน.....	117
4.4.4 การสืบทอดมรดกของชนชั้นสูง.....	118
4.4.5 รสนิยมของชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง.....	119
4.4.5.1 รสนิยมในสิ่งทันสมัย.....	119
4.4.5.2 รสนิยมในสิ่งฟุ้งเฟ้อ.....	123
4.4.5 การแต่งงาน.....	125
4.5 คำพูดที่บ่งบอกการศึกษาและการสนทนาที่ไร้สาระ.....	126
4.5.1 คำพูดที่บ่งบอกการศึกษา.....	127
4.5.1.1 การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่น.....	127
ก. พระคริสตธรรมคัมภีร์ของศาสนาคริสต์.....	127
ข. นิทานปรัมปราของกรีก.....	133
4.5.1.2 การพูดในการเข้าสังคม.....	135
4.5.2 การสนทนาที่ไร้สาระ.....	138
4.5.2.1 ชีวิตครอบครัวของตนเองและผู้อื่น.....	138
4.5.2.2 การนินทา.....	139
บทที่ 5 บทสรุป.....	142
รายการอ้างอิง.....	146
บรรณานุกรม.....	150
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	151

สารบัญตารางและภาพ

หน้า

ตารางแสดงลักษณะสำคัญของคอมพิวเตอร์.....15

แผนภาพแสดงการพัฒนาโครงเรื่องของบทละคร.....28

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

คั่นช่องแห่งยุคสมัย ภาพถ่ายชีวิตของยุคสมัย ภาพสะท้อนของช่วงเวลา หรือจะอีกทีคำเปรียบเทียบกับในทำนองเดียวกันที่นักวิจารณ์วรรณกรรมใช้บ่งบอกลักษณะของวรรณกรรม ล้วนมุ่งแสดงความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคมในลักษณะที่วรรณกรรมสะท้อนสภาพความเป็นไปในสังคม วรรณกรรมนำเสนอสภาพเหตุการณ์และความเป็นไปของสังคมในช่วงเวลาหนึ่งๆ นอกจากนั้นวรรณกรรมยังสามารถทำให้เราได้รับรู้ทัศนคติและความรู้สึกของคนในสังคมด้วย ผู้เขียนวรรณกรรมซึ่งเป็นตัวแทนหรือกระบอกเสียงของคนในสังคมย่อมถ่ายทอดความคิดเห็นและความรู้สึกต่อเหตุการณ์หรือความเป็นไปของสังคมผ่านทางความคิดและการกระทำของตัวละครต่างๆ ตรีศิลป์ บุญขจร ได้อธิบายลักษณะทั้งสองประการของวรรณกรรมที่ให้ข้อมูลทางสังคมและความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนไว้ดังนี้

วรรณกรรมเป็นภาพสะท้อนของสังคม การสะท้อนสังคมของวรรณกรรมมิใช่เป็นการสะท้อนอย่างบันทึกเหตุการณ์ทำนองเอกสารประวัติศาสตร์ แต่เป็นภาพสะท้อนประสบการณ์ของผู้เขียนและเหตุการณ์ส่วนหนึ่งของสังคม วรรณกรรมจึงมีความเป็นจริงทางสังคม สอดแทรกอยู่

วรรณกรรมอาจสะท้อนสังคมทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม ด้านรูปธรรมหมายถึงเหตุการณ์ทั่วไปที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนด้านนามธรรมหมายถึง ค่านิยมในชีวิตจิตใจของคนในสังคม ตลอดจนความรู้สึกของผู้เขียน¹

ในส่วนที่เป็นความรู้สึกของผู้เขียนนั้น ผู้เขียนอาจจะแสดงความปรารถนาที่จะให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นหรืออาจจะวิจารณ์สังคมเพื่อให้คนรับทราบปัญหาหรือสภาพการณ์ในสังคมที่เลวร้ายอันจะต้องแก้ไขแล้วจะได้รับแก้ไขปัญหาหรือสภาพการณ์นั้น

¹ตรีศิลป์ บุญขจร, *นวนิยายกับสังคมไทย พ.ศ.2475-2500* (กรุงเทพฯ: บางกอกการพิมพ์, 2523), หน้า 6-7.

ด้วยลักษณะความสัมพันธ์ของวรรณกรรมที่สะท้อนภาพสังคมดังกล่าวไปข้างต้น เราจึงสามารถศึกษาสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของคนในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งผ่านทางงานเขียนในช่วงเวลานั้นได้ บทละครคอเมดี้ (comedy) ถ่ายทอดลักษณะของมนุษย์ที่น่าขบขันหลาย ๆ ประเภทที่อยู่รวมกันอยู่ในสังคมหนึ่งๆ รวมไปถึงเรื่องราวในสังคมนั้นด้วย โดยเฉพาะคอเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์ที่มีวัตถุประสงค์มุ่งเสนอภาพของคนในสังคมของชนชั้นหนึ่งๆ ในลักษณะที่เสียดสีประชดประชัน คอเมดี้คือละครที่แสดงการกระทำของมนุษย์ที่น่าหัวเราะและจบเรื่องด้วยความสุขจึงทำให้เกิดความสุขและทำให้ผู้ดูได้รับความบันเทิง ละครคอเมดี้เกิดขึ้นในสมัยกรีกเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมเพื่อความอุดมสมบูรณ์และการบูชาเทพเจ้าไดโอนิซุส (Dionysus) คำว่าคอเมดี้ (comedy) มาจากคำในภาษากรีกว่า “Komos” ซึ่งแปลเป็นภาษาอังกฤษว่า revel หรือ Merrymaking² ในพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย คำว่าเรเวล (revel) แปลเป็นภาษาไทยว่าสนุกสนาน³ ส่วนคำว่าเมอร์รี่เมกกิง (merrymaking) เป็นคำประสมที่มาจากเมอร์รี่ (Merry) และเมกกิง (making) คำว่าเมอร์รี่แปลว่าความบันเทิง⁴ ส่วนคำว่าเมกกิงแปลว่าการทำ⁵ เมอร์รี่เมกกิงจึงแปลว่าการทำให้เกิดความบันเทิง อริสโตเติล (Aristotle) กล่าวถึงลักษณะของคอเมดี้ที่เลียนแบบการกระทำของมนุษย์ในหนังสือชื่อ *De Poetica* หรือชื่อในภาษาอังกฤษว่า *Poetics* ดังนี้

As for comedy, it is (as has been observed) an imitation of men worse than the average; worse, however, not as regards any and every sort of fault, but only as regards one particular kind, the Ridiculous, which is a species of the Ugly. The Ridiculous may be defined as a mistake or deformity not productive of pain or harm to others; the mask, for instance, that excites laughter, is something ugly and distorted without causing pain.⁶

²J. A. Cuddon, *A Dictionary of Literary of Literary Terms and Literary Theory*, 3 rd ed. (Oxford: Blackwell Reference, 1991), pp. 158-159.

³Aksorn Charoen Tat, *Aksorn's Thai Learners' Dictionary* (Bangkok: Aksorn Charoen Tat Publishing House, 1992), p. 427.

⁴Ibid., p. 307.

⁵Ibid., p. 279.

⁶Aristotle, “De Poetica” (“Poetics”), in *The Basic Works of Aristotle*, ed. and with an introduction by Mckeeon, Richard (New York: Random House, 1941), p. 1459.

คอเมดีเป็นการเลียนแบบลักษณะการกระทำของมนุษย์ที่ร้ายกว่าธรรมดา คำว่าร้ายกว่านั้นหมายถึงลักษณะของความน่าหัวเราะ ความน่าหัวเราะอาจรวมหมายถึงความผิดพลาดหรือความบิดเบี้ยวสังเกตได้จากหน้าากที่ผู้แสดงสวม หน้าากนั้นมีลักษณะน่าเกลียดและบิดเบี้ยวแต่ไม่ได้แสดงความรู้สึที่เจ็บปวดกลับเรียกเสียงหัวเราะ นอกจากนั้นคอเมดียังเป็นละครที่จบลงด้วยความสุขเช่นบทละครคอเมดีของ อริสโตฟานีส (Aristophanes) มินานเดอร์ (Menander) เพลตัส (Plautus) และเทเรนซ์ (Terence)⁷

คอเมดีใช้เนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับลักษณะเฉพาะต่างๆ ของความประพฤติของคนในสังคม⁸ ในสมัยกรีก มินานเดอร์นักเขียนละครคอเมดีชาวกรีกซึ่งมีชีวิตอยู่ในช่วง 343-291 ปีก่อนคริสต์กาล ใช้เนื้อเรื่องเกี่ยวกับสังคมในบทละครคอเมดีของเขา⁹ เขานำภาพชีวิตของคนชั้นกลางในเมืองหลวงมาใช้ในบทละครเรื่องต่างๆ ของเขา และสามารถสะท้อนภาพสังคมได้อย่างยอดเยี่ยม นักเขียนบทละคร คอเมดีรุ่นหลังยึดการสะท้อนภาพสังคมในบทละครคอเมดีของมินานเดอร์เป็นแบบต่อมา¹⁰

จุดประสงค์เบื้องต้นของคอเมดีคือการที่ผู้ชมได้รับความเพลิดเพลินและความสนุกสนาน นอกจากนั้นคอเมดียังมีจุดประสงค์สำคัญอื่นด้วย¹¹ คอเมดีมีจุดประสงค์ที่สำคัญอีกประการคือการกระตุ้นให้ผู้ชมตระหนักถึงข้อคิดที่คอเมดีนำเสนอ นักเขียนบทละครคอเมดีคาดหวังให้มาตรฐานของสังคมได้รับความเคารพและตัดสินใจว่าบุคคลใดที่พยายามฝ่าฝืนมาตรฐานของสังคมที่คนอื่นๆ ในสังคมปฏิบัติตามบุคคลนั้นเป็นผู้ที่ไม่น่าเคารพซ้ำยังเป็นคนที่โง่เขลาหรือเป็นคนชั่วร้าย

⁷เพลตัสและเทเรนซ์เป็นนักเขียนบทละครแนวคอเมดีหลักในยุคโรมัน เพลตัสมีชีวิตอยู่ในช่วง 254-184 ปีก่อนคริสต์กาล ส่วนเทเรนซ์มีชีวิตอยู่ในช่วง 190-159 ปีก่อนคริสต์กาล ดู J. A. Cuddon, *A Dictionary of Literary of Literary Terms and Literary Theory*, p. 159.

⁸Wendell V. Harris, *Dictionary of Concepts in Literary Criticism and Theory* (New York: Greenwood Press, 1992), p. 35.

⁹Aelius Donatus, "Comedy and Tragedy," in *Dramatic Theory and Criticism (Greeks to Grotowski)*, ed. Bernard F. Dukore, (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1974), p. 99.

¹⁰J. A. Cuddon, *A Dictionary of Literary of Literary Terms and Literary Theory*, p. 159.

¹¹เฉลิมศรี จันทร์อ่อน, *ประวัติละครอังกฤษ 1: กำเนิดละครตะวันตก-ละครอังกฤษในศตวรรษที่สิบเก้า* (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า 19.

¹²Edwin C. Bolles, "The Problem Play," in *English Literature*, eds. Albert C. Baugh and George Wm. McClelland (New York: Meredith Corporation, 1954), p. 1280.

ผู้ชมหัวเราะเมื่อเห็นตัวละครประพฤติตนแตกต่างจากค่านิยมของสังคม¹² ดังนั้นผู้เขียนจึงต้องการกระตุ้นให้ผู้ชมไม่กระทำตามแบบอย่างที่น่าหัวเราะดังที่เห็นจากตัวละครในคอมเมดี้ รวมถึงบางครั้งผู้เขียนอาจให้แนวทางในการแก้ไขข้อผิดพลาดหรือการกระทำที่น่าขบขันนั้นด้วย

คอเมดีออฟแมนเนอร์ส (comedy of manners) มีอีกชื่อหนึ่งว่าเรสทอเรชันคอเมดี (restoration comedy) เป็นละครที่นิยมมากในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่สิบเจ็ด¹³ คอเมดีออฟแมนเนอร์สมีเนื้อเรื่องหลักเกี่ยวกับพฤติกรรม ค่านิยม และกฎเกณฑ์ของผู้คนในชนชั้นสูง (upper class) และ ชนชั้นกลาง (middle class) ลักษณะเด่นชัดของคอเมดีออฟแมนเนอร์สคือกิริยาท่าทางสง่างามของตัวละคร บทสนทนาที่มีไหวพริบและพิริรีตองที่ซับซ้อนของสังคม ตัวอย่างของคอเมดีออฟแมนเนอร์สได้แก่เรื่อง *Les Précieuses Ridicules* (1658) ของโมลิเอร์ (Molière) เรื่อง *The School for Scandal* (1777) ของเซอร์ริตัน (Sheridan) และบทละครสามเรื่องของออสการ์ ไวลด์เรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest*

14

จากลักษณะที่คอเมดีออฟแมนเนอร์สแสดงภาพสังคมชนชั้นสูงและชนชั้นกลางได้นำมาสู่งานวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาลักษณะของคอเมดีออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ (Oscar Wilde) นักเขียนอังกฤษปลายศตวรรษที่ 19 หรือปลายยุควิกตอเรียน (Victorian Age) และวิธีการที่ไวลด์นำภาพสังคมชนชั้นสูงและชนชั้นกลางยุควิกตอเรียนมาใช้ในบทละคร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์ลักษณะของคอเมดีออฟแมนเนอร์สในบทละครของออสการ์ ไวลด์
2. วิเคราะห์สภาพสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียน (ค.ศ. 1837-1901) และภูมิหลังของออสการ์ ไวลด์ซึ่งมีอิทธิพลต่อบทละครของเขา
3. วิเคราะห์บทละครคอเมดีออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ซึ่งสะท้อนภาพสังคมชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของอังกฤษในยุควิกตอเรียน

¹²Sylvan Barnet, and Morton Berman William, *Eight Great Comedies* (New York: the New American Library, 1958), p. 9.

¹³Martin Gray, *A Dictionary of Literary Terms* (London: Longman York Press, 1944), p. 244.

¹⁴J. A. Cuddon, *A Dictionary of Literary of Literary Terms and Literary Theory*, p. 170.

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

บทละคร 4 เรื่องของออสการ์ ไวลด์คือเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เป็นบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์ที่แสดงภาพชีวิตของคนในสังคมชนชั้นสูงและชั้นกลางของอังกฤษยุควิกตอเรียนรวมไปถึงลักษณะที่เสียดสีและล้อเลียนสังคม

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. ประเด็นแรกคือการศึกษาตัวบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์ของออสการ์ ไวลด์ซึ่งแต่งขึ้นช่วงสมัยวิกตอเรียนของประเทศอังกฤษและมีการดำเนินเรื่องราวของบทละครในช่วงสมัยวิกตอเรียนด้วย บทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์ของออสการ์ ไวลด์ที่นำมาศึกษามีจำนวน 4 เรื่องคือ

-*Lady Windermere's Fan* (1892)

-*A Woman of No Importance* (1893)

-*An Ideal Husband* (1895)

-*The Importance of Being Earnest* (1895)

2. ประเด็นที่สองคือการศึกษาสภาพสังคมของชนชั้นที่มีฐานะทางการเงินดีอันได้แก่ชนชั้น 2 ชนชั้นคือ ชนชั้นสูง (upper class) และชนชั้นกลาง (middle class)

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือและเอกสารต่างๆ จากหอสมุดหรือห้องสมุดของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน

2. ค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (Internet)

3. ศึกษาข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการค้นคว้าและนำข้อมูลที่พิจารณาว่าเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกัน

4. สรุปผลข้อมูลที่วิเคราะห์ได้พร้อมทั้งนำเสนอรายงานการวิจัยเป็นรูปเล่ม

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือทั้งสี่เรื่องของ ออสการ์ ไวลด์ มีจำนวน 6 เรื่องตามลำดับปีที่แต่งตั้งต่อไปนี้

1. งานวิจัยเรื่อง *Oscar Wilde's Literature : Masking Narcissistic Anxiety (Wilde, Oscar)* ของลอว์เรนซ์ เอฟ. กูดแมนด์ (Lawrence F. Goodmand)¹⁵

2. งานวิจัยเรื่อง *Structures of Dissent: Oscar Wildes's Legacy in the Works of Joe Orton and Tom Stoppard (Wilde Oscar, Orton Joe, Stoppard Tom)* ของลอว์นา เอลิเบท วูด (Lorna Elizabeth Wood)¹⁶

3. งานวิจัยเรื่อง *Marriage, Melodrama, and Modern Dramatic Form: English Drama, 1855-1900 (Ibsen Henrik, Shaw George Bernard, Wilde Oscar, Pinero Arthur Wing, Jones Henry Arthur, Norway, Ireland)* ของกริเตน โฟฟเฮโรลด์ (Kriten Fogh Herold)¹⁷

4. งานวิจัยเรื่อง *Language and action in the Plays of Wilde, Shaw and stoppard* ของโจเซฟิน ดี. ลี (Josephine D. Lee)¹⁸

5. งานวิจัยเรื่อง *Heroic Archetypes in the Comedies of Aristophanes and Later Playwrights* ของแคทเทอร์รีน เกมเวลล์ วิลเลียมส์ (Katherine Gamewell Williams)¹⁹

6. งานวิจัยเรื่อง *Works of Oscar Wilde and Henry James in and on the Theatre (Britain)* ของเจฟฟรีย์ แพทริก ฮาร์กินส์ (Jeffrey Patrick Harkins)²⁰

¹⁵Goodmand, Lawrence F. (1994) *Oscar Wilde's Literature: Masking Narcissistic Anxiety(Wilde, Oscar)* [Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 9501497

¹⁶Wood, Lorna Elizabeth. (1992) *Structures of Dissent: Oscar Wildes's Legacy in the Works of Joe Orton and Tom Stoppard (Wilde Oscar, Orton Joe, Stoppard Tom)* [Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 9315265

¹⁷ Herold, Kriten Fogh.(1992) *Marriage, Melodrama, and Modern Dramatic Form: English Drama, 1855-1900 (Ibsen Henrik, Shaw George Bernard, Wilde Oscar, Pinero Arthur Wing, Jones Henry Arthur, Norway, Ireland)* [Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 9308331

¹⁸Lee, Josephine D. (1987) *Lanuage and action in the Plays of Wilde, Shaw and stoppard*[Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 8727368

¹⁹Williams, Katherine Gamewell. (1983) *Heroic Archetypes in the Comedies of Aristophanes and Later Playwrights* [Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 8323850

1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การถอดเสียงภาษาต่างประเทศอย่างเช่นภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยึดหลักเกณฑ์ต่างๆ ตามหนังสือ *หลักเกณฑ์การทับศัพท์* ฉบับราชบัณฑิต ซึ่งจัดพิมพ์โดยราชบัณฑิตยสถาน ครั้งที่ 1 ในปีพุทธศักราช 2535

2. การใช้ศัพท์บัญญัติทางศาสนาคริสต์ที่มาจากคัมภีร์ไบเบิล (Bible) ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ใช้ศัพท์แปลเป็นไทยจากหนังสือ *พระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่* ฉบับสมาคมพระคริสตธรรมไทย ซึ่งจัดพิมพ์โดยสมาคมพระคริสตธรรมไทย ในปีคริสต์ศักราช 1971

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางในการศึกษาบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์สซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²⁰Harkins, Jeffrey Patrick. (1983) *Works of Oscar Wilde and Henry James in and on the Theatre (Britain)* [Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 8318072

บทที่ 2

ลักษณะคอเมดีออฟแมนเนอร์สใน บทละครของออสการ์ ไวลด์

2.1 ความเป็นมาของคอเมดีออฟแมนเนอร์ส

บทละครคอเมดีออฟแมนเนอร์สเรื่องแรกคือเรื่อง *Les Précieuses Ridicules* ของโมลิแยร์ ในประเทศฝรั่งเศส โมลิแยร์จำกัดความบทละครเรื่องนี้ไว้ว่า “the correction of social absurdities must at all times be the matter of true comedy”¹ หมายถึง การแก้ไขความไร้สาระของสังคมให้ถูกต้องเป็นสาระของคอเมดีเสมอ ถ้าพิจารณาบทละครของโมลิแยร์ที่เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชนชั้นสูง เราสามารถแยกมาจัดเป็นคอเมดีออฟแมนเนอร์สได้ 3 เรื่องคือเรื่อง *Les Précieuses Ridicules* เรื่อง *L'Ecole des Femmes* และเรื่อง *Le Misanthrope* บทละครดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักในการวิพากษ์วิจารณ์สังคมชั้นสูงเพื่อกระตุ้นให้คนดูระวังตัวไม่ประพฤติตามพฤติกรรมที่น่าขบขันของตัวละคร ในบทละครเรื่อง *Les Précieuses Ridicules* โมลิแยร์ใช้ถ้อยคำเชิงเสียดสีถากถางในการบรรยายพฤติกรรมของพวกผู้ดีชั้นสูง เขาชี้ให้เห็นว่าขุนนางและชนชั้นสูงเหล่านี้เสริมสร้างบุคลิกภาพให้ดูเป็นผู้ทรงความรู้ได้ถึงแม้ว่าจะไม่ได้รับการศึกษาอย่างลึกซึ้ง หากแต่พวกเขาจำมาจาก การเข้าร่วมสังสรรค์ในสโมสรวรรณคดี บทละครเรื่อง *L'Ecole des Femmes* สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาและการแต่งงานของผู้หญิงชนชั้นสูงโดยที่ผู้แต่งแทรกอารมณ์ขันเชิงเสียดสีและทัศนคติต่อเรื่องของผู้หญิงดังกล่าวอย่างแนบเนียน ผู้ชมและผู้อ่านบทละครจะเห็น โมลิแยร์รู้สึกหมั่นไส้และเห็นใจผู้หญิงในสังคมชั้นสูงของฝรั่งเศสสมัยนั้น โมลิแยร์ต่อต้านจารีตประเพณีที่บีบบังคับให้ ผู้หญิงตกอยู่ใต้อำนาจของสามี เขาเห็นด้วยกับผู้หญิงซึ่งมีการศึกษาที่เรียกร้องให้ปลดปล่อยผู้หญิงจากเงาของจารีตประเพณี โมลิแยร์คิดว่าผู้หญิงไม่ควรเป็นอย่างผู้หญิงชนชั้นสูงที่ยอมจมปลักกับชีวิตการแต่งงานซึ่งสามเป็นเสมือนเจ้าชีวิต ส่วนบทละครเรื่อง *Le Misanthrope* โมลิแยร์นำเสนอภาพชีวิตและพฤติกรรมของเหล่าขุนนางชั้นสูงในตอนต้นรัชกาลพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แสดงให้เห็นอิทธิพลของจารีตประเพณีที่สืบทอดมาตั้งแต่สมัยพระเจ้าอองรีที่ 4 ซึ่งไม่มีความละเอียดอ่อนเทียบเท่าสมัย พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 นอกจากนี้ โมลิแยร์วิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมสองหน้าของผู้คนในสมัยนั้นคนที่มิจิตใจดโก่งและคอยกล่าววาจาให้ร้ายผู้อื่นโดยปราศจากความรักและความจริงใจ ลักษณะตัวละครที่ปรากฏในคอเมดีออฟแมนเนอร์สของโมลิแยร์คือลักษณะของผู้คนชั้นสูงในประเทศฝรั่งเศสใน สมัยคริสต์ศตวรรษที่ 17 โมลิแยร์ชอบสังเกตชีวิต

โมลิแยร์เป็นเป็นนักเขียนบทละครคอเมดีที่ยิ่งใหญ่ของประเทศฝรั่งเศสที่รู้จักอย่างแพร่หลายและเป็นนักการละครคนหนึ่งในนักการละครสุดยอดของโลก ดู James P. Draper, *World Literature Criticism (1500 to the Present)*, Vol. 4 (London: Gale Research, 1992), p. 2432.

¹Phyllis Hartnoll, *The Oxford Companion to the Theatre*, 4 th ed. (Oxford: Oxford University Press, 1983), p. 170.

²จินตนา คำรงค์เลิศ, *วรรณคดีฝรั่งเศสสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 17* (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540), หน้า 210-245.

รอบด้านทำให้เขามีข้อมูลจำนวนมากในการสร้างตัวละครหลายรูปแบบ ตัวละครของโมลิแยร์สะท้อนให้เห็นผู้
คนในยุคสมัยของเขา และในขณะเดียวกัน ตัวละครเหล่านั้นก็เป็นภาพรวมของมนุษยชาติด้วย โมลิแยร์สามารถ
สร้างสิ่งใหม่ๆ ในละครของเขาเสมอโดยอาศัยข้อมูลในชีวิตจริงซึ่งได้แก่โลกมนุษย์นั่นเอง³

ลักษณะละครคอมเมดี้ของโมลิแยร์กลายเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันบนเวทีละครในประเทศฝรั่งเศส คู่แข่งของ
โมลิแยร์เลียนแบบลีลาการแต่งของโมลิแยร์ที่ประสบความสำเร็จอย่างแพร่หลาย รวมไปถึงนักเขียนบทละครใน
ประเทศอังกฤษจำนวนมากในสมัยเรสทอเรนซ์ นำบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของโมลิแยร์มาแปลและแปลง⁴ นัก
เขียนเหล่านั้นใช้โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา การนำเสนอ และวิธีการสร้างละครเวทีเลียนแบบบทละคร
ของโมลิแยร์ ตัวอย่างบทละครคอมเมดี้ที่ได้รับอิทธิพลจากโมลิแยร์ได้แก่บทละครเรื่อง *An Evening's Love* และ
เรื่อง *Amphitryon and Sir Martin Mar-All* ของจอห์น ไดรเดน (John Dryden) เรื่อง *Playhouse to Be Let* ของ
ดาฟนันต์(Davenant) เรื่อง *Mulberry Garden* ของเซดลีย์ (Sedley) เรื่อง *Country Wife* และเรื่อง *The Plain
Dealer* ของ วิเชอร์ลีย์ (Wycherley) เรื่อง *The Country Wit* และเรื่อง *The English Frier* ของครอว์น
(Crowne) เรื่อง *Sullen Lovers* และเรื่อง *The Miser* ของเซดเวลล์ (Shadwell)⁵

นอกจากอิทธิพลของบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของโมลิแยร์ สังคมชั้นสูงช่วง เรสทอเรนซ์
ในประเทศอังกฤษมีอิทธิพลด้วยอย่างมากต่อบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส ราชสำนักและโรงละครมี
ความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง งานหนึ่งในบรรดาราชกิจเบื้องต้นของพระเจ้าชาร์ลส์ที่ 2 คือการเปิดโรงละครอีก
ครั้งหลังจากที่ถูกปิดโดยกลุ่มเพียวริตัน (puritan) พระองค์ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ของโรงละครสังเกตได้จาก
การเสด็จทอดพระเนตรละครบ่อยครั้ง ในช่วงปีแรกๆ ของการกลับคืนสู่ ราชบัลลังก์ของพระเจ้าชาร์ลส์ที่ 2 โรง
ละครต้องการการสนับสนุนจากพวกผู้สูงศักดิ์และพวกข้าราชการอย่างมาก สังเกตได้จากการที่ตัวโรงละครและ
กิจกรรมภายในโรงละครบ่งบอกลักษณะรสนิยมของคนเหล่านั้น⁶ สิ่งที่โรงละครนำเสนอลักษณะดังกล่าวแสดง
ว่าโรงละครต้องการเอาใจชนชั้นสูงเหล่านั้นเพื่อหวังผลตอบแทนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเงิน

เนื่องจากกลุ่มคนดูชนชั้นสูงสนับสนุนโรงละคร ดังนั้นจึงมีอิทธิพลต่อทั้งลักษณะของบทละครโดย
ตรงรวมไปถึงลักษณะโครงสร้างของโรงละครและกิจกรรมภายในโรงละคร ละครในสมัยเรสทอเรนซ์มีโครง

³Léon Moussinac, *Le théâtre des origines à nos jours*, pp. 123-124. อ้างถึงใน จินตนา คำรงค์
เลิศ, *วรรณคดีฝรั่งเศสสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 17*, หน้า 264.

⁴สมัยเรสทอเรนซ์หรือสมัยคืนสู่ราชบัลลังก์เป็นช่วงที่พระเจ้าชาร์ลส์ที่ 2 (Charles II) คืนสู่ราชบัลลังก์
อังกฤษใน ค.ศ.1660-1700 ดู ทองสุก เกตุโรจน์, *อธิบายศัพท์วรรณคดี* แปลจาก A Glossary of Literary
Terms ของ M. H. Abrams (กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2529), หน้า 293-294.

⁴James P. Draper, *World Literature Criticism (1500 to the Present)*, p. 2434.

⁵Felix E. Schelling, "Molière and Restoration Comedy" In *The Restoration Drama* [on line].
Bartleby.com, 2001. Available from: <http://www.bartleby.com/218/0501.html> [2001, November 22].

⁶A. M. T. Feskin, *The Way of the World* (Nebraska: Cliff's Notes, 1966), p. 7.

เรื่องตามรสนิยมของพวกราชสำนักอันเป็นคนกลุ่มน้อย คณะละครไม่คำนึงถึงรสนิยมของประชาชนส่วนใหญ่ดังเช่นละครในสมัยเชกสเปียร์ (Shakespeare) ซึ่งเป็น ความบันเทิงสำหรับชนทุกชั้น พวกข้าราชการและพวกที่เกี่ยวข้องกับคนเหล่านั้นเพิกเฉยต่อ คุณธรรมและคุณมโนทัศน์ที่เคร่งศาสนาของพวกเพียวริตัน เขาถือหลักที่ว่าชีวิตเป็นของสนุกและ ต้องกอบโกยความสุขทางโลกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ คนพวกนี้เคยไปสัมผัสชีวิตในราชสำนักฝรั่งเศส เมื่อคราวที่พระเจ้าชาร์ลส์ที่สองทรงลี้ภัยในประเทศฝรั่งเศสในช่วงที่ประเทศอังกฤษอยู่ในการปกครองของระบบคอมมอนเวลท์ (commonwealth) พวกข้าราชการเหล่านี้ นำชีวิตและขนบธรรมเนียมของข้าราชการฝรั่งเศสกลับมาด้วยแล้วยังแต่งเติมกิริยา มารยาท และนิสัยให้มากกว่าของเดิมที่ตนรับเอามา⁷

ลักษณะชีวิตของพวกข้าราชการและชนชั้นสูงดังกล่าวสะท้อนในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สที่จัดแสดงในโรงละครสมัยเรสทอเรชัน โคร่งเรื่องส่วนใหญ่ของละครประเภทนี้เป็นเรื่องที่มาจากห้องนอนของคนชั้นสูงซึ่งใช้ชีวิตอย่างฉาบฉวย พวกเขาสนุกกับการละเมิดศีลทางกามและถือว่าการผัดคู่มัวเมียมเป็นเกมที่สนุก อันเป็นกำไรชีวิต⁸ ลักษณะตัวละครชายสมัยเรสทอเรชันมีชาติกำเนิดดี การแต่งกายดี ความสุขุม ปฏิภาณ และความชำนาญในกามปฏิบัติ เขาสามารถมีความสัมพันธ์ ฉันทูสาวกับผู้หญิงหลายๆ คนได้ในเวลาเดียวกันโดยไม่ไ้อวดเรื่องความสัมพันธ์นั้น ตัวละครชายต้องมีความรอบคอบและไม่ตกหลุมรักใครหรือแสดงอารมณ์ที่อ่อนไหว ถ้าเขาแต่งงานแล้วเขาจะไม่ หึงหวงถ้าภรรยา มีคู่ ส่วนตัวละครหญิงมีอายุน้อยและแต่งตัวทันสมัย นอกจากนั้น หล่อนยังรู้ทันเล่ห์อุบายต่างๆ จึงไม่ตกอยู่ใต้อุบายเหล่านั้น ถ้าหล่อนแต่งงานกับชายแก่ หล่อนต้องมีผู้ตราบเท่าที่ยังไม่ถูกใครจับได้ ถ้าตัวละครหญิงนั้นแต่งงานแล้วไม่ว่าจะกับใคร หล่อนไม่จำเป็นต้องรักมันและซื่อสัตย์ต่อสามี⁹ นักเขียนคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สคนสำคัญได้แก่จอห์น ทรายเดน (John Dryden) จอร์จ อีเทอร์เรจ (George Etherege) วิลเลียม วิเซอร์ลีย์ (William Wycherley) เซอร์จอห์น แวนบริว (Sir John Vanbrugh) วิลเลียม คอนกรีฟ (William Congreve) และ จอร์จ ฟาร์ควาร์ (George Farquar)¹⁰ หลายคนพิจารณาให้บทละครเรื่อง *The Way of the World* (1700) ของวิลเลียม คอนกรีฟเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดของบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของอังกฤษ¹¹

⁷ เกลิมศรี จันทร์อ่อน, *ประวัติละครอังกฤษ 1: กำเนิดละครตะวันตก-ละครอังกฤษในศตวรรษที่สิบเก้า* (กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า 146.

⁸ เล่มเดียวกัน, หน้า 166.

⁹ Larry Wild, "Theatre from 1660 to 1875" In *Restoration and 18 th Century* [online]. Northern State University. 1999. Available from: <http://lupus.northern.edu:90/wild/th100CHAPT13A.HTM#restoration> [2001, November 22]

¹⁰ John Gassner, *A Treasury of the Theatre (Volume I: World Drama from Aeschylus to Turgenyev)* (New York: Simon and Schuster, 1963), pp. 387-388.

¹¹ Jamie Parks, "Comedy of Manners." In *Dramatic Genres* [on line]. The George Washington University. 2000. Available from: <http://www.qwu.edu/~klarsen/genre.html> [2001, November 22]

ลักษณะโครงสร้างของโรงละครและกิจกรรมภายในโรงละครในสมัยเรสทอเรนซ์เป็นอีกสองสิ่งที่ได้รับอิทธิพลจากชนชั้นสูง เจ้าของโรงละครเปลี่ยนโครงสร้างของโรงละคร ส่วนของเวทีที่ยื่นออกไปหาคนดูและระเบียงเหนือเวทีหายไป โรงละครมีการมุงหลังคา และมีไฟประดิษฐ์¹¹ ที่ให้ความสว่างภายในโรงละคร โรงละครไม่มีพื้นโล่งให้นั่งแต่มีเก้าอี้สำหรับคนดูทุกคน คนดูไม่สามารถนั่งบนเวทีดังเช่นที่ทำกันในสมัยของเชกสเปียร์ เวทีหลักที่ใช้แสดงอยู่หลังกรอบโปรซีนียม (proscenium arch) และมีฝ้าม่านประดับ¹² กิจกรรมภายในโรงละครก็เปลี่ยนแปลงตามพฤติกรรมการดูละครของคนชนชั้นสูงด้วย คนดูทั้งหญิงและชายแต่งกายเพื่อไปประกวดกัน โรงละครกลายเป็นที่พบปะสังสรรค์กันทั้งช่วงก่อนและหลังการแสดง ดังนั้นการแสดงจึงเลื่อนเวลาจากบ่ายโมงเป็นบ่ายสามโมงครึ่งจนต่อมาเป็นบ่ายห้าโมงครึ่ง การแสดงบนเวทีมีความสำคัญรองจากการพบปะสังสรรค์และการแต่งกายประกวดกัน คนดูส่วนมากสนใจการกระซิบนิทานกันและการแอบจับตาดูผู้อื่นมากกว่าละครบนเวที

13

ต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ชนชั้นกลางมีอำนาจในทางเศรษฐกิจ ชนชั้นกลางได้แก่พวกพ่อค้าและผู้ประกอบธุรกิจทั้งในและนอกประเทศอังกฤษ ชนชั้นนี้มีฐานะมั่งคั่งขึ้นในขณะที่พวกขุนนางมีฐานะยากจนลงและไม่สนใจละครดังเช่นในอดีต คนดูละครชนชั้นกลางจึงเพิ่มจำนวนมากขึ้น ชนชั้นกลางไม่นิยมละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สเพราะเนื้อเรื่องแสดงความไร้ศีลธรรมโดยเฉพาะเรื่องการคบชู้ นักเขียนบทละครส่วนมากจึงมุ่งเน้นเรื่องความมีศีลธรรมจนบางครั้งถึงขั้นสั่งสอนหรือให้ข้อคิดกับคนดูเพื่อให้บทละครเป็นไปตามรสนิยมของคนดูซึ่งเป็นชนชั้นกลาง การสนองความต้องการของคนดูก่อให้เกิดบทละครประเภทแสดงอารมณ์อ่อนไหว (Drama of Sentimentalism) แม้ว่าบทละครประเภทแสดงอารมณ์อ่อนไหวจะจัดเข้าประเภทคอมเมดี้ แต่บทละครมีลักษณะแตกต่างจากคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สในสมัยเรสทอเรนซ์อย่างสิ้นเชิง ประการแรก คนดูละครประเภทแสดงอารมณ์อ่อนไหวร้องไห้แทนที่จะหัวเราะเมื่อดูละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส ประการที่สอง นักเขียนบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สในสมัยเรสทอเรนซ์มุ่งแสดงเนื้อเรื่องที่มีปมขอกย้อน แต่นักเขียนบทละครประเภทแสดงอารมณ์อ่อนไหวกลับแสดงเนื้อเรื่องที่ทำให้คนดูเกิดความสงสารและอารมณ์อ่อนไหว ประการสุดท้าย นักเขียนบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สเสนอพระเอกรูปหล่อ เจ้าสำราญและเจ้าคารม และนางเอกที่เฉลียวฉลาดมีไหวพริบ แต่นักเขียนบทละครประเภทแสดงอารมณ์อ่อนไหวกลับเสนอตัวละครพระเอกที่จริงจังกับชีวิตและนางเอกที่น่าสงสาร แม้ว่านักเขียนบางคนพยายามเขียนเลียนแบบคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สในสมัยเรสทอเรนซ์โดยใช้เนื้อเรื่องตลกเบาสมองและบทสนทนาคมคายใช้ไหวพริบรวมถึงตัวละคร พระเอกและนางเอกที่มีเสน่ห์เช่นเดียวกับตัวละครในคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สสมัยเรสทอเรนซ์ แต่ผู้เขียนได้ตัดเรื่องการคบชู้และการผิดประเวณีทิ้งไป ผู้เขียนคงเก็บลักษณะการวางโครงเรื่องขอกย้อนซึ่งทำให้คนดูสนุกสนาน นักเขียนบทละคร คอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สที่ยิ่งใหญ่ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ได้แก่ โอลิเวอร์ โกลด์สมิท (Oliver Goldsmith, 1730-1774) และริชาร์ด บรินสลีย์ เซอร์รีตัน

¹¹ไฟประดิษฐ์คือไฟจากเทียนไขจำนวนมากซึ่งปักไว้เหนือเวทีบนโคมไฟระย้า ข้างเวทีหลังฉากทั้งสองฟากและตลอดขอบเวทีข้างหน้า ดู Larry Wild, 1999: *Restoration and 18 th Century* [on line]. Available from <http://lupus.northern.edu:90/wild/th100CHAPT13A.HTM#restoration> [2001, November 22])

¹²Kenneth Muir, *The Comedy of Manner* (London: Hutchinson University Library, 1970), p. 10.

¹³เฉลิมศรี จันทร์อ่อน, *ประวัติละครอังกฤษ 1: กำเนิดละครตะวันตก-ละครอังกฤษในศตวรรษที่สิบเก้า*, หน้า 148-149.

(Richard Brinsley Sheridan, 1751-1816) บทละครเรื่องที่มีประสบความสำเร็จของโกลด์สมิทได้แก่เรื่อง *She Stoops to Conquer; or, the Mistakes of a Night* (1773) ส่วนเรื่อง *The Rivals* (1775) และเรื่อง *The School for Scandal* ของเซอร์ริตันนอกจากจะเป็นที่นิยมในสมัยนั้นแล้วยังเป็นที่กล่าวขวัญถึงปัจจุบัน¹⁴

คอเมดีออฟแมนเนอร์สค่อยๆ หายไปเฉพาะในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 แต่มีนักเขียนบทละครหลายคนนำกลับมาอีกครั้งเช่น ออสการ์ ไวลด์ (Oscar Wilde) เอ. ดับเบิลยู. พินโร (A. W. Pinero) จอร์จ เบอร์นาร์ด ชอว์ (George Bernard Shaw) ซอเมอร์เซต มอห์ม (Somerset Maugham) โนเอล โควาร์ด (Noel Coward) เป็นต้น¹⁵

2.2 ลักษณะคอเมดีออฟแมนเนอร์สในบทละครของออสการ์ ไวลด์

การศึกษาตัวบทละครทั้งสี่เรื่องของออสการ์ ไวลด์ในลักษณะของคอเมดีออฟแมนเนอร์ส เป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะจะทำให้เห็นว่าบทละครทั้งหมดนั้นเป็นคอเมดีออฟแมนเนอร์สที่ทำให้เราเห็นภาพสังคมของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางในยุควิกตอเรียน ในส่วนนี้ของวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้ทำการพิสูจน์ว่าบทละครของออสการ์ ไวลด์เป็นคอเมดีออฟแมนเนอร์สและนอกจากนั้นยังจะได้ชี้ให้เห็นถึงลักษณะคอเมดีออฟแมนเนอร์สในแบบของไวลด์

2.2.1 บทละครของออสการ์ ไวลด์เป็นคอเมดีออฟแมนเนอร์ส

ในการจัดบทละครชิ้นหนึ่งว่าเป็นบทละครคอเมดีออฟแมนเนอร์สได้นั้น จำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงลักษณะสำคัญของคอเมดีออฟแมนเนอร์สก่อน มีผู้ให้คำจำกัดความของคอเมดีออฟแมนเนอร์สไว้ดังต่อไปนี้

เอ็ม. เอช. อะบรามส์ (M. H. Abrams) กล่าวถึงคอเมดีออฟแมนเนอร์สว่าเป็นวรรณกรรมรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์และการคบค้าสมาคมของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีที่ได้รับการศึกษาอบรมหรือบุคคลในสังคมชั้นสูง คอเมดีออฟแมนเนอร์สสร้างความขบขันโดยส่วนสำคัญได้แก่ปฏิภาณและบทสนทนาที่ดีซึ่งบางครั้งอยู่ในรูปของการตอบโต้ที่รวดเร็วและเต็มไปด้วยมุขตลกอันชาญฉลาด (repartee) ส่วนสำคัญรองลงมาในคอเมดีออฟแมนเนอร์สคือการที่ตัวละครแหกกฎหรือชนบสังคมอย่างโจ่งๆ และการที่ตัวละครบาปบุญญาเช่น พวกคนอวดฉลาด สามีนีหึ่งและ

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 187-207.

¹⁵ M. H. Abrams, *A Glossary of Literary Terms*, 3rd ed. (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1971), p. 27.

ผู้ชายเจ้าสำอางที่ใส่ใจในเสื้อผ้าและบุคลิกลักษณะมากจนเกินไปประพฤติตามทำนองคลองธรรมมากจนเกินไป¹⁶

เจ. เอ. คัดดอน (J. A. Cuddon) ดังที่ได้ให้คำนิยามไปในบทนำ คัดดอนอธิบายคอมเมดีออฟแมนเนอร์ส์ว่ามีเนื้อเรื่องหลักเกี่ยวกับพฤติกรรม ค่านิยม และกฎเกณฑ์ของผู้คนในชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง ลักษณะเด่นชัดของคอมเมดีออฟแมนเนอร์ส์คือการทำทางสว่างของตัวละคร บทสนทนาที่มีไหวพริบและพิธีรีตองที่ซับซ้อนของสังคม¹⁷

จอณี พาทริเซีย โมบลีย์ (Jonnie Patricia Mobley) กล่าวถึงคอมเมดีออฟแมนเนอร์ส์ไว้ว่าเป็นละครที่เสียดสีพฤติกรรม และทำทางต่างๆ ของคนในสังคมที่น่าออกมาเสนอให้เห็นในบทละครที่มีการใช้คำพูดที่หลักแหลมของนักเขียนบทละครยุคเรอซันอย่างเช่นวิลเลียม คอนกรีฟ และริชาร์ด เซอร์รีตัน¹⁸ ดรอว์ริงรูมคอมเมดี (drawing room comedy) เป็นชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งของคอมเมดีออฟแมนเนอร์ส์เพราะว่าการกระทำ (action) ของเรื่องเกิดขึ้นในห้องรับแขก (drawing room) ของตัวละครในเรื่องซึ่งเป็นชนชั้นสูง¹⁹

วิลเลียม ฟลินต์ ทรอลล์ (William Flint Thrall) และแอดดิสัน อิบบาร์ด (Addison Aibbard) อธิบายคอมเมดีออฟแมนเนอร์ส์ว่าสะท้อนให้เห็นทำทาง มารยาท ขนบ แฟชั่นและแนวคิดเกี่ยวกับชีวิตของสังคมผู้ดีชั้นสูง ตัวละครเป็นลักษณะชนิดหรือประเภทมากกว่าลักษณะเฉพาะตัวของ แต่ละคน คอมเมดีออฟแมนเนอร์ส์ให้ความสำคัญกับบทสนทนา (dialogue) ที่เป็นคำพูดคมคายและการเสียดสีประชดประชัน (satire) มากกว่าโครงเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกับการดำเนินสถานการณ์และ เล่ห์กลอันแยบยล สิ่งที่บทละครประเภทนี้เสียดสีประชดประชันคือการกระทำและความคิดที่โง่เขลารวมถึงความบกพร่องของตัวละครบางประเภทเช่น พวกหนุ่มเจ้าสำอาง พวกอวดฉลาด

¹⁶Ibid., pp. 26-27.

¹⁷J. A. Cuddon, *A Dictionary of Literary Terms and Literary Theory*, 3 rd ed. (Oxford: Blackwell Reference, 1991), p. 170.

¹⁸Jonnie Patricia Mobley, *NTS's Dictionary of the Theatre and Drama Terms* (Illinois: National Textbook Company, 1992), p. 28.

¹⁹Ibid., p. 45.

พวกสามี่ซี่หึ่ง พวกตัวตลก (coxcombs) และพวกที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับชนบและท่าทางหรือมารยาของสังคมในช่วงเวลานั้น²⁰

จากคำนิยามที่มีผู้ได้ให้ไว้เกี่ยวกับคอเมดีออฟแมนเนอร์ส สามารถนำมาแสดงในตารางเพื่อสรุปว่าคอเมดีออฟแมนเนอร์สมีลักษณะสำคัญต่างๆ ดังต่อไปนี้

	อะบรามส์	กัตคอน	โมบลีย์	ทรอลล์และ อิบบาร์ด
1.คอเมดีที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับคนในชนชั้นสูง	●	●	●	●
2.บทสนทนาที่คมคาย	●	●	●	●
3.ตัวละครโง่เขลาที่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับชนบของสังคม	●			●

ตารางแสดงลักษณะสำคัญของคอเมดีออฟแมนเนอร์ส

หมายเหตุ ● = ผู้ให้คำนิยามถือว่าคอเมดีออฟแมนเนอร์สมีลักษณะเช่นนั้น

ดังนั้นบทละครคอเมดีออฟแมนเนอร์สจึงมีคุณสมบัติสำคัญสามประการดังนี้ ประการแรก คอเมดีออฟแมนเนอร์สเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับคนในสังคมชนชั้นสูง ประการที่สอง บทสนทนาของตัวละครเป็นคำพูดที่คมคาย ประการสุดท้าย ตัวละครโง่เขลาไม่สามารถปรับตัวเข้ากับชนบของสังคมได้ เราสามารถพบคุณลักษณะสำคัญทั้งสามประการในบทละครของไวลด์ทั้งสี่เรื่องได้แก่เรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest*

2.2.1.1 เรื่องราวของคนในชนชั้นสูง

²⁰William Flint Thrall and Addison Aibbard, *A Handbook to Literature* (New York: The Odyssey Press, 1960) pp. 98-99.

เรื่องราวที่เกิดขึ้นในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สเกี่ยวข้องกับคนในชนชั้นสูง เดิมทีในคริสต์ศตวรรษที่ 17 คอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สแสดงเรื่องราวของคนในสังคมชนชั้นสูง แต่ด้วยอิทธิพลด้านเศรษฐกิจและสังคมของชนชั้นกลางตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 ทำให้ชนชั้นกลางเริ่มมีบทบาทในสังคมเท่าเทียมกับชนชั้นสูง ต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ 19 หรือยุควิกตอเรียน ชนชั้นกลางมีความสำคัญเทียบเท่ากับชนชั้นสูง ชนชั้นกลางมีอำนาจและอิทธิพลที่จะสร้างวิถีทางชีวิตของคนในสังคม²¹ ชนชั้นกลางมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการเมืองการปกครองและด้านเศรษฐกิจ สังคมในคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของไวลด์จึงรวมคนในชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของประเทศอังกฤษ ตัวละครเอกรวมถึงตัวละครสำคัญ ในบทละครของออสการ์ ไวลด์จัดเป็นคนในชนชั้นสูงและชนชั้นกลางดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก. ชนชั้นสูง

ชนชั้นสูงคือชนชั้นที่ครอบครองที่ดินจำนวนหลายร้อยหรือหลายพันเอเคอร์ (acre) และบางคนอาจครอบครองที่ดินจำนวนหลายแสนเอเคอร์ ชนชั้นสูงมีรายได้ส่วนใหญ่จากที่ดิน บางคนทำการเกษตรในที่ดินร้อยๆ เอเคอร์โดยการจ้างผู้ดูแลทรัพย์สินจำนวนมากและคนงานจำนวนหลายคน ชนชั้นสูงที่มีฐานะดีจะรักษาพื้นที่บางส่วนในรูปของสวนส่วนตัวซึ่งอาจมีพื้นที่เป็นจำนวนถึงสามพันเอเคอร์และจ้างผู้ดูแลทรัพย์สินสักคนเพื่อควบคุมดูแลงานในฟาร์มของตน แล้วชนชั้นสูงจึงจะแบ่งที่ดินส่วนที่เหลือให้แก่ชาวนาเช่าอยู่บนที่ดินนั้นเพื่อทำฟาร์ม เจ้าของที่ดินได้รับเงินรายได้จำนวนมหาศาลจากที่ดินที่ให้ผู้เช่า²²

สิ่งสำคัญประการหนึ่งของชนชั้นสูงคือบรรดาศักดิ์ ที่บ่งบอกว่าบุคคลนั้นเป็นชนชั้นสูงหรือชนชั้นขุนนาง บรรดาศักดิ์แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือประเภทที่ต่ำกว่าและประเภทที่สูงกว่า ชนชั้นสูงประเภทที่ต่ำกว่ามีสองกลุ่ม กลุ่มแรกคือบรรดาอัศวิน (Knights) อัศวินมีคำว่าเซอร์ (Sir) นำหน้าชื่อของพวกเขา ส่วนภรรยาของอัศวินมีบรรดาศักดิ์ว่าเลดี้ (Lady) กลุ่มที่สองคือบารอนเน็ต (Baronet) ซึ่งสร้างขึ้นโดยพระเจ้าเจมส์ที่ 1 (James I) ในปีค.ศ. 1611 ช่วงแรกบรรดาศักดิ์บารอนเน็ตนี้มอบให้เฉพาะผู้ชายที่มีรายได้แน่นอนจำนวนหนึ่งพันปอนด์ต่อปีจากที่ดิน บารอนเน็ตได้รับอนุญาตให้ใช้คำว่าเซอร์นำหน้าชื่อพร้อมด้วยคำว่าบาร์ต (Bart) ตามหลังชื่อ

²¹W. J. Reader, *Life in Victorian England* (London: B. T. Batsford, 1964), pp. 114-115.

ดูบทที่ 3 หน้า 52-54

²²Peter Lane, *The Upper Class*, (London: B. T. Batsford, 1972), p. 7.

ส่วนชั้นสูงประเภทที่สูงกว่าประเภทแรกมี 5 กลุ่มเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุดดังต่อไปนี้

บรรดาศักดิ์ดยุก (Duke) คือบรรดาศักดิ์สูงสุด พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 3 (Edward III) ทรงสถาปนากษัตริย์ดยุกขึ้นครั้งแรกเพื่อมอบแก่พระโอรสของพระองค์ ดยุกคนแรกคือเจ้าชายแบล็ก (the Black Prince) หรือดยุกแห่งคอร์นวอลล์ (Duke of Cornwall) ในรัชสมัยของพระราชินีเอลิซาเบทที่หนึ่ง (Queen Elizabeth I) บรรดาศักดิ์ดยุกหายไป แต่ต่อมาพระเจ้าเจมส์ที่ 1 (James I) ได้นำมาใช้อีกครั้ง พระองค์ทรงมอบบรรดาศักดิ์ดยุกแก่จอร์จ วิลลิเออร์ (George Villiers) ผู้ที่พระองค์ทรงโปรดปราน วิลลิเออร์จึงมีบรรดาศักดิ์เป็นดยุกแห่งบัคกิงแฮม (Duke of Buckingham) เนื่องจากบรรดาศักดิ์ดยุกเป็นบรรดาศักดิ์สูงสุดของขุนนางจึงไม่ค่อยมีผู้ได้รับ นอกจากนั้นบรรดาศักดิ์ดยุกยังบ่งบอกความเป็นคนโปรดของกษัตริย์อีกด้วย²³ ส่วนดัชเชส (Duchess) คือบรรดาศักดิ์ของภรรยาหรือภรรยาหม้ายของบุคคลผู้มีบรรดาศักดิ์ดยุก ดัชเชสสามารถเป็นบรรดาศักดิ์ของผู้หญิงที่มีบรรดาศักดิ์ด้วยสิทธิของเธอเองเทียบเท่าบรรดาศักดิ์ดยุกของผู้ชาย²⁴

บรรดาศักดิ์มาร์ควิส (Marquess) หรือมาร์ควิส (Marquis) แต่เดิมนั้นมอบให้เฉพาะบุคคลผู้รักษาวินัยชายแดนประเทศหรือผู้ดูแลกองทัพ ในปีค.ศ.1385 พระเจ้าริชาร์ดที่ 2 (Richard II) แต่งตั้งโรเบิร์ต เดอ เวียร์ (Robert de Vere) ผู้เคยเป็นเอิร์ลที่เก้าแห่งออกซฟอร์ด (the ninth Earl of Oxford) ให้เป็นมาร์ควิสแห่งเมืองดับลิน (Marquess of Dublin) แล้วตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา บรรดาศักดิ์มาร์ควิสไม่ได้บ่งบอกถึงการเป็นผู้รักษาวินัยชายแดนประเทศอีกต่อไป

บรรดาศักดิ์เอิร์ล (Earl) ซึ่งย่อมาจากคำว่า เอิร์ลดอร์แมน (ealdorman) บรรดาศักดิ์นี้นำมาใช้ระหว่างการครองราชย์ของกษัตริย์เชื้อสายแซกซอน (Saxon) ซึ่งมีพระนามว่าเอเธลเรด (Ethelred) บรรดาศักดิ์เอิร์ลบ่งชี้บุคคลผู้มีหน้าที่ดูแลมณฑล²⁵ ส่วนเคาน์เตส (Countess) เป็นคำที่ใช้เรียกภรรยาหรือภรรยาหม้ายของบุคคลที่อยู่บรรดาศักดิ์เอิร์ลหรือใช้เรียกผู้หญิงที่มีบรรดาศักดิ์เอิร์ล²⁶

บรรดาศักดิ์ไวส์เคานต์ (Viscount) นำมาใช้ในประเทศอังกฤษในปีค.ศ. 1440 และในขั้นแรกจะมอบให้กับบุคคลที่ทำการแทนบรรดาศักดิ์เอิร์ล (Earl)²⁷ ส่วนฮอน (Hon.) บ่ง

²³Ibid., pp. 8-9.

²⁴ Julia Swannell, *The Oxford Modern English Dictionary* (Oxford: Clarendon Press, 1992), p. 324.

²⁵Peter Lane, *The Upper Class*, p. 9.

²⁶ Julia Swannell, *The Oxford Modern English Dictionary*, p. 237.

²⁷Peter Lane, *The Upper Class*, p. 9.

บอกว่า บุคคลที่มีบรรดาศักดิ์นี้เป็นบุตรของคนในบรรดาศักดิ์ไวส์เคานต์หรือบารอน แต่บรรดาศักดิ์ซ่อนไม่ใช้ในภาษาพูด ดังนั้นผู้ที่มีคำว่าฮอนนำหน้าชื่อจึงถูกเรียกชื่ออย่างถูกต้องว่านางสาว (Miss) แล้วตามด้วยชื่อสกุล²⁸

บรรดาศักดิ์บารอน (Baron) เป็นบรรดาศักดิ์ต่ำที่สุด ในช่วงแรกบรรดาศักดิ์บารอนมอบให้เฉพาะผู้ที่ได้รับที่ดินจากกษัตริย์เป็นรางวัลสำหรับการรับใช้ทางการทหาร อย่างไรก็ตามในรัชสมัยของพระเจ้าเฮนรีที่ 6 (Henry VI) บรรดาศักดิ์นี้มอบเป็นรางวัลแก่ผู้ที่รับใช้กษัตริย์ในด้านต่างๆ ซึ่งไม่ใช่แค่ด้านการทหารอีกต่อไป อย่างไรก็ตาม คนที่มีบรรดาศักดิ์อาจไม่ใช่ชนชั้นสูง บางคนอาจเป็นพ่อค้าหรือทำงาน เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม อีกนัยหนึ่ง ชนชั้นสูงบางคนอาจไม่มีบรรดาศักดิ์เพราะเขาปราศจากการมีบรรดาศักดิ์มาหลายชั่วคน ถึงแม้ว่าชนชั้นสูงบางคนจะไม่มีบรรดาศักดิ์ แต่พวกเขาส่วนใหญ่ก็ยินดีที่จะยอมรับบรรดาศักดิ์จากกษัตริย์²⁹ ลักษณะของคนชนชั้นสูงที่ไม่มีบรรดาศักดิ์สังเกตได้จากตัวละคร นางออลลอนบีในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance*

บรรดาศักดิ์ของชนชั้นสูงสามารถสังเกตได้อย่างชัดเจนจากชื่อของตัวละครในบทละคร คอเมดีออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ทั้งสี่เรื่อง สิ่งเด่นชัดที่ชี้ให้เห็นว่าตัวละครหลักสำคัญๆ ล้วนเป็นผู้คนในวงสังคมชั้นสูงคือบรรดาศักดิ์ซึ่งนำหน้าชื่อของคนในชนชั้นสูง บรรดาศักดิ์ของตัวละครเหล่านั้นได้แก่ลอร์ด เลดี ดัชเชส เอิร์ล ไวส์เคานต์ เคาน์เตส และฮอน

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* มีตัวละครชนชั้นสูงที่มีบรรดาศักดิ์คือลอร์ดวินเดอร์เมียร์ (Lord Windermere) เลดีวินเดอร์เมียร์ (Lady Windermere) ผู้เป็นภรรยาของลอร์ดวินเดอร์เมียร์ ลอร์ดคาร์ลิงตัน (Lord Darlington) ดัชเชสแห่งเบอร์วิก (The Duchess of Berwick) เลดีอากาธา คาร์ไลล์ (Lady Agatha Carlisle) ผู้เป็นบุตรของดัชเชสแห่งเบอร์วิก ลอร์ดออกัสตัส ลอร์ดตัน (Lord Augustus Lorton) ผู้เป็นน้องชายของดัชเชสแห่งเบอร์วิก นอกจากนี้มีเลดีพลิมเดล (Lady Plymdale) เลดีสตูตฟีลด์ (Lady Stutfield) และเลดีเจดเบิร์ก (Lady Jedburgh)

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* มีตัวละครชนชั้นสูงที่มีบรรดาศักดิ์คือลอร์ดอิลลิงวอร์ท (Lord Illingworth) เลดีฮันสแตนต์ตัน (Lady Hunstanton) เซอร์จอห์น ฟอนเทแฟรกต์ (Sir

²⁸Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde* (Oxford: Oxford University Press, 1989), p. 623.

²⁹Peter Lane, *The Upper Class*, pp. 8-9.

John Pontefract) ลอร์ดอัลเฟรด รูฟฟอร์ด (Lord Alfred Rufford) เลดีคาโรลีน พอนเทแฟรคต์ (Lady Caroline Pontefract) ผู้เป็นภรรยาของเซอร์จอห์น และเลดีสตุตฟีลด์ (Lady Stutfield) ส่วนนาง ออลลอนบี (Mrs Allonby) ที่ถึงแม้จะไม่ได้มีบรรดาศักดิ์ แต่ก็มีเชื้อสายจากชนชั้นสูง นางออลลอน บีเป็น หลานสาวของลอร์ดบรานคาสเตอร์ (Lord Brancaster) ดังคำบอกเล่าของเลดีคาโรลีนว่า “Mrs Allonby is very well born, she is a niece of Lord Brancaster’s.” (*A Woman of No Importance*, I, p.372.)

ส่วนในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* มีตัวละครชนชั้นสูงคือท่านเอิร์ลแห่งคาวอร์แชม เค.จี. (The Earl of Caversham, K. G.) ไวส์เคานต์กอริง (Viscount Goring) ผู้เป็นบุตรของเอิร์ลแห่งคาวอร์แชม เค.จี. เซอร์โรเบิร์ต ซิลเทิร์น บาร์ต (Sir Robert Chiltern, Bart.) เลดีซิลเทิร์น (Lady Chiltern) ผู้เป็นภรรยาของเซอร์โรเบิร์ต นางสาวมาเบล ซิลเทิร์น (Miss Mabel Chiltern) ผู้เป็นน้องสาวของเซอร์โรเบิร์ต และเลดีมาร์กบี (Lady Markby) นอกจากนี้ตัวละครหลักที่อยู่ในสังคมชั้นสูงยังมีตัวละครประกอบในเรื่องซึ่งเป็นคนในสังคมชั้นสูงอย่างเช่นเคาน์เตสแห่งบาซิลดอน (The Countess of Basildon) วิกงต์แห่งนองชาก (Vicomte de Nanjac) ซึ่งเป็นผู้ช่วยทูตประจำสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสใน นครลอนดอน (Attaché at French Embassy in London)

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* มีตัวละครชนชั้นสูงคือเลดีแบรคเนลล์ (Lady Bracknell) ฮอนเกวนโดเลน แฟร์แฟกซ์ (Hon. Gwendolen Fairfax) ผู้เป็นบุตรสาวของเลดีแบรคเนลล์ และอัลเจอร์นอน มอนครีฟฟ์ (Algernon Moncrieff) ผู้เป็นหลานชายของเลดีแบรคเนลล์

ข. ชนชั้นกลาง

ชนชั้นกลางเป็นชนชั้นที่อาศัยในเมือง (town class) พวกเขาดำรงชีพด้วยการประกอบการค้า ชนชั้นกลางบางคนอาจทำธุรกิจหรือประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งที่สร้างรายได้³⁰ ชนชั้นกลางในอดีตคือพ่อค้า นายธนาคาร ผู้ประกอบอาชีพเจ้าของร้านค้าหรือทำงานเกี่ยวข้องกับการขายสินค้าและผลิตภัณฑ์หรืองานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน รวมถึงช่างฝีมือพื้นบ้านและทนายความ ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 เมื่อเกิดโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ขึ้น จึงเกิดอาชีพเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมขึ้น นอกจากนั้นอาชีพของชนชั้นกลางที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์ได้ขยายตัวขึ้นเช่น เสมียน พ่อค้าแร่ และช่างเทคนิค

³⁰ วิกงต์คือตำแหน่งขุนนางชั้นไวส์เคานต์ของประเทศฝรั่งเศส ดู พระริชม วิรัชชพากย์, *พจนานุกรมฝรั่งเศส-ไทย* (กรุงเทพฯ: นครเชมมูนัสโตร์, ม.ป.ป.), หน้า 632.

³⁰ Peter Lane, *The Upper Class*, p. 29.

อาชีพใหม่ๆ หลายอาชีพของชนชั้นกลางเกิดขึ้นเช่น วิศวกรเทคนิค วิศวกรเมืองและสมุหบัญชี อาชีพทางกฎหมายและอาชีพทางการแพทย์มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก ซึ่งเป็นผลจากการเติบโตทางการพาณิชย์และการเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างมากของบุคคลผู้สามารถจ่ายเงินเพื่อขอรับคำปรึกษาส่วนตัวในทางกฎหมายและการแพทย์³¹ ตัวละครชนชั้นกลางเห็นได้จากบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest*

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* มีตัวละครชนชั้นกลางคือนายฮอปเปอร์ (Mr Hopper) บิดาของนายฮอปเปอร์มีทรัพย์สินจำนวนมากซึ่งเกิดจากการประกอบธุรกิจอาหารกระป๋อง ดังคำกล่าวของดัชเชสแห่งเบอร์วิกที่ชื่นชมความมีฐานะของนายฮอปเปอร์อย่างออกนอกหน้ากับ เลดีวินเดอร์เมียร์

DUCHESS OF BERWICK: (...) And by the way, I much thank you for sending a card to Mr. Hopper - he's that rich young Australian people are talking such notice of just present. His father made a great fortune by selling some kind of food in circular tins most palatable, I believe(...).³²

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* มีตัวละครชนชั้นกลางได้แก่เจอร์รอลด์ อาร์บุททอต (Gerald Arbuthnot) ซึ่งประกอบอาชีพเสมียน นางอาร์บุททอต (Mrs Arbuthnot) ซึ่งเป็นมารดาของเจอร์รอลด์ และนางสาวเฮสเตอร์ วอร์สลีย์ (Miss Hester Worsley) ซึ่งเป็นบุตรธิดาของนักธุรกิจชาวอเมริกันที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรม

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* มีตัวละครชนชั้นกลางคือแจ็ก (Jack) หรือนายจอห์น วอร์ทิง (Mr John Worthing) ตัวละครเอก และเซซิลี คาร์ดิว (Cecily Cardew) ซึ่งเป็นตัวละครสำคัญในเรื่อง แจ็กเป็นนักธุรกิจหนุ่มในยุควิกตอเรียนที่มีรายได้ 7 พันถึง 8 พันปอนด์ต่อปีอันได้มาจากการลงทุน ส่วนเซซิลีคือคนในปกครองของแจ็ก เธอเป็นบุตรธิดาของนายคาร์ดิวผู้รับแจ็กเป็นบุตรบุญธรรม

³¹W. J. Reader, *Life in Victorian England*, pp. 115-116.

³²Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde* (London: Chancellor Press, 2000), p. 334.

2.2.1.2 บทสนทนาที่คมคายใช้ไหวพริบ

เนื่องจากเรื่องราวตัวละครในคอเมดี้ออฟแมนเนอร์สเป็นคนที่อยู่ในชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง เพราะฉะนั้นคำพูดหรือการสนทนาของตัวละครย่อมเป็นไปในลักษณะของการพูดโต้ตอบที่ค่อนข้างยืดยาวทางสังคม นอกจากนั้นคำพูดที่คมคายของตัวละครนี้ยังก่อให้เกิดความตลกอีกด้วย ตัวอย่างของบทสนทนาที่คมคายใช้ไหวพริบของตัวละครปรากฏในบทละครของไวลด์ทั้งสี่เรื่องมีดังต่อไปนี้

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ตัวอย่างของบทสนทนาที่คมคายสามารถพบได้จากบทสนทนาระหว่างดัชเชสแห่งเบอร์วิกกับลอร์ดคาร์ลิงตัน ดังต่อไปนี้

DUCHESS OF BERWICK (*coming down C., and shaking hands*): Dear Margaret, I am so pleased to see you. You remember Agatha, don't you? (*Crossing L.C.*) How do you do, Lord Darlington? I won't let you know my daughter, I won't let you know my daughter, you are far too wicked.

LORD DARLINGTON: Don't say that, Duchess. As wicked man I am a complete failure. Why, there are lots of people who say I have never really done anything wrong in the whole course of my life. Of course, they only say it behind my back.

DUCHESS OF BERWICK: Isn't he dreadful? Agatha, this is Lord Darlington. Mind you don't believe a word he says.³³

ดัชเชสแห่งเบอร์วิกพูดในทำนองที่ไม่อยากให้เลดีอากาธา รู้จักกับลอร์ดคาร์ลิงตัน เพราะลอร์ดคาร์ลิงตันเป็นคนที่ชั่วร้าย ลอร์ดคาร์ลิงตันจึงพูดแก้ตัวว่าถึงแม้ความชั่วร้ายเป็นความผิดพลาดในชีวิตของเขา แต่มีคนอีกตั้งมากมายที่พูดโดยไม่ให้ลอร์ดคาร์ลิงตันได้ยินว่าเขาไม่เคยทำสิ่งผิดตลอดชีวิต การ

³³Ibid., p. 331.

แก้ตัวของลอร์ดคาร์ลิงตันนับเป็นความฉลาดในการที่จะพูดแก้ตัว การโต้ตอบของลอร์ดคาร์ลิงตันจึงถือเป็นคำพูดที่คมคายในการกล่าวแก้ตัวและก่อให้เกิดความตลกด้วย

ตัวอย่างอีกตัวอย่างหนึ่งของบทสนทนาที่แสดงถึงปฏิภาณไหวพริบของตัวละครในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ก็คือบทสนทนาของดัชเชสแห่งเบอร์วิกกับนายฮอปเปอร์

DUCHESS OF BERWICK: (...) Do you know, Mr Hopper, Dear Agatha and I are so much interested in Australia. It must be so pretty with all the dear little kangaroos flying about. Agatha has found it on the map. What a curious shape it is! Just like a large packing case. However, it is a very young country, isn't it?

HOPPER: Wasn't it made at the same time as the others, Duchess?

DUCHESS OF BERWICK: How clever you are, Mr Hopper. You have a cleverness quite of your own. Now I mustn't keep you.³⁴

การสนทนาของนายฮอปเปอร์กับดัชเชสแห่งเบอร์วิกเป็นเรื่องเกี่ยวกับประเทศออสเตรเลีย (Australia) ของเขา ดัชเชสแห่งเบอร์วิกพูดว่าประเทศออสเตรเลียเป็นประเทศที่เพิ่งจัดตั้งขึ้น นายฮอปเปอร์ได้ตอบอย่างคมคายในลักษณะคำถามที่แก้ตัวถึงความใหม่ของประเทศออสเตรเลียกลับไปยังดัชเชสแห่งเบอร์วิก คำถามคือประเทศออสเตรเลียไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมกับประเทศอื่นๆ ตอนที่โลกกำเนิดขึ้นหรือ คำถามมีคำตอบว่าถึงแม้ประเทศออสเตรเลียจะเพิ่งตั้งขึ้น แต่ก็เกิดขึ้นพร้อมกับประเทศอื่นๆ

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* ลักษณะบทสนทนาที่คมคายใช้ไหวพริบปรากฏในตอนที่นางออลลอนบีพูดกับเฮสเตอร์ถึงลักษณะสังคมของนครลอนดอนที่ประกอบด้วยคนโง่และคนฉลาด นางออลลอนบีพูดในเชิงที่ยกตนให้ดูดีโดยการใช้คำพูดที่มีลักษณะกล่าวโดยรวมแต่ได้รวมตนเองเข้าไปด้วย

MRS ALLONBY: You enjoy country life, Miss Worseley?

HESTER: Very much, indeed.

³⁴Ibid., p. 340.

MRS ALLONBY: Don't find yourself longing for a London dinner-party?
 HESTER: I dislike London dinner-parties.
 MRS ALLONBY: I adore them. **The clever people never listen, and the stupid people never talk.**
 HESTER: I think the stupid people talk a great deal.
 MRS ALLONBY: **Ah, I never listen!**³⁵

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

จากข้อความที่เน้น โดยผู้เขียนวิทยานิพนธ์ จะเห็นได้ว่านางออลลอนบีฉลาดที่จะหมัดตัวเองทางอ้อม ด้วยการกล่าวถึงโดยรวมแล้วรวมตนเองเข้าไปในกลุ่มของคนฉลาด เราสามารถพบบทสนทนาที่คมคายได้อีกตัวอย่างหนึ่งจากตอนที่นางออลลอนบีพูดคุยเกี่ยวพาราสีกับลอร์ดอิลลิงวอร์ทในตอน ที่ลอร์ดอิลลิงวอร์ทบอกว่าเขาชอบความไร้เดียงสาของเฮสเตอร์ ลักษณะการชื่นชมความไร้เดียงสา เป็นความชั่วร้ายประการหนึ่งของลอร์ดอิลลิงวอร์ท

MRS ALLONBY: Lord Illingworth, there is one thing I shall always like you for.
 LORD ILLINGWORTH: Only one thing? And I have so many bad qualities.
 MRS ALLONBY: Ah, don't be too conceited about them. You may loose them as you grow old.
 LORD ILLINGWORTH: I never intend to grow old. The soul is born old but grows young. That is the comedy of life.
 MRS ALLONBY: And the body is born young and grows old. That is life's tragedy.
 LORD ILLINGWORTH: Its comedy also, sometimes.³⁶

³⁵Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 380.

³⁶Ibid., p. 381.

การโต้ตอบของทั้งสองคนมีลักษณะทำให้ผู้ดูคิดตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต จิตวิญญาณของมนุษย์ที่เกิดมาจะไม่ค่อยที่จะรู้จักกับชีวิต อาจรู้สึกเบื่อหน่ายกับชีวิตคล้ายกับว่าเป็นคนแก่ แต่เมื่อมนุษย์โตขึ้นและเห็นโลกมากขึ้น ก็ทำใจกับสิ่งที่ประสบได้มากขึ้น เมื่อนั้นมนุษย์จะรู้สึกว่าชีวิตมีความสุข รู้สึกกระปรี้กระเปร่าดุจดังค่อยๆ กลายเป็นเด็กที่มีความสุข พัฒนาการของจิตวิญญาณที่ค่อยๆ เป็นสุขเปรียบได้กับความสุขในตอนจบของคอบบี้ ตรงกันข้ามกับร่างกายของมนุษย์ในตอนแรกเกิดนั้น เมื่อวันเวลาผ่านไป มนุษย์แก่ตัวขึ้น แล้วในที่สุดได้ถึงแก่ความตาย อันเป็นจุดจบของชีวิต พัฒนาการของร่างกายไปถึงจุดจบที่น่าเศร้าเปรียบได้กับตอนจบของละครแตรเจดี (tragedy) คำพูดที่คมคายไม่เพียงให้ความขบขันแก่ผู้อ่านหรือผู้ฟังเท่านั้น แต่เมื่อนำสิ่งที่ตัวละครพูดมาคิด จะได้ข้อคิดที่เป็นความจริงของชีวิตอีกด้วย

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* ลักษณะบทสนทนาที่คมคายปรากฏเป็นตัวอย่างในตอนนี้นางซีฟลีย์พยายามให้ลอร์ดกอริงตกลงแต่งงานกับตน การสนทนามีดังนี้

LORD GORING: Are you really serious?

MRS CHEVELEY: Yes, quite serious.

LORD GORING: I should make you a very bad husband.

MRS CHEVELEY: I don't mind bad husband. I have had two. They amused me immensely.

LORD GORING: You mean that you amused yourself immensely, don't you? ³⁷

นางซีฟลีย์ยื่นข้อเสนอให้ลอร์ดกอริง นางซีฟลีย์จะมอบจดหมายที่แสดงว่าเซอร์โรเบิร์ตขายความลับทางราชการถ้าลอร์ดกอริงตกลงแต่งงานกับตนเอง ลอร์ดกอริงบอกว่าเขาจะเป็นสามีที่ชั่วของนางซีฟลีย์ นางซีฟลีย์บอกว่าเธอไม่สนใจเพราะเธอเคยมีสามีที่ชั่วมาแล้วถึงสองคน แล้วสามีทั้งสองคนทำให้เธอมีความสุขเป็นอย่างมาก ลอร์ดกอริงจึงได้ไปว่าการที่นางมีความสุขคือการที่เธอให้ความสุขกับตนเอง การพูดของลอร์ดกอริงคือการพูดในทางอ้อมที่ว่านางซีฟลีย์นั้นเป็นคนชั่ว การพูดโต้ตอบของลอร์ดกอริงเป็นความฉลาดของผู้พูดที่ไม่ต้องสบประมาทอีกฝ่ายโดยตรงอันจะเป็นการเสียมารยาทอย่างมาก

³⁷Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 468.

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ลักษณะบทสนทนาที่คมคายปรากฏเป็นตัวอย่างในตอนที่เกี่ยวข้องกับแฉีกกล่าวถึงวพาราสีกันดังต่อไปนี้

GWENDOLEN: I am always smart! Am I not, Mr Worthing?

JACK: You're quite perfect, Miss Fairfax.

GWENDOLEN: Oh! I hope I am not that. It would leave no room for developments, and I intend to develop in many directions.³⁸

เกวนโดเลนถามแฉีกเพื่อย้ำความมั่นใจว่าเธอเป็นคนฉลาด แฉีกตอบว่าเกวนโดเลนเป็นคนที่สมบูรณ์แบบ เกวนโดเลนพูดตอบกลับแฉีกว่าเธอไม่อยากเป็นคนสมบูรณ์แบบเพราะเธอตั้งใจที่จะพัฒนาตัวเองขึ้นไปอีกในหลายๆ ด้าน คำพูดของเกวนโดเลนเป็นการโต้ตอบที่ฉลาด เธอสามารถแก้ต่างคำพูดที่น่าจะเป็นจุดจบ นอกจากนั้นสิ่งที่เธอพูดว่าความสมบูรณ์แบบไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้ก็เป็นคำพูดที่น่าคิดและให้ความตกลงอีกด้วย ตัวอย่างการใช้บทสนทนาที่คมคายใช้ไหวพริบของตัวละครในบทละครทั้งสี่เรื่องของออสการ์ ไวลด์นอกจากจะแสดงความเฉลียวฉลาดของผู้พูดแล้ว ยังมีความขบขันและบางครั้งมีข้อคิดที่น่าสนใจแฝงไว้ด้วย

2.2.1.3 ตัวละครเอกที่ทำเรื่องโง่เขลา

ตัวละครเอกทั้งหญิงและชายที่ทำเรื่องโง่เขลาในบทละครคืออเฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ทั้งสี่เรื่องมีดังต่อไปนี้

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* มีตัวละครเอกที่ทำเรื่องโง่เขลาคือเลดีวินเดอร์เมียร์และลอร์ดวินเดอร์เมียร์ เลดีวินเดอร์เมียร์เป็นตัวละครหญิงที่มีความคิดยึดติดกับกรอบที่ตนเองสร้างจนไม่นึกถึงความเป็นจริงและยังได้ทำเรื่องโง่เขลาที่ผิดศีลธรรมอีกด้วย จากการที่เลดีวินเดอร์เมียร์เป็นเพียวริตัน ที่เคร่งครัดในศาสนาจนเกินไป เธอจึงทนไม่ได้เมื่อทราบว่าสามีของตนมีความสัมพันธ์กับนางเออร์ลินน์ต่างๆ ที่ยังไม่ทราบชัดเจนว่าเป็นความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวหรือไม่ เลดีวินเดอร์เมียร์ได้ตัดสินใจที่จะหนีไปกับลอร์ดคาร์ลิงตัน นอกจากการหนีไปกับลอร์ดคาร์ลิงตันจะเป็นการกระทำที่โง่เขลาแล้วยังถือว่าเป็นการผิดศีลธรรมด้วย การหนีของเลดีวินเดอร์เมียร์นำไป

³⁸Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 261.

สู่การล่วงประเวณีที่ผิดบัญญัติข้อที่เจ็ดตามพระบัญญัติสิบประการ^{**} ซึ่งเป็นกฎในศาสนาคริสต์ ส่วนตัวละครเอกชายที่ทำเรื่องโง่เขลาคือลอร์ดวินเดอร์เมียร์ เขาปกปิดความจริงที่ว่านางเออร์ลินน์คือมารดาแท้จริงของเลดีวินเดอร์เมียร์ การปกปิดความจริงทำให้เกิดข่าวลือไม่ดีและความเข้าใจผิดระหว่างตัวลอร์ดวินเดอร์เมียร์เองกับภรรยาของเขา ซึ่งสุดท้ายนำไปสู่การตัดสินใจหนึ่งของเลดีวินเดอร์เมียร์

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* มีตัวละครเอกที่ทำเรื่องโง่เขลาชื่อเจอร์รอลด์และนางอาร์บูทนอต ด้วยความทะเยอทะยานที่จะเป็นเลขานุการส่วนตัวของลอร์ดอิลลิ่งวอร์ททำให้เจอร์รอลด์ต้องการเดินทางไปทำงานกับลอร์ดอิลลิ่งวอร์ททจนไม่สนใจการคัดค้านของนางอาร์บูทนอต ถ้าเจอร์รอลด์ได้เป็นเลขานุการส่วนตัวของลอร์ดอิลลิ่งวอร์ท เขาก็จะได้เงินเดือนที่มากขึ้น ประสบการณ์ในการเดินทางติดตามลอร์ดอิลลิ่งวอร์ทซึ่งมีตำแหน่งเป็นทูตของประเทศอังกฤษรวมถึงชื่อเสียงในสังคม อย่างไรก็ตามในที่สุดถึงแม้ว่าเจอร์รอลด์จะทราบความจริงว่าลอร์ดอิลลิ่งวอร์ทคือบิดาแท้จริงที่เคย ปฏิเสธการสมรสกับนางอาร์บูทนอตอันทำให้มารดาของเขาต้องทนทุกข์กับความอับอายและทำให้เขาได้ชื่อว่าเป็นบุตรนอกสมรส แต่เจอร์รอลด์ก็ยังพยายามที่จะให้นางอาร์บูทนอตแต่งงานกับลอร์ดอิลลิ่งวอร์ท ส่วนนางอาร์บูทนอตเป็นตัวละครเอกอีกตัวหนึ่งที่ทำเรื่องโง่เขลาซึ่งเธอยึดติดกับความแค้นในอดีตที่ลอร์ดอิลลิ่งวอร์ทเคยปฏิเสธการแต่งงานอย่างถูกกฎหมายจนทำให้เธอต้องทนทุกข์กับความอับอาย เธอจึงคัดค้านที่จะให้เจอร์รอลด์ไปทำงานกับลอร์ดอิลลิ่งวอร์ท ถ้านางอาร์บูทนอตอนุญาตให้เจอร์รอลด์ไปทำงานกับลอร์ดอิลลิ่งวอร์ทเสียแต่แรก เจอร์รอลด์ก็จะมีอนาคตที่ดีและมีฐานะดีขึ้น นอกจากนั้นเรื่องราวว่านวยก็จะไม่เกิดขึ้น ความลับของนางอาร์บูทนอตก็จะไม่เปิดเผยให้ตนเองและบุตรต้องอับอายและเสียใจ

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* มีตัวละครเอกที่ทำเรื่องโง่เขลาชื่อเลดีซิลเทิร์นและเซอร์โรเบิร์ต เลดีซิลเทิร์นมีความเชื่อที่ยึดติดกับสิ่งเดิมมากจนเกินไป สิ่งที่เธอเชื่อถ้าเป็นอย่างไรในอดีตก็ยังคงเป็นอย่างนั้นในปัจจุบันและในอนาคต เลดีซิลเทิร์นพยายามรักษาความคิดหรือความเชื่อที่มีแต่แรกอย่างที่เราเชื่อว่าเซอร์โรเบิร์ตผู้เป็นสามีเป็นชายในอุดมคติที่ดีแตกต่างจากผู้ชายคนอื่น ๆ ในโลก แต่แล้วเมื่อเธอทราบความจริงว่า ในอดีตสามีของตนคือคนชั่วที่เคยขายความลับทางราชการแก่บารอนอาร์นเฮน (Baron Arnheim) เพื่อแลกกับเงิน สิ่งที่เลดีซิลเทิร์นเชื่อมั่นขัดแย้งกับความจริงที่เกิดขึ้นเป็นอันมากจนทำให้เธอไม่สามารถยอมรับความจริงได้ เลดีซิลเทิร์นต่อว่าและแสดงท่าทีรังเกียจ เซอร์โรเบิร์ตจนทำให้เขาเสียใจอย่างมาก เลดีซิลเทิร์นเสียใจจนไม่มีสติแก้ไขปัญหาเองได้ เธอจึงต้องขอความช่วยเหลือจากลอร์ดคอร์กิง ท้ายที่สุดเมื่อปัญหาคลี่คลาย เซอร์โรเบิร์ต

^{**}ดูบทที่ 3 หน้า 54

รอดพ้นจากการเปิดโปงความชั่วร้ายเรื่องการขายความลับทางราชการ เธอได้เรียนรู้ที่จะยอมรับกับความจริงที่ว่าสิ่งต่างๆ อาจเปลี่ยนแปลงได้ และเธอได้ให้ภัยแก่ความคิดพลาดของเซอร์โรเบิร์ตในอดีต ส่วนเซอร์โรเบิร์ตเป็นตัวละครเอกที่ทำเรื่องโง่เขลาเช่นเดียวกันดังจะเห็นได้ที่เขาขายความลับทางราชการ ด้วยความทะเยอทะยานของเซอร์โรเบิร์ตที่ต้องการจะมีฐานะและหน้าที่การงานที่ดีขึ้น ทำให้เขาหลงผิดขายความลับทางราชการให้แก่บารอนอาร์นเฮนเพื่อแลกกับเงิน

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* มีตัวละครเอกที่ทำเรื่องโง่เขลาถึงสี่ตัว ได้แก่ เกวนโดเลน เซซิเลีย แจ็ก และอลเจอร์นอน เกวนโดเลนและเซซิเลียทำสิ่งที่โง่เขลาและน่าหัวเราะดังที่ต้องการจะแต่งงานกับชายหนุ่มชื่อว่าเอิร์นเนสท์เท่านั้นจนไม่สนใจต่อความจริงว่าตนเองรักชายหนุ่มที่จะมาแต่งงานด้วยหรือไม่ ทั้งสองคนแสดงความต้องการดังกล่าวอย่างชัดเจนและมุ่งมั่น จนทำให้ทั้งแจ็กและอลเจอร์นอนต้องตัดสินใจทำพิธีเปลี่ยนชื่อ โดยเฉพาะเกวนโดเลนซึ่งต้องการสามีที่ชื่อเอิร์นเนสท์อย่างมาก เกวนโดเลนไม่ยอมเปลี่ยนความต้องการอย่างเด็ดขาดจนถึงตอนจบของเรื่อง เธอยังคงต้องการทราบว่าแจ็กนั้นมีชื่อจริงๆ ว่าเอิร์นเนสท์หรือไม่ ในตอนท้ายของเรื่อง เมื่อแจ็กสามารถค้นพบชาติกำเนิดของตนเองว่าเป็นบุตรคนโตของน้องสาวของเลดีแบรอกเนลล์ เกวนโดเลนยังคงต้องการทราบว่าชื่อที่แท้จริงของแจ็กคือเอิร์นเนสท์หรือไม่ ส่วนแจ็กและอลเจอร์นอนทำเรื่องโง่เขลาจากการที่เขาทั้งสองคนปลอมตัวโดยใช้ชื่อเอิร์นเนสท์หลอกเกวนโดเลนและเซซิเลีย จนสุดท้ายเขาทั้งสองคนยอมเปลี่ยนชื่อของตนเองเป็นเอิร์นเนสท์เพื่อต้องการที่จะแต่งงานกับผู้หญิงทั้งสองคน

2.2.2 การวิเคราะห์โครงสร้างคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์

2.2.2.1 โครงเรื่อง

วิลเลียม ฟรินต์ ทรอลล์และแอคคิสัน อิบบาร์ดได้กล่าวถึงโครงเรื่อง (plot) อันเป็นโครงสร้างละคร (dramatic structure) ไว้ดังนี้ มีการเปรียบเทียบโครงเรื่องของละครกับการผูกปมและการคลายปม (tying and untying of a knot) การสร้างความขัดแย้ง (conflict) เป็นไปในรูปแบบของการผูกปมและการคลายปม ดังนั้นบทละครแทรกเจดีย์ที่ดีจะแสดงส่วนสำคัญต่างๆ 5 ส่วน ซึ่งในแต่ละส่วนจะแสดงขั้นตอนของความขัดแย้งในละคร ส่วนสำคัญดังกล่าวคือ ตอนเริ่มเรื่อง (introduction หรือ exposition) ตอนกลางเรื่อง (rising action หรือ complication) จุดสูงสุด (climax) หรือจุดวิกฤต (crisis) ตอนปลายเรื่อง (falling action หรือ downward) และจุดจบเรื่อง

(catastrophe หรือ dénouement) ลักษณะส่วนสำคัญทั้ง 5 ห้าส่วนในโครงเรื่องของบทละครแทรกเจดีนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับบทละครคอมเมดี้ นวนิยายและเรื่องสั้นได้

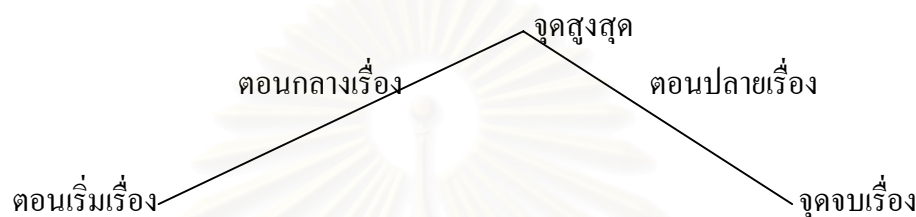
- ก. ตอนเริ่มเรื่อง เป็นส่วนเปิดของเรื่อง บรรยายฉาก แนะนำตัวละครบางตัว และให้รายละเอียดอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการทำความเข้าใจบทละครอย่างเช่น เหตุการณ์หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนบทละครจะเริ่มเรื่อง
- ข. ตอนกลางเรื่อง เป็นการดำเนินเรื่องไปโดยความขัดแย้งระหว่างตัวเอก (hero) กับตัวคู่แข่งหลายๆ ตัว (counterplayers) ไปจนถึงจุดสูงสุดของเรื่อง
- ค. จุดสูงสุดหรือจุดวิกฤต ซึ่งอาจนำไปสู่จุดผกผัน* (turning point หรือ reversal)
- ง. ตอนปลายเรื่องเน้นถึงความขัดแย้งที่มีต่อตัวละครเอกและความน่าสงสัย (suspense) บางประการที่ยังคงอยู่ การกระทำ (action) ในช่วงนี้ต้องนำไปสู่จุดจบของบทละครอย่างมีเหตุผล
- จ. จุดจบเรื่อง สำหรับบทละครแทรกเจดี เป็นความหายนะ (catastrophe) ซึ่งมักเป็นความตายของตัวละครเอก³⁹ จุดจบเรื่องมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเดนมองต์ (dénouement) ซึ่งเป็นคำที่ใช้ได้กับบทละครแทรกเจดีและคอมเมดี้ เดนมองต์เป็นการแก้ไขปัญหาสุดท้ายของโครงเรื่องในบทละครหรือเป็นผลลัพธ์ของเรื่อง เดนมองต์บอกเป็นนัยถึงการแก้ปมหรือความสงสัยที่ผูกไว้โดยผู้แต่งบทละคร เดนมองต์ไม่เพียงแต่จะเป็นผลลัพธ์ของเหตุการณ์หลักในเรื่องแล้วยังเป็นคำอธิบายสำหรับความลับทุกอย่างและความเข้าใจผิดซึ่งผู้แต่งบทละคร

*จุดผกผันเป็นจุดที่โชคชะตาของตัวละครเอกในเรื่องเปลี่ยนจากดีเป็นร้ายในบทละครแทรกเจดี (tragedy) หรือจากร้ายเป็นดีในบทละครคอมเมดี้ จุดผกผันเกิดพร้อมกับการสำนึกได้ของตัวละครเอก (recognition) จากความไม่รู้เป็นความรู้ได้ ดังเช่นกษัตริย์อิดิปุส (Oedipus) ในบทละครแทรกเจดีเรื่อง *Oedipus the King* ที่รู้ว่า แท้ที่จริงตนเองคือ ฆาตกรผู้ฆ่านบิดาแท้ๆ ของตนแล้วยังแต่งงานกับมารดาแท้ๆ ของตนอีกด้วย ดังนั้นจุดผกผันในเรื่องที่เกิดพร้อมกับการรู้ได้ของอิดิปุสคือการที่อิดิปุสกลับกลายเป็นฆาตกรที่ตัวเองกำลังตามหาเสียเอง ดู Milly S. Barranger, *Understanding Plays* (Boston: Simon & Schuster, 1994), p. 58.

³⁹William Flint Thrall and Addison Aibbard, *A Handbook to Literature* (New York: The Odyssey Press, 1960), pp. 156-157.

สร้างขึ้นในตอนกลางเรื่อง⁴⁰ หรืออาจเป็นเหตุการณ์ที่เต็มไปด้วยความสุขอย่าง
เช่น การแต่งงานหรือการคืนดีกัน⁴¹

ลักษณะการพัฒนาโครงเรื่องตามส่วนสำคัญต่างๆ ทั้ง 5 ส่วนในโครงเรื่องสามารถนำมาแสดงใน
ลักษณะของปริสมิตได้ดังต่อไปนี้

แผนภาพแสดงการพัฒนาโครงเรื่องของบทละคร

บทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ทั้งสี่เรื่องมีโครงเรื่องแบบแผนที่มี
ลักษณะคล้ายคลึงกันทั้งสี่เรื่อง โครงเรื่องของบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์สของไวลด์ใช้ชีวิต
ของตัวละครในการดำเนินเรื่อง ในตอนเริ่มเรื่อง ผู้อ่านจะได้รู้จักหรือได้ยินชื่อของตัวละครหลักๆ
ซึ่งมีผลต่อการดำเนินเรื่อง ทั้งตัวละครที่ปรากฏตัวในตอนเริ่มเรื่อง หรือจากคำพูดบอกเล่าผ่านตัว
ละครที่ปรากฏในตอนเริ่มเรื่อง ส่วนในตอนกลางเรื่อง ปมของเรื่องซึ่งเป็นลักษณะความขัดแย้ง
ระหว่างตัวละครหลักและตัวละครสำคัญก็จะเกิดขึ้น อดีตของตัวละครทำให้เกิดความขัดแย้ง
ระหว่างตัวละครซึ่งเป็นการพัฒนาเรื่อง ไปจนถึงจุดผกผันหรือจุดสูงสุดซึ่งจะเป็นการเปิดเผยเรื่อง
ราวความลับของตัวละครเอกหรือตัวละครสำคัญในเรื่อง ความจริงที่เปิดเผยทำให้ผู้อ่านบทละคร
หรือผู้ชมละครทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงว่าทำไมเรื่องราวในตอนเริ่มเรื่องหรือตอนกลางเรื่องจึงเป็น
ไปเช่นนั้น เมื่ออดีตเปิดเผยแล้ว เหตุการณ์ก็จะนำไปสู่ตอนปลายเรื่องซึ่งจะคลี่คลายปมหรือ
เหตุการณ์ในเรื่องทั้งหมดรวมถึงมีจุดจบเรื่องด้วยความสุขของตัวละคร

ในตอนเริ่มเรื่องและตอนกลางเรื่อง อดีตของตัวละครหลักหรือตัวละครสำคัญคือสิ่งจำเป็น
ที่ไวลด์ใช้ในการดำเนินเรื่อง อดีตดังกล่าวสามารถแบ่งได้เป็นสองประเภทใหญ่ๆ คืออดีตที่เป็น

⁴⁰Ibid., p. 135.

⁴¹Milly S. Barranger, *Understanding Plays*, p. 57.

ความผิดและอดีตที่นำมาซึ่งความสุข อดีตที่เป็นความผิดคือการที่ตัวละครเอกหรือตัวละครสำคัญได้เคยทำสิ่งที่ผิดพลาด ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่ผิดต่อศีลธรรม ความเชื่อของคนในสังคม หรือกฎหมายบ้านเมือง ความผิดในอดีตคือสิ่งที่ตัวละครในคอมเมดิออฟแมนเนอร์สของไวลด์ได้ทำไปแล้วก่อนการเริ่มเรื่องของบทละคร แล้วอดีตนั้นก็ส่งผลมาถึงเหตุการณ์ในตอนเริ่มเรื่องและตอนกลางเรื่อง ลักษณะของโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอดีตที่เป็นความผิดซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิดคืออดีตที่เป็นความผิดเชิงสังคม และอดีตที่เป็นความผิดเชิงกฎหมาย

อดีตที่เป็นความผิดเชิงสังคมเห็นได้จากบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* และเรื่อง *A Woman of No Importance* ตัวละครสำคัญหรือตัวละครเอกในเรื่องนั้นได้เคยกระทำสิ่งที่ผิดต่อสังคมและไม่ต้องการบอกความผิดพลาดในอดีตของตนให้ผู้อื่นได้ล่วงรู้ ตัวละครที่สำคัญใน บทละครทั้งสองเรื่องนั้นเป็นผู้หญิงที่เคยทำความผิดเชิงสังคมในอดีต

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* นางเออร์ลินน์เป็นผู้ที่เคยทำเรื่องผิดพลาดที่น่าอัปยศในอดีต เธอเคยเข้าใจผิดว่าสามีของตนเองมีภรรยาอีกคนหนึ่ง นางเออร์ลินน์จึงตัดสินใจหนีไปกับผู้ชายคนอื่นแล้วได้ทั้งสามีและเลดีวินเดอร์เมียร์บุตรีซึ่งในขณะนั้นยังเป็นเด็กทารกอยู่ การหนีไปกับผู้ชายอื่นของนางเออร์ลินน์เป็นความผิดพลาดเชิงสังคมหรือการกระทำที่น่าอัปยศซึ่งทำให้นางเธอไม่กล้าที่จะกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างมีเกียรติ เราสามารถทราบได้ว่าลักษณะการกระทำของนางเออร์ลินน์นี้ผิดต่อความคิดความเชื่อของคนในสังคมได้ในตอนที่ลอร์ดวินเดอร์เมียร์พูดเกลี้ยกล่อมให้เลดีวินเดอร์เมียร์ขอมอบอนุญาตให้นางเออร์ลินน์ได้เข้าร่วมงานเลี้ยงครบรอบวันเกิดอายุ 21 ปีของเลดีวินเดอร์เมียร์ ลอร์ดวินเดอร์เมียร์พยายามอธิบายเกี่ยวกับนางเออร์ลินน์ที่เคยกระทำผิดพลาดในอดีตจนไม่สามารถกลับเข้ามามีเกียรติในสังคม ถ้าเลดีวินเดอร์เมียร์อนุญาตให้นางเออร์ลินน์เข้าร่วมงานเลี้ยงวันเกิดได้ นางเออร์ลินน์ก็จะได้รับเกียรตินั้นก็กลับคืนเพราะเลดีวินเดอร์เมียร์เป็นที่รู้จักกันในวงสังคมว่าเป็นผู้หญิงที่ดีและมีเกียรติ การรับรองนางเออร์ลินน์ถือว่าทั้งสองรู้จักกัน นางเออร์ลินน์มีศักดิ์ศรีพอที่เลดีวินเดอร์เมียร์จะคบหาด้วย ดังนั้นนางเออร์ลินน์จึงสามารถที่จะหวนคืนสู่สังคมได้อย่างมีเกียรติอีกครั้งหนึ่ง ในตอนเริ่มเรื่องและตอนกลางเรื่อง ไม่มีตัวละครใดนอกจาก ลอร์ดวินเดอร์เมียร์ที่รู้ความจริงว่านางเออร์ลินน์ว่าเป็นมารดาของเลดีวินเดอร์เมียร์และได้ทั้งสามีและ เลดีวินเดอร์เมียร์ไป ในตอนเริ่มเรื่อง เลดีวินเดอร์เมียร์ไม่ทราบถึงความลับนี้ของนางเออร์ลินน์ เธอจึงสงสัยในความสัมพันธ์ระหว่างลอร์ดวินเดอร์เมียร์ผู้เป็นสามีกับ นางเออร์ลินน์ เมื่อได้ทราบข่าวความสัมพันธ์จากดัชเชสแห่งเบอร์วิก เลดีวินเดอร์เมียร์จึงเปิดสมุดบัญชีธนาคารและพบว่าลอร์ดวินเดอร์เมียร์ จ่ายเงินเป็นจำนวนมากให้กับนางเออร์ลินน์ ซึ่งทำให้เลดีวินเดอร์เมียร์ยังเข้าใจผิดว่านางเออร์ลินน์เป็นอนุภรรยาของลอร์ดวินเดอร์เมียร์จริงตามที่ดัชเชสแห่งเบอร์วิกบอกเธอ

LORD WINDERMERE: (...) Magaret, you have cut my bank book. You have no right to do such a thing!

LADY WINDERMERE: You think it wrong that you are found out, don't you?

LORD WINDERMERE: I think it wrong that a wife should spy on her husband.

LADY WINDERMERE: I did not spy on you. I never knew of this woman's existence till half an hour ago. Some one who pitied me was kind enough to tell me what every one in London knows already – your daily visit to Curzon Street, your mad infatuation, the monstrous sums of money you squander on this infamous woman!(*Crossing L.*)⁴²

ส่วนในตอนกลางเรื่อง เลดีวินเดอร์เมอร์จับข้อใจมากยิ่งขึ้นเมื่อลอร์ดวินเดอร์เมอร์ได้เชิญนางเออร์ลีนน์มาร่วมงานเลี้ยงครบรอบวันเกิด เลดีวินเดอร์เมอร์แสดงความคับข้องใจดังกล่าวให้แก่ลอร์ดคาร์ลิงตันเมื่อทั้งสองพูดถึงการมาร่วมงานเลี้ยงของนางเออร์ลีนน์ตามคำเชิญของลอร์ดวินเดอร์เมอร์ เลดีวินเดอร์เมอร์ห้ามลอร์ดวินเดอร์เมอร์ไม่ให้เชิญนางเออร์ลีนน์ แต่เขายืนยันที่จะให้นางเออร์ลีนน์มาร่วมงาน

LADY WINDERMERE: I did not ask her. He insisted on her coming – against my entreaties – against my commands. Oh! The house is tainted for me! I feel that every woman here sneers at me as she dances by with my husband. What have I done to deserve this? I gave him all my life. He took it – used it – spoiled it! I am degraded in my own eyes, and I lack courage – I am a coward! (*Sits down on sofa.*)⁴³

เพราะฉะนั้นปมที่สำคัญของเรื่องคือนางเออร์ลีนน์เป็นมารดาที่แท้จริงของเลดีวินเดอร์เมอร์ ผู้ที่เคยทิ้งสามีและเลดีวินเดอร์เมอร์ไป ลอร์ดวินเดอร์เมอร์เก็บอดีตของนางเออร์ลีนน์ไว้เป็นความลับโดยไม่ยอมบอกให้เลดีวินเดอร์เมอร์ทราบ จนทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างตนเองและเลดีวินเดอร์เมอร์

⁴²Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 336.

⁴³Ibid., p. 345.

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* ตัวละครนางอาร์บุทนอตทำความผิดพลาดเชิงสังคมในอดีตเช่นเดียวกับนางเออร์ลินน์ในเรื่อง *Lady Windermere's Fan* แต่ต่างกันตรงที่ความผิดของนางอาร์บุทนอตเกิดจากความชั่วของฝ่ายชายด้วย ผู้ชายคนนั้นคือลอร์ดคิลลิงวอร์ทหรือจอร์จ ฮาร์ฟอร์ด (George Harford) ในสมัยที่ยังไม่ได้รับบรรดาศักดิ์ นางอาร์บุทนอตหรือราเชล (Rachel) ได้มีความสัมพันธ์ฉันท์คู่สาวกับลอร์ดคิลลิงวอร์ทในสมัยที่ทั้งคู่ยังเป็นหนุ่มสาว แล้วเมื่อทั้งสองหนีมาอยู่ด้วยกัน ลอร์ดคิลลิงวอร์ทได้ปฏิเสธการแต่งงานอย่างถูกกฎหมายกับนางอาร์บุทนอตซึ่งทำให้นางอาร์บุทนอตไม่สามารถทนคำครหาได้ เธอจึงตัดสินใจหนีไป ทั้งๆ ที่ตนเองตั้งครรภ์เจอร์รอลด์อยู่นางอาร์บุทนอตต้องกลายเป็นผู้หญิงที่ไร้ความสำคัญเพราะความผิดพลาดในอดีต อดีตของนางอาร์บุทนอตกลายเป็นปมที่ทำให้เธอปฏิเสธเจอร์รอลด์ไม่ให้ไปทำงานกับลอร์ดคิลลิงวอร์ทในตอนเริ่มเรื่องและตอนกลางเรื่อง หลังจากตอนเริ่มเรื่องในองก์ที่หนึ่ง เจอร์รอลด์ได้รับการเสนองานเลขานุการส่วนตัวของลอร์ดคิลลิงวอร์ทจากการสนทนาระหว่างเจอร์รอลด์กับเลดีฮันสแตนตัน

GERALD: Lady Hunstanton, I have such good news to tell you. Lord Illingworth has just offered to make me his secretary.

LADY HUNSTANTON: His secretary? This is good news indeed, Gerald. It means a very brilliant future in store for you. Your dear mother will be delighted.(...)⁴⁴

ต่อมาในตอนกลางเรื่องหรือในองก์ที่สอง นางอาร์บุทนอตคัดค้านการทำงานของเจอร์รอลด์กับลอร์ดคิลลิงวอร์ท การทำงานกับลอร์ดคิลลิงวอร์ทคือการติดตามลอร์ดคิลลิงวอร์ทไปต่างประเทศเพราะลอร์ดคิลลิงวอร์ททำงานเป็นทูตของประเทศอังกฤษ เจอร์รอลด์เสียใจและไม่พอใจในการตัดสินใจของมารดา เจอร์รอลด์พยายามถามถึงสาเหตุว่าทำไมนางอาร์บุทนอตจึงไม่ยอมให้เขาไปทำงานกับลอร์ดคิลลิงวอร์ท แต่นางอาร์บุทนอตไม่ยอมบอกความจริงเพราะเธอไม่ต้องการให้บุตรของตนทราบความจริงในอดีตที่น่าอายนั้น

MRS ARBUTHNOT: I thought you were quite happy here with me, Gerald. I did not know you were so anxious to leave me.

GERALD: Mother, how can you talk like that? Of course I have been quite happy with you. But a man can't stay always with his mother. No chap does. I want to make myself a position, to do

⁴⁴Oscar Wilde, "A woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 373.

something. I thought you would have been proud to see me Lord Illingworth's secretary.

MRS ARBUTHNOT: I do not think you would be suitable as a private secretary to Lord Illingworth. You have no qualifications.

LORD ILLINGWORTH: I don't wish to seem to interfere for a moment, Mrs Arbuthnot, but as far as your last objection is concerned, I surely am the best judge. And I can only tell you that your son has all the qualifications I had hoped for. He has more, in fact, than I had even thought of. Far more. (*Mrs Arbuthnot remains silent.*) Have you any other reason, Mrs Arbuthnot, why you don't wish your son to accept this post?

GERALD: Have you, mother? Do answer.

LORD ILLINGWORTH: If you have, Mrs Arbuthnot, pray, pray say it. We are quite by ourselves here. Whatever it is, I need not say I will not repeat it.

GERALD: Mother?

LORD ILLINGWORTH: If you would like to be alone with your son, I will leave you. You may have some other reason you don't wish me to hear.

MRS ARBUTHNOT: I have no other reason.⁴⁵

ดังนั้นปมที่สำคัญของเรื่องคือนางอาร์บัทนอตไม่ต้องการบอกเหตุผลว่าลอร์ดอิลลิงวอร์ทคือบิดาที่แท้จริงของเจอร์รอลด์ ซึ่งปมนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเจอร์รอลด์กับนางอาร์บัทนอต

อดีตที่เป็นความผิดพลาดเชิงกฎหมายเห็นได้จากตัวละครเซอร์โรเบิร์ตในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* เขาเคยทำสิ่งที่ผิดกฎหมายหรือการขายความลับของทางราชการ ในสมัยอดีตที่เซอร์โรเบิร์ตทำงานเป็น เลขานุการให้กับลอร์ดเรดลีย์ (Lord Radley) เขาได้เคยขายความลับเกี่ยวกับการที่รัฐบาลจะตัดสินใจสร้างคลองซูเอส (Suez Canal) เขาขายความลับดังกล่าวโดยการเขียนเป็นจดหมายแก่บารอนอาร์นเฮนเพื่อให้รับซื้อคลองดังกล่าวและนำไปขายให้รัฐบาลในราคาที่สูง เซอร์โรเบิร์ตทำสิ่งผิดกฎหมายดังกล่าวเพราะเขาต้องการเงินมาทำให้ฐานะการเงินดีขึ้น เนื่องจากเซอร์โรเบิร์ตคิดว่าตัวเองมีชาติกำเนิดที่ดีแต่โชคร้ายที่มีเงินน้อย ดังที่เซอร์โรเบิร์ตกล่าวไว้ตอนที่เล่าความลับในอดีตให้ลอร์ดคอริงฟัง ไวลด์สร้างอดีตของเซอร์โรเบิร์ตให้เป็นปมของเรื่อง ในตอนเริ่มเรื่อง นางซีพลีย์ใช้จดหมาย

⁴⁵Ibid., pp. 395-396.

ที่ เซอร์โรเบิร์ตเขียนให้แก่บารอนอาร์นเฮนในการต่อรองให้เขาขอมทำการยื่นคำร้องต่อรัฐสภาอังกฤษให้พิจารณาแผนสร้างคลองอาร์เจนไทน์ (Argentine scheme) ถ้ารัฐบาลอังกฤษตัดสินใจสร้างคลองดังกล่าว นางซีฟลีย์และพวกจะได้ประโยชน์ทางการเงินจำนวนมหาศาลจากโครงการดังกล่าว

MRS CHEVELEY (*rising and facing him*): I mean that I know the real origin of your wealth and your career, and I got your letter, too.

SIR ROBERT CHILTERN: What letter?

MRS CHEVELEY (*contemptuously*): The letter you wrote to Baron Amhein, when you were Lord Radley's secretary, telling the Baron to buy Suez Canal shares – a letter written three days before the government announced its own purchase.

SIR ROBERT CHILTERN (*hoarsely*): It is not true.

MRS CHEVELEY: You thought that letter had been destroyed. How foolish of you! It is in my possession.

SIR ROBERT CHILTERN: The House of Commons had not yet passed the bill; it might have been rejected.

MRS CHEVELEY: It was a swindle, Sir Robert. Let us call things by their proper names. It makes everything simpler. And now I am going to sell you that letter, and the price I ask for it is your public support of the Argentine scheme. You made your own fortune out of one canal. You must help me and my friends to make our fortunes out of another!⁴⁶

แต่เมื่อเซอร์โรเบิร์ตตัดสินใจทำตามที่นางซีฟลีย์ต้องการ เขาถูกเลดีชิลเทิร์นขัดขวางเนื่องจากเลดีชิลเทิร์นไม่ชอบนางซีฟลีย์มาตั้งแต่สมัยที่เขยเรียนหนังสือด้วยกัน เลดีชิลเทิร์นมองว่านางซีฟลีย์เป็นคนเลวที่ไม่น่าคบ เลดีชิลเทิร์นไม่ต้องการให้เซอร์โรเบิร์ตทำตามข้อเสนอของนางซีฟลีย์ ในตอนกลางเรื่อง เซอร์โรเบิร์ตคิดว่าถ้าเลดีชิลเทิร์นรู้ว่าเขาเคยทำสิ่งที่น่าละอาย เธออาจจะไม่รักเขาอีกต่อไป ดังที่เซอร์โรเบิร์ตพูดแก่ ลอร์ดคอร์กิงว่าเขาไม่สามารถที่จะบอกเรื่องความผิดที่เขาเคยทำ

⁴⁶Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 433.

SIR ROBERT: Arthur, I couldn't tell my wife. When could I have told her? Not last night. It would have made a lifelong separation between us, and I would have lost the love of the one woman in the world I worship, of the only woman who ever stirred love within me. (...)⁴⁷

นอกจากนั้นถ้าเซอร์โรเบิร์ตบอกประชาชนคนอื่นๆ ในเรื่องการขายความลับทางราชการของเขาก็จะเกิดผลเสียต่อชื่อเสียงในด้านหน้าที่การงานและความเชื่อถือที่ผู้อื่นมีให้แก่เซอร์โรเบิร์ต ผู้คนจะเสื่อมศรัทธาในตัวเซอร์โรเบิร์ตค้ำค้ำแนะนำของลอร์ดกอริงที่ห้ามเซอร์โรเบิร์ตไม่ให้บอกความผิดของเขาแก่สาธารณะ

LORD GORING: (...), in your case, Robert, a confession would not do. (...)
A confession would be of no use. It would ruin you.

SIR ROBERT: It would ruin me. Arthur, the only thing for me to do now is to fight the thing out.⁴⁸

การที่เซอร์โรเบิร์ตไม่ต้องการให้ภรรยาและคนอื่นๆ ทราบอดีตที่ผิดกฎหมายของตนจึงเป็นปมของเรื่องที่สร้างความขัดแย้งระหว่างตัวเขาเองกับเลดีซิลเทิร์น

อดีตในลักษณะที่สองซึ่งไวลด์ใช้ดำเนินเรื่องคืออดีตที่นำมาซึ่งความสุข ดังจะเห็นได้จากบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* อดีตของแจ็กหรือนายจอห์น วอร์ททิงผู้เป็นตัวละครเอกของเรื่องคือชาติกำเนิดแท้จริงที่แม้แต่ตัวเขาเองไม่รู้ตั้งแต่ตอนเริ่มเรื่องไปจนถึงตอนกลางเรื่อง เขารู้อดีตของตนเมื่อเรื่องราวดำเนินถึงจุดสูงสุด เมื่อแจ็กรู้ชาติกำเนิดที่แท้จริงเขาก็สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ แท้จริงแจ็กเป็นบุตรคนโตของน้องสาวแท้ๆ ของเลดีแบรคเนลล์ที่นางสาวพริซึม (Miss Prism) ไล่ขโมยไปจากบ้านเมื่อตอนที่เขายังเป็นเด็กทารกอายุเพียงหนึ่งขวบ นอกจากนั้นแจ็กยังมีชื่อจริงๆ ว่า เอิร์นเนสท์อีกด้วย ตั้งแต่ตอนเริ่มเรื่องจนถึงตอนกลางเรื่อง แจ็กรู้แต่เพียงว่านายคาร์ดูว์ (Mr Cardew) ได้เก็บเขามาเลี้ยงตั้งแต่ยังเด็ก นายคาร์ดูว์พบแจ็กอยู่ในกระเป๋าถือสีดำของผู้หญิงที่สถานีรถไฟวิกตอเรีย (Victoria Station) แจ็กได้เล่าเรื่องที่นายคาร์ดูว์เก็บเขามาเลี้ยงให้

⁴⁷Ibid., p. 440.

⁴⁸Ibid., p. 444.

แก่ เลดีแบรคเนลล์ฟังในตอนทีเลดีแบรคเนลล์ถามแจ็กถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อพิจารณาว่าแจ็กสมควร แต่งงานกับเกวนโคเลนหรือไม่

JACK: (...) I don't know actually know who I am by birth. I was...well, I was found.

LADY BRACKNELL: Found!

JACK: The late Mr Thomas Cardew, an old gentleman of a very charitable and kindly disposition, found me, and gave me the name of Worthing, because he happened to have a first-class ticket for Worthing in his pocket at the time. (...)

LADY BRACKNELL: Where did the charitable gentleman who had a first-class ticket for this seaside resort find you?

JACK (*gravely*): In a hand-bag.

LADY BRACKNELL: A hand-bag?⁴⁹

ความขัดแย้งจึงเกิดขึ้นระหว่างแจ็กกับเลดีแบรคเนลล์เมื่อแจ็กเล่าเรื่องทีนายคาร์ดูว์เก็บเขามาเลี้ยง เลดีแบรคเนลล์รับเรื่องชาติกำเนิดของแจ็กไม่ได้ เธอจึงกำหนดเงื่อนไขให้กับแจ็กว่าเขาต้องสืบให้ได้ว่าแท้จริงแล้วเขาเป็นลูกของใคร ถ้าแจ็กไม่สามารถสืบหาว่าใครคือบิดาหรือมารดาที่แท้จริงของเขาก่อนช่วงเวลาเทศกาล (a season) ในนครลอนดอนจะสิ้นสุดลง เขาจะไม่มีสิทธิ์แต่งงานกับเกวนโคเลนซึ่งเป็นบุตรของเลดีแบรคเนลล์

LADY BRACKNELL: I would strongly advise you, Mr Worthing, to try and acquire some relations as soon as possible, and to make a definite effort to produce at any rate one parent, of either sex, before the season is quite over.⁵⁰

⁴⁹Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 500.

^{*}ดูบทที่ 3 หน้า 59

⁵⁰Ibid., p. 501.

การสืบหาชาติกำเนิดที่แท้จริงของแจ็กจึงเป็นปมหลักของเรื่องปมแรก ส่วนปมที่สองคือการที่แจ็กต้องพยายามเอาชนะใจเกวน โดเลนที่ต้องการมีสามีชื่อเอิร์ลเนสต์โดยการเปลี่ยนชื่อเป็นเอิร์ลเนสต์

จุดสูงสุดของบทละครของไวลด์ทั้งสี่เรื่องเป็นตอนที่อดีตของตัวละครเอกหรือตัวละครสำคัญได้เปิดเผยให้ผู้อ่านหรือตัวละครในเรื่องด้วยกันเองทราบ หลังจากนั้นปมปัญหาต่างๆ จะได้รับการแก้ไขในตอนปลายของเรื่องเพื่อให้บทละครสามารถไปถึงจุดจบของเรื่อง ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* จุดสูงสุดของเรื่องคือคำพูดของนางเออร์ลินน์หลังจากอ่านจดหมายของเลดีวินเดอร์เมียร์ ช่วงเวลาหลังจากเลดีวินเดอร์เมียร์ตัดสินใจหนีไปหาลอร์ดคาร์ลิงตันและได้วางจดหมายลอร์ดวินเดอร์เมียร์ไว้บนโต๊ะทำงานแล้วให้พาร์กเกอร์ซึ่งเป็นคนรับใช้ไปบอกลอร์ดวินเดอร์เมียร์ เมื่อนางเออร์ลินน์ได้อ่านจดหมายฉบับนั้น แล้วได้พูดในลักษณะที่ว่าประวัติศาสตร์จะซ้ำรอยอีก บุตรีจะหนีสามีไปเหมือนอย่างที่มารดาเคยทำ

MRS ERLYNNE: A letter for Lord Windermere?

PARKER: Yes, madam.

MRS ERLYNNE: Thank you.

Exit Parker. The music in the ballroom stops.

Gone out of her house! A letter addressed to her husband! (*Goes over to bureau and look at letter. Take it up and lays it down again with a shudder of fear.*) No, no! It would be impossible! Life doesn't repeat its tragedies like that! Oh, why does this horrible fancy come across me? Why do I remember now the one moment of my life I most wish to forget? Does life repeat its tragedies? (*Tears letter open and reads it, then sinks down into a chair with a gesture of anguish.*) Oh, how terrible! The same words that twenty years ago I wrote to her father! And how bitterly I have been punished for it!(...)⁵¹

คำพูดของนางเออร์ลินน์เป็นการเปิดเผยความลับให้แก่ผู้อ่านหรือผู้ชมได้ทราบว่แท้จริงแล้วนางเออร์ลินน์เป็นมารดาของเลดีวินเดอร์เมียร์ที่เคยหนีจากสามีและทิ้งเลดีวินเดอร์เมียร์ไปในอดีต เราจึงเข้าใจว่าทำไมลอร์ดวินเดอร์เมียร์ถึงต้องการช่วยนางเออร์ลินน์ให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อีกครั้ง

⁵¹Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 349.

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* จุดสูงสุดคือตอนที่นางอาร์บุทนอต ตะโกนบอกความจริงแก่เจอร์รอลด์ว่าลอร์ดคิลลิงวอร์ทคือบิดาที่แท้จริงของเขาเพื่อห้ามไม่ให้เจอร์รอลด์ทำร้ายลอร์ดคิลลิงวอร์ท

GERALD (*he is quite beside himself with rage and indignation*): Lord Illingworth, you have insulted the purest thing on God's earth, a thing as pure as my own mother. You have insulted the woman I love most in the world with my own mother. As there is a God in Heaven, I will kill you!

MRS ARBUTHNOT (*rushing across and catching hold of him*): No! no!

GERALD (*thrusting her back*): Don't hold me, mother. Don't hold me – I'll kill him!

MRS ARBUTHNOT: Gerald!

GERALD: Let me go, I say!

MRS ARBUTHNOT: Stop, Gerald, stop! He is your own father!⁵²

นางอาร์บุทนอตบอกความจริงดังกล่าวในขณะที่เจอร์รอลด์กำลังจะทำร้ายลอร์ดคิลลิงวอร์ทเนื่องด้วยความโกรธที่ลอร์ดคิลลิงวอร์ทพยายามจะจับล่วงเกินนางสาววอร์ทสลิย์ผู้หญิงที่เจอร์รอลด์รักและต้องการจะแต่งงานด้วย

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* จุดสูงสุดของเรื่องอยู่ในตอนที่นางซีฟลิย์ได้บอกเรื่องราวในอดีตที่ว่าเซอร์โรเบิร์ตเคยขายความลับของทางราชการแก่เลดีซิลเทิร์น

LADY CHILTERN: How dare you class my husband with yourself? How dare you threaten him or me? Leave my house. You are unfit to enter it.

Sir Robert Chiltern enters from behind. He hears his wife's last words, and sees to whom they are addressed. He grows deadly pale.

⁵²Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 407.

MRS CHEVELEY: Your house! A house brought with the price of dishonour. A house, everything in which has been paid for by fraud. (*Turns round and see Sir Robert Chiltern.*) Ask him what the origin of his fortune is! Get him to tell you how he sold to a stockbroker a cabinet secret. Learn from him to what you owe your position.⁵³

นางซีฟลีย์ได้กระทำไปเช่นนั้นด้วยความโกรธที่ถูกเลดีซิลเทิร์นพุดจาสบประมาทว่ายังคงเป็นคนไม่ดีที่ทำความผิดต่างๆ อยู่เสมอตั้งแต่สมัยที่เรียนหนังสือด้วยกัน นางซีฟลีย์ไม่ควรที่จะจัดตัวเองเป็นคนประเภทเดียวกับเซอร์โรเบิร์ตที่เป็นคนดี และไม่สมควรที่จะอยู่ในบ้านที่มีเกียรติของเลดีซิลเทิร์นกับเซอร์โรเบิร์ต นางซีฟลีย์จึงพุดถึงสามีของเลดีซิลเทิร์นที่ทำความผิดเช่นกัน

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* จุดสูงสุดของเรื่องอยู่ในตอนที่นางสาวพริซึมซึ่งเป็นกอฟเวิร์นเนส* (governess) ของเซซิลีได้บอกความจริงกับเจ็กว่ากระเป๋าถือของผู้หญิงที่เจ็คนำมาให้พิสุจน์นั้นเป็นของตน

Enter Jack with a hand-bag of black leather in his hand

JACK (*rushing over to Miss Prism*): Is this the hand-bag, Miss Prism? Examine it carefully before you speak.(...)

MISS PRISM (*calmly*): (...) The bag is undoubtedly mine. I am delighted to have it so unexpectedly restored to me. It has been a great inconvenience being without it all these years.

JACK (*in a pathetic voice*): Miss Prism, more is restored to you than this hand-bag. I am the baby you place in it.⁵⁴

กระเป๋าถือของผู้หญิงดังกล่าวคือกระเป๋านางสาวพริซึมเคยใส่เจ็กไว้ในตอนที่เขายังเป็นเด็กนางสาวพริซึมได้นำเจ็กซึ่งเป็นบุตรคนโตของน้องสาวของเลดีแบกเนลลี่ไปจากบ้านแล้วได้ลืมทิ้งไว้ที่สถานีรถไฟวิกตอเรีย จนนายคาร์ดูว์มาพบและได้เก็บเจ็กมาเลี้ยง

⁵³Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 455.

* กอฟเวิร์นเนสคือผู้หญิงที่รับจ้างดูแลอบรมสั่งสอนเด็กตามบ้าน

⁵⁴Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 532.

ตอนปลายของเรื่องในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของไวลด์เป็นการดำเนินเรื่องไปเพื่อให้ถึงจุดจบเรื่องหลังจากที่อดีตของตัวละครได้ถูกเปิดเผยแล้ว ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* หลังจากที่นางเออร์ลีนน์อ่านจดหมายของเลดีวินเดอร์เมอร์ เธอจึงไปที่พักของ ลอร์ดคาร์ลิงตันเพื่อตามตัวเลดีวินเดอร์เมอร์กลับบ้าน นางเออร์ลีนน์พยายามพูดเกลี้ยกล่อมให้เลดีวินเดอร์เมอร์ยอมกลับบ้านไปหาลอร์ดวินเดอร์เมอร์และบุตรดั้งเดิม

MRS ERLYNNE: (...) Go back, Lady Windermere, to the husband who loves you, whom you love. You have a child, Lady Windermere. Go back to that child who even now, in pain or in joy, may be calling to you. (...) Back to you're your house, Lady Windermere – your husband loves you! He has never swerved for a moment from the love he bears you. But even if he had a thousand loves, you must stay with your child. If he was harsh to you, you must stay with your child. If he ill-treated you, you must stay with your child. If he abandoned you, your place is with your child.⁵⁵

นางเออร์ลีนน์พูดเกลี้ยกล่อมเลดีวินเดอร์เมอร์ว่าถึงแม้ว่าสามีของเธอจะไม่รักเธอ แต่ขอให้เธอนึกถึงบุตรของตน นางเออร์ลีนน์ขอให้เลดีวินเดอร์เมอร์กลับไปบ้านเพื่อบุตรของเลดีวินเดอร์เมอร์เอง จนในที่สุดเลดีวินเดอร์เมอร์ตัดสินใจกลับบ้าน

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* ตอนปลายเรื่องคือช่วงหลังจากที่นางอาร์บูทนอตบอกความจริงแก่เจอร์รอลด์ว่าลอร์ดคอลลิงวอร์ทคือบิดาที่แท้จริงของเขา ถึงแม้ว่าเจอร์รอลด์จะยอมอยู่กับนางอาร์บูทนอตและไม่ไปทำงานกับลอร์ดคอลลิงวอร์ทแล้วก็ตาม แต่เขาต้องการให้นางอาร์บูทนอตกลับไปแต่งงานกับลอร์ดคอลลิงวอร์ทเพื่อให้นางอาร์บูทนอตไม่ต้องทนทุกข์กับความอับอายในอดีตและกอบกู้ ชื่อเสียงที่นางอาร์บูทนอตเสียไป

GERALD: (...) It is to take away the bitterness out of your life, to take away the shadow that lies on your name, that this marriage must take place. There is no

⁵⁵Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 355.

alternative; and after the marriage you and I can go away together. But the marriage must take place first.⁵⁶

นางอาร์บูทนอตปฏิเสธความต้องการดังกล่าวของเจอร็อดด์และยืนยันว่าจะไม่กลับไปคืนดีกับลอร์ดคิลลิงวอร์ท

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* ตอนปลายของเรื่องคือหลังจากที่นางซีฟลีย์บอกความจริงแก่เลดีซิลเทิร์นถึงอดีตของเซอร์โรเบิร์ตที่เคยขายความลับทางราชการแล้ว เซอร์โรเบิร์ตจึงไปขอคำปรึกษาจากลอร์ดคอริน และบังเอิญพบนางซีฟลีย์ที่มาต่อรองกับลอร์ดคอริน หลังจากที่เซอร์โรเบิร์ตออกไปจากบ้านของลอร์ดคอริน นางซีฟลีย์ยื่นเงื่อนไขแก่ลอร์ดคอริน เขาจะได้จดหมายที่เป็นหลักฐานแสดงว่าเซอร์โรเบิร์ตเคยขายความลับทางราชการให้กับบารอนอาร์นเฮน ถ้าลอร์ดคอรินตกลงแต่งงานกับเธอ

MRS CHEVELEY: (...) on the morning of the day you marry me, I will give you Robert Chiltern's letter. That is my offer. I will give it to you now, if you promise to marry me.⁵⁷

แต่ลอร์ดคอรินปฏิเสธเงื่อนไขดังกล่าวของนางซีฟลีย์ ลอร์ดคอรินตำหนินางซีฟลีย์ที่ทำร้ายเลดีซิลเทิร์นด้วยการบอกเรื่องการขายความลับทางราชการของเซอร์โรเบิร์ต นางซีฟลีย์แก้ตัวว่าเธอทำไปเพราะรู้สึกโกรธเลดีซิลเทิร์นที่พุดจาถูก เลดีซิลเทิร์นดูถูกว่านางซีฟลีย์เป็นคนไม่ดีทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยที่ไม่รู้ความจริงว่าเซอร์โรเบิร์ตก็เคยทำสิ่งที่ผิดในอดีตเช่นกัน นางซีฟลีย์ให้เหตุผลแก่ลอร์ดคอรินว่าเธอไปหาเลดีซิลเทิร์นเพียงเพื่อถามหาเข็มกลัดทับทิมที่หายไปตอนที่ไปงานเลี้ยงที่บ้านเซอร์โรเบิร์ต ลอร์ดคอรินเจอเข็มกลัดและเก็บมันไว้ เขานำออกมาให้นางซีฟลีย์ดู นางซีฟลีย์ยืนยันว่าเข็มกลัดนั้นเป็นของเธอ ลอร์ดคอรินจึงคิดเข็มกลัดให้นางซีฟลีย์แล้วบอกว่าเข็มกลัดดังกล่าวเป็นของเลดีเบิร์กเชียร์ (Lady Berkshire) ที่ถูกขโมยไป เขาจะแจ้งตำรวจให้มาจับนางซีฟลีย์ถ้านางซีฟลีย์ไม่มอบจดหมายความลับทางราชการที่เซอร์โรเบิร์ตเขียนให้บารอนอาร์นเฮน สุดท้ายนางซีฟลีย์จึงได้มอบจดหมายดังกล่าวให้ลอร์ดคอริน แล้วลอร์ดคอรินได้เผาจดหมายดังกล่าว

⁵⁶Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, pp. 410-411.

⁵⁷Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 468.

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ตอนปลายของเรื่องคือหลังจากที่นางสาวพริซมิชยอมรับว่าเป็นเจ้าของกระเป๋าถือซึ่งเจ็คนำมาให้เธอดู เจ็กได้รู้ชาติกำเนิดที่แท้จริงของตนเองจากเลดีแบรคเนลล์ว่าเขาเป็นบุตรคนโตของน้องสาวของเลดีแบรคเนลล์ เพราะฉะนั้นเขาเป็นพี่ชายแท้ๆ ของอลเจอร์นอน

LADY BRACKNELL: I am afraid that the news I have to give you will not altogether please you. You are the son of my poor sister, Mrs Moncrieff, and consequently Algernon's elder brother.⁵⁸

เจ็กจึงมีสิทธิ์ที่จะแต่งงานกับเกวน โคลเลนตามเงื่อนไขของเลดีแบรคเนลล์ ยิ่งไปกว่านั้นเจ็กได้รู้ว่าเขามีชื่อจริงว่าเอิร์นเนสต์ตามชื่อของบิดาเนื่องจากเขาเป็นบุตรคนโต เมื่อเจ็กถามเลดีแบรคเนลล์ว่าบิดาของเขามีชื่อว่าอะไร เลดีแบรคเนลล์จำชื่อบิดาของเจ็กไม่ได้แต่จำได้แค่ว่าเป็นนายพลเอกซึ่งมีชื่อในสมุดรายนชื่อทหาร เจ็กได้เปิดสมุดรายนชื่อทหารแล้วพบว่าบิดาของเขามีชื่อว่าเอิร์นเนสต์ เพราะฉะนั้นเขามีชื่อว่าเอิร์นเนสต์ดังคำพูดของเจ็กต่อเกวน โคลเลน

JACK: (...) Christian names, Ernest John. (*Puts book very quietly down and speaks quite calmly.*) I always told you, Gwendolen, my name was Ernest, didn't I? Well, it is Ernest after all. I mean it naturally is Ernest.⁵⁹

เจ็กจึงสามารถสนองความปรารถนาของเกวน โคลเลนที่ต้องการสามีที่มีชื่อเอิร์นเนสต์ด้วย

จุดจบเรื่องในบทละครคือออฟแมนเนอร์สของไวลด์เป็นไปด้วยความสุข (happy ending) ซึ่งเป็นการแต่งงานและหรือการคืนดีกันของตัวละครสำคัญ ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เลดีวินเดอร์เมียร์กลับมาคืนดีกับลอร์ดวินเดอร์เมียร์อีกครั้งหนึ่ง ถึงแม้ว่าเลดีวินเดอร์เมียร์จะ 모르ความจริงว่านางเออร์ลีนน์เป็นมารดาของตน แต่เธอได้เข้าใจโลกมากยิ่งขึ้น เลดีวินเดอร์เมียร์สามารถทำความเข้าใจได้ว่าโลกนี้มีสิ่งที่อยู่เหนือกฎหรือมีข้อยกเว้นบางอย่าง

⁵⁸Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 533.

⁵⁹Ibid., p. 534.

เลดีวินเดอร์เมอร์มองนางเออร์ลินน์เสียใหม่ว่าเป็นคนดี นางเออร์ลินน์ไม่ได้เป็นคนชั่วร้ายดังที่เธอเข้าใจในตอนแรก แล้วลอร์ดวินเดอร์เมอร์และเลดีวินเดอร์เมอร์ก็กลับมาคืนดีกันได้ดังเดิมดังคำสัญญาของเลดีวินเดอร์เมอร์ที่จะเชื่อมั่นในตัวลอร์ดวินเดอร์เมอร์อย่างแท้จริง

LORD WINDERMERE: We were never separated.

LADY WINDERMERE: We never must be again. O Arthur, don't love me less, and I will trust you more. I will trust you absolutely.(...)⁶⁰

นอกจากนี้นางเออร์ลินน์ยังได้แต่งงานกับลอร์ดค็อกสตันผู้เป็นน้องชายของคัชเชสแห่งเบอร์วิกดังคำพูดของลอร์ดค็อกสตันที่บอกแก่เลดีวินเดอร์เมอร์และลอร์ดวินเดอร์เมอร์

LORD AUGUSTUS (*advancing towards her with a low bow*): Yes, Lady Windermere – Mrs Erylne has done me the honour of accepting my hand.⁶¹

ถึงแม้ว่านางเออร์ลินน์จะไม่บอกความจริงแก่เลดีวินเดอร์เมอร์ว่าตนเองเป็นมารดาที่แท้จริง ซึ่งจะเป็นความสุขของตัวเองรวมถึงการกลับเข้าสู่สังคมอย่างมีเกียรติอีกครั้ง แต่นางเออร์ลินน์ได้แต่งงานกับลอร์ดค็อกสตันซึ่งสามารถทำให้เธอสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้เช่นเดียวกัน

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* จุดจบของเรื่องคือการที่นางอาร์บูทนอตและเจอร์รอลด์กลับมาคืนดีเข้าใจกันได้อีกครั้ง เจอร์รอลด์เข้าใจดีว่านางอาร์บูทนอตรักเขามากจนไม่อยากจะสูญเสียเขาไปและเข้าใจถึงความรู้สึกของนางอาร์บูทนอตที่ไม่ต้องการกลับไปแต่งงานกับลอร์ดค็อกสตันเพราะลอร์ดค็อกสตันเคยทำร้ายจิตใจของนางอาร์บูทนอตโดยการปฏิเสธการแต่งงานที่ถูกต้องซึ่งทำให้เธอต้องทนทุกข์อย่างมากกับความอับอายต่อสังคมดังที่เขาสำนึกผิดที่บังคับให้นางอาร์บูทนอตแต่งงานกับลอร์ดค็อกสตัน

GERALD (*rushes over and kneels down beside his mother*): Mother, forgive me; I have been to blame.⁶²

⁶⁰Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 369.

⁶¹Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 369.

นอกจากนั้นเจอร์รอลด์ยังได้แต่งงานกับเฮสเตอร์หญิงสาวที่ตนรักด้วย เฮสเตอร์ตัดสินใจแต่งงานกับเจอร์รอลด์เพราะเธอรักเจอร์รอลด์โดยไม่สนใจความจนของเขาอย่างที่เฮสเตอร์บอกแก่นางอาร์บUTHNOT

HESTER: You know I have loved him always.
 MRS ARBUTHNOT: But we are very poor.
 HESTER: Who, being loved is poor? Oh, no one. I hate my riches.
 They are a burden. Let him share it with me.⁶³

เธอต้องการเพียงแต่ให้เจอร์รอลด์ทำตามใจนางอาร์บUTHNOT โดยการล้มเลิกความตั้งใจที่จะให้นางอาร์บUTHNOTกลับไปคืนดีและแต่งงานกับลอร์ดอิลลิ่งวอร์ท

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* จุดจบของเรื่องคือการที่เซอร์โรเบิร์ตและเลดีซิลเทิร์นสามารถกลับมาคืนดีเข้าใจกันได้ เลดีซิลเทิร์นให้อภัยความผิดในอดีตของเซอร์โรเบิร์ต เลดีซิลเทิร์นยืนยันทนความรักที่เธอมีต่อเซอร์โรเบิร์ตดังคำสนทนาของเลดีซิลเทิร์นกับเซอร์โรเบิร์ต

SIR ROBERT (taking her hand): Gertrude, is it love you feel for me, or is it pity merely?

LADY CHILTERN (kisses him): It is love, Robert. Love, and only love. (...)⁶⁴

นอกจากนั้นเลดีซิลเทิร์นยอมให้เซอร์โรเบิร์ตรับข้อเสนอที่จะทำงานในคณะรัฐมนตรีจากลอร์ดคาร์เวอร์ฮัมบิลดาของลอร์ดคอร์กิง นอกจากนี้บทละครเรื่องนี้จะจบเรื่องด้วยการคืนดีกันระหว่างเซอร์โรเบิร์ตกับเลดีซิลเทิร์น ยังมีเหตุการณ์สำคัญอีกหนึ่งเหตุการณ์คือการแต่งงานระหว่างลอร์ดคอร์กิงกับนางสาวมาเบล

⁶²Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 413.

⁶³Ibid., p. 413.

⁶⁴Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 487.

ซิลเทิร์นซึ่งเป็นน้องสาวของเซอร์โรเบิร์ต ลอร์ดคอริงได้รับอนุญาตจากเซอร์โรเบิร์ตให้แต่งงานกับนางสาวมาเบล ซิลเทิร์นหลังจากที่เขาได้ช่วยเซอร์โรเบิร์ตทำลายจดหมายซึ่งแสดงการขायความลับทางราชการของเซอร์โรเบิร์ต และได้พิสูจน์ตัวเองว่าไม่มีความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวกับนางซีฟิเลีย การแต่งงานของลอร์ดคอริงและนางสาวมาเบล ซิลเทิร์นสังเกตได้จากการสนทนาระหว่างนางสาวมาเบล ซิลเทิร์นกับลอร์ดคาเวอร์ชาม ลอร์ดคาเวอร์ชามสั่งให้ลอร์ดคอริงเป็นสามีที่ดีและไม่มีที่ติ (an ideal husband) ของนางสาวมาเบล ซิลเทิร์น

LORD CAVERSHAM : And if you don't make this young lady an ideal husband, I'll cut you off with a shilling.

MABEL CHILTERN: An ideal husband! Oh, I don't think I should like that. It sounds like something in the next world.

LORD CAVERSHAM: What do you want him to be then, dear?

MABEL CHILTERN: He can be what he chooses. All I want is to be...to be...oh! A real wife to him.⁶⁵

นางสาวมาเบล ซิลเทิร์นไม่ต้องการสามีที่ดีที่ไม่มีที่ติ เธอต้องการเพียงแค่เป็นภรรยาของลอร์ดคอริง

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* จุดจบของเรื่องคือการแต่งงานของคู่รักถึงสองคู่ ซึ่งได้แก่คู่ของแจ็กกับเกเวนโดเลน และคู่ของอัลเจอร์นอนกับเซซิลี แจ็กยื่นเงื่อนไขต่อเลดีแบรคเนลล์ว่าเขาจะอนุญาตให้เซซิลีซึ่งเป็นคนในปกครองให้แต่งงานกับอัลเจอร์นอนผู้เป็นหลานของเลดีแบรคเนลล์ถ้าเลดีแบรคเนลล์อนุญาตให้เขาแต่งงานกับเกเวนโดเลน ในที่สุด เมื่อแจ็กสามารถค้นพบชาติกำเนิดของตนเองได้ตามเงื่อนไขของเลดีแบรคเนลล์ เขาก็มีสิทธิที่จะแต่งงานกับเกเวนโดเลน เพราะฉะนั้นอัลเจอร์นอนจึงมีสิทธิ์ที่จะแต่งงานกับเซซิลีเช่นเดียวกัน การแต่งงานดังกล่าวสังเกตได้จากการที่คู่รักทั้งสองคู่อดกันเพราะความตั้งใจที่จะได้ใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน

ALGERNON: Cecily! (*Embraces her*) At last!

JACK: Gwendolen! (*Embraces her*) At last!⁶⁶

⁶⁵Ibid., p. 487.

⁶⁶Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 534.

ออลเจอร์นอนกอดเซซีลีเพราะดีใจที่จะได้แต่งงานกับเธอ ส่วนแจ็กกอดเกเวน โคลนด้วยความดีใจที่จะได้แต่งงานกันเช่นเดียวกับออลเจอร์นอน

2.2.2.2 ตัวละคร

ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งในบทละครทุกเรื่อง ตัวละครที่ดีควรเอื้ออำนวยต่อโครงเรื่อง ตัวละครลักษณะหนึ่งๆ จะมีประโยชน์ต่อการดำเนินเรื่องเนื่องจากตัวละครนั้นสอดคล้องกับโครงเรื่องและช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจการดำเนินเรื่องของบทละคร ในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ มีตัวละครที่มีประโยชน์ต่อโครงเรื่อง 2 ประเภทคือตัวละครที่มีอดีต และ ตัวละครซึ่งรู้เรื่องของผู้อื่น

๙. ตัวละครที่มีอดีต

ไวลด์สร้างตัวละครที่มีอดีตเพื่อเอื้ออำนวยต่อการสร้างโครงเรื่อง เนื่องด้วยลักษณะของโครงเรื่องที่มีอดีตเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินเรื่อง ดังนั้นตัวละครในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สแต่ละเรื่องจึงสามารถแบ่งเป็นสองประเภทใหญ่ๆ คือตัวละครที่มีอดีตที่เป็นความผิด และตัวละครที่มีอดีตที่นำมาซึ่งความสุข ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวละครที่มีอดีตที่เป็นความผิดคือตัวละครที่เคยทำสิ่งผิดพลาดในอดีต การกระทำผิดที่ตัวละครเอกหรือตัวละครสำคัญได้ทำเป็นสิ่งที่ยังสร้างความเสื่อมเสียแก่ชื่อเสียงในสังคมและบางครั้งอาจถึงขั้นที่ผิดกฎหมายด้วย ตัวละครซึ่งมีอดีตที่น่าอับอายจึงสามารถแบ่งได้เป็นสองชนิดคืออดีตที่เป็นความผิดเชิงสังคมและอดีตที่เป็นความผิดเชิงกฎหมาย

-อดีตที่เป็นความผิดเชิงสังคมได้แก่นางเออร์ลินน์ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* และนางอาร์บูทนอตในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* นางเออร์ลินน์ทั้งสามมีและเลดีวินเดอร์เมียร์ที่ยังเป็นเด็กแล้วหนีไปกับผู้ชายคนอื่น ส่วนนางอาร์บูทนอตเคยทำความผิดพลาดเชิงสังคม เธออยู่กินกับลอร์ดอิลลิงวอร์ทก่อนที่จะแต่งงานอย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าอับอายจนทำให้เธอต้องทนทุกข์อยู่ตลอดเวลาหลังจากที่เธอหนีจากลอร์ดอิลลิงวอร์ทไป

-อดีตที่เป็นความผิดเชิงกฎหมายได้แก่เซอร์โรเบิร์ต ซิลเทิร์นในเรื่อง *An Ideal Husband* เขาขายความลับทางราชการแก่บารอนอาร์นเฮนเพื่อแลกกับเงิน ซึ่งจะทำให้ฐานะทางการเงินของเซอร์โรเบิร์ตดีขึ้นจากที่เขาเคยยากจน และถ้าผู้อื่นได้ล่วงรู้ความผิดดังกล่าว เซอร์โรเบิร์ตจะเสื่อมเสียชื่อเสียงในสังคมด้วย

ตัวละครที่มีอดีตที่นำมาซึ่งความสุขคือแจ็กหรือนายจอห์น วอร์ทิงในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เขามีชาติกำเนิดที่ตนเองไม่รู้ โดยความเป็นจริงแจ็กเป็นหลานชายแท้ๆ ของเลดีแบรเคนเนลล์ เขามีชื่อที่แท้จริงว่าเอิร์นเนสท์อีกด้วย อดีตหรือชาติกำเนิดนี้เองที่ทำให้แจ็กมีความสุขหลังจากที่เขาได้รู้ความจริงเพราะหลังจากที่แจ็กทราบชาติกำเนิดของเขาแล้วเขาก็มีสิทธิ์แต่งงานกับเกเวนโดเลนตามเงื่อนไขของเลดีแบรเคนเนลล์ และชื่อเอิร์นเนสท์ของเขาทำให้เกเวนโดเลนตกลงแต่งงาน

ข. ตัวละครซึ่งรู้เรื่องของผู้อื่น

ไวลด์สร้างตัวละครซึ่งรู้เรื่องราวของผู้อื่นเพื่อให้ข้อมูลของตัวละครหรือเหตุการณ์ที่สำคัญแก่ผู้อ่านบทละคร ผู้ชมละครหรือแม้แต่ตัวละครด้วยกันเอง สิ่งที่ตัวละครประเภทนี้พูดมักมีผลต่อการพัฒนาเรื่องและช่วยประหยัดเวลาไม่ให้ผู้เขียนต้องเริ่มเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งเปรียบเหมือนตัวคอรัส (Chorus) หรือกลุ่มนักร้องประสานเสียงในละครเทรเจดีสมัยกรีกที่เล่าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับโครงเรื่องแต่อยู่นอกเหนือจากฉากนั้นรวมถึงเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นในอดีต การสนทนาระหว่างตัวละครเอกหรือตัวละครสำคัญกับตัวละครซึ่งรู้เรื่องราวของผู้อื่นเป็นอย่างดีทำให้เราทราบถึง เรื่องราวเบื้องต้นของตัวละครอื่นๆ ที่สำคัญต่อโครงเรื่อง

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ดัชเชสแห่งเบอร์วิกรู้ว่าอ็อลจาวอันเป็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างลอร์ดวินเดอร์เมียร์กับนางเออร์ลีนน์แล้วนำมาเล่าให้เลดีวินเดอร์เมียร์ฟัง นอกจากนั้น ดัชเชสแห่งเบอร์วิกยังได้เล่าถึงข้อมูลบางประการของนางเออร์ลีนน์ที่มีส่วนช่วยสร้างความสงสัยให้กับเลดีวินเดอร์เมียร์ยิ่งขึ้น ดังที่ดัชเชสแห่งเบอร์วิกเล่าว่านางเออร์ลีนน์ในปัจจุบันมีบ้านที่สวยงามรวมถึงรถม้าที่มีราคาแพง ต่างจากเวลาที่เธอมาถึงนครลอนดอนเมื่อหกเดือนก่อน โดยปราศจากทรัพย์สินสมบัติหรือสิ่งที่น่าสนใจใดๆ ทั้งสิ้น รวมถึงการที่ลอร์ดวินเดอร์เมียร์มักแวะเยี่ยมนางเออร์ลีนน์เป็นเวลาหลายครั้งในหนึ่งอาทิตย์ การบอกเล่าของดัชเชสแห่งเบอร์วิกช่วยสร้างปมอันเป็นความสงสัยแก่เลดีวินเดอร์เมียร์เป็นอย่างยิ่ง นอกจากนั้นการสนทนาระหว่างดัชเชสแห่งเบอร์วิกกับเลดีวินเดอร์เมียร์ยังทำให้เราทราบถึงลอร์ดออกัสตัสน้องชายของดัชเชสแห่งเบอร์วิกซึ่งในตอนจบของเรื่องได้แต่งงานกับนางเออร์ลีนน์

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* เลดีฮันสแตนตันรู้เรื่องราวเกี่ยวกับผู้คน รวมถึงข่าวนินทาต่างๆ ในแวดวงที่เธออาศัยเป็นอย่างดี เราสังเกตสิ่งต่างๆ ที่เลดีฮันสแตนตันรู้ได้ จากการที่เธอเล่าสิ่งที่รู้ให้กับผู้ร่วมวงสนทนาฟังในตอนเริ่มเรื่อง เลดีฮันสแตนตันเล่าเรื่องราวที่ ลอร์ดคอลลิงวอร์ทกำลังเล็งเล็งที่จะตัดสินใจที่จะแต่งงานกับเลดีเคลโซ (Lady Kelso) เพราะเลดีเคลโซ มีข้อเสียสองประการคือมีขนาดครอบครัวที่ใหญ่มากและมีขนาดเท่าใหญ่มาก เลดีฮันสแตนตันเล่าถึง ข่าวนินทาในบริเวณที่เธออาศัยอยู่ เรื่องนินทาดังกล่าวคือเลดีเบตัน (Lady Beton) เคยหนีไปกับ ลอร์ดเฟเทอร์สเดลล์ (Lord Fethersdale) นอกจากนั้นเลดีฮันสแตนตันยังรู้และสามารถเล่าเรื่องราว ครอบครัวของเฮสเตอร์หรือนางสาววอร์สลิย์ผู้เป็นแขกเยี่ยมบ้านของเธอ เฮสเตอร์เป็นลูกกำพร้า ซึ่งมี บิดาเป็นเศรษฐีชาวอเมริกัน และที่สำคัญ เลดีฮันสแตนตันรู้เรื่องราวครอบครัวและความเป็นมา ของลอร์ดคอลลิงวอร์ทเป็นอย่างดี ดังที่เธอเล่าให้กับนางอาร์บูทนอตฟังว่าลอร์ดคอลลิงวอร์ทก็คือจอร์จ ฮาร์ฟอร์ดผู้ที่ปฏิเสธที่จะแต่งงานอย่างถูกกฎหมายกับนางอาร์บูทนอต ด้วยเหตุที่นางอาร์บูทนอต ทราบแล้วแต่แรกจากเลดีฮันสแตนตันว่าลอร์ดคอลลิงวอร์ทคือใคร ดังนั้นเรื่องราวจึงมีเหตุผลว่า เพราะเหตุใดนางอาร์บูทนอตจึงไม่อนุญาตให้เจอร์รอลด์ไปทำงานกับลอร์ดคอลลิงวอร์ทแม้ว่าเธอจะยังไม่ ได้พบและทำความรู้จักกับลอร์ดคอลลิงวอร์ทอย่างเป็นทางการ

2.2.2.3 ฉาก

เนื่องจากคอมเมดีออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชนชั้นสูงและ ชนชั้นกลาง ดังนั้นฉาก (setting) ในบทละครทั้งสี่เรื่องจึงแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ก็คือเป็น ฉากที่พักอาศัยของชนชั้นสูงและฉากที่พักอาศัยของชนชั้นกลาง นอกจากนั้น การใช้ฉากใน คอมเมดีออฟแมนเนอร์สของไวลด์มีลักษณะหนึ่งฉากต่อหนึ่งองก์ รายชื่อฉากสามารถเห็นได้ใน หน้าแรกของบทละครแต่ละเรื่องซึ่งบอกรายชื่อตัวละครในเรื่อง จำนวนฉาก และเวลาของเรื่อง

๙. ฉากที่พักอาศัยของชนชั้นสูง

ฉากที่พักอาศัยของชนชั้นสูงเห็นได้จากบทละครคอมเมดีออฟแมนเนอร์สทั้งสี่เรื่องของไวลด์ ฉากทั้งหมดในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* และบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* เป็น ฉากที่พักอาศัยของชนชั้นสูง บทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* มีทั้งหมด 3 ฉากต่อ

จำนวนองค์ 4 องค์ ได้แก่ ฉากห้องนั่งเล่นตอนเช้า (morning room) ที่บ้านของลอร์ดวินเดอร์เมียร์ ในองค์ที่หนึ่งกับองค์ที่สี่ซึ่งเป็นองค์สุดท้ายของเรื่อง ฉากห้องรับแขก (drawing room) ที่บ้านของ ลอร์ดวินเดอร์เมียร์ในองค์ที่สอง และฉากห้อง (rooms) ของลอร์ดดาร์ลิงตัน

The scenes of the play

ACT I. *Morning-room in Lord Windermere's house*

ACT II. *Drawing-room in Lord Windermere's house*

ACT III. *Lord Darlington's rooms*

ACT IV. *Same as Act I.*⁶⁷

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* มีทั้งหมด 3 ฉากต่อจำนวนองค์ 4 องค์ ได้แก่ ฉากห้องแปดเหลี่ยม (the Octagon Room) ที่บ้านของเซอร์โรเบิร์ต ซิลเทิร์นในองค์ที่หนึ่ง ฉากห้องนั่งเล่นตอนเช้าที่บ้านเซอร์โรเบิร์ตในองค์ที่สองกับองค์ที่สี่ และฉากห้องหนังสือ (library) ที่บ้านของลอร์ดกอริงในองค์ที่สาม

The scenes of the play

ACT I. *The Octagon room in Sir Robert Chiltern's house in Grosvenor Square*

ACT II. *Morning-room in Sir Robert Chiltern's house*

ACT III. *The Library of Lord Goring's House in Curzon Street*

ACT IV. *Same as Act II.*⁶⁸

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* และ เรื่อง *The Importance of Being Earnest* มีฉากบางฉากที่เป็นที่พักอาศัยของชนชั้นสูง ส่วนที่เหลือจากที่กล่าวต่อไปนี้เป็นฉากที่พักอาศัยของ ชนชั้นกลาง ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* มีจำนวนฉากในเรื่องทั้งหมดจำนวน 4 ฉากต่อจำนวนองค์ 4 องค์ มีฉากที่พักอาศัยของชนชั้นสูงจำนวน 3 ฉากซึ่งทุกฉากเกิด

⁶⁷Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 327.

⁶⁸Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 420.

ในบ้านของ เลดีฮันสแตนตัน ได้แก่ฉากระเบียงบ้านในองก์ที่หนึ่ง ฉากห้องรับแขกและฉากห้องโถง (hall)

The scenes of the play

ACT I. *The Terrace at Hunstanton Chase*

ACT II. *The Drawing-room at Hunstanton Chase*

ACT III. *The Hall at Hunstanton Chase*⁶⁹

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* มีจำนวนฉากในเรื่องทั้งหมด 3 ฉากต่อจำนวนองก์ 3 องก์ ฉากที่พักอาศัยของชนชนชั้นสูงมีจำนวน 1 ฉากซึ่งได้แก่ ฉากห้องนั่งเล่นตอนเช้าที่ห้องชุด (flat) ของอลเจอร์นอน Act I. *Morning-room in Lord Windermere's house*⁷⁰

๒. ฉากที่พักอาศัยของชนชั้นกลาง

ฉากที่พักอาศัยของชนชั้นกลางในบทละครคือออฟแมนเนอร์ส์ของออสการ์ ไวลด์เห็นได้จากบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* และบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* มีฉากที่พักอาศัยของชนชั้นกลางจำนวน 1 ฉากได้แก่ฉากห้องนั่งเล่น (sitting room) ในบ้านของนางอาร์บูทนอต ACT IV. *Sitting-room in Mrs Arbuthnot's House at Wrockley*⁷¹ ส่วนในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* มีฉากที่พักอาศัยของชนชั้นกลางจำนวน 2 ฉากซึ่งอยู่ในบ้านแมนเนอร์ (the Manor House) ของเจ็กได้แก่ฉากสวน (garden) และห้องรับแขก

ACT II. *The garden at the Manor House, Woolton*

⁶⁹Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 371.

⁷⁰Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 327.

⁷¹Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p.371.

ACT III. Drawing-room of the Manor House, Woolton⁷²

การศึกษาลักษณะคอมเมดิออฟแมนเนอร์ที่ปรากฏในบทละครของออสการ์ วัลด์ที่ได้กล่าวไปในข้างต้นทำให้สามารถพิสูจน์ได้ว่าบทละครทั้งสี่เรื่องของเขาเป็นคอมเมดิออฟแมนเนอร์ที่สะท้อนภาพสังคมชนชั้นสูงและชนชั้นกลางในยุควิกตอเรียน รวมไปถึงจนถึงลักษณะโครงสร้างสำคัญของบทละครของวัลด์ที่ช่วยเน้นย้ำให้เห็นถึงการสร้างภาพสังคมดังกล่าว การพิสูจน์ข้างต้นเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในบทต่อไปที่จะพูดถึงลักษณะสังคมของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางในประเทศอังกฤษยุควิกตอเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁷²Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p.488.

บทที่ 3

สังคมประเทศอังกฤษยุควิกตอเรียนและ ภูมิหลังของออสการ์ ไวลด์

การศึกษาสภาพบริบททางสังคมและภูมิหลังของผู้แต่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษา วรรณคดีเปรียบเทียบกับลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม เพราะวัตถุดิบที่ นักเขียนใช้ในการสร้างสรรค์ตัววรรณกรรมมาจากสภาพสังคมที่อยู่รอบตัวเขาหรือแม้แต่ ประสบการณ์ที่นักเขียนได้พบด้วยตนเอง สมพร มั่นตะสูตรกล่าวถึงลักษณะอิทธิพลของสังคมต่อวรรณกรรมไว้ดังนี้

สังคมมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมหรือนักเขียนในฐานะที่เป็นแหล่งรวมชีวิต วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและระเบียบปฏิบัติต่างๆ ซึ่งนักเขียนย่อมจะนำไปเป็นวัตถุดิบในการเขียนเสมอ และงานเขียนจะมีลักษณะเนื้อหา รูปแบบอย่างไรขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญทางสังคมว่าขณะนั้นสภาพสังคมเป็นอย่างไร คนในสังคมประสงค์จะอ่านเรื่องราวประเภทใด ผู้เขียนก็ต้องสร้างงานนั้นเพื่อสนองความปรารถนาของผู้อ่านอยู่เสมอ อิทธิพลของสังคมที่มีต่อวรรณกรรมนั้น มีทั้งภายในและภายนอก นั่นคือทั้งเรื่องของรูปธรรม เช่น การแต่งกาย พฤติกรรมต่างๆ และอิทธิพลภายในนั่นคือความรู้สึกลึกซึ้งนึกคิดของคนในสังคมที่มีต่อแนวความคิดของนักเขียน¹

ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องศึกษาบริบททางสังคมอังกฤษในยุควิกตอเรียนและภูมิหลังของออสการ์ ไวลด์ซึ่งเป็นคนหนึ่งที่อาศัยในสังคมเพื่อที่จะสามารถเข้าใจบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์สทั้งสี่เรื่องของเขามากยิ่งขึ้น ในประเทศอังกฤษสมัยวิกตอเรียน ชนชั้นสูงและชนชั้นกลางมีบทบาทสำคัญในด้านการเมืองและด้านเศรษฐกิจที่ค่อนข้างเท่าเทียมกันซึ่งทำให้ทั้งสองชนชั้นมีความเป็นอยู่ที่ค้ำจุนค่อนข้างหรูหราฟุ่มเฟือย นอกจากนั้น ผู้เขียนนวนิยายพันซ์ยังได้ศึกษาภูมิหลังของไวลด์ที่มีผลทำให้เขาถ่ายทอดสังคมดังกล่าวที่เขารู้จักคุ้นเคยเป็นอย่างดีออกมาในรูปบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์ส

¹สมพร มั่นตะสูตร, วรรณกรรมสังคมและการเมือง (กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2524), หน้า 16.

3.1 สังคมอังกฤษยุควิกตอเรียน

ยุควิกตอเรียนคือช่วงปี ค.ศ.1830-1901 ในประเทศอังกฤษ โดยเรียกชื่อยุคตามพระนามของพระราชินีวิกตอเรีย (Queen Victoria) ซึ่งครองราชย์ในขณะนั้น สังคมอังกฤษภายใต้การครองราชย์ของพระราชินีวิกตอเรียเกิดความเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างรวดเร็วในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และวิทยาการต่างๆ รวมถึงการค้นพบใหม่ๆ ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรกในแถบประเทศตะวันตกที่กลายเป็นประเทศอุตสาหกรรม การดำรงชีพของประชาชนแบบเกษตรกรรมได้ถูกแทนที่ด้วยการดำรงชีพด้วยการผลิตสินค้าแบบโรงงานอุตสาหกรรม ชนชั้นกลางมีความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจมากกว่าในศตวรรษที่ผ่านมา และมีอำนาจในทางการเมืองการปกครองด้วย การเติบโตของชนชั้นกลางเกิดขึ้นพร้อมกับการเกิดแนวความคิดที่ว่าสิ่งที่เป็นประโยชน์ที่สุดคือสิ่งที่ดีที่สุด และจุดมุ่งหมายในการทำสิ่งต่างๆ ควรจะนำมาซึ่งความสุขอย่างสูงสุดแก่มวลชน ถ้าความเจริญทางวัตถุทำให้ประชาชนมีความสุขเพราะเงินทำให้เกิดมาตรฐานชีวิตที่สูงขึ้น การสาธารณสุขที่ดีขึ้น และการศึกษาที่สูงขึ้น ดังนั้นทุกคนมีสิทธิที่จะแข่งขันให้ได้เงินซึ่งทำให้เกิดสิ่งดีเหล่านั้นโดยปราศจากการแทรกแซงใดๆ แนวความคิดนี้สนับสนุนทฤษฎีเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม (Laissez-faire) ที่รัฐบาลนำมาใช้ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ว่าธุรกิจการค้าขายจะควบคุมตัวมันเองโดยปราศจากการเข้าแทรกแซงของรัฐบาล² ในยุควิกตอเรียนได้มีการแผ่ขยายอาณานิคมทางทะเล (overseas expansion) ออกไปอย่างมาก จนทำให้เกิดคำพูดที่ว่าพระอาทิตย์ไม่เคยตกดินภายในจักรวรรดิอังกฤษหรือ “The sun never sets on the British Empire”³ จักรวรรดิอังกฤษหรือประเทศอังกฤษในขณะนั้นครอบคลุมประเทศต่างๆ เป็นจำนวนบริเวณหนึ่งในสี่ของโลกและมีประชากรภายใต้การปกครองเป็นจำนวนมากกว่า 400 ล้านคน ซึ่งนับว่าเป็นจักรวรรดิที่ทรงอำนาจมากที่สุดในโลก⁴

²Clarice Swisher, *Victorian Literature* (San Diego: Greenhaven Press, 2000), pp. 9-12.

³Kessler Steeper, “The Victorian Period Historical Notes.” In *The Victorian Period* [on line]. South Aiken High School. (n.d.). Available from: <http://www.southaikens.org/Sahw/KessIWP/MICn.htm> [2003, March 25]

⁴Carol T. Christ & Kelly Hurley, “The Victorian Imperialism.” In *The Victorian Age*. [on line]. W. W. Norton and Company. 2003. Available from: http://www.wwnorton.com/nto/victorian/topic_4/welcome.htm [2003, March 25]

ในรัชสมัยของพระราชินีวิกตอเรียและเจ้าชายอัลเบิร์ต ได้เกิดลักษณะความเป็นวิกตอเรียน (Victorianism) ขึ้น ความเป็นวิกตอเรียนหมายถึงสิ่งที่มีลักษณะแบบเก่า (stuffy) ลักษณะที่โอ้อำ (pompous) ลักษณะที่ไร้อารมณ์ขัน (humourless) ลักษณะที่ถูกต้อง (correct) และลักษณะที่เข้มงวด (restrictive) ส่วนภาพลักษณ์ของประเทศอังกฤษในขณะนั้นที่ชาวอังกฤษจำนวนมากต้องการเป็นสิ่งที่สร้างโดยคุณลักษณะสี่ประการที่แสดงถึงความเป็นชนชั้นกลางอย่างมาก คุณลักษณะดังกล่าวเป็นปัจจัยหลักของลักษณะความเป็นวิกตอเรียนซึ่งประกอบด้วยการทำงานอย่างหนัก (hard work) การมีความคิดที่จริงจัง (serious-mindedness) ความน่าเคารพ (respectability) และการพึ่งตนเอง (self-help) คุณลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งที่นักเขียนและนักเทศน์พยายามย้าเตือนประชาชนเสมอ แต่ในความเป็นจริงคริสต์ศตวรรษที่ 19 เต็มไปด้วยผู้คนที่ร่ำรวยและหลากหลายอาชีพซึ่งใช้ชีวิตโดยปราศจากลักษณะความเป็นวิกตอเรียนอย่างสิ้นเชิง⁵

3.1.1 การเมืองและการปกครอง

ในช่วงเวลาแรกเริ่มการปฏิวัติอุตสาหกรรมของยุควิกตอเรียน มีเพียงชนชั้นสูงเท่านั้นที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและมีสิทธิเป็นผู้แทนราษฎรในรัฐสภา ในช่วงต้นทศวรรษ 1830 แรงกดดันที่เพิ่มขึ้นจากชนชั้นกลางและชนชั้นกรรมกรซึ่งมักเกิดความรุนแรงทำให้รัฐสภาต้องขยายสิทธิในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเข้าในรัฐสภาแก่ชนชั้นทั้งสอง ชนชั้นกลางใช้สถานะทางเศรษฐกิจเพื่อความก้าวหน้าในการเมืองการปกครอง พระราชบัญญัติปฏิรูปการปกครองฉบับแรก (the First Reform Bill) ในปีคริสต์ศักราช 1832 ให้สิทธิแก่ชนชั้นกลางบางส่วนในการเป็นผู้แทนราษฎรในรัฐสภาและให้สิทธิแก่ผู้ชายชนชั้นกลางจำนวนหนึ่งแสนคนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ต่อมาชนชั้นกลางและชนชั้นสูงได้ร่วมกันจำกัดอำนาจในการปฏิรูปทางการเมืองการปกครองต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความเคลื่อนไหวในช่วงปลายทศวรรษ 1830 ที่เรียกร้องการให้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเข้าในรัฐสภาแก่ทุกชนชั้น จนในที่สุดเมื่อมีการเรียกร้องความยุติธรรมให้แก่ชนชั้นกรรมกร จึงได้มีการขยายการใช้สิทธิในการเลือกตั้งแก่ชนชั้นกรรมกร⁶ ในช่วงที่ชนชั้นกลางมีบทบาทในการปกครองประเทศ การปฏิรูปจึงเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของชนชั้นกลาง สังคมจึงมีความอยุติธรรมและการคอร์รัปชันอย่างมากมาย

⁵Dorothy Thompson, *The British People 1760-1902* (London ; Heinemann Educational Books, 1969), p. 220.

⁶Clarice Swisher, *Victorian Literature*, pp. 13-14.

ถึงแม้ว่าจะมีการออกกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับสิทธิพิเศษในเรื่องของทรัพย์สินและชาติกำเนิดของบุคคล พวกเขาชั้นกลางที่ประกอบธุรกิจจนร่ำรวยต่างก็อยากจะเลื่อนฐานะความเป็นอยู่ด้วยการซื้อขาดตำแหน่งกันกับพวกขุนนาง⁷ ลักษณะการคอร์รัปชันเพื่อให้ได้มาซึ่งตำแหน่งและชื่อเสียงทางการเมืองปรากฏอย่างชัดเจนผ่านตัวละครเซอร์โรเบิร์ต ซิลเวิร์น ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* จากการที่เซอร์โรเบิร์ตขายความลับของทางราชการให้แก่บารอนอาร์นเฮนเพื่อแลกกับเงินก้อนโต ซึ่งทำให้เซอร์โรเบิร์ตมีอำนาจและหน้าที่ทางการทำงานที่เจริญรุ่งเรืองเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

3.1.2 เศรษฐกิจ

รัชสมัยพระราชินีวิกตอเรียในประเทศอังกฤษเป็นช่วงเวลาของความมั่งคั่งอันเป็นผลจากการพัฒนาทางอุตสาหกรรมและการยึดครองอาณานิคม ประการแรก การพัฒนาทางอุตสาหกรรมทำให้อังกฤษเป็นศูนย์กลางทางการเงินและเศรษฐกิจของโลก ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 เมื่ออังกฤษเปลี่ยนแปลงจากการที่ประชาชนส่วนใหญ่ทำเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมหรือลักษณะ โรงงานทำให้ประเทศเกิดการขยายตัวอย่างมาก⁸ สิ่งสำคัญที่แสดงถึงการปฏิวัติทางอุตสาหกรรมคือการจัดนิทรรศการที่ยิ่งใหญ่ (The Great Exhibition) เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ.1851 ณ สวนสาธารณะไฮด์ (Hyde Park) ในนครลอนดอน งานนิทรรศการจัดขึ้นในตึกขนาดมหึมาที่มีชื่อว่าคริสตัลพาเลซ (Crystal Palace) ซึ่งสร้างด้วยกระจกเกือบทั้งหลัง ผลิตภัณฑ์จากโรงงานทั้งหมดในประเทศอังกฤษที่สร้างจากวัตถุดิบจากทั่วทุกมุมโลกที่จัดแสดงคือ พวกเครื่องเรือนตกแต่งบ้าน เครื่องจักรกลและสิ่งทอ งานนิทรรศการแสดงถึงอิทธิพลของชนชั้นกลาง ซึ่งเป็นผู้ออกแบบและเป็นเจ้าของโรงงานนับหลายร้อยคนที่ร่วมกันจัดงานนิทรรศการครั้งนี้ อย่างไรก็ตามแรงบันดาลใจหลักของการจัดงานมาจากเจ้าชายอัลเบิร์ตผู้เป็นสัญลักษณ์ของชนชั้นกลาง ความสำเร็จของเจ้าชายอัลเบิร์ตคือการได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือจากบรรดาเจ้าของโรงงานในประเทศอังกฤษ⁹

⁷ อังคณา กมลเพ็ชร, “สภาพสังคมชนบทเวสต์เซ็กซ์ของอังกฤษในช่วงปี ค.ศ.1872-1896 จากนวนิยายทั้ง 7 เรื่องของโทมัส ฮาร์ดี้,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต หน่วยวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), หน้า 4.

⁸ William P. Harbeson, “The Victorian Age: 1837-1901,” in *English Literature*, eds. Albert C. Baugh and George Wm. McClelland (New York: Meredith Corporation, 1954), pp. 1007-1008.

⁹ Dorothy Thompson, *The British People 1760-1902*, pp. 123-124.

ประการที่สอง การครอบครองอาณานิคมของจักรวรรดิอังกฤษนำความเจริญสมบูรณ์อย่างมหาศาลให้แก่ชาวอังกฤษ ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 จักรวรรดิอังกฤษทรงอาณาภพมากที่สุดในโลกและได้รับผลกำไรเป็นจำนวนเงินหลายล้านปอนด์จากประเทศอาณานิคมโดยการซื้อวัตถุดิบส่วนใหญ่อันได้แก่พวกอาหารและแร่ธาตุในราคาถูกมากแล้วจำหน่ายสินค้าอุตสาหกรรมแก่ประเทศอาณานิคมและสั่งห้ามประเทศเหล่านั้นไม่ให้ซื้อสินค้าจากประเทศอื่น¹⁰

การเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศอังกฤษเกิดพร้อมกับการขยายตัวของธนาคาร ธุรกิจ และการค้าขายซึ่งดำเนินการโดยผู้จัดการชนชั้นกลางทั้งหมด ในขณะที่ชนชั้นกรรมกรต้องทนทุกข์กับความยากจน การใช้ชีวิตที่ลำบากและการทำงานหนักพวกกรรมกรพากันหลั่งไหลไปทำงานในโรงงานตามเมืองใหญ่ๆ อย่างมากจนเกินกว่าที่จะมีที่อยู่อาศัยเพียงพอ¹¹

3.1.3 ศาสนา

ศาสนาในยุควิกตอเรียนเป็นสิ่งที่ประชาชนยึดถือปฏิบัติมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ผู้คนไปโบสถ์เพราะทำกันจนเป็นนิสัย คนทุกคนปฏิบัติและตัดสินใจต่าง ๆ ด้วยมาตรฐานศีลธรรม คนมักจะมีคำถามที่ถามกันจนเป็นนิสัยว่า “ถูกต้องหรือไม่?” และ “บาปหรือไม่?” แต่คล้ายกับพวกอีแวนเจลิคัล (evangelicals) ที่เขาู้การแหกกรอบปฏิบัติ เรามักนึกถึงพวกอีแวนเจลิคัลว่าเป็นผู้ที่แข็งแรง ซื่อสัตย์ อับน้าอาทิตย์ละหนึ่ครั้ง ไปโบสถ์อาทิตย์ละครั้ง นอกจากนั้นยังเป็นคนสุภาพและใช้ชีวิตที่เรียบง่าย แต่ที่จริงพวกเขาแหกกฎศีลธรรมซึ่งต่างจากลักษณะต่างๆ ที่เราคิดไว้¹²

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1558 ศาสนจักรอังกฤษ (the Church of England) ได้เปลี่ยนจากศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก (Catholic) มาเป็นนิกายโปรเตสแตนต์ (Protestant) ในช่วงการครองราชย์ของ พระเจ้าเฮนรีที่ 8 (Henry VIII) พระบิดาของพระราชินีอลิซาเบทที่หนึ่ง กลุ่มเพียวริตันเกิดขึ้นมาในระหว่างการครองราชย์ของพระราชินีอลิซาเบทที่หนึ่ง (Elizabeth I)¹³ กลุ่มเพียวริตันยก

¹⁰Ibid., p. 169.

¹¹Clarice Swisher, *Victorian Literature*, p. 12.

¹²William P. Harbeson, "The Victorian Age: 1837-1901," *English Literature*, p. 1011.

¹³Inter-American Copyright Union, *The Encyclopedia Americana* (Connecticut: Grolier Incorporated, 1984), p. 22.

ย่องสรรเสริญพระเจ้าเหนือสิ่งทั้งปวง พวกเขาเชื่อว่ามนุษย์ได้รับสิทธิต่างๆ มาจากพระเจ้า หน้าที่ประการแรกของเพียวริตันคือการรับใช้พระเจ้า เพียวริตันไม่ทำสิ่งที่ตนเองได้รับผลประโยชน์แต่ต้องทำสิ่งที่ดีในสายตาของพระเจ้า เพียวริตันถือพระคำของพระเจ้าเป็นกฎที่ต้องเคารพ¹⁴ กฎที่สำคัญในศาสนาคริสต์คือพระบัญญัติสิบประการ (the Ten Commandments) ซึ่งมีข้อปฏิบัติต่างๆ จำนวน 10 ข้อ ข้อปฏิบัติประการที่เจ็ดคือการห้ามไม่ให้ล่วงประเวณีสามีภรรยาของผู้อื่น¹⁵ ลักษณะความเคร่งครัดในข้อปฏิบัติประการที่เจ็ดดังกล่าวของเพียวริตันจะเห็นได้ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* จากตัวละครเลดีวินเดอร์เมียร์ที่นับถือกฎระเบียบของการเป็นเพียวริตันอย่างเคร่งครัด

3.1.4 สังคมชนชั้นสูง

3.1.4.1 สภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นสูง

สภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นสูงมีการพัฒนาเพิ่มความสะดวกสบายและความหรูหราขึ้นเรื่อยๆ มาตั้งแต่สมัยยุคกลางมาจนถึงยุควิกตอเรียน การใช้ชีวิตในปราสาทช่วงยุคกลางของประเทศอังกฤษค่อนข้างลำบาก หน้าต่างมีลักษณะเป็นช่องสูงที่ทำให้ลมและฝนเข้าในปราสาทได้ง่าย ควันไฟปลุ้งไปทั่วห้องอย่างรวดเร็วเพราะไม่มีปล่องไฟระบายควัน พื้นปราสาทเป็นดินว่างเปล่าปราศจากการปูทับด้วยหินใดๆ ฝาผนังเป็นหินและไม่มีการแขวนพรมถัก ต่อมาในสมัยทิวดอร์ (Tudor) ช่วงการครองราชย์ของพระเจ้าเฮนรีที่ 7 (Henry VII) บรรดาบารอนหยุดการทำสงครามและปลายคริสต์ศตวรรษที่ 16 ชนชั้นสูงเริ่มอาศัยอยู่ในคฤหาสน์หรือในบ้านที่โอ่อ่า ในช่วงเวลานี้พวกชนชั้นสูงที่ร่ำรวยได้จ้างให้ศิลปินชาวเยอรมันและชาวอิตาลีจนรวมถึงช่างสร้างบ้านชาวฝรั่งเศสและชาวอังกฤษมาสร้างและตกแต่งบ้านต่างๆ ในเมืองและแถบชนเมือง ชนชั้นสูงในสมัยทิวดอร์จนถึงสมัยสจวร์ต (Stuart) ต้องการความสะดวกสบายในบ้านของตนเพิ่มมากกว่าในสมัยกลาง มีการสร้างปล่องไฟเพื่อระบายควันออกจากห้อง มีกระจกบนหน้าต่างที่มีไม้หรือเหล็กซึ่งวางขัดกัน ลักษณะพื้นปลา ฝาผนังบุด้วยไม้แกะสลักและมีการแขวนพรมถักบนผนัง นอกจากนี้ผนังยังประดับด้วยดอกไม้ซึ่งทำจากไม้ขัดมันและมีการปูพรมในบ้านด้วย ในขณะที่เดียวกันบ้านก็ประกอบด้วยห้องต่างๆ เป็นจำนวนมาก ลักษณะภายในบ้านสมัยทิวดอร์และสมัยสจวร์ตมีรูป

¹⁴ John Gere, The Character of an Old English Puritan [on line]. Grace Chapel. 1995. Available from: <http://www.cet.com/~mtr/GereeChar.html> [2002, July 30]

¹⁵ *The Holy Bible* (Tennessee: Thomas Nelson Publishers, 1990), p. 66.

แบบวิถีบรรจงเนื่องจากแรงงานและวัสดุมีราคาถูกลงมาก อีกทั้งจำนวนสถาปนิกที่สูงขึ้นและผู้ผลิตเครื่องเรือน ก็พยายามตอบสนองความต้องการของชนชั้นสูงที่ร่ำรวย ในขณะที่บารอนสมัยกลางอาศัยในปราสาทและมีทหารพร้อมอาวุธเป็นจำนวนมหาศาล แต่ลูกหลานของบารอนในสมัยทิวดอร์และสมัยสจวร์ตกลับอาศัยอยู่ในบ้านและมีคนรับใช้จำนวนมากแทน ในคริสต์ศตวรรษที่ 17 การทำเครื่องเรือนได้เริ่มพัฒนาไปเป็นงานหัตถกรรมที่มีรูปแบบแตกต่างดังเช่นสมัยก่อนๆ ชนชั้นสูงต้องการเปลี่ยนแปลงบ้านของตนตามลักษณะเครื่องเรือนที่ทันสมัย พวกเขาจึงใช้เงินจำนวนมากในการตกแต่งบ้านเรือน ชนชั้นสูงทั้งผู้ชายและผู้หญิงมักสวมใส่เสื้อผ้าทันสมัยซึ่งแสดงถึงสถานภาพและความมั่งคั่ง ชนชั้นสูงในคริสต์ศตวรรษที่ 19 หรือยุควิกตอเรียนจะต้องการใช้ชีวิตอย่างฟุ้งเฟ้อมากกว่าคนรุ่นก่อนๆ ถึงแม้ว่าค่าจ้างจะมีราคาที่สูงกว่าและวัสดุต่างๆ จะหายากกว่าในศตวรรษก่อนๆ แต่ได้มีการเพิ่มความสะดวกสบายต่างๆ เข้าไปในบ้านมากขึ้นเช่น เครื่องทำความร้อน แสงสว่างที่ใช้ก๊าซ ลิฟต์ระบบไฮดรอลิก¹⁶ ลักษณะบ้านที่ตกแต่งอย่างหรูหราปรากฏในบ้านของตัวละครใน บทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* บทละครเรื่อง *An Ideal Husband* และบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest*

ก. เขตที่อยู่อาศัย

ชนชั้นสูงอาศัยในบ้านแถบชานเมืองเป็นเวลาหลายเดือนในช่วงหนึ่งปี แล้วก็จะใช้เวลาอีกส่วนหนึ่งทำงานที่รัฐสภาในนครลอนดอนไปพร้อมกับការหาความสนุกสนานในช่วงเวลาเทศกาลแห่งความรื่นเริงต่างๆ (the season of festivities) ส่วนในช่วงวันหยุดหลายวันของรัฐสภา พวกเขาจะกลับไปบ้านแถบชานเมือง¹⁷ ลักษณะการอาศัยทั้งในเมืองและชนบทเห็นตัวอย่างได้จากบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* เลดีฮันสแตนตันมีบ้านแถบชานเมือง และในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ออลเจอร์นอนมักเที่ยวไปมาระหว่างในนครลอนดอนกับแถบชานเมือง

ชนชั้นสูงจำนวนมากมีบ้านในเมือง (town houses) ที่นครลอนดอน ในขณะที่เดียวกันก็ครอบครองทรัพย์สินที่ดินและที่อยู่แถบชานเมือง ชนชั้นสูงจำนวนมากต้องการรักษาการติดต่อทางการเมืองและทางสังคมกับราชสำนักและสังคมในนครลอนดอน เขตที่สำคัญในนครลอนดอนที่ชนชั้นสูงเข้าไปอาศัยอยู่ตั้งแต่ก่อนคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้ามีอยู่หลายเขต เขตเมย์แฟร์ (Mayfair) มีพวก

¹⁶Peter Lane, *The Upper Class* (London: B.T.Batsford, 1972), pp. 21-26.

¹⁷Ibid., pp. 53-54.

ชนชั้นสูงย้ายเข้าไปสร้างจัตุรัสฮาโนเวอร์ (Hanover Square) และจัตุรัสเบอร์เคิลีย์ (Berkeley Square) ในคริสต์ศตวรรษที่ 18 บ้านที่มีลักษณะเหมือนวังหลายหลังของชนชั้นสูงคือบ้านเดฟออนเชียร์ (Devonshire House) บ้านบริเวณระหว่างเขตพิกคาดีลลี (Piccadilly) กับบริเวณทางใต้ของจัตุรัสเบอร์เคิลีย์ บ้านแลนส์ดาวน์ (Lansdowne House) และบ้านกรอสเวนอร์ (Grosvenor House) ซึ่งเป็นที่เก็บสะสมงานศิลปะของดยุกแห่งเวสต์มินสเตอร์ (Duke of Westminster) พระเจ้าชาร์ลส์ที่ 2 (Charles II) ทรงสร้างพระราชวังของพระองค์ในเขตเชลซี (Chelsea) ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นโรงพยาบาลเชลซี (Chelsea Hospital) และในบริเวณใกล้เคียงกันนั้น ดยุกแห่งโบฟอร์ด (the Duke of Beaufort) ได้สร้างบ้านขนาดมหึมาซึ่งในปัจจุบันคือด้านข้างของถนนโบฟอร์ด (Beaufort Street) ดยุกแห่งเวลลิงตัน (the Duke of Wellington) เจ้าของบ้านแอปสเลย์ (Apsley House) และลอร์ดพาล์มเมอร์สตัน (Lord Palmerston) ใช้เวลาเดินทางช่วงสั้นๆ จากบ้านในนครลอนดอนซึ่งอยู่ถัดจากเขตพิกคาดีลลีไปยังบ้านแถบ ชานเมืองที่มาร์เบิล อาร์ค (Marble Arch)¹⁸ เขตที่อยู่อาศัยอันเป็นที่นิยมของชนชั้นสูงเห็นได้ชัดเจนจากเขตที่อยู่อาศัยของตัวละครในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของไวลด์จำนวน 3 เรื่องได้แก่เรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest*

ข. การมีคนรับใช้

คนรับใช้จำนวนมากเกินความจำเป็นคือสิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับชนชั้นสูงตระกูลใหญ่ๆ ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 เช่นเดียวกับในศตวรรษที่ผ่านมา คนรับใช้ทั้งในและนอกบ้านของขุนนางคนหนึ่งมีจำนวนตั้งแต่ 20 คนจนอาจมีจำนวนถึง 80 หรือ 100 คน ดังนั้นค่าใช้จ่ายหลักภายในบ้านของชนชั้นสูงคือค่าจ้างสำหรับคนรับใช้ที่มีจำนวนเงินสูงขึ้นเรื่อยๆ มีการระบุว่าเงินค่าจ้างคนรับใช้มีจำนวนเงินถึง 1,666 ปอนด์ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 33 ของค่าใช้จ่ายภายในบ้าน ค่าใช้จ่ายในการจ้างคนรับใช้มีจำนวนที่สูงมากขึ้น คนใช้หญิงจำนวน 4 คนและคนใช้ผู้ชายจำนวน 3 คนมีอัตราค่าจ้าง 1,000-1,500 ปอนด์ต่อปี อัตราจ้างเพิ่มขึ้นเป็นคนรับใช้หญิงจำนวน 11 คนและคนรับใช้ผู้ชายจำนวน 13 คนซึ่งมีอัตราค่าจ้างจำนวน 4,000-5,000 ปอนด์ต่อปี¹⁹ ลักษณะการมีคนรับใช้ในบ้านคือสิ่งที่สะท้อนผ่านตัวละครคนรับใช้ในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สทุกเรื่องของออสการ์ไวลด์

¹⁸Ibid., p. 27.

¹⁹Ibid., pp. 26-27.

3.1.4.2 ความบันเทิงของชนชั้นสูง

ช่วงเวลาหลายศตวรรษ ชนชั้นสูงมีเวลาว่างมากที่จะหากิจกรรมบันเทิงทำเพื่อฆ่าเวลา เนื่องจากพวกเขามีรายได้จำนวนมากที่จะใช้จ่ายไปกับบ้านหลายหลัง เครื่องเรือน เสื้อผ้า อาหาร คนรับใช้และการท่องเที่ยว ชนชั้นสูงเคยชินกับการใช้จ่ายเงินจำนวนมากอย่างสนุกสนาน ในขณะที่คนชนชั้นอื่นซึ่งมีฐานะด้อยกว่าอาจพิจารณาลักษณะการใช้จ่ายเงินของชนชั้นสูงว่าฟุ่มเฟือย ชนชั้นกลางมักพิจารณาว่าชนชั้นสูงสิ้นเปลืองเวลาจำนวนมากไปกับช่วงเวลาว่าง (Leisure time) ในขณะที่ชนชั้นสูงอาจจะมีคำถามกลับไปถามชนชั้นกลางว่า “ทำงานหรือ? มีอะไรให้ทำ?” (“Do? What is there to do?”)²⁰ ดังนั้นชนชั้นสูงจึงคิดค้นวิธีที่จะใช้เวลาว่างที่มีอยู่ไปกับ กีฬาในชนบท (Rural Sports) งานเลี้ยงตามบ้าน (House parties) การร่วมเทศกาลในเมือง (Town season) การอุปถัมภ์ศิลปะ (Patronage of arts) การดื่มสุราและการพบปะเยี่ยมเยือน

๙. กีฬาในชนบท

ชนชั้นสูงเป็นคนแถบชนเมืองซึ่งใช้เวลาส่วนใหญ่ในชนบทของเขา ดังนั้นความบันเทิงส่วนมากจึงหาได้จากแถบชนเมือง นับตั้งแต่ยุคกลางเป็นต้นมา พวกชนชั้นสูงถือว่าม้าและการล่าสัตว์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ชนชั้นสูงหนึ่งคนต้องเตรียมค่าใช้จ่ายในสัดส่วนที่สูงมากของรายได้ ทั้งหมดเพื่อกีฬาล่าสัตว์ เขาต้องซื้อม้า สุนัขล่าสัตว์และเหยี่ยวทั้งหมดอย่างละหลายตัว นอกจากนี้ยังต้องเสียเงินในการจ้างคนงานมาดูแลและให้อาหารสัตว์ต่างๆ เหล่านั้นด้วย ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ชนชั้นสูงจำนวนมากเก็บรักษาฝูงสุนัขล่าสัตว์จำนวนมากและคอกม้าแข่งซึ่งมีม้าหลายตัวโดยต้องจ่ายเงินจำนวนหลายพันปอนด์ต่อปีเพื่อการดูแลรักษาสัตว์เหล่านั้น ความนิยมในการล่าสัตว์ที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้ค่าใช้จ่ายของชนชั้นสูงเพิ่มสูงตาม ในช่วงฤดูกาลหนึ่งๆ มีการฆ่านกเป็นจำนวน 1,000-2,000 ตัว ส่วนการล่าสุนัขจึงออกมีความนิยมสูงสุดในปี ค.ศ. 1860 ชนชั้นสูงนิยมการแข่งม้า การต่อสู้ชิงเงินรางวัล การล่าสัตว์และการชนไก่ (cock-fighting) รวมไปถึงกีฬาคริกเกต (cricket) ที่ชนชั้นนี้คิดค้นขึ้น ในเวลาต่อมา ชนชั้นที่ต่ำกว่ากระทำการแข่งขันต่างๆ และการล่าสัตว์เลียนแบบชนชั้นสูง ชนชั้นกลางที่อยากเทียบเท่าชนชั้นสูงได้ส่งบุตรของตนไปยัง โรงเรียน

²⁰Ibid., p. 61.

สอนจี๊มาเพื่อที่บุตรของตนจะมีนิสัยชอบการจี๊มาอย่างชนชั้นสูง²¹ ลักษณะการเล่าสัตว์นำเสนอผ่านคำพูดเสียดสีของลอร์ดคอลลิงวอร์ทถึงกีฬาการล่าสุนัขจิ้งจอกของพวกเขาภาพบุรุษชาวอังกฤษในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance*

ข. งานเลี้ยงตามบ้าน

งานเลี้ยงตามบ้านเป็นกิจกรรมอีกรูปแบบหนึ่งที่สมาชิกในสังคมของชนชั้นสูงจะผลัดเปลี่ยนใช้เวลาว่างในแต่ละบ้าน งานเลี้ยงตามบ้านคือประเพณีของชนชั้นสูง ดังที่ผู้คนสามารถเห็นจากบ้านชนชั้นสูงหลายๆ บ้านได้ประกาศว่า “พระราชินีอลิซาเบททรงเคยบรรทมที่นี้” ข้าราชการสำนักสมัชชากลางและสมัชชิวคอร์ดเดินทางเพื่อร่วมงานเลี้ยงจากบ้านชนชั้นสูงคนหนึ่งไปยังบ้านชนชั้นสูงอีกคนหนึ่งไปเรื่อยๆ เป็นประจำตลอดทั้งศตวรรษ งานเลี้ยงตามบ้านกระทำกันสืบต่อจากชนชั้นสูงรุ่นต่อๆ มา²²

ค. การร่วมเทศกาลในเมือง

บรรดาภรรยาและบุตรของชนชั้นสูงต้องทนความเบื่อหน่ายของชีวิตแถบชานเมืองในขณะที่พวกผู้ชายจี๊มาและล่าสัตว์ ดังนั้นเทศกาลจึงจัดขึ้นในนครลอนดอนเป็นเวลา 2-3 เดือนเพื่อตอบสนองความต้องการของพวกผู้หญิง เทศกาลประกอบด้วยงานเลี้ยงและงานเต้นรำจำนวนมากที่เต็มไปด้วยผู้คน ช่วงเทศกาลของหญิงสาวอาจสิ้นสุดพร้อมการประกาศการหมั้น พวกผู้หญิงชนชั้นสูงเสียค่าใช้จ่ายในช่วงนี้สูงถึงหลายพันปอนด์ต่อปี ค่าใช้จ่ายในการสร้างบ้านในเมืองหนึ่งหลังอย่างน้อยๆ มีราคาที่สูงเท่ากับบ้านหลังใหญ่แถบชานเมือง บางครอบครัวที่ไม่ค่อยร่ำรวยอาจเช่าบ้านในเมือง ค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากค่าที่พักช่วงเทศกาลขึ้นอยู่กับรสนิยมของชนชั้นสูงแต่ละคนในเรื่องอาหาร เครื่องดื่ม และจำนวนคนรับใช้ เป็นต้น²³ ลักษณะของเทศกาลสะท้อนในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* นางควิวเปอร์-ควิวเปอร์ (Mrs Cowper-Cowper) พูดกับดั้มบี (Dumby) เกี่ยวกับงานเต้นรำที่มีจำนวนหลายงานในช่วงเทศกาล ส่วนในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* นางซีฟิเลียพูดเสียดสีลักษณะเทศกาลของนครลอนดอนที่มักสิ้นสุดลงด้วยการแต่งงาน ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เลดีแบรกกเนลล์ยื่นเงื่อนไขให้

²¹Ibid., pp. 61-63.

²²Ibid., p. 63.

²³Ibid., p. 64.

แจ็ก รีบทำการค้นหาผู้ให้กำเนิดให้พบก่อนที่ช่วงเทศกาลจะสิ้นสุดลง ถ้าแจ็กทำตามเงื่อนไขได้ เขาจึงจะมีสิทธิแต่งงานกับเกเวน โคลเลนบุตรของเลดีแบรคเนลล์

ง. การอุปถัมภ์ศิลปะ

การอุปถัมภ์ศิลปะเริ่มในสมัยพระราชินีอลิซาเบทที่ 1 ราชสำนักอังกฤษเป็นสถานที่รวมความสนใจด้านวรรณคดี ดนตรีและการละคร การอุปถัมภ์ของชนชั้นสูงจำเป็นอย่างมากต่อการละคร ดังที่การละครเจริญสูงสุดในช่วงการครองราชย์ของพระราชินีอลิซาเบทที่ 1 ชุมนางคนอื่นๆ ต่างก็สนใจในศิลปะรูปแบบอื่นๆ ด้วย บางคนสร้างสถานที่เก็บงานศิลปะ (art gallery) ส่วนตัวและได้ซื้องานศิลปะชิ้นเอกอย่างภาพพระแม่มารีย์และพระบุตร (Madonna and Child) ซึ่งเป็นงานของลีโอนาร์โด ดา วินชี (Leonardo da Vinci) ชนชั้นสูงจ้างจิตรกรให้วาดภาพเหมือนของตนเองและครอบครัว การจ้างวาดภาพเหมือนทำให้ศิลปินบางคนมีอาชีพจนสามารถมีเงินตั้งตัวได้ ลักษณะการอุปถัมภ์ศิลปะของชนชั้นสูงครอบคลุมบรรดาศิลปินทางการช่าง นักเขียนบทละคร กวี นักเขียนนวนิยายและสถาปนิก สถานที่เก็บงานศิลปะต่างๆ ในเวลาต่อมาได้กลายมาเป็นสมบัติของชาติ มีการบังคับทายาทเจ้าของงานศิลปะให้ขายงานศิลปะในครอบครองแก่รัฐบาล²⁴

จ. การดื่มสุรา

การดื่มสุราจนเมาเป็นลักษณะประจำตัวของผู้ชายชนชั้นสูง ซึ่งมักโอ้อวดความสามารถ สมชายชาตรีที่ดื่มสุราถึงสี่ขวดต่อวัน “Four bottle a day man” แล้วเขาก็สามารถดื่มเหล้าได้สี่ขวดต่อวันได้จริง²⁵ การดื่มสุราเห็นได้จากตัวละครออกดอร์นอนในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ซึ่งดื่มแชมเปญจำนวนมากถึง 8 ขวดร่วมกับแจ็กและลอร์ดชอร์แมน (Lord Shoreman)

ช. การพบปะเยี่ยมเยือน

ในครอบครัวชนชั้นสูงที่ร่ำรวยมากๆ เด็กสาวและผู้หญิงใช้เวลาไปกับกิจกรรมทางสังคม พวกเขาใช้เวลาเยี่ยมเยือนไปมาหาสู่ซึ่งกันและกันและดื่มน้ำชา²⁶ ลักษณะการใช้เวลาพบปะเยี่ยม

²⁴Ibid., p. 65.

²⁵Ibid., p. 25.

²⁶Dorothy Thompson, *The British People 1760-1902*, p. 194.

เขียนและดัดนำาหาพบในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ดัชเชสแห่งเบอร์วิกและเลดีอากาพาในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ใช้เวลาเยี่ยมและดัดนำาหา กับเลดีมาร์กบี (Lady Markby) และกับเลดีวินเดอร์เมียร์ ส่วนในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เลดีแบรคเนลล์และเกวน โคลเลนบุตรีใช้เวลาไปเยี่ยมและดัดนำาหา ร่วมกับเลดีฮาร์เบอร์รี่ (Lady Harbury) และอลเจอร์นอน

3.1.4.3 การสืบทอดทายาทของชนชั้นสูง

นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน บุตรคนโตได้รับสิทธิพิเศษจากกฎปริโมเจนิเตอร์ (primogeniture) ซึ่งระบุไว้ว่าบรรดาศักดิ์และที่ดินทั้งหมดของบิดาจะตกเป็นของบุตรคนโต หลังจากที่บิดาถึงแก่กรรม กฎข้อนี้บัญญัติขึ้นในสมัยกลางเพราะกษัตริย์ต้องการให้บุตรหลานของตนวางร่ำรวยและแข็งแกร่งเสมอเพื่อที่กษัตริย์จะได้รับความช่วยเหลือทุกครั้งที่ต้องการ เหตุที่กษัตริย์ต้องการความช่วยเหลือจากชนชั้นสูงเป็นผลจากความวุ่นวายภายในประเทศและศัตรูจากภายนอกประเทศ ถ้าทรัพย์สินสมบัติรวมถึงที่ดินถูกแบ่งให้แก่บุตรทุกคนในครอบครัว ในเวลาไม่ช้า พื้นที่หลายแสนเอเคอร์จะกระจัดกระจาย เมื่อเวลาผ่านไปหลายชั่วคนเจ้าของที่ดินคนหนึ่งอาจไม่มีเงินเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับม้าและชุดเกราะหรือไม่สามารถจ่ายค่าจ้างทหารรวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ²⁷ ลักษณะการได้รับมรดกจากบิดาของบุตรคนโตเห็นได้จากบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ในตอนท้ายเรื่อง เลดีแบรคเนลล์พูดบอกแจ็กหลังจากที่ทราบแล้วว่าแจ็กคือหลานชายแท้ๆ ของตนว่า เนื่องด้วยแจ็กเป็นบุตรคนโต เขาจึงได้รับทุกสิ่งทุกอย่างจากบิดา

3.1.4.4 การแต่งงานของชนชั้นสูง

ในขณะที่บุตรคนโตในครอบครัวชนชั้นสูงได้รับทรัพย์สินทั้งหมดรวมถึงบรรดาศักดิ์ของบิดา ส่วนบุตรหรือบุตรคนอื่น ๆ ได้เพียงแค่เกียรติยศแห่งชนชั้นสูง พวกเขาจึงต้องหาวิธีดำรงชีพ บุตรอาจประกอบอาชีพเลี้ยงตน อาชีพที่บุตรคนอื่นของครอบครัวทำอาจเกี่ยวกับศาสนจักร กฎหมาย การแพทย์ หรือการค้า แต่ทางเดียวสำหรับบุตรในการดำรงชีพคือการแต่งงาน เธอต้องแต่งงานกับผู้ชายที่มีรายได้หรือกับผู้ชายชนชั้นกลางซึ่งต้องการเลื่อนฐานะทางสังคม

²⁷ Peter Lane, *The Upper Class*, p. 69.

การแต่งงานจึงถือเป็นความมั่นคงทางการเงินในชีวิตผู้หญิงชนชั้นสูงนอกเหนือไปจากสินเดิม (dowry) ของผู้หญิง การแต่งงานของบุตรก็เป็นสิ่งสำคัญของชนชั้นสูงเช่นเดียวกัน นอกเหนือจากเหตุผลที่บุตรคนโตต้องแต่งงานเพื่อจะมีผู้สืบทอดนามสกุล ถ้าชนชั้นสูงที่ทรัพย์สมบัติค่อยๆ หมดไปต้องการทรัพย์สมบัติของตระกูลชนชั้นกลางมาช่วยรักษาเกียรติของบรรดาศักดิ์ บุตรคนโตอาจต้องแต่งงานกับบุตรหญิงซึ่งเป็นทายาทมรดกชนชั้นกลางที่ร่ำรวย ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 การแต่งงานระหว่างผู้ชายชาวอังกฤษชนชั้นสูงและหญิงสาวชาวอเมริกันที่ร่ำรวยกลายเป็นสิ่งที่กระทำกันทั่วไป²⁸ ลักษณะค่านิยมของชนชั้นสูงที่ต้องการให้บุตรหลานของตนแต่งงานกับชนชั้นกลางที่มีฐานะร่ำรวยเห็นได้จากบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* และบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ดัชเชสแห่งเบอร์วิกต้องการให้เลดีอกาทาเป็นผู้เป็นบุตรของตนแต่งงานกับนายฮอปเปอร์ บุตรของนักธุรกิจค้าอาหารกระป๋องชาวออสเตรเลียที่ร่ำรวย ส่วนในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เลดีแบรกเนลด์ตกลงอนุญาตให้ออลเจอร์นอนหลานชายของตนแต่งงานกับเซซิลีซึ่งเป็นผู้หญิงสาวชนชั้นกลางที่มีเงินสินส่วนตัวในกองทุนเป็นจำนวนมหาศาล

3.1.4.5 การศึกษาของชนชั้นสูง

การศึกษาของชนชั้นสูงมีมาตั้งแต่สมัยกลาง และมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นไปเรื่อยๆ จนถึงช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยเฉพาะการปฏิวัติอุตสาหกรรมในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ซึ่งมีมาตั้งแต่คริสต์

¹สินเดิมคือทรัพย์สินที่ฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงมีอยู่แล้วก่อนสมรส หรือทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มา ระหว่างเป็นสามีภรรยาโดยทางพินัยกรรม หรือมีผู้ยกให้โดยเสนหาเมื่อพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้ นั่นแสดงไว้ว่าให้เป็นสินเดิม ดูราชบัณฑิตยสถาน *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2539), หน้า 839.

²⁸Ibid., p. 71.

¹ลักษณะการศึกษาในช่วงยุคกลางคือการที่ชนชั้นสูงส่งบุตรไปอยู่กับครอบครัวขุนนางที่รับใช้กษัตริย์ เด็กต้องอาศัยร่วมกับเพื่อนๆ ในฐานะกึ่งแขกกึ่งเด็กรับใช้เพื่อที่จะได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ตามแบบชนชั้นสูง เช่น การล่าสัตว์ การเลี้ยงเหยี่ยว การตกปลาและการต่อสู้ด้วยหอกบนหลังม้า นอกจากนั้น พวกเขาายังต้องเรียนรู้การพนันและการดื่มเหล้า ส่วนเด็กผู้หญิงก็ต้องไปเรียนกับครอบครัวขุนนางเช่นกันหรือไปอยู่ในราชสำนัก พวกเขาต้องเรียนรู้ศิลปะของผู้หญิงต่างๆ เช่น การดนตรี การเย็บปักถักร้อย การรอคอยผู้ชายและศิลปะการถูกเลือกให้เป็นภรรยาโดยผู้ชายที่เหมาะสม ต่อมาในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 18 ชนชั้นสูงส่งบุตรไปโรงเรียนแกรมมาร์ (Grammar school) ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับมัธยมต้นของรัฐที่มีคุณภาพ เนื้อหาการสอนเน้นวิชาการ โรงเรียนแกรมมาร์ในสมัยนั้นมีจำนวนมากถึงสี่ร้อยแห่ง ส่วนบุตรของขุนนางผู้รับใช้ใกล้ชิดกษัตริย์จะได้รับการศึกษาที่บ้าน

ศตวรรษที่ 18 มีส่วนสร้างประเทศให้เติบโตมากขึ้นรวมถึงมีความซับซ้อนมากขึ้น ประเทศอังกฤษต้องการรัฐบาลที่ประกอบด้วยข้าราชการและนักการเมืองที่มีคุณภาพทางการศึกษาสูงขึ้น ในอีกนัยหนึ่งจักรวรรดิอังกฤษ ที่เรืองอำนาจมากขึ้นต้องการรัฐบาลที่บริหารโดยชนชั้นสูง การศึกษาของชนชั้นสูงเริ่มต้นที่บ้านโดยครูส่วนตัวแล้วตามด้วยการไปโรงเรียนประจำ หลังจากนั้นบุตรของชนชั้นสูงจะถูกส่งไปเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นเวลาหนึ่งหรือสองปี²⁹ นอกจากนั้นชนชั้นสูงยังมีการศึกษาแบบแกรนด์ทัวร์ที่มีมา ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 15 จนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 19 ชนชั้นสูงของประเทศอังกฤษในคริสต์ศตวรรษที่ 15 ตระหนักดีว่าพวกเขาชนชั้นสูงอื่นในประเทศแถบยุโรปมีวัฒนธรรมที่เจริญกว่าในหลายๆ ด้านอย่างเช่นกริยามารยาทที่สง่างามกว่าและการศึกษาที่ดีกว่า พวกเขาชนชั้นสูงในประเทศอังกฤษจึงส่งบุตรไปศึกษาในประเทศแถบยุโรปเพราะพวกเขาเชื่อว่าการเดินทางจะทำให้บุตรของตนมีการศึกษาและวัฒนธรรมที่ดีขึ้น ในคริสต์ศตวรรษที่ 17 การเดินทางแบบแกรนด์ทัวร์ใช้เวลาสองหรือสามปี ในระหว่างการเดินทาง ชายหนุ่มจะได้รับการฝึกให้ใช้ภาษาต่างประเทศใหม่ๆ อย่างคล่องแคล่ว การเรียนรู้การฟันดาบและการเดินรำ การเดินทางแบบแกรนด์ทัวร์เสียค่าใช้จ่ายจำนวนมหาศาล ต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ 18 การเดินทางแบบนี้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับบุตรของครอบครัว ชนชั้นสูง³⁰ ส่วนเด็กผู้หญิงในครอบครัวชนชั้นสูงเพียงจะได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กผู้ชายในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 โรงเรียนแบบไปเข้าเย็นกลับและโรงเรียนประจำสำหรับเด็กผู้หญิง รวมไปถึงวิทยาลัยที่เคมบริดจ์ (Cambridge) จึงตั้งขึ้นเพื่อที่เด็กผู้หญิงจะสามารถไปเรียนในระดับมหาวิทยาลัยเหมือนเด็กผู้ชาย โรงเรียนและวิทยาลัยเหล่านี้ก่อตั้งขึ้นโดยผู้หญิงชนชั้นกลางที่ไม่มีสามี การประกอบอาชีพทางการศึกษาช่วยให้ผู้หญิงชนชั้นกลางมีอาชีพเพื่อเลี้ยงตน³¹ ลักษณะการศึกษาของผู้หญิงและผู้ชายในชนชั้นสูงสะท้อนจากคำพูดของตัวละครในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สที่เรื่องราวของออสการ์ ไวลด์ที่บ่งบอกถึงการได้รับการศึกษามาเป็นอย่างดีที่จะได้นำเสนอต่อไปในบทที่ 4 ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

3.1.5 สังคมชนชั้นกลาง

3.1.5.1 สภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นกลาง

หรือจากครูส่วนตัวหรือที่โรงเรียนประจำก่อนที่จะไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัย ดู Peter Lane , *The Upper Class*, pp. 71-73.

²⁹Ibid., p. 73.

³⁰Ibid., pp. 66-67.

³¹Ibid., p. 75.

ในสมัยวิกตอเรียน เมืองในประเทศอังกฤษหลายเมืองเติบโตขึ้นรวมถึงบริเวณชานเมืองรอบๆ เมืองใหญ่ ในบริเวณชานเมือง มีบ้านของชนชั้นกลางขนาดมหึมาหลายหลังตั้งตระหง่านห่างจากถนน และมักมีสวนดอกไม้ทั้งข้างหน้าและข้างหลังบ้าน บ้านเหล่านั้นมีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะจุนคนในครอบครัวรวมทั้งคนรับใช้จำนวนหลายคน พวกเด็กๆ จะอยู่ชั้นบนสุดกับพี่เลี้ยงและคนรับใช้ในขณะที่พวกเขาโตอาจไปโรงเรียน เด็กผู้ชายไปโรงเรียนประจำ (Boarding school) ส่วนเด็กผู้หญิงเข้าโรงเรียนแบบไปเช้าเย็นกลับ บิดามักออกไปทำงานเกือบทั้งวัน ส่วนมารดาใช้เวลาเยี่ยมเยียนทางสังคมหรือในรูปแบบของงานการกุศล ในตอนค่ำ บิดาและมารดามักจะกลับบ้านไปงานเลี้ยงอาหารค่ำ หรือไม่กี่หาความสุขที่บ้าน ไม่เพียงแต่ผู้ใหญ่ที่สรรหาความสุขที่มีค่าใช้จ่ายสูงให้ตนเองแล้ว แต่ยังรวมถึงงานเลี้ยงของครอบครัวใหญ่ๆ ในช่วงคริสต์มาสที่มีการให้ของขวัญจำนวนมากแก่เด็ก สำหรับอาหารค่ำของวันคริสต์มาส มีรายการอาหารคือ ซุปเต่า ปลาโคดราดด้วยซอสหอยนางรม (cod and oyster sauce) เนื้อวัวย่าง ไก่วงย่าง ขนมพุดดิ้งคริสต์มาสราดด้วยซอสบรันดี (Christmas pudding and brandy sauce) ขนมหน้าครีม (meringues) พายเนื้อสับ (mince-pies) ปลาคาเวียร์ (caviare) ตับห่าน (pale de foie gras) ขนมหวานราดด้วยผลเชอร์รี่ แชมเปญ (champagne) เหล้าพอร์ต (port) และเหล้าบรันดี (brandy) ส่วนงานเลี้ยงของเด็กๆ ซึ่งจัดเป็นจำนวนบ่อยครั้ง มารดาของเจ้าของงานเลี้ยงจะจัดให้มินิกเล่นกลและความบันเทิงพิเศษซึ่งต้องดีกว่างานเลี้ยงที่มารดาของเด็กๆ ในกลุ่มเดียวกันเคยจัด ในช่วงฤดูร้อน คนทั้งครอบครัวมักจะไปเที่ยวชายทะเลเป็นเวลาสี่สัปดาห์ พวกเขาเดินทางไปโดยรถเช่าประจำทางเทียมม้าชนิดพิเศษ ซึ่งบรรทุกหนักด้วยตระกร้าเสื้อผ้าหลายใบ กระเป๋าเดินทางใบใหญ่หลายใบ ก่องหลายใบพร้อมชุดว่ายน้ำ ส่วนครอบครัวของชนชั้นกลางที่มีฐานะดีอย่างอาจจะมิใช่เพียงคนเดียวและอาศัยในบ้านชั้นครึ่งในซอยหรือใจกลางของจัตุรัส³² ในตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ครอบครัวชนชั้นกลางชาววิกตอเรียนสัญจรโดยใช้รถม้ารูปทรงครึ่งวงกลม การสัญจรโดยใช้รถม้าเป็นสัญลักษณ์แห่งความมั่งคั่งเพราะการใช้รถม้าจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมาก³³ ลักษณะสภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นกลางดังกล่าวเห็นได้อย่างชัดเจนจากที่อยู่อาศัยและความเป็นอยู่ของตัวละครแจ็กในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ส่วนลักษณะการใช้รถม้าสังเกตได้จากการมีรถม้าใน ครอบครัวของตัวละครนางเออร์ลินน์ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* และตัวละคร เลดีแบรคเนลล์ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest*

³²Dorothy Thompson, *The British People 1760-1902*, pp. 130-132.

³³W.J. Reader, *Life in Victorian England*, p. 153.

ในครอบครัวชนชั้นกลาง ผู้หญิงไม่ต้องทำงานจนกระทั่งถึงเวลาแต่งงาน แต่ถึงแม้จะแต่งงานไปแล้ว ถ้าผู้หญิงยังมีสามีที่ยังรวยเท่าใด เธอก็ยังมีงานให้ทำน้อยลง เพราะนอกจากจะมีสาวใช้ซึ่งจ้างมาดูแลบ้านแล้ว การตัดสินใจในเรื่องสำคัญๆ ทั้งหมดก็ขึ้นอยู่กับสามี สำหรับผู้หญิงในครอบครัวชนชั้นกลางที่ไม่รวยและยังโสด พวกเธอมีโอกาสน้อยมากที่จะดำรงชีพได้อาชีพเดียวที่เธอทำได้คือการเป็นกอฟเวอร์เนสในครอบครัวที่ร่ำรวย อย่างไรก็ตามถ้าผู้หญิงชนชั้นกลางยังไม่ได้แต่งงาน เธอต้องอาศัยกับสมาชิกในครอบครัวที่แต่งงานแล้วซึ่งเธอต้องช่วยงานในบ้าน เธอมักไม่ค่อยมีห้องส่วนตัวและเงินของเธอเอง ผู้หญิงชนชั้นกลางที่มั่งคั่งต้องเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์จนกระทั่งหลังจากที่เธอแต่งงาน การศึกษาใดๆ ก็ตามที่แม้ว่าจะจำกัดจำนวนวิชาที่น้อยอยู่แล้วยังพิจารณาว่าไม่เหมาะสมสำหรับเด็กสาว³⁴ สามารถสังเกตลักษณะการทำงานเป็นกอฟเวอร์เนสในบ้านผู้ที่มีฐานะร่ำรวยได้จากบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* นางสาวพริซิมทำงานเป็นกอฟเวอร์เนส ซึ่งคอยดูแลเชชชิลีในบ้านของเจ้ากัปตันชนชั้นกลางที่มีฐานะร่ำรวย

3.1.5.2 การแต่งงานของชนชั้นกลาง

ชนชั้นกลางเห็นว่าการแต่งงานกับชนชั้นสูงเป็นสิ่งที่ดีควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเขาเชื่อว่าเงินจากการค้าเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือในสังคมได้ ดังนั้นบุตรของพ่อค้าชนชั้นกลางที่ร่ำรวยจึงแต่งงานกับบุตรจากครอบครัวชนชั้นสูงโดยเฉพาะบุตรที่ไม่ใช่คนโตของครอบครัว³⁵

3.1.5.3 การศึกษาของชนชั้นกลาง

ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 บรรดาชนชั้นกลางที่พยายามเลื่อนฐานะทางสังคมของตนเอง ได้ส่งบุตรของตนไปยังโรงเรียนประจำของพวกชนชั้นสูงเพื่อเป็นการขัดเกลาสำเนียงการพูดและกิริยามารยาทที่หยาบกระด้าง รวมทั้งเป็นการสร้างโอกาสให้แก่บุตรของตนที่จะคบหากับบุตรของชนชั้นสูงต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ชนชั้นกลางได้ลอกเลียนแบบชนชั้นสูงทุกวิถีทาง นอกจากพวกเขาจะส่งลูกไปโรงเรียนประจำและพยายามเข้าไปมีส่วนร่วมในช่วงเทศกาลของนครลอนดอนแล้วพวกเขายังพยายามจัดการเดินทางแกรนด์ทัวร์แบบรอง (a minor Grand Tour) แต่ก็ไม่สามารถจ่าย

³⁴ Dorothy Thompson, *The British People 1760-1902*, p. 194.

³⁵ W.J. Reader, *Life in Victorian England*, p. 126.

เงินให้บุตรหลานไปไกลๆ เป็นเวลาหลายปีได้ นอกจากนั้น พวกชนชั้นกลางยังขาดความมั่นใจ เพราะตระหนักเสมอถึงความใหม่ของตนในสังคมและศักดิ์ศรีทางสังคมที่ด้อยกว่าชนชั้นสูง โทมัส คูก (Thomas Cook) จึงจัดตั้งบริษัทท่องเที่ยวแห่งแรกขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องเงินและความเชื่อมั่นของชนชั้นกลาง บริษัทของโทมัส คูกได้พานักท่องเที่ยวชนชั้นกลางกลุ่มแรกไปยังศูนย์กลางอารยธรรมอย่างกรีซ (Greece) และอิตาลี (Italy)³⁶ ลักษณะการได้รับศึกษาของชนชั้นกลางสะท้อนผ่านบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สในลักษณะคำพูดของตัวละครที่บ่งบอกการศึกษาที่ดี

3.1.5.4 ผู้หญิงในยุควิกตอเรียน

ผู้หญิงในตระกูลที่มั่งคั่งแทบไม่ต้องทำงานอะไร ผู้หญิงได้รับการคาดหวังให้เป็นสิ่งที่ดูสวยงามและไร้สมอง มีความคิดว่าผู้หญิงเป็นส่วนหนึ่งในทรัพย์สินของสามีมากกว่าเป็นคนที่มีความสามารถของตัวเอง ผู้หญิงในยุควิกตอเรียนจึงแตกต่างอย่างมากจากผู้หญิงในคริสต์ศตวรรษก่อนๆ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากมายทั้งการดูแลสิ่งต่างๆ ในบ้าน การศึกษาของบุตร รวมถึงกิจการที่เกี่ยวกับทรัพย์สินบางประการของสามี³⁷ ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถึงแม้ว่าเด็กสาวจะได้รับการศึกษาในมาตรฐานที่เท่าเทียมกับการศึกษาของผู้ชาย แต่ลักษณะดังกล่าวเป็นของผู้หญิงในครอบครัวที่ยอมให้ผู้หญิงเรียนหนังสือและสามารถส่งเสียในเรื่องค่าใช้จ่ายได้ อย่างไรก็ตาม เด็กผู้หญิงส่วนใหญ่ยังคงไม่ได้รับการศึกษาเนื่องจากคนในสังคมมีอคติต่อการศึกษาของผู้หญิงว่ามันเป็นการที่ไม่เหมาะสมสำหรับผู้หญิงที่จะไปโรงเรียน บิดาและมารดาคิดว่าถ้าเขาอนุญาตให้บุตรไปโรงเรียน พวกเขาอาจได้รับการดูถูกว่าไม่สามารถดูแลบุตรได้อย่างเหมาะสม³⁸

3.2 ภูมิหลังของออสการ์ ไวลด์

การศึกษาภูมิหลังของนักเขียนมีความจำเป็นต่อการศึกษาวรรณคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับสังคม เพราะตัวนักเขียนเองก็เป็นหน่วยหนึ่งในสังคมด้วย นักเขียนสามารถถ่ายทอดภาพสังคมที่เขาอยู่อาศัยรวมไปจนถึงทัศนคติและค่านิยม ดังที่วิทช์ ศิวะศรียานนท์กล่าวถึงลักษณะความสำคัญของนักเขียนหรือกวีซึ่งเป็นดังหน่วยหนึ่งในสังคมไว้ว่า

³⁶ Peter Lane , *The Upper Class*, pp. 66-67.

³⁷ Dorothy Thompson, *The British People 1760-1902*, p. 194.

³⁸ Ibid., p. 199.

กวีถึงจะคนเดียวก็เปรียบเสมือนสามคนคือ นอกจากเป็นนักประพันธ์ ช่างแต่งหนังสือแล้ว ยังเป็นหน่วยหนึ่งของคนรุ่นนั้น สมัยนั้น และเป็นพลเมืองอีกด้วย เนื่องจากเหตุนี้ นอกจากจะต้องสังวรในอาชีพประพันธ์ของคนในฐานะที่เป็นกวีแล้ว ในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของคนในสมัยนั้น ก็ย่อมจะทำเอาหูไปนาเอาตาไปไร่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ตนเห็นคำตา ประจักษ์อยู่แก่ใจหาได้ไม่ และในฐานะที่เป็นพลเมืองอีกเล่า ก็จำต้องใส่ใจในเหตุการณ์ บ้านเมือง ความเคลื่อนไหวของประเทศชาติ ตลอดจนของชั้นและอาชีพที่ตนเป็นหน่วยหนึ่งอีกด้วย³⁹

ดังนั้นเมื่อนักเขียนเป็นคนหนึ่งในสังคม เขาย่อมต้องถ่ายทอดประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของสังคมที่เขาอยู่อาศัยและได้ประสบด้วยตนเองลงในงานเขียน การถ่ายทอดของนักเขียนจึงหมายถึง การสะท้อนภาพสังคมในงานวรรณกรรม ออสการ์ ไวลด์ก็เป็นส่วนหนึ่งในชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียน เขาเกิดและเติบโตในครอบครัวชนชั้นกลางทั้งยังได้รับการศึกษาตามแบบชนชั้นกลาง ไวลด์ได้มีโอกาสรู้จักและคุ้นเคยกับคนชนชั้นสูงในนครลอนดอนอย่างใกล้ชิด การที่เขาเป็นส่วนหนึ่งในสังคมของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางทำให้ไวลด์สามารถถ่ายทอดภาพสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนชนชั้นสูงและชนชั้นกลางผ่านบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์สได้อย่างชัดเจน นอกจากนั้น ด้วยบุคลิกลักษณะส่วนตัวของไวลด์ที่เป็นนักพูดและนักสนทนาที่มีอารมณ์ขันทำให้ไวลด์ถ่ายทอดภาพสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนในรูปบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์ส

3.2.1 ครอบครัวของออสการ์ ไวลด์

ออสการ์ ไวลด์มีชื่อเต็มว่าไวลด์ ออสการ์ ฟินกัล โอฟลาเฮอร์ไทท์ วิลส์ (Wilde , Oscar Fingal O'Flahertie Wills) และเกิดเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม ค.ศ.1854 ที่จัตุรัสเมอร์เรียน (Merrion Square) บิดาของไวลด์มีชื่อว่าเซอร์โรเบิร์ต วิลส์ ไวลด์ (Sir Robert Wills Wilde) ส่วนมารดามีชื่อว่าเจน ฟรานเซสกา (เอลจี) ไวลด์ (Jane Francesca(Elgee) Wilde)⁴⁰ ทั้งบิดาและมารดาของไวลด์เป็นชาวเมืองดับลิน (Dublin) ชนชั้นกลางที่มีชื่อเสียง บิดาของไวลด์เป็นนายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในเรื่องเชื้อโรคของดวงตา เขาให้การรักษาด้านการแพทย์แก่ผู้อดอยากระหว่าง

³⁹วิทย์ ศิวะศรียานนท์, *วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์* พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธรรมชาติ, 2541), หน้า 196-197.

⁴⁰Stanley J. Kunitz, *British Authors of the Nineteenth Century* (New York: The H. W. Wilson Company, 1964), p. 657.

ช่วงการขาดแคลนอาหารที่ร้ายแรง (the great famine) ในปี ค.ศ. 1845 ส่วนมาดาของไวลด์เป็นทั้งกวีและนักต่อสู้ทางการเมือง (political activist) ครอบครัวของไวลด์ร่ำรวยเนื่องจากความสำเร็จของ นายแพทย์วิลเลียมที่ได้เป็นจักษุแพทย์ที่ถวายการรักษาแก่พระราชินีวิกตอเรียและได้ให้คำปรึกษาด้านการแพทย์แก่พระเจ้า นโปเลียนที่ 3 (Napoleon III) และจักรพรรดิแมกซิมิเลียน (Emperor Maximilian) เมื่อครอบครัวไวลด์มีฐานะมั่งคั่งขึ้น จึงซื้อบ้าน ในเขตจัตุรัสเมอร์เรียน (Merrion Square) ที่หรูหราในเมืองดับลิน บ้านหลังนี้ตั้งห่างจากที่อยู่อาศัยเก่าของเซอร์ตันซึ่งเป็นนักเขียนบทละครใน คริสต์ศตวรรษที่ 18 เพียงไม่กี่หลัง ลักษณะของสโมสรที่มีการพบปะของผู้คนต่างๆ แบบคริสต์ศตวรรษที่ 17 ในบ้านครอบครัวไวลด์เป็นส่วนหนึ่งที่หลอมอยู่ในตัวไวลด์ ทำให้เขามีความสามารถในการสนทนา ชีวิตทางสังคมในบ้านมีส่วนเกื้อหนุนให้ไวลด์มีความฉลาดอย่างมาก บ้านของไวลด์คราคร่ำไปด้วยแขกจำนวนมากผู้มาร่วมงานจัดแสดง (concert) งานเลี้ยงต่างๆ และการชุมนุมเล่าเรื่องตลอดทั้งคืน การพูดคือสิ่งที่สำคัญที่สุด คำพูดหลายคำของสเปอร์รานุชาผู้เป็นมารดาของไวลด์ได้นำไปใช้โดยชาวเมืองดับลินทุกคน เหมือนที่คำพูดดีๆ (bon mots) ของไวลด์ในเวลาต่อมาได้ถูกเลือกมาพูด โดยชาวนครลอนดอน บรรยากาษในบ้านดังกล่าวเอื้ออำนวยต่อการเป็นคนหัวก้าวหน้า บรรดาเด็กๆ บ้านสกุลไวลด์ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมการสนทนาของพวกเขาผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นสิ่งดีในสังคมอังกฤษที่มีมารยาท⁴¹

3.2.2 การศึกษาของออสการ์ ไวลด์

ในปีค.ศ.1864 ไวลด์ถูกส่งไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนโพโรทรารอยัล (Porotra Royal School) ในเมืองเอนนิสคิลเลน (Enniskillen)⁴² ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โรงเรียนโพโรทรารอยัลเป็นโรงเรียนในประเทศอังกฤษที่มีชื่อเสียงมากที่สุดและเป็นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การศึกษาแบบคลาสสิก (classic education) ไวลด์ฉายแวบความฉลาดที่โรงเรียนแห่งนี้ พวกเขาคร่ำครวญสับสนใจในความรู้ของเขาเกี่ยวกับวรรณคดีกรีกและลาตินเพราะไม่เคยเห็นใครที่มีอายุ 12 ปีเท่ากับไวลด์จะฉลาดเท่านี้ เขามีความรู้เกี่ยวกับเวอร์จิล (Virgil) และ โฮเมอร์ (Homer) อย่างมาก ในวันหยุด

⁴¹Timothy Moffet, *The Life & Times of Oscar Wilde* (London: Parragon Book Service, 1994), pp. 3-6.

⁴²Stanley J. Kunitz, *British Authors of the Nineteenth Century*, p. 657.

ไวลด์อ่านบทกวีนิพนธ์ของคีตส์ (Keats) และเชลลีย์ (Shelley) นอกจากนั้น เขายังช่วยมารดาแปลงานเขียนของดันเต (Dante) และบัลซัค (Balzac)⁴³

ในปีค.ศ. 1871 ออสการ์ ไวลด์ถูกส่งไปเรียนเป็นเวลาหนึ่งปีที่ โรงเรียนทรินิตี (Trinity College) ในเมืองดับลิน ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำที่มีค่าใช้จ่ายสูงของชาวไอริชที่ขัดเกลาให้ ผู้เรียนมีความเป็นอังกฤษที่เหมาะสมทุกกระเบียดนิ้ว⁴⁴ ครูคนสำคัญซึ่งเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของไวลด์ คือบาทหลวงจอห์น เพนต์แลนด์ มาฮาฟฟี (the Reverend John Pentland Mahaffy) บาทหลวงจอห์นเคยเป็นแขกที่เคยเยี่ยมบ้านสกุลไวลด์ที่จัตุรัสเมอร์เรียน ไวลด์ได้รับคำแนะนำต่างๆ ในเรื่องกิริยามารยาทที่เรียบร้อยตามแบบวัฒนธรรมกรีกจากบาทหลวงจอห์น นอกจากนั้นไวลด์ยังได้รับคำแนะนำในด้านต่างๆ เช่นการล่าสัตว์ การยิงสัตว์ การตกปลา และการสนทนาที่คมคาย⁴⁵

ช่วงปีค.ศ. 1874 ถึง 1879 ไวลด์ศึกษาที่โรงเรียนแม็กดาเลน (Magdalen College) ในเมืองออกซฟอร์ด (Oxford) เขาเรียนวิชาแรกซึ่งเกี่ยวกับความพอดีแบบคลาสสิก (Classical Moderations) ในปีค.ศ. 1876 และต่อมาได้เรียนวิชาทางอักษรศาสตร์ ในปีค.ศ. 1878⁴⁶ ไวลด์มีความสุขกับการเรียนที่เมืองออกซฟอร์ดมากกว่าการเรียนในที่ผ่านๆ มา ในช่วงเวลาที่เมืองออกซฟอร์ดไวลด์ใส่ชุดสูทแบบดับลินย่อนยุคและเสื้อแจ็กเกตเนื้อสำลีแบบพับ (checked tweed jackets) เนกไท และหมวกปีกกว้าง การแต่งกายของเขาเป็นที่โจษจันกันทั้งเมือง สิ่งที่มีความสำคัญมากเกือบเท่าสิ่งต่างๆ ใน เมืองออกซฟอร์ดคือการเดินทางของไวลด์ไปยังประเทศอิตาลีและประเทศกรีซ เขาเดินทางไปยังทั้งสองประเทศในช่วงฤดูใบไม้ผลิของปีค.ศ. 1877 ก่อนการเรียนในปีสุดท้าย ไม่มีสิ่งใดในประเทศ อิตาลีทำให้ไวลด์ประทับใจได้เท่ากับประเทศกรีซ⁴⁷

⁴³Timothy Moffet, *The Life & Times of Oscar Wilde*, p. 7.

⁴⁴Terry Eagleton, "Introduction," *Selections. Play, Prose Writings and Poems of Oscar Wilde* (London: David Campbell, 1991), p. xiii.

⁴⁵Timothy Moffet, *The Life & Times of Oscar Wilde*, p. 8.

⁴⁶Stanley J. Kunitz, *British Authors of the Nineteenth Century*, p. 657.

⁴⁷Timothy Moffet, *The Life & Times of Oscar Wilde*, pp. 9-14.

3.2.3 ชีวิตทางสังคมของออสการ์ ไวลด์

เนื่องด้วยเหตุที่รายได้ในบ้านของไวลด์ลดลงอย่างน่าวิตกเพราะนายแพทย์วิลเลียมได้ถึงแก่กรรมในระหว่างการเยือนประเทศกรีซของไวลด์ในช่วงปีค.ศ.1877 และได้ทิ้งหนี้สินจำนวนมากแก่ภรรยาและบุตร เจนมารดาของไวลด์จึงตัดสินใจขายบ้านในจัตุรัสเมอร์เรียมและย้ายไปอยู่ในนครลอนดอน ในขณะที่นั้น ไวลด์ไม่มีเงินเหลือ เขากลัวว่าจะต้องทำงานหนักเพื่อเลี้ยงชีพต่อมาในปลายปีค.ศ.1879 ไวลด์เดินทางไปนครลอนดอนและอาศัยในห้องพักบนถนนซาลิสเบอรัรี (Salisbury) นอกเขตสแตรนด์ (Strand) เขาพักร่วมกับจิตรกรที่ชื่อแฟรงค์ ไมล์ส (Frank Miles) ไวลด์ได้เข้าสมาคมกับผู้คนระดับสูงของสังคมในนครลอนดอน ลอร์ดโรนอลด์ (Lord Ronald) คือเพื่อนจากชนชั้นสูงคนแรกไวลด์รู้จักสมัยเรียนที่เมืองออกซฟอร์ด ลอร์ดโรนอลด์มาจากครอบครัวชนชั้นสูงซึ่งครอบครองพื้นที่ว่างจำนวนมากของสกอตแลนด์ (Scotland) และบ้านหลังใหญ่ๆ แถบชานเมืองจำนวนมากหลายหลัง ลอร์ดโรนอลด์แนะนำไวลด์ให้รู้จักผู้คนในสังคมชนชั้นสูงของนครลอนดอนและคนที่มีชื่อเสียงจากหลากหลายอาชีพและหลากหลายระดับเช่น จักรพรรดินีอูเจนี (the Empress Eugenie) รัสกิน (Ruskin) คาร์ไลล์ (Carlyle) และซาราห์ เบอรันฮาร์ดต์ (Sarah Bernhardt) จากเมืองปารีส ผู้คนในระดับสูงของนครลอนดอนยินดีต้อนรับไวลด์มาเยี่ยมห้องรับแขกที่บ้าน เขามักแต่งตัวไปเยี่ยมบ้านเหล่านั้นด้วยผ้าสักหลาดสีเขียวและถุงน่องไหม ไวลด์มักเล่าเรื่องราวต่างๆ ที่สนุกสนานซึ่งทำให้สุภาพสตรีหลงใหล ในเวลาเพียงหนึ่งปีหลังการมาอยู่ในนครลอนดอน เจ้าชายแห่งเวลส์ (the Prince of Wales) ตรัสเรียกตัวไวลด์ให้เข้าเฝ้าพระองค์ตรัสถึงไวลด์ในด้านที่แสดงถึงการรู้จักกันอย่างขบขันว่า “I do not know Mr Wilde, and not to know Mr Wilde is not to be know” หลังจากนั้น ไวลด์ได้กลายเป็นผู้สร้างความบันเทิงในราชสำนักแก่นักกษัตริย์ต่างๆ อย่างเช่นบรรดาเจ้าชาย ทายาทขุนนาง จิตรกร และเหล่านักแสดงหญิงที่มีชื่อเสียงอย่างเช่นเอลเลน เทอร์รี่ (Ellen Terry) ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้ไวลด์เขียนบทละครมโหรีเรื่องแรก *Vera: or, the Nihilists* เขาแนะนำตนเองสู่กลุ่มชนชั้นสูงที่ได้รับการศึกษาสูงและมีความคิดทันสมัย ไวลด์สร้างความประทับใจแก่ผู้คนเหล่านั้นด้วยความฉลาดในด้านคำพูดคมคายซึ่งเป็นภาษาที่งดงามคล้ายเป็น คำกล่าวสุนทรพจน์มากกว่าการสนทนาทั่วไป⁴⁸

นอกจากจะเป็นนักพูดที่เก่งกาจแล้ว ไวลด์ยังมีอารมณ์ขันซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวไวลด์มาตั้งแต่สมัยเรียนที่โรงเรียนโพโรทราออยล์ อารมณ์ขันเป็นพรสวรรค์อีกอย่างของไวลด์ที่ทำให้เขามี

⁴⁸Ibid., pp. 14-16.

ชื่อเสียงโด่งดังในนครลอนดอน อารมณ์ขันทำให้ไวลด์เป็นที่รู้จักทั้งในหมู่นักแสดงทั้งชายและหญิง นอกจากนั้น ไวลด์ยังรู้จักกับผู้อุปถัมภ์หลักของโรงละครรวมถึงผู้ชมขาประจำของโรงละครอย่างเช่นลอร์ดลิตตัน (Lord Lytton) เลดีชรูว์สเบอร์รี่ (Lady Shrewsbury) เลดีโดโรที เนวิลล์ (Lady Dorothy Nevill) เลดีเดอ เกรย์ (Lady de Grey) และนางเจียน (Mrs Jeune) ด้วยอารมณ์ขันอีกเช่นกัน ทำให้เขารู้จักกับเหล่านักเขียนที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้นอย่างฮาร์ดี (Hardy) เมียร์ดิท (Meredith) บราว닝 (Browning) สวินเบอร์น (Swinburne) และมัดทิว อาร์โนลด์ (Matthew Arnold) รวมไปถึงผู้คนที่สนใจศาสตร์ความรู้ต่างๆ ในเขตเมย์แฟร์ซึ่งเป็นเขตที่ทันสมัยของนครลอนดอน⁴⁹

ลักษณะส่วนตัวของออสการ์ ไวลด์ที่เป็นศิลปินแนวสุนทรียศาสตร์ที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง ก็เป็นข้อดีอีกประการหนึ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ในวงสังคมระดับสูงมากยิ่งขึ้น ในปีค.ศ.1880 ออสการ์ ไวลด์และแฟรงค์ ไมลส์ย้ายไปอยู่ในบ้านบนถนนไทต์ (Tite Street) ของเขตเชลซี ในขณะนั้น เขตเชลซีเป็นศูนย์กลางทางแฟชั่นของเหล่าศิลปินในนครลอนดอน ทฤษฎีศิลปะแนวสุนทรียศาสตร์ของรัสกิน (Ruskin) เป็นสิ่งที่ศิลปินทุกคนพูดถึง ไวลด์กลายเป็นคนหนึ่งในบรรดาผู้นำความคิดคนสำคัญของกลุ่มทฤษฎีศิลปะแนวสุนทรียศาสตร์ในเวลาอันรวดเร็ว มีการล้อเลียนไวลด์ในหนังสือต่างๆ หนังสือเล่มหนึ่งในจำนวนหนังสือเหล่านั้นอ้างถึงไวลด์ในลักษณะดังต่อไปนี้ ไวลด์สวมเสื้อผ้าที่ทำด้วยหนังจากเมืองเวนิสและประดับด้วยลูกไม้ถักแบบสเปนแล้วเดินถือดอกฝิ่นหรือดอกกลิลลีตามเขตฟิกาคลิลี นอกจากนั้นเขายังสวมหมวกที่ประดับยอดแบบญี่ปุ่น การแต่งกายดังกล่าวทำให้ไวลด์ดูเป็นชาวอังกฤษโบราณ ในความเป็นจริง ไวลด์ไม่เคยทำสิ่งที่หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง แต่ทุกคนทั่วไปเชื่อว่าเขาทำ ต่อมาในปีค.ศ. 1888 ไวลด์จัดพิมพ์หนังสือ *the Happy Prince and the other Tales* ซึ่งรวมเทพนิยายแนวสุนทรียศาสตร์เรื่องต่างๆ ที่ไวลด์แต่งขึ้น เทพนิยายหลายเรื่องเขียนขึ้นเพื่อเพื่อนผู้หญิงที่ร่ำรวยหลายๆ คนของเขาซึ่งได้แก่ เจ้าหญิงอลิซแห่งโมนาโก (Princess Alice of Monaco) เลดีเดสโบรอฟ (Lady Desborough) และ

⁴⁹Frank Harris, *Oscar Wilde: His Life and Confessions*, p. 62.

ทฤษฎีศิลปะแนวสุนทรียศาสตร์ (Aestheticism) หรือแนวคิดศิลปะเพื่อศิลปะ (Arts for Art's Sake) แนวคิดดังกล่าวมีลักษณะที่ความเทียม (Artifice) อยู่เหนือความจริงในธรรมชาติ (nature) และความชั่วร้าย (Wickedness) อยู่เหนือศีลธรรม (Morals) งานเขียนของไวลด์อย่าง *Pen, Pencil, and Poison* และ *the Decay of Lying* มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดศิลปะเพื่อศิลปะนี้ งานเขียนอีกเล่มที่โด่งดังในแนวคิดนี้คือนวนิยายเรื่อง *the Picture of Dorian Gray* (1890) ซึ่งเป็นนวนิยายเพียงเล่มเดียวที่ไวลด์แต่งขึ้นในชีวิต และเป็นนวนิยายที่รวมแนวคิดศิลปะเพื่อศิลปะได้ดีกว่างานเขียนอื่นๆ ในช่วงสิบปีสุดท้ายของคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้า ดู Timothy Moffet, *The Life & Times of Oscar Wilde*, pp. 33-34.

มาร์กอต เทนแนนต์ (Margot Tenant) เป็นต้น ในปัจจุบัน เทพนิยายของไวลด์กลายเป็นวรรณคดีคลาสสิกของเด็กในกระแสหลัก (canon) ที่ผู้คนอ่านกันอย่างแพร่หลาย⁵⁰

การใกล้ชิดกับชนชั้นสูงของออสการ์ ไวลด์ที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือการที่เขาเป็นคู่รักกับคนในสังคมชั้นสูงอย่างลอร์ดอัลเฟรด ดักลาส (Lord Alfred Douglas) ซึ่งเป็นเวลาเดียวกันที่ไวลด์ได้เขียนบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส⁵¹ เรื่อง ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสองเป็นแบบรักร่วมเพศ ในหนังสือ *The Life and Time of Oscar Wilde* ทีโมที มอฟเฟต (Timothy Moffet) กล่าวไว้ว่าลักษณะความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศของไวลด์เกิดขึ้นจากโรเบิร์ต รอส (Robert Ross) ซึ่งเป็นหนุ่มนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (Cambridge University) รอสคลั่งไคล้ในทฤษฎีศิลปะแนวสุนทรียศาสตร์ ไวลด์พบกับรอส ครั้งแรกในปีค.ศ. 1886 ขณะนั้น รอสมีอายุได้เพียง 17 ปี ดังที่ริชาร์ด แอลล์มานน์ (Richard Ellmann) ระบุในหนังสือชีวประวัติของไวลด์ รอสคือผู้แนะนำไวลด์ให้รู้จักการรักร่วมเพศ หลังจากนั้น ไวลด์เริ่มไม่สนใจภรรยาแล้วก็ค่อยๆ มีเหล่าเด็กหนุ่มรอบกาย เด็กหนุ่มเหล่านั้นคือกวีที่ชื่อจอห์น เกรย์ (John Gray) ริชาร์ด เล กาลเลียนน์ (Richard Le Gallienne) อานเดร ราฟฟาโลวิช (Andre Raffalovich) รอบบี รอส (Robbie Ross) โรเบิร์ต เซอร์ราร์ด (Robert Sherard) ซึ่งเป็นผู้เขียนชีวประวัติของไวลด์ในเวลาต่อมา และเบอร์นาร์ด เบอร์เรนสัน (Bernard Berenson) ซึ่งกลายเป็่นนักประวัติศาสตร์ศิลปะในเวลาต่อมา ในที่สุดไวลด์พบกับลอร์ดอัลเฟรด ดักลาสเป็นครั้งแรกบนถนนไทต์ (Tite Street) ในปี ค.ศ. 1891 สิ่งที่ยังบอกความสัมพันธ์ในลักษณะความรักร่วมเพศคือจดหมายในเชิงซู้สาวที่ไวลด์เขียนถึงเด็กหนุ่มเหล่านั้น ในช่วงปี ค.ศ. 1891-1895 มีเหตุการณ์ที่สำคัญสองอย่างเกิดขึ้นในชีวิตของไวลด์ เหตุการณ์แรกคือไวลด์ประสบความสำเร็จจาก บทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* (ค.ศ. 1892) บทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* (ค.ศ. 1893) บทละครเรื่อง *Salome*: (ค.ศ. 1893) บทละครเรื่อง *An Ideal Husband* (ค.ศ. 1895) และบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* (ค.ศ. 1895) เหตุการณ์สำคัญประการที่สองในชีวิตของไวลด์คือการที่เขาพบกับลอร์ดอัลเฟรด ดักลาสในปีค.ศ. 1891 ลอร์ดอัลเฟรดเป็นบุตรของจอห์น ชอลโต ดักลาส (John Sholto Douglas) ซึ่งเป็นมาร์ควิสที่ 8 แห่งควีนส์เบอร์รี่ (8th Marquess of Queensberry) เขามีชื่อเล่นที่รู้จักกันดีว่าโบซี (Bosie) เขาเป็นหนุ่มรูปงามและฉลาด คนเกือบทั้งนครลอนดอนรู้ว่าโบซีคือคนรักสำคัญในชีวิตของไวลด์ เขาปรนปรือโบซีด้วยเงินและของกำนัลจำนวนมากที่ซื้อหาอย่างยากลำบาก ทั้งคู่เดินเข้าไปทานอาหารมื้อค่ำ โดยต้องผ่านประตูหน้าของร้านอาหาร เดอะ คาเฟ่ รอยัล (the Cafe Royal) ซึ่ง

⁵⁰Timothy Moffet, *The Life & Times of Oscar Wilde*, pp. 19-30.

เป็นร้านอาหารชื่อดังที่สุดในนครลอนดอนเพราะโบซีไม่ยอมให้ไวลด์เดินเข้าประตูข้างร้าน เขาต้องการให้ไวลด์เดินเข้าประตูใหญ่หน้าร้านพร้อมกับเขาและต้องการให้ทุกคนเห็นว่าไวลด์มากับเขาซึ่งเป็นคนรัก โบซีและไวลด์มักเขียนจดหมายถึงกันด้วยภาษาที่สวยงามและดูดีซึ่งมักส่งไปในทางกามารมณ์ จดหมายมักตกไปอยู่กับพวกขู่อำนาจ ไวลด์จึงต้องจ่ายเงินเพื่อแลกกับจดหมายเป็นจำนวน 25 ปอนด์ หรือ 60 ปอนด์ หรืออาจมากกว่านั้นขึ้นอยู่กับเนื้อความในจดหมาย⁵¹

การที่ไวลด์รู้จักกับคนในสังคมชั้นสูงและชั้นกลางนั้น ได้แสดงออกทางบทละครคอมดีออฟแมนเนอร์สของเขา ในบทสัมภาษณ์กับตัวแทนจากหนังสือพิมพ์เซนต์เจมส์ กาเซตต์ (St. James's Gazette) ของนครลอนดอน เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ.1895 ไวลด์ยอมรับว่าสังคมในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* เป็นสังคมที่เขารู้จักและคุ้นเคยดี เขาชื่นชมกับการถ่ายทอดภาพสังคมนครลอนดอนไวลด์สร้าง ตัวละครเซอร์โรเบิร์ต ซิลเทอร์นในสถานภาพทางสังคมที่สูงเพราะเป็นด้านชีวิตสังคมที่ไวลด์รู้จักและคุ้นเคยที่สุด เขากล่าวว่าในบทละครที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคม นักเขียนต้องเขียนด้วยความรู้จริงเพื่อที่เขาจะเขียนด้วยความสบายใจ⁵² คำพูดของไวลด์แสดงว่า บทละครที่ไวลด์เขียนโดยเฉพาะคอมดีออฟแมนเนอร์สทั้งสี่เรื่องเขียนขึ้นด้วยสิ่งที่เขาู้จริง ดังนั้นออสการ์ ไวลด์ยอมสะท้อนภาพสังคมชั้นสูงและชนชั้นกลางในอังกฤษยุควิกตอเรียที่เขารู้จักผ่านบทละครคอมดีเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest*

3.2.4 ลักษณะความเป็นนักพูดที่มีอารมณ์ขัน

ออสการ์ ไวลด์เป็นนักพูดและนักสนทนาที่หลายคนยอมรับ ในหนังสือชีวประวัติของออสการ์ ไวลด์ชื่อ *Oscar Wilde: His Life and Confession* แฟรงก์ แฮร์ริส (Frank Harris) ซึ่งเป็นผู้แต่งได้รับจดหมายจากเซอร์เอ็ดเวิร์ด ซัลลิวัน (Sir Edward Sullivan) เซอร์เอ็ดเวิร์ดเป็นเพื่อนร่วมเรียนกับไวลด์มาทั้งที่โรงเรียนโพโรทรารอฮัลและที่มหาวิทยาลัยในเมืองออกซฟอร์ด เซอร์เอ็ดเวิร์ดกล่าวถึงเขาเกี่ยวกับความเป็นนักพูดชั้นเลิศรวมถึงความสามารถในการบรรยายสิ่งต่างๆ ไวลด์พูดถึงสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนด้วยลักษณะที่เกินจริงและน่าขบขัน ซึ่งมักเป็นสิ่งที่สร้างความสนุกสนานแก่กลุ่มเพื่อน บริเวณรอบเตาผิงในห้องโถงของโรงเรียนที่ชื่อว่าเดอะ สโตน ฮอลล์ (the Stone Hall) คือที่ประจำสำหรับเด็กๆ ในกลุ่มของเซอร์เอ็ดเวิร์ดและไวลด์ที่จะไปนั่งพูดเรื่อง

⁵¹ Ibid., pp. 31-40.

⁵² Mikhail E. H. ed. "Mr. Oscar Wilde on Mr. Oscar Wilde," in *Oscar Wilde: Interviews and Recollections* (London: the Macmillan Press, 1979), p. 250.

นินทาในตอนบ่ายช่วงฤดูหนาว โดยมีไวลด์ทำหน้าที่ในการเล่าเรื่องได้ดีที่สุด ความเป็นนักพูดที่เก่งกาจเป็นคุณสมบัติที่ติดตัวไวลด์มาตั้งแต่วัยเด็ก จนถึงแม้ในช่วงเวลาต่อมาที่เขาเรียนอยู่ที่เมืองออกซฟอร์ด ไวลด์ยังคงได้รับการกล่าวขานให้เป็นนักพูดที่เก่งที่สุดในช่วงเวลานั้น แม้แต่ตัวเขาเองก็ยอมรับคุณสมบัติที่โดดเด่นดังกล่าว ครั้งหนึ่งไวลด์เล่าให้แฟรงก์ แฮร์ริสฟังถึงช่วงชีวิตในเมืองออกซฟอร์ดซึ่งไวลด์ชื่นชอบที่สุด เขาเล่าว่าทุกคนเข้ามาหาและทำให้เขาพูด ไวลด์พูดคล้ายกับเป็นหน้าที่แต่ก็ประสบความสำเร็จอย่างมากดังที่ทำให้ศัตรูกลายเป็นเพื่อน เขายอมรับความเป็นนักพูดที่เก่งของตนเองว่า "I was a great talker at school. I did nothing at Trinity but talk, my reading was done at odd hours. I was the best talker ever seen in Oxford." ลักษณะความเป็นนักพูดที่เก่งเป็นสิ่งที่แฟรงก์ แฮร์ริสยอมรับเนื่องจากเขารู้จักกับไวลด์เป็นอย่างดีตั้งแต่ปีค.ศ.1884 เป็นต้นมา ทั้งสองคนได้พบกันและได้พูดคุยกันตามสถานที่ต่างๆ เช่น โรงละคร ที่พบปะของชุมชนและบ้านของนางเจียนซึ่งเป็นทีๆ ไวลด์และแฮร์ริสรู้จักกันอย่าง เป็นทางการ ซึ่งเป็นที่ๆ เขาทั้งสองคนพบกันบ่อยที่สุด แฮร์ริสยอมรับว่าไวลด์เป็นนักพูดที่ยอดเยี่ยมที่สุด เขาสารภาพว่าชอบวิธีการพูดของไวลด์ภายในสิบนาทีแรกหลังจากที่ได้รู้จัก ไวลด์เฉลียวฉลาดยิ่งกว่านักพูดคนใดที่แฟรงก์เคยพบมา และไวลด์พูดได้อย่างมีเสน่ห์ซึ่งเกิดจากความร่า เริงและปฏิภาณที่รวดเร็วของเขา นอกจากนี้ไวลด์มักมีคำพูดบางอย่างที่คาดไม่ถึงเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ เกือบทุกเรื่อง เขาสร้างสิ่งที่นักเขียนยิ่งใหญ่เคยเขียนไว้ขึ้นอีกครั้งด้วยการเพิ่มสิ่งใหม่ๆ เข้าไป อารมณ์ขันส่วนตัวเป็นอีกสิ่ง que เพิ่มความน่าสนใจในเรื่องราวต่างๆ ที่ไวลด์เล่า⁵³

ไวลด์ยอมรับว่าตัวละครในบทละครพูดอย่างที่เขาพูด การพูดคุยของไวลด์ส่วนหนึ่งมาจากการพูดคุยกับคนในสังคมที่เขารู้จักและคุ้นเคย ดังนั้นสิ่งที่ตัวละครพูดคือสิ่งที่ผู้คนในวงสังคมชั้นสูง และชั้นกลางพูดกันอันเป็นสิ่งที่สะสมอยู่ในตัวของไวลด์ เขาได้ให้สัมภาษณ์กับตัวแทนจากหนังสือพิมพ์เซนต์เจมส์ กาสเซตต์ (St. James's Gazette) ของนครลอนดอน เมื่อวันที่ 18 มกราคม ค.ศ.1895 ระหว่างการให้สัมภาษณ์ ไวลด์ได้กล่าวถึงบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* เขาได้ยื่นถึงคำวิจารณ์ที่ว่าตัวละครทุกตัวในบทละครเรื่องพูดกันอย่างที่ตัวเขาเองพูด ไวลด์ให้เหตุผลเกี่ยวกับคำวิจารณ์ไว้ว่า ในกรณีของนักเขียนบทละครซึ่งเป็นศิลปินคนหนึ่ง ย่อมต้องควบคุมบทละครหรืองานศิลปะของเขาให้เป็นไปตามที่ใจต้องการ เชกสเปียร์ (Shakespeare) ควบคุมบทละครทุกเรื่องของเขา อิบเซน (Ibsen) และดูมาส (Dumas) ต่างก็ควบคุมงานศิลปะของเขาเช่นเดียว

⁵³ Frank Harris, *Oscar Wilde: His Life and Confessions* (New York: n.p., 1916), pp.24-94.

กัน ดังนั้นไวลด์ก็ยอมควบคุมงานศิลปะของเขาเอง⁵⁴ จากคำพูดไวลด์ เราสามารถสรุปได้ว่าบทละครเรื่องอื่นๆ ของเขาย่อมได้รับอิทธิพลจากตัวไวลด์เช่นเดียวกับบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* อย่างแน่นอน ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้กล่าวไปแล้วว่าลักษณะคำพูดต่างๆ ของออสการ์ ไวลด์คือสิ่งที่เขาสะสมมาจากการเข้าร่วมสังคมนับชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของประเทศอังกฤษในยุควิกตอเรียน ดังนั้นลักษณะการพูดของตัวละครในคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของออสการ์ไวลด์จึงเป็นลักษณะการพูดของคนในชนชั้นดังกล่าว ซึ่งจะได้ทำการเสนอต่อไปในบทที่ 4 ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ออสการ์ ไวลด์เป็นผู้มีอารมณ์ขัน ดังที่เขาได้เล่าเรื่องราวตลกขบขันให้บรรดาคนใกล้ชิดฟัง แฮร์ริสเขียนถึงไวลด์ว่ามักเล่าเรื่องราวตลกขบขันให้บรรดาผู้คนใกล้ชิดอย่างเพื่อนในสมัยเรียนหรือกลุ่มคนที่เขารู้จักในนครลอนดอน ครั้งหนึ่งที่แฮร์ริสและไวลด์พูดกันถึงเรื่องราวที่พระเยซูถูกตรึงบนไม้กางเขน ไวลด์ได้เล่าถึงพระเยซูด้วยมุมมองที่สอดแทรกอารมณ์ขันที่น่าคิด

When Joseph of Arimathea came down in the evening from Mount Calvary where Jesus had died he saw on a white stone a young man seated weeping. And Joseph went near him and said, 'I understand how great thy grief must be, for certainly that Man was a just Man.' But the young man made answer, 'Oh, it is not for that I am weeping. I am weeping because I too have wrought miracles. I also have given sight to the blind, I have healed the palsied and I have raised the dead ; I too have caused the barren fig tree to wither away and I have turned water into wine...and yet they have not crucified me.'

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

เรื่องเล่าแสดงถึงการที่ไวลด์เข้าใจโลกเป็นอย่างดี คนที่เหนือกว่าผู้อื่นมักได้รับการเกลียดชัง ดังพระเยซู (Jesus) ที่พิเศษกว่าคนอื่นจนถึงขั้นทำการอัศจรรย์ต่างๆ ได้ยอมได้รับการอิจฉาและเกลียดชังจนถึงขั้นต้องรับโทษโดยการตรึงบนไม้กางเขน⁵⁵ นอกจากแง่คิดจากเรื่องเล่าของไวลด์แล้ว ความขบขันคือสิ่งแรกที่ผู้ฟังอย่างแฮร์ริสได้รับ ผู้ชายในเรื่องเล่าได้ทำการดึงข้อความที่เน้นโดย

⁵⁴Mikhail E. H. ed. "Mr. Oscar Wilde on Mr. Oscar Wilde," in *Oscar Wilde: Interviews and Recollections*, p.249.

⁵⁵Frank Harris, *Oscar Wilde: His Life and Confessions*, p. 137.

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาได้ทำนั้นเป็นสิ่งเดียวกันกับที่พระเยซูได้ทำ ผู้ชายในเรื่องร้องไห้ เพราะเศร้าเสียใจที่เขาไม่โดนตรึงบนไม้กางเขนแบบพระเยซู เพื่อที่จะแสดงว่าเขาเป็นคนสำคัญ เทียบเท่าพระเยซู

นอกจากนั้น ยังมีเรื่องเล่าอีกหนึ่งเรื่องหนึ่งของไวลด์ที่แสดงถึงอารมณ์ขันส่วนตัวอีกเรื่องหนึ่ง ให้แฮร์ริสฟัง ในระหว่างที่ทั้งสองคนรับประทานอาหารกลางวันของวันหนึ่ง ไวลด์เล่านิทานเกี่ยวกับนาร์ซิสซัส (Narcissus) บรรดาดอกไม้และแม่น้ำต่างพากันเศร้าโศกเสียใจกับการตายของนาร์ซิสซัส แล้วดอกไม้ก็ได้ถามถึงสาเหตุที่แม่น้ำเสียใจต่อการตายของนาร์ซิสซัส

When Narcissus died the Flowers of the field were plunged in grief, and asked the River for the drops of water that they might mourn for him.

“ ‘Oh,’ replied the River, ‘if only my drops of water were tears, I should not have enough to weep for Narcissus myself – I loved him.’

“ ‘How could you help loving Narcissus?’ said the flowers, ‘so beautiful was he.’

“ ‘Was he beautiful ?’” asked the River.

“ ‘Who should know that better than you?’ said the flowers, ‘for every day, lying on your bank, he would mirror his beauty in your waters.’

ไวลด์หยุดเล่าเรื่องตรงนี้ แล้วจึงพูดต่อไปว่า

‘If I loved him,’ replied the River, ‘it is because, when he hung over me, I saw the reflection of my own loveliness in his eyes.’⁵⁶

ความขบขันอยู่ที่แม่น้ำเสียใจกับการตายของนาร์ซิสซัสเพราะแม่น้ำเสียใจที่ไม่ได้เห็นความน่ารักของตนเองสะท้อนจากดวงตาของนาร์ซิสซัสอีกต่อไป

⁵⁶Ibid., pp. 168-169.

โดยสรุป สังคมมีอิทธิพลโดยตรงต่อนักเขียนเพราะสังคมเป็นวัตถุดิบในการสร้างงานวรรณกรรม สังคมอังกฤษชนชั้นสูงและชั้นกลางในยุควิกตอเรียนเป็นวัตถุดิบอย่างดีสำหรับออกัสตาร์ไวลด์ซึ่งเป็นนักเขียนและเป็นหน่วยหนึ่งในสังคมดังกล่าว ไวลด์ย่อมถ่ายทอดลักษณะสังคมที่เขารู้จักและคุ้นเคยเป็นอย่างดีผ่านทางบทละครทั้งสี่เรื่องของเขาซึ่งไวลด์เลือกรูปแบบให้เป็นคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์เนื่องด้วยลักษณะการเป็นนักพูดและนักสนทนาที่มีอารมณ์ขันของไวลด์ ผู้เขียนวิทยานิพนธ์จะได้เสนอภาพสังคมที่ไวลด์ถ่ายทอดผ่านบทละครดังกล่าวในบทต่อไปของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ภาพสะท้อนในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส ของออสการ์ ไวลด์

บทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ทั้ง 4 เรื่องได้แก่บทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เป็นวรรณกรรมที่สะท้อนภาพสังคมชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของประเทศอังกฤษในยุควิกตอเรียน ไวลด์แสดงภาพสังคมอังกฤษดังกล่าวที่เขารู้จักและคุ้นเคยดีผ่านทางองค์ประกอบต่างๆ ของบทละครได้แก่แนวคิด ตัวละคร ฉาก สภาพความเป็นอยู่ และคำพูดที่บ่งบอกการศึกษาและการสนทนาที่ไร้สาระ

4.1 แนวคิด

แนวคิดของบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของไวลด์สะท้อนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมชนชั้นกลางและชนชั้นสูงของอังกฤษยุควิกตอเรียน ซึ่งมี 4 แนวคิดดังต่อไปนี้

4.1.1 ความเคร่งครัดจนเกินเหตุของเพียวริตัน

ลักษณะความเคร่งครัดจนเกินเหตุของเพียวริตันของสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนเป็นแนวคิดของบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เลดีวินเดอร์เมียร์นับถือศาสนาคริสต์ กลุ่มเพียวริตัน ดังที่เลดีวินเดอร์เมียร์พูดถึงตนเองที่เป็นเพียวริตันเช่นเดียวกับเลดีจูเลีย (Lady Julia) ป้าซึ่งเลี้ยงดูเธอมา เลดีจูเลียเคร่งครัดในความเป็นเพียวริตันอย่างมาก ซึ่งทำให้เลดีวินเดอร์เมียร์ก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน

LADY WINDERMERE: Don't spoil it by saying extravagant silly things to me. You think I am a puritan, I suppose? Well, I have something of the puritan in me. I was brought up like that. I am glad of it. My mother died when I was a mere child. I lived always with Lady Julia, my father's elder sister, you know. She was stern to me, but she taught me what the world is

forgetting, the difference that there is between what is right and what is wrong. *She allowed of no compromise. / allow of none.*¹

คั้งที่ผู้วิจัยได้นำเสนอลักษณะศาสนาศรีศักกลุ่มเพียวริตันไปในบทที่ 3 กลุ่มเพียวริตันเคร่งครัดในคำสอนของพระเจ้าอย่างมาก เลดีวินเดอร์เมอร์เข้าใจผิดว่าลอร์ดวินเดอร์เมอร์สามีของตนเป็นชู้กับนางเออร์ลินน์ การลักลอบเป็นชู้หรือการล่วงประเวณีของผู้ชายหรือผู้หญิงที่แต่งงานแล้วกับผู้ชายหรือผู้หญิงคนอื่นเป็นการผิดพระบัญญัติสิบประการในข้อที่ 7 ของศาสนาศรีศัก เลดีวินเดอร์เมอร์รู้สึกอับอายเป็นอย่างมากเพราะเธอกลัวว่าในสังคมอังกฤษที่เคร่งครัดในศาสนาแบบกลุ่มเพียวริตันต้องมีผู้อื่นกล่าวนินทาหลังเรื่องลอร์ดวินเดอร์เมอร์แน่นอนคั้งที่เลดีวินเดอร์เมอร์ได้ยินเรื่องการนินทาเกี่ยวกับลอร์ดวินเดอร์เมอร์กับนางเออร์ลินน์จากดัชเชสแห่งเบอร์วิก การเคร่งครัดต่อคำสอนแบบเพียวริตันของเลดีวินเดอร์เมอร์ทำให้เลดีวินเดอร์เมอร์ไม่สามารถทำใจให้อภัยลอร์ดวินเดอร์เมอร์ได้ เลดีวินเดอร์เมอร์รู้สึกอับอายเป็นคั้งมากที่ลอร์ดวินเดอร์เมอร์เชิญนางเออร์ลินน์มาร่วมงานเลี้ยงวันเกิดที่บ้านคั้งคำพูดต่อลอร์ดคาร์ลิ่งตัน

LADY WINDERMERE: I did not ask her. He insisted on her coming – against my entreaties – against my commands. Oh! The house is tainted for me! I feel that every woman here sneers at me as she dances by with my husband.(...)²

เลดีวินเดอร์เมอร์ไม่สามารถทนความอับอายได้ เธอจึงตัดสินใจหนีไปกับลอร์ดคาร์ลิ่งตัน เลดีวินเดอร์เมอร์ได้ฝากจดหมายลาไว้กับพาร์กเกอร์ซึ่งเป็นคนรับใช้ให้นำไปมอบให้ลอร์ดวินเดอร์เมอร์ นางเออร์ลินน์ซึ่งเป็นมารดาที่แท้จริงของเลดีวินเดอร์เมอร์ได้รู้ว่าเลดีวินเดอร์เมอร์หนีไปหาลอร์ดคาร์ลิ่งตันจากการที่พาร์กเกอร์บอกว่าเลดีวินเดอร์เมอร์ออกไปจากบ้านในระหว่างงานเลี้ยง

MRS ERLYNNE: Is Lady Windermere in the ballroom?
 PARKER: Her ladyship has just gone out.
 MRS ERLYNNE: Gone out? She's not on the terrace?

¹Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde* (London: Chancellor Press, 200), p. 329.

²Ibid., p. 345.

PARKER: No, madam. Her ladyship has just gone out of the house.³

หลังจากที่นางเออร์ลินน์ได้อ่านจดหมายมาแล้ว เธอจึงรีบตามไปเกลี้ยกล่อมให้เลดีวินเคอร์เมียร์กลับไปหาลอร์ดวินเคอร์เมียร์ นางเออร์ลินน์เคยพลาดกระทำผิดในลักษณะเดียวกัน เธอได้หนีไปกับผู้ชายคนอื่นเมื่อตอนที่เลดีวินเคอร์เมียร์ยังเป็นเด็ก นางเออร์ลินน์เป็นคนฉลาดและเข้าใจโลก เธอช่วยเลดีวินเคอร์เมียร์ให้เปลี่ยนใจกลับบ้าน ลักษณะการเป็นเพียวริตันที่เคร่งครัดเกินไปเป็นลักษณะที่ทำให้ตัวเลดีวินเคอร์เมียร์เองทำในสิ่งที่ผิด เธอกำลังที่จะทำผิดพระบัญญัติสิบประการเสียเอง

4.1.2 ความทะเยอทะยานของชนชั้นกลาง

ความทะเยอทะยานของคนชนชั้นกลางที่ต้องการสร้างฐานะของตนเองเป็นแนวคิดของ บทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สเรื่อง *A Woman of No Importance* ผู้เขียนนิทานนิพนธ์ได้นำเสนอลักษณะการแข่งขันของคนในสังคมเพื่อสร้างฐานะความเป็นอยู่ของตนไปในบทที่ 3 ความทะเยอทะยานดังกล่าวเป็นสิ่งที่เราเห็นได้จากตัวละครเจอร์รอลด์ที่ต้องการเป็นเลขานุการส่วนตัวของลอร์ดคอลลิงวอร์ทุดของประเทศอังกฤษ การเป็นเลขานุการส่วนตัวของลอร์ดคอลลิงวอร์ทุดเป็นสิ่งที่รับประกันความก้าวหน้าในชีวิตของเจอร์รอลด์ ดังการสนทนาระหว่างเจอร์รอลด์กับเลดีฮันสตันตัน

GERALD: Lady Hunstanton, I have such good news to tell you.
Lord Illingworth has just offered to make me his secretary.

LADY HUNSTANTON: His secretary? This is good news indeed, Gerald.
It means a very brilliant future in store for you. Your dear mother will be delighted.(...)⁴

เจอร์รอลด์จะได้ทั้งเงินรายได้จำนวนมากที่ทำให้เขามีโอกาสที่จะสร้างฐานะครอบครัวให้มั่นคง เขาไม่เพียงหวังฐานะทางการเงินที่มั่นคงจากการเป็นเลขานุการส่วนตัวของลอร์ดคอลลิงวอร์ทุด เจอร์รอลด์ยังหวังชื่อเสียงในวงสังคมอีกด้วยเพราะลอร์ดคอลลิงวอร์ทุดเป็นคนมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักในวงสังคมชั้นสูง เขาจึงหวังว่าชื่อเสียงของลอร์ดคอลลิงวอร์ทุดจะช่วยให้ตัวเองเป็นที่รู้จักในสังคมด้วย นอกจากนั้นถ้าหากเจอร์รอลด์มีหน้าที่การทำงานที่ดีจากการทำงานกับลอร์ดคอลลิงวอร์ทุด เขาจะสามารถขอเสตเตอร์ผู้หญิงสาวชาวอเมริกันที่ร่ำรวยแต่งงานได้ เจอร์รอลด์จึงคิดจะสร้างฐานะของตน

³Ibid., p. 349.

⁴Oscar Wilde, "A woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 373.

เองให้มันคงก่อนจะเอ่ยปากขอเสสเตอร์แต่งงาน เจอร์รอลด์ยืนยันความต้องการที่จะเป็นเลขานุการของ ลอร์ดอิลลิงวอร์ทและยืนยันที่จะเดินทางไปกับเขาจนไม่ฟังการทัดทานของนางอาร์บุทนอตซึ่งเป็นมารดา

GERALD: Don't put it like that mother. Of course I am sorry to leave you. Why, you are the best mother in the whole world. But after all, as Lord Illingworth says, it is impossible to live in such a place as Wrockley. You don't mind it. But I'm ambitious; I want something more than that will make you proud of me, and Lord Illingworth is going to help me. He is going to do everything for me.

MRS ARBUTHNOT: Gerald, don't go away with Lord Illingworth. I implore you not to. Gerald, I beg you!

GERALD: Mother, how changeable you are! You don't seem to know your own mind for a single moment. An hour and a half ago in the Drawing-room you agreed to the whole thing; now you turn round and make objections, and try to force me to give up my one chance in life. Yes, my one chance. You don't suppose that men like Lord Illingworth are to be found every day, do you, mother? It is very strange that when I have had such a wonderful piece of good luck, the one person to put difficulties in my way should be my own mother. Besides, you know, mother, I love Hester Worsley. Who could help loving her? I love her more than I ever have told you, far more. And if I had a position, if I had prospect, I could – I could ask her ... Don't you understand now, mother, what it means to me to be Lord Illingworth's secretary? To start like that is to find a career ready for one – before one – waiting for one. If I were Lord Illingworth's secretary I could ask Hester to be my wife. As a wretched bank clerk with a hundred a year it would be an impertinence.⁵

ถึงแม้ว่าเขาจะทราบความจริงว่าลอร์ดอิลลิงวอร์ทเคยปฏิเสธการแต่งงานกับนางอาร์บุทนอตซึ่ง ตั้งครรภ์เจอร์รอลด์อยู่จึงทำให้เธอต้องอับอายและกลายเป็นผู้หญิงที่ไม่มีค่าในสังคม เขายังคงต้องการให้นางอาร์บุทนอตกลับไปคืนดีกับลอร์ดอิลลิงวอร์ทโดยการแต่งงาน

⁵Ibid., p. 404.

GERALD: (...) It is to take away the bitterness out of your life, to take away the shadow that lies on your name, that this marriage must take place. There is no alternative; and after the marriage you and I can go away together. But the marriage must take place first.⁶

แต่ในตอนท้ายของเรื่อง เจอร์รอลด์ก็ต้องเปลี่ยนใจเมื่อมารดาของเขาขึ้นชั้นอย่างแน่นอนที่จะไม่กลับไปแต่งงานกับลอร์ดอิลลิงวอร์ท ท้ายที่สุด ลอร์ดอิลลิงวอร์ทจึงกลายเป็นผู้ที่ไร้ความสำคัญเพราะ ทั้งบุตรและผู้หญิงที่เคยรักเขามากอย่างนางอาร์บูทนอคก็ไม่สนใจเขาต่อไป

4.1.3 การทุจริตในวงราชการ

การทุจริตในวงราชการในยุควิกตอเรียนเป็นแนวคิดของบทละครคอมดีออฟแมนเนอร์สเรื่อง *An Ideal Husband* ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้นำเสนอลักษณะการซื้อขายตำแหน่งและการทุจริตทางราชการไปแล้วในบทที่ 3 ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ การทุจริตในวงราชการนี้เห็นได้จากเรื่องราวของเซอร์โรเบิร์ต เมื่อครั้งยังเป็นรองเลขานุการในกระทรวงการต่างประเทศ ในขณะนั้น เซอร์โรเบิร์ตมีฐานะที่ยากจน ดังที่เขาเล่าเรื่องราวในอดีตให้ลอร์ดกอริงฟัง

SIR ROBERT CHILTERN: (...) I was twenty-two at the time, and I had the double misfortune of being well-born and poor (...)⁷

เขาจึงขายความลับของทางราชการที่รัฐบาลอังกฤษตัดสินใจสร้างคลองซูเอสให้กับบารอนอาร์นเฮน เมื่อบารอนอาร์นเฮนรู้ความลับ เขาจึงจะสามารถลงทุนซื้อที่ดินแล้วขายให้แก่รัฐบาลเพื่อเก็งกำไร หลังจากนั้น เซอร์โรเบิร์ตได้รับเงินตอบแทนเป็นจำนวนมากจากบารอนอาร์นเฮน เขาจึงมีฐานะที่ดีขึ้น นอกจากฐานะทางการเงินที่ดีขึ้น เขายังได้ตำแหน่งงานที่สูงขึ้น รวมถึงชื่อเสียงในวงราชการ หลังจากที่เซอร์โรเบิร์ตได้รับเงินค่าตอบแทนที่สูงเป็นจำนวนเงินหนึ่งแสนหนึ่งหมื่นปอนด์แล้ว เขาสามารถสมัครเข้าเป็นผู้แทนในรัฐสภา นอกจากนั้น เซอร์โรเบิร์ตยังได้รับคำแนะนำที่มีประโยชน์ต่างๆ จากบารอนอาร์นเฮน ซึ่งทำให้เขาประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน

SIR ROBERT CHILTERN: I receive from the Baron £110,000.

⁶Ibid., pp. 410-411.

⁷Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 441.

LORD GORING: You were worth more than, Robert.

SIR ROBERT CHILTERN: No, that money gave me exactly what I wanted, power over others. I went into the House immediately. The Baron advised me in finance from time to time. Before five years I had almost trebled my fortune. Since then everything that I have touched has turned out a success.(...)⁸

ต่อมาเมื่อเซอร์โรเบิร์ตได้พบกับนางซีพลีย์ในงานเลี้ยงที่บ้านของเขา เขาถูกนางซีพลีย์จู่โจมโจมตีด้วยจดหมายที่เป็นหลักฐานการขายความลับของทางราชการ นางซีพลีย์ต้องการให้เซอร์โรเบิร์ตยื่นเรื่องต่อสภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณาสร้างคลองอาร์เจนไทน์ ซึ่งจะทำให้นางซีพลีย์และพวกของเธอได้รับผลประโยชน์ทางการเงินจากการสร้างคลองดังกล่าว ถ้าเซอร์โรเบิร์ตทำตามที่นางซีพลีย์ต้องการ เขาจะได้จดหมายที่เป็นหลักฐานการขายความลับทางราชการคืน

MRS CHEVELEY (*rising and facing him*): I mean that I know the real origin of your wealth and your career, and I got your letter, too.

SIR ROBERT CHILTERN: What letter?

MRS CHEVELEY (*contemptuously*): The letter you wrote to Baron Amhein, when you were Lord Radley's secretary, telling the Baron to buy Suez Canal shares – a letter written three days before the government announced its own purchase.

SIR ROBERT CHILTERN (*hoarsely*): It is not true.

MRS CHEVELEY: You thought that letter had been destroyed. How foolish of you! It is in my possession.

SIR ROBERT CHILTERN: The House of Commons had not yet passed the bill; it might have been rejected.

MRS CHEVELEY: It was a swindle, Sir Robert. Let us call things by their proper names. It makes everything simpler. And now I am going to sell you that letter, and the price I ask for it is your public support of the Argentine

⁸Ibid., p. 443.

scheme. You made your own fortune out of one canal. You must help me and my friends to make our fortunes out of another!⁹

เมื่อเลดีชิลเทิร์นภรรยาของเซอร์โรเบิร์ตรู้เรื่อง เธอรู้สึกเสียใจอย่างมากและไม่ยอมให้อภัยแก่สามีของตน เลดีชิลเทิร์นคิดเสมอว่าสามีของตนเป็นคนในอุดมคติที่ไม่เคยทำผิดทางการเมือง

LADY CHILTERN: You sold a Cabinet secret for money! You began your life with fraud! You built up your career on dishonour! Oh, tell me it is not true! Lie to me lie to me! Tell me it is not true.

SIR ROBERT CHILTERN: What this woman said is quite true. But, Gertrude, listen to me. You don't realize how I was tempted. Let me tell you the whole thing. (*Goes towards her.*)

LADY CHILTERN: Don't come near me. Don't touch me. I feel as if you had soiled me for ever. Oh! What a mask you have been wearing all these years! A horrible painted mask! You sold yourself for money. Oh! A common thief were better. You put yourself up to sale to the highest bidder! You were bought in the market. You lied to the whole world. And yet you will not lie to me.

SIR ROBERT CHILTERN (*rushing towards her*): Gertrude! Gertrude!

LADY CHILTERN (*thrusting him back with outstretched hands*): No, don't speak! Say nothing! Your voice wakes terrible memories – memories of things that made me love you - memories of words that made me love you – memories that now are horrible to me. And how I worshipped you! You were to me something apart from common life, a thing pure, noble, honest, without stain. The world seemed to me finer because you were in it, and goodness more real because you lived. And now – oh, when I think that I made of a man like you my ideal! The ideal of my life!¹⁰

⁹Ibid., p. 433.

¹⁰Ibid., p. 456.

ลักษณะภายนอกของนักการเมืองที่ดีแต่ทำความผิดดังเช่นตัวอย่างของเซอร์โรเบิร์ตจึงเป็นแนวคิดที่ไวลด์นำเสนอผ่านบทละครเรื่องนี้

4.1.4 ความมุ่งมั่นที่ไร้เหตุผล

ความมุ่งมั่นที่ไร้เหตุผลเป็นแนวคิดจากบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้นำเสนอข้อมูลไปในบทที่ 3 ว่าในยุควิกตอเรียนนั้นมีความพยายามต้องการที่จะสอนผู้คนให้เป็นคนมุ่งมั่นหรือจริงจังกับชีวิต ทั้งที่จริงแล้วคนส่วนใหญ่ ไม่ได้เป็นคนมุ่งมั่นหรือจริงจังต่อชีวิตแม้แต่น้อย ลักษณะความมุ่งมั่นที่ไร้เหตุผลแสดงออกในลักษณะที่เกวนโดเลนและเซซิลีต้องการสามีที่มีชื่อว่าเอิร์นเนสต์ (Ernest) เท่านั้น โดยที่เธอไม่สนใจ คุณสมบัติอื่นใดนอกจากชื่อดังกล่าว เกวนโดเลนบอกความต้องการดังกล่าวแก่แจ็กในระหว่างที่แจ็กเอ่ยปากขอเกวนโดเลนแต่งงาน

GWENDOLEN: (...) and my ideal has always been to love some one of the name of Ernest. There is something in that name that inspires absolute confidence. The moment Algernon first mentioned to me that he had a friend called Ernest, I knew I was destined to love you.¹¹

เซซิลีก็ต้องการสามีที่มีชื่อว่าเอิร์นเนสต์เช่นเดียวกับเกวนโดเลนดังที่เธอได้พูดในระหว่างที่เกี่ยวพาราสิกับบอลเจอร์นอน

CECILY: You must not laugh at me, darling, but it had always been a girlish dream of mine to love some one whose name was Ernest. (*Algernon rises, Cecily also*) There is something in that name that seems to inspire absolute confidence. I pity any poor married woman whose husband is not called Ernest.¹²

¹¹Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 497.

¹²Ibid., p. 516.

ชื่อว่าเอิร์นเนสต์นี้เป็นคำพ้องเสียงกับคำว่าเอิร์นเนสต์ (Earnest) ในภาษาอังกฤษแต่ต่างกันที่การสะกดคำ คำว่าเอิร์นเนสต์ในภาษาอังกฤษแปลว่าจริงจัง¹³ เมื่อแปลความหมายของคำว่าเอิร์นเนสต์เป็นภาษาไทยว่าจริงจังแล้ว คำดังกล่าวมีความหมายในเชิงบวก ดังนั้นลักษณะความจริงจังในที่นี้จึงมีลักษณะของความมุ่งมั่นมากกว่า ลักษณะความมุ่งมั่นที่ไร้เหตุผลดังกล่าวถูกนำเสนอในแง่ที่หญิงสาวอย่างเกเวน โคลเลนและเซซิลีต้องการสามีที่ชื่อเอิร์นเนสต์มากจนถึงขั้นเป็นผลทางบีบบังคับให้แจ็กและอลเจอร์นอนต้องทำการเปลี่ยนชื่อเป็นชื่อเอิร์นเนสต์เพื่อสนองความต้องการของคนรัก

GWENDOLEN AND CECILY (*speaking together*): Your Christian names are still an insuperable barrier. That is all!

JACK AND ALGERNON (*speaking together*): Our Christian names! Is that all? But we are going to be christened this afternoon.

GWENDOLEN (*to Jack*): For my sake you are prepared to do this terrible thing?

JACK: I am.

CECILY (*to Algernon*): To please me you are ready to face this fearful ordeal?

ALGERNON: I am!¹⁴

นอกจากนั้นตัวละครชายอย่างแจ็กและอลเจอร์นอนที่ใช้ชื่อปลอมที่ชื่อเอิร์นเนสต์ ยังเป็นคนที่ใช้ชีวิตอย่างสนุกสนานไร้ความมุ่งมั่นใดๆ ในชีวิตโดยสิ้นเชิง แม้แต่เลดีแบรคเนลล์ผู้เป็นมารดาของเกเวน โคลเลนก็มุ่งมั่นให้ความสำคัญกับสิ่งที่ไม่ใช่สาระสำคัญของการแต่งงาน เลดีแบรคเนลล์ไม่สนใจว่าแจ็กจะรักเกเวน โคลเลนหรือไม่ เธอไม่สนใจว่าแจ็กเป็นคนดีที่เหมาะสมจะแต่งงานกับบุตรธิดาของเธอหรือไม่ เลดีแบรคเนลล์สนใจในเรื่องเล็กน้อยของแจ็ก เธอสนใจว่าแจ็กสูบบุหรี่หรือไม่ เธอสงสัยว่าแจ็กชอบพรรคการเมืองไหน เธอต้องการรู้ว่าแจ็กมีบ้านในเมืองที่เหมาะสมกับสาวนครลอนดอนอย่างเกเวน โคลเลนหรือไม่ เป็นต้น

¹³ Julia Swannell, *The Oxford Modern English Dictionary* (Oxford: Clarendon Press, 1992), p. 330.

¹⁴ Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, pp. 525-526.

4.2 ตัวละคร

ตัวละครต่างๆ ในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์มีลักษณะตัวละครที่แสดงลักษณะของผู้คนในชนชั้นสูงและชนชั้นกลางในประเทศอังกฤษยุควิกตอเรียน

4.2.1 สาวสังคม

ดังที่ได้เสนอข้อมูลไปในบทที่ 3 ว่า ผู้หญิงในชนชั้นสูงและชนชั้นกลางที่มีเวลาว่างมากมายมักจะพบปะพูดคุยกันเพื่อฆ่าเวลาว่าง และพวกเขาให้ความสนใจในงานเลี้ยงสังสรรค์ต่างๆ ซึ่งจัดในช่วงเวลาเทศกาลของนครลอนดอน งานเลี้ยงที่จัดขึ้นบ่อยครั้งจึงมีส่วนทำให้ผู้หญิงที่มักพบปะสังสรรค์และมักเข้าร่วมงานเลี้ยงมีความชำนาญในการเข้าสังคม ความชำนาญดังกล่าวเห็นได้จากการแต่งกายที่สวยงาม กริยาท่าทางมั่นใจในการเข้าร่วมงานเลี้ยง รวมถึงคำพูดที่เหมาะสม ลักษณะของสาวสังคมในบทละครของไวลด์เป็นผู้หญิงที่มีความฉลาดในการสังสรรค์สมาคมกับผู้คน เธอมักเป็นผู้ที่แต่งกายดีและมีมารยาทในการพูด ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* นางเออร์ลินน์เป็นสาวสังคมที่แต่งกายอย่างสวยงามและมีความหลักแหลมในการพูดกับผู้อื่น การแต่งกายที่สวยงามของนางเออร์ลินน์ได้ถูกบรรยายไว้โดยไวลด์ในฉากงานเลี้ยงครบรอบวันเกิดของเลดีวินเดอร์เมียร์

PARKER: Mrs Erylne!

*(Lord Windermere starts. Mrs Erylne enters, very beautiful dressed and very dignified. Lady Windermere clutches at her fan, then lets it drop on the floor. She bows coldly to Mrs Erylne, who bows to her sweetly in return, and sails into the room.)*¹⁵

ข้อความที่เน้นเป็นผู้เขียนวิทยานิพนธ์

เป็นที่น่าสังเกตว่านางเออร์ลินน์เป็นตัวละครเพียงตัวเดียวในฉากงานเลี้ยงที่ไวลด์เขียนบรรยายถึงการแต่งตัวและท่าทางในการปรากฏตัวดังข้อความที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์เน้นให้เห็นอย่างชัดเจน ไม่เพียงแต่การแต่งกายของนางเออร์ลินน์ที่บ่งบอกว่าเธอเป็นผู้ที่รู้จักถึงเบื้องต้นอย่างการแต่งตัวและกริยาท่าทางในการเข้าสังคมเพื่อพบปะกับผู้อื่นเท่านั้น แต่การพูดจาหรือวิธีที่เธอใช้ในการทำความรู้จักก็เป็น

¹⁵Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde* (London: Chancellor Press, 2000), p. 343.

ความฉลาดของนางเออร์ลินนี่อีกประการในเข้าสังคม นางเออร์ลินนี่กล่าวชมเลดีเจดเบิร์กเพื่อที่จะได้ทำความรู้จัก

MRS ERLYNNE: Oh, how do you do, Mr Graham? Isn't that your aunt, Lady Jedburgh? I should so much like to know her.

CECIL GRAHAM (*after a moment's hesitation and embarrassment*): Oh, certainly, if you wish it. Aunt Caroline, allow me to introduce Mrs Erynne.

MRS ERLYNNE: So pleased to meet you, Lady Jedburgh. (*Sits beside her on the sofa.*) Your nephew and I are great friends. I am so much interested in his political career. I think he's sure to be a wonderful success. He thinks like a Tory, and talks like a Radical, and that's so important nowadays. He's such a brilliant talker, too. But we all know from whom he inherits that. Lord Allendale was saying to me only yesterday, in the park, that Mr Graham talks almost as well as his aunt.

LADY JEDBURGH(R.): Most kind of you to say these charming things to me! (*Mrs Erynne smiles, and continues conversation.*)

DUMBY (*to Cecil Graham*): Did you introduce Mrs Erynne to Lady Jedburgh?

CECIL GRAHAM: Had to, my dear fellow. Couldn't help it! That woman can make one make do anything she wants. How, I don't know.

DUMBY: Hope to goodness she won't speak to me! (*Saunters towards Lady Plymdale.*)

MRS ERLYNNE (*C. To Lady Jedburgh*): On Thursday? With great pleasure. (*Rises, and speaks to Lord Windermere, laughing*) What a bore it is to have to be civil to these old dowagers! But they always insist on it!¹⁶

นางเออร์ลินนี่ฉลาดที่จะกล่าวชมเลดีเจดเบิร์กจนสามารถทำความรู้จักกับเลดีเจดเบิร์กได้ นอกจากนี้นางเออร์ลินนี่จะได้รู้จักและสร้างความสนิทสนมกับเลดีเจดเบิร์กให้มากขึ้นจากการที่เลดีเจดเบิร์กเชิญนางเออร์ลินนี่ให้มาพบตนอีกในโอกาสต่อไป

¹⁶Ibid., pp. 343-344.

ไม่เพียงแต่นางเออร์ลินน์เท่านั้นที่มีลักษณะของสาวสังคมที่ฉลาดในการเข้าพบปะสังสรรค์กับผู้คนในวงสังคมชั้นสูงที่ผู้เข้าร่วมสังคมจะต้องรู้มารยาท ธรรมเนียม และการพูดจาอย่างมีศิลปะ นางซีฟลิย์ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* ก็เป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งที่มีความฉลาดในการเข้าสังคม ความฉลาดของนางซีฟลิย์สังเกตได้จากการเลือกคบคนที่จะสามารถนำตนเองเข้าสู่วงสังคมได้อย่างมีเกียรติ รวมถึงการแต่งกายและการพูดของนางซีฟลิย์เองด้วย การเลือกคบคนที่สามารถพาเธอเข้าสู่สังคมได้อย่างมีเกียรติคือการไปงานเลี้ยงกับเลดีมาร์กบีซึ่งเป็นที่รู้จักของวงสังคม นางซีฟลิย์ฉลาดที่เลือกเลดีมาร์กบีให้พาตนเองเข้าสู่งานเลี้ยงที่บ้านของเซอร์โรเบิร์ตได้อย่างมีเกียรติและสามารถเข้าหาเซอร์โรเบิร์ตได้อย่างง่ายดาย

MASON (*announcing guests*): Lady Markby. Mrs Cheveley.

*Enter Lady Markby and Mrs Cheveley. Lady Markby is a pleasant, kindly, popular woman, with grey hair à la marquise and good lace. Mrs Cheveley, who accompanies her, (...)*¹⁷

ข้อความที่เน้นเป็นผู้เขียนวิทยานิพนธ์

จากคำบรรยายตัวละครเลดีมาร์กบีที่เน้น โดยผู้เขียนวิทยานิพนธ์แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าไวลด์ตั้งใจแสดงความฉลาดในการเลือกคบคนที่มีชื่อเสียงอย่างเลดีมาร์กบีของนางซีฟลิย์ นอกจากนั้นลักษณะการแต่งกายและการวางกริยาท่าทางในการออกงานสังคมที่สง่างาม รวมถึงการเข้าไปทำความรู้จักกับผู้อื่น โดยเฉพาะผู้คนในวงสังคมชั้นสูงของนางซีฟลิย์ก็เป็นสิ่งสำคัญที่บ่งบอกความเป็นสาวสังคมของเธอเอง ลักษณะท่าทางและการแต่งตัวเป็นสิ่งที่จูงใจให้ผู้อื่นเข้ามาทำความรู้จัก

*(...)Mrs Cheveley, who accompanies her, is tall and rather slight. Lips very thin and highly-coloured, a line of scarlet on a pallid face. Venetian red hair, aquiline nose, and long throat. Rouge accentuates the natural paleness of her complexion. Grey green eyes that move restlessly. She is in heliotrope, with diamonds. She looks rather like an orchid, and makes great demands on one's curiosity. In all her movements she is extremely graceful. A work of art, on the whole, but showing the influence of too many school.*¹⁸

¹⁷Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 422.

¹⁸Ibid.

นอกจากลักษณะทางกายภาพอย่างการแต่งตัวและกริยาท่าทางน่าดึงดูดที่ทำให้เข่างานสังคมได้อย่างมั่นใจและช่วยให้รู้จักกับผู้อื่นได้อย่างง่ายดายแล้ว การพูดอย่างมีศิลปะก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้ผู้อื่นอยากร่วมสนทนาด้วย ลักษณะการพูดที่มีศิลปะของนางซีฟลีย์เห็นได้จากการสนทนากับคนที่เคยรู้จักและกับบุคคลที่เพิ่งจะรู้จัก ตัวอย่างแรกคือการพูดกับคนที่เคยรู้จักกันแล้วและไม่ได้พบกันมาเป็นเวลานานดังที่นางซีฟลีย์กล่าวทักทายกับวิกังต์แห่งนองซาก

VICOMTE DE NANJAC: Ah, chère Madame, quelle surprise! I have not seen you since Berlin!

MRS CHEVELEY: Not since Berlin, Vicomte. Five years ago!

VICOMTE DE NANJAC: And you are younger and more beautiful than ever. How do you manage it?

MRS CHEVELEY: By making it a rule only to talk to perfectly charming people like yourself.

VICOMTE DE NANJAC: Ah! You flatter me. You butter me, as they say here.

MRS CHEVELEY: Do they say that here? How dreadful of them!¹⁹

การพูดชมคู่สนทนาอย่างม่นำไปสู่การพูดคุยกันในระยะเวลายาวนานขึ้นโดยที่อีกฝ่ายหนึ่งยอมเต็มใจที่จะคุยด้วย นอกจากนั้น การพูดคุยอย่างมีศิลปะกับผู้ที่เพิ่งจะรู้จักกันก็เป็นสิ่งจำเป็น เช่นการพูดคุยของนางซีฟลีย์กับเซอร์โรเบิร์ต ซิลเทิร์น

LADY MARKBY: Let me introduce you. (*To Mrs Cheveley*): My dear, Sir Robert Chiltern is dying to know you!

SIR ROBERT CHILTERN (*bowing*): Everyone is dying to know the brilliant Mrs Cheveley. Our attaches at Vienna write to us about nothing else.

MRS CHEVELEY: Thank you, Sir Robert. An acquaintance that begins with a compliment is sure to develop into a real friendship. It starts in the right manner.²⁰

¹⁹Ibid., p. 424.

²⁰Ibid., p. 425.

จากการสังเกตการพูดของนางซีพลีย์ทั้งกับการพูดกับคนที่รู้จักกันแล้วอย่างวิงด์แห่งนองซากและคนที่เพิ่งจะรู้จักกันอย่างเซอร์โรเบิร์ต เราจะเห็นได้ว่าการพูดอย่างมีศิลปะในการเข้าสังคมของนางซีพลีย์คือการชมและยกยอฝ่ายตรงข้ามเพื่อจะนำไปสู่การสนทนาที่ยาวนานต่อไป

4.2.2 ผู้หญิงที่ชอบออกคำสั่ง

ผู้หญิงประเภทที่ชอบมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นในเรื่อง *A Woman of No Importance* คือเลดีคาโรลิน เธอเป็นตัวละครที่มีลักษณะของผู้หญิงที่ชอบออกคำสั่งกับเซอร์จอห์น พอนเทเฟรคต์ ผู้เป็นสามีในทุกๆ เรื่องไม่ว่าเรื่องเล็กน้อยที่ไม่มีความสำคัญเช่นสั่งให้สวมผ้าพันคอ (muffler) สั่งให้ไปเปลี่ยนรองเท้ายางที่ใช้สวมทับรองเท้าธรรมดา (overshoes) และสั่งให้ย้ายที่นั่งหรือแม้แต่คอยตามเมื่อรู้สึกว่ามีกลิ่นตัวเองนานเกินไป ตัวอย่างแรกคือตอนที่วงสนทนาจำลึงพูดถึงเรื่องขนาดของประเทศอเมริกากับนางสาวเฮสเตอร์ วอร์สลิย์

LADY CAROLINE: Ah ! you must find it very draughty, I should fancy. (To Sir John): John, you should have your muffler. What is the use of my always knitting mufflers for you if you won't wear them?

SIR JOHN: I am quite warm, Caroline, I assure you.

LADY CAROLINE: I think not, John. (...) ²¹

ตัวอย่างที่สองของการมีอิทธิพลเหนือสามีของเลดีคาโรลินคือการที่เธอบอกให้เซอร์จอห์นไปสวมรองเท้ายางในทันทีที่สั่ง

²¹Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 372.

LADY CAROLINE: John, the grass is too damp for you. You had better go and put on your overshoes at once.

SIR JOHN: I am quite comfortable, Caroline, I assure you.

LADY CAROLINE: You must allow me to be the best judge of that, John. Pray do as I tell you.

*Sir John gets up and goes off.*²²

ตัวอย่างที่สามของการมีอิทธิพลต่อสามีของเลดีคาโรลินแม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อยคือตอนที่เลดีคาโรลินสั่งสามีของตนให้ย้ายที่นั่งไปอยู่ในที่ร่มใกล้ตนเองดังการสนทนาระหว่างเซอร์จอห์นกับเลดีคาโรลิน

LADY CAROLINE: John, have you got your overshoes on?

SIR JOHN: Yes, my love.

LADY CAROLINE: I think you had better come over here, John. It is more sheltered.

SIR JOHN: I am quite comfortable, Caroline.

LADY CAROLINE: I think not, John. You had better sit beside me.

*Sir John rises and goes across.*²³

การกระทำที่เลดีคาโรลินปฏิบัติต่อสามีทำให้รู้สึกละอายใจที่เลดีคาโรลินเปรียบเหมือนมารดาที่ต้องคอยดูแลลูกจิกกับลูกน้อยในทุกๆ เรื่อง ลักษณะดังกล่าวเห็นได้ชัดเจนในตอนที่เลดีคาโรลินตามหาเซอร์จอห์น

LADY CAROLINE: Jane, have you seen John anywhere?

LADY HUNSTANTON: You needn't be anxious about him, dear. He is with Lady Stutfield; I saw them some time ago, in the Yellow Drawing-room. They seem quite happy together. You are not going, Caroline? Please sit down.

LADY CAROLINE: I think I had better look after John.²⁴

²²Ibid., p. 374.

²³Ibid., p. 375.

ส่วนในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เลดีแบรคเนลล์คือลักษณะตัวแทนของผู้ที่ชอบออกคำสั่งหรือมีอิทธิพลต่อผู้อื่น โดยเฉพาะคนในครอบครัวของเธอ หรืออีกนัยหนึ่งคือลักษณะของมารดาที่ชอบสั่งให้ลูกทำตามสิ่งที่ตนต้องการ เกวนโดเลนต้องทำตามที่เลดีแบรคเนลล์ต้องการมาตั้งแต่อายุสามขวบ เหตุการณ์สำคัญที่ชี้ให้เห็นลักษณะของเลดีแบรคเนลล์ที่มีเหนือบุตรคือการเป็นผู้มีสิทธิพิจารณาการแต่งงานของเกวนโดเลน ในตอนที่เกวนโดเลนบอกว่าเธอหมั้นกับแจ็กแล้ว เลดีแบรคเนลล์ปฏิเสธการหมั้นและแสดงการมีสิทธิขาดังกล่าวพูดต่อเกวนโดเลน

LADY BRACKNELL: Pardon me, you are not engaged to anyone. When you do become engaged to someone, I, or your father, should his health permit him, will inform you of the fact. An engagement should come on a young girl as a surprise, pleasant, or unpleasant as the case may be. It is hardly a matter that she could be allowed to arrange for herself(...)²⁵

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

การกล่าวถึงตนเองซึ่งเป็นบุคคลแรกผู้มีสิทธิอนุญาตให้บุตรสาวแต่งงานสังเกตได้จากคำว่า “I” ที่เน้นโดยผู้เขียนวิทยานิพนธ์ เลดีแบรคเนลล์กล่าวถึงตัวเองก่อนอันดับแรก ซึ่งในทางวัฒนธรรมของอังกฤษจะกล่าวถึงผู้อื่นก่อนเป็นอันดับแรกแล้วค่อยกล่าวถึงตนเอง การกล่าวถึงตนเองก่อนถือเป็นการบอกโดยนัยว่าผู้กล่าวมีความสำคัญมากกว่าผู้ที่กล่าวเป็นอันดับต่อไป การออกคำสั่งของเลดีแบรคเนลล์ ยังคงดำเนินต่อไปเมื่อเธอเป็นผู้ออกปากอนุญาตให้ออลเจอร์นอนแต่งงานกับเซซิลีได้หลังจากที่ทราบว่าจะซีลีมี่คุณสมบัติที่เพียบพร้อมทั้งใบรับรองต่างๆ ชาติตระกูล รวมไปถึงจนทรัพย์สมบัติที่บิดาและมารดาของเซซิลีทิ้งไว้เป็นมรดก ลักษณะการให้อนุญาตในเรื่องการแต่งงานถือเป็นเรื่องสำคัญมากซึ่งก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าเลดีแบรคเนลล์มีอิทธิพลอย่างมากต่อผู้อื่น โดยเฉพาะคนในครอบครัว

4.2.3 ผู้หญิงที่ยึดมั่นในความคิดของตน

²⁴Ibid., p. 400.

²⁵Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 498.

วรรณคดีถึงแม้จะเป็นเรื่องเฉพาะชาติ เฉพาะภาษา เฉพาะวัฒนธรรม หรือแม้แต่เฉพาะช่วงเวลา แต่หาที่มีความเป็นสากล ความเป็นสากลของวรรณคดีคือการเปิดเผยความเป็นมนุษย์ที่ทุกคนทั่วโลก มีเหมือนกัน ฉะนั้นลักษณะบางอย่างที่เป็นลักษณะทั่วไปของมนุษย์จึงสามารถนำไปตัดสินลักษณะของมนุษย์ที่ปรากฏในวรรณคดีได้ อย่างไรก็ตามความคิดของมนุษย์ย่อมต้องเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาอันเป็นเหตุจากประสบการณ์ในชีวิตที่มากขึ้น บางครั้งสิ่งที่เคยคิดว่าถูกต้องเมื่อตอนมีอายุ 20 ปีอาจจะคิดว่าผิดเมื่อมีอายุ 30 ปี แต่ตัวละครหญิงในบทละครของไวลด์ไม่เป็นไปตามหลักนั้น ตัวละครหญิงที่สำคัญในเรื่องมักยึดมั่นในความคิดของตัวเองอย่างมาก บางตัวยึดมั่นมากจนถึงขั้นประกาศว่าสิ่งที่ตนยึดถือคือสิ่งที่ถูกต้องและเป็นสิ่งที่ใช้ได้ทุกสถานการณ์หรือตลอดเวลาโดยไม่มีข้อยกเว้นใดๆ ทั้งสิ้น

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เลดีวินเดอร์เมียร์คือตัวอย่างแรก เนื่องจากเธอนับถือศาสนาคริสต์นิกายเพียวริตัน เธอจึงค่อนข้างยึดมั่นในความคิดและตัดสินปัญหาทุกอย่างโดยใช้มาตรฐานเดียวกันทั้งหมดโดยไม่มีข้อยกเว้นใดๆ ทั้งสิ้น ลักษณะความเป็นเพียวริตันของเลดีวินเดอร์เมียร์ได้รับมาจากเลดีจูเลีย (Lady Julia) ซึ่งเป็นป้าที่เลี้ยงดูเธอมาแทนมารดา ความเป็นเพียวริตันปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดจากคำพูดของเลดีวินเดอร์เมียร์

LADY WINDERMERE: Don't spoil it by saying extravagant silly things to me. You think I am a puritan, I suppose? Well, I have something of the puritan in me. I was brought up like that. I am glad of it. My mother died when I was a mere child. I lived always with Lady Julia, my father's elder sister, you know. She was stern to me, but she taught me what the world is forgetting, the difference that there is between what is right and what is wrong. *She allowed of no compromise. / allow of none.*²⁶

สังเกตการใช้ตัวเอียงของคำว่า *She* และ *I* ซึ่งผู้แต่งใช้ สามารถตีความได้ว่าผู้แต่งต้องการเน้นความสำคัญในการเป็นเพียวริตันของเลดีวินเดอร์เมียร์ซึ่งได้รับมาจากเลดีจูเลียอย่างแน่นอน ลักษณะดังกล่าวของเลดีวินเดอร์เมียร์ส่งผลให้เธอยึดติดกับความเชื่อหรืออุดมคติจนไม่สนใจต่อความเป็นจริงว่าในโลกนี้มีหลายสิ่งที่ไม่สามารถนำมาใช้มาตรฐานเดียวกันทั้งหมดในการตัดสินดังบทสนทนาระหว่างเลดีวินเดอร์เมียร์กับลอร์ดคาร์ลิงตัน

²⁶Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 329.

LORD DARLINGTON: Well, then, setting aside mercenary people, who, of course, are dreadful, do you think seriously that woman who have committed what the world calls a fault should never be forgiven?

LADY WINDERMERE (*standing at table*): I think they should never be forgiven.

LORD DARLINGTON: And men? Do you think that there should be the same laws for men as there are for women?

LADY WINDERMERE: Certainly!

LORD DARLINGTON: I think life too complex a thing to be settled by these hard and fast rules.

LADY WINDERMERE: If we had 'these hard and fast rules', we should find life much more simple.

LORD DARLINGTON: You allow of no exception?

LADY WINDERMERE: None!

LORD DARLINGTON: Ah, what a fascinating puritan you are, Lady Windermere!²⁷

ท้ายที่สุด ถึงแม้ว่าเลดีวินเดอร์เมอร์จะได้รับบทเรียนว่าตนเองก็ทำความผิดที่คิดจะหนีไปกับ ลอร์ดคาร์ลิงตันแต่ได้รับการช่วยเหลือจากนางเออร์ลินน์ ผู้ซึ่งเลดีวินเดอร์เมอร์เคยตัดสินว่าเป็น ผู้หญิงที่ไม่ควรให้อภัย แต่เลดีวินเดอร์เมอร์ก็ยังคงมีลักษณะที่ยึดมั่นในความคิดเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ดังสังเกตได้จากคำพูดซึ่งแสดงทัศนคติต่อมารดาของเธอเองในระหว่างการสนทนากับนางเออร์ลินน์

MRS ERLYNNE: Yes.(Pause.) You are devoted to your mother's memory, Lady Windermere, Your husband tells me.

LADY WINDERMERE: We all have ideals in life. At least we all should have. Mine is my mother.

MRS ERLYNNE: Ideals are dangerous things. Realities are better. They wound, but they're better.

LADY WINDERMERE (*shaking her head*): If I lost my ideals, I should lose everything.

²⁷Ibid., p. 330.

MRS ERLYNNE: Everything?

LADY WINDERMERE: Yes. (*Pause.*)²⁸

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* ลักษณะตัวละครหญิงที่ยึดมั่นในความคิดของตนจนไม่สนใจต่อความเป็นจริงคือนางอาร์บัทนอต ด้วยความโกรธแค้นที่ลอร์ดอิลลิงวอร์ทเคยปฏิเสธการแต่งงานในอดีตและทำให้นางอาร์บัทนอตตั้งท้องโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส จนทำให้เจอร์รอลด์บุตรชายต้องกลายเป็นบุตรนอกสมรส นางอาร์บัทนอตจึงปฏิเสธที่เจอร์รอลด์จะไปทำงานกับลอร์ดอิลลิงวอร์ทโดยไม่คำนึงถึงความเจริญก้าวหน้าของเจอร์รอลด์อันจะเกิดจากการเป็นเลขานุการส่วนตัวของลอร์ดอิลลิงวอร์ท การเป็นเลขานุการส่วนตัวของลอร์ดอิลลิงวอร์ทหมายถึงเจอร์รอลด์จะได้รับเงินเดือนก้อนโตซึ่งมีมูลค่ามากกว่าการทำงานในเมืองของเขา ด้วยเงินจำนวนที่มากขึ้น เจอร์รอลด์และนางอาร์บัทนอตเองก็จะมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ด้วยความแค้นที่ไม่เปลี่ยนแปลงของนางอาร์บัทนอตต่อลอร์ดอิลลิงวอร์ท เธอจึงไม่อนุญาตให้เจอร์รอลด์เป็นเลขานุการส่วนตัวของลอร์ดอิลลิงวอร์ท นางอาร์บัทนอตได้แสดงความแค้นผ่านการสนทนากับลอร์ดอิลลิงวอร์ท

MRS ARBUTHNOT: I am glad to hear you say so. Gerald shall certainly not go away with you.

LORD ILLINGWORTH: What nonsense, Rachel!

MRS ARBUTHNOT: Do you think I would allow my son-

LORD ILLINGWORTH: Our son.

MRS ARBUTHNOT: My son –(*Lord Illingworth shrugs his shoulders*) – to go away with the man who spoiled my youth, who ruined my life, who tainted every moment of my days You don't realize what my past has been in suffering and in shame.

LORD ILLINGWORTH: My dear Rachel, I must candidly say that I think Gerald's future considerably more important than your past.

MRS ARBUTHNOT: Gerald cannot separate his future from my past.²⁹

²⁸Ibid., p. 367.

²⁹Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 394.

ไวลด์ได้ตอกย้ำความไม่เปลี่ยนแปลงของนางอาร์บุนทอนอีกครั้งในตอนจบ ก่อนที่ลอร์ดคิลลิงวอร์ทจะจากไป เขาได้กล่าวถึงลักษณะความไม่เปลี่ยนแปลงของนางอาร์บุนทอนไว้ว่า “How curious! At this moment you look exactly as you looked the night you left me twenty years ago. You have just the same expression in your mouth.”³⁰

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* ลักษณะตัวละครผู้หญิงที่ยึดมั่นในความคิดของตนจนถึงขั้นไม่สนใจถึงความเป็นไปได้ในชีวิตจริงแสดงผ่านตัวละครเลดีชิลเทิร์นผู้ที่มีความกตัญญูในสิ่งต่างๆ ยิ่งไปกว่านั้นเธอยังเชื่ออีกด้วยว่าสิ่งต่างๆ ไม่มีวันเปลี่ยนแปลง สิ่งใดในอดีตก็ยังคงมีลักษณะเดียวกันทั้งในปัจจุบันและต่อไปในอนาคต เธอดำรงตนให้อยู่ในความดีงามของสังคมซึ่งเธอรักขามั่นไว้อย่างต่อเนื่อง ดังที่นางซีฟลิปก็กล่าวถึงเลดีชิลเทิร์นในลักษณะที่ไม่เปลี่ยนแปลง

MRS CHEVELEY: Yes. She has just reminded me that we were at school together. I remember it perfectly now. She always got the good conduct prize. I have a distinct recollection of Lady Chiltern always getting the good conduct prize!³¹

แล้วเมื่อเลดีชิลเทิร์นมีความเชื่อในเรื่องใดแล้ว เธอจะไม่เปลี่ยนใจในสิ่งที่เธอเชื่อ ดังคำพูดของเซอร์โรเบิร์ตที่พูดถึงเลดีชิลเทิร์นให้กับลอร์ดคอรริงฟังว่า “Yes; but nothing could make her alter her views.”³² เลดีชิลเทิร์นพูดแสดงความเชื่อมั่นในตัวเซอร์โรเบิร์ตว่าเป็นผู้ชายที่ดีแตกต่างจากผู้ชายคนอื่นและเป็นผู้ชายในอุดมคติของเธอเสมอ ดังข้อความที่เน้นโดยผู้เขียนวิทยานิพนธ์

LADY CHILTERN: Robert, that is all very well for other men who treat life simply as a sordid speculation; but not for you, Robert, not for you. You are different. All your life you have stood apart from others. You have never let the world soil you. To the world, as to myself, you have been an ideal always. Oh! Be that ideal still. That great inheritance throw not away-that tower of ivory do not destroy. Robert, men can love what is beneath them-things unworth, stained, dishonoured. We women worship

³⁰Ibid., p. 418.

³¹Oscar Wilde, “An Ideal Husband,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 425.

³²Ibid., p. 441.

when we love; and when we lose our worship, we lose everything. Oh!

Don't kill my love for you, don't kill that!³³

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ส่วนในลักษณะที่เลดีชิลเทิร์นเชื่อว่าสิ่งใดในอดีตย่อมเป็นอยู่อย่างนั้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ดังนั้นลักษณะของกณผู้หนึ่งในอดีตก็เป็นสิ่งที่ใช้ตัดสินคนผู้นั้นในปัจจุบันได้ดังที่เลดีชิลเทิร์น ตัดสินนางซีฟลิย์ดังที่พูดกับเซอร์โรเบิร์ต

SIR ROBERT CHILTERN: Gertrude, what you tell me may be true, but it happened Many years ago. It is best forgotten! Mrs Cheveley may have changed since then. No one should be entirely judged by their past.

LADY CHILTERN (*sadly*): One's past is what one is. It is the only way by which people should be judged.

SIR ROBERT CHILTERN: That is a hard saying, Gertrude!

LADY CHILTERN: It is a true saying, Robert.³⁴

ลักษณะความคิดยึดมั่นของเลดีชิลเทิร์นที่ไม่เปลี่ยนแปลงตัวเองแม้แต่น้อยแสดงออกอย่างชัดเจน ด้วยคำพูดของตัวเธอเองต่อนางซีฟลิย์

MRS CHEVELEY: I see that after all these years you have not changed a bit, Gertrude.

LADY CHILTERN: I never changed.

MRS CHEVELEY (*elevating her eyebrows*): Then life has taught you nothing?

LADY CHILTERN: It has taught me that a person who has once been guilty of a dishonest and dishonourable action may be guilty of it a second time, and should be shunned.

MRS CHEVELEY: Would you apply that rule to everyone?

LADY CHILTERN: Yes, to every one, without exception.³⁵

³³Ibid., p. 439.

³⁴Ibid., p. 438.

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ตัวละครหญิงที่ยึดมั่นในความคิดของตนจนไม่สนใจต่อความเป็นจริงคือเกเวนโดเลน ด้วยความต้องการสามีที่ชื่อเอิร์นเนสต์ของเกเวนโดเลน เธอจึงไม่ยอมเปลี่ยนความต้องการไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม ในความเป็นจริงสามีหรือภรรยาที่คนเราจะแต่งงานอยู่กับกันเป็นคู่ชีวิตด้วยกันนั้น อาจต้องคำนึงถึงความรักและปัจจัยสำคัญหลายๆ ปัจจัยเช่น นิสัยใจคอ สภาพครอบครัว และการศึกษาเป็นต้น แต่สำหรับเกเวนโดเลน ปัจจัยที่เธอใช้ตัดสินเลือกคู่ครองมีเพียงสิ่งเดียวเท่านั้นคือการมีสามีชื่อว่าเอิร์นเนสต์ ดังที่เธอกล่าวความต้องการในเรื่องคู่ครองกับแจ็ก

GWENDOLEN: (...)my ideals has always been to love someone of the name of Ernest. There is something in that name that inspires absolute confidence. The moment Algernon first mentioned to me that he had a friend called Ernest, I knew I was destined to love you.³⁶

ถึงแม้ว่าแจ็กจะพยายามพูดโน้มน้าวให้เกเวนโดเลนเปลี่ยนใจยอมรับการมีสามีที่มีชื่ออื่นนอกเหนือจากเอิร์นเนสต์ แต่เกเวนโดเลนยังคงยืนยันความต้องการเดิม

JACK: Well, really, Gwendolen, I must say that I think there are lots of other much nicer names. I think Jack, for instance, a charming name.

GWENDOLEN: Jack?...No, there is very music in the name Jack, if any at all, Indeed (...)The only really safe name is Ernest.³⁷

จนถึงที่สุดแล้ว เมื่อเธอทราบว่าแจ็กไม่ได้มีชื่อทางศาสนาว่าเอิร์นเนสต์ เธอก็ยังทำใจแต่งงานกับเขาไม่ได้ เธอยืนยันความต้องการสามีที่ชื่อเอิร์นเนสต์ แจ็กจึงตัดสินใจทำพิธีทางศาสนา

³⁵Ibid., p. 455.

³⁶Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 497.

³⁷Ibid., p. 498.

(Christening) เพื่อเปลี่ยนชื่อไปเป็นเอิร์นนเนสต์ดั่งบทสนทนาระหว่างเกเวน โคลนกับแจ็กซึ่งมีเซซิลี และออลเจอร์นอนร่วมสนทนาด้วย

GWENDOLEN AND CECILY (*speaking together*): Your Christian names are still an insuperable barrier. That is all!

JACK AND ALGERNON (*speaking together*): Our Christian names! Is that all? But we are going to be christened this afternoon.³⁸

แล้วถึงแม้ว่าในตอนจบเมื่อแจ็กสามารถพิสูจน์ชาติกำเนิดได้แล้วว่าเขาคือหลานชายแท้ๆ ของ เลดีแบรเคนอลล์และดังนั้นจึงมีสิทธิที่จะแต่งงานกับเกเวน โคลน แต่เธอก็ยังไม่ล้มเลิกความต้องการ สามีที่ชื่อเอิร์นนเนสต์ซึ่งสังเกตได้จากการที่เกเวน โคลนถามชื่อที่แท้จริงของแจ็ก

GWENDOLEN (*to Jack*): My own! But what own are you? What is your Christian name, now that you have become someone else?

JACK: Good heavens!...I had quite forgotten that point. Your decision on the subject is irrevocable, I suppose?

GWENDOLEN: I never change, except in my affections.³⁹

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ข้อความที่เน้นโดยผู้เขียนวิทยานิพนธ์แสดงถึงความคิดที่ยึดมั่น โดยไม่ยอมเปลี่ยนแปลงของเธอ เกเวน โคลนต้องการสามีในอนาคตที่ชื่อว่าเอิร์นนเนสต์จริงๆ

4.2.4 ผู้ชายเจ้าตำราญ

ด้วยเหตุที่ชนชั้นสูงและชนชั้นกลางต่างก็มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ร่ำรวย พวกเขาจึงมีเวลาว่างเหลือเฟือพอที่จะกระทำการใดๆ ตามความพึงพอใจ การหาความสุขหรือความบันเทิงให้กับตนเองในรูปแบบต่างๆ จนบางครั้งทำไปเพื่อฆ่าเวลาว่างในแต่ละวันที่มีมากเกินไป ผู้คนเหล่านั้น โดยเฉพาะผู้ชายมักกระทำการใดๆ ก็ตามที่ทำให้ตนเองเพลินเพลินเพื่อไม่ให้ตัวเองเกิดความเบื่อหน่าย

³⁸Ibid., p. 525.

³⁹Ibid., p. 533.

จากเวลาที่มากเกินไป ลักษณะของผู้ชายเจ้าสำราญจึงเป็นอีกลักษณะหนึ่งของคนชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของประเทศอังกฤษในยุควิกตอเรียน ลักษณะผู้ชายเจ้าสำราญคือผู้มีความพิถีพิถันในการแต่งกายจนถึงขั้นที่แต่งกายทันสมัยและมีกิจวัตรชอบเที่ยวตามสถานที่เรีงรมย์หรืองานเลี้ยงสังสรรค์ตามสถานที่ต่าง ๆ

ลักษณะผู้ชายเจ้าสำราญพบได้จากตัวละครลอร์ดกอริงจากบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* จากการที่ไวลด์อธิบายลักษณะของลอร์ดกอริงไว้ว่าเป็นหนุ่มเสเพล (dandy) ที่ชอบหาความสนุกในการใช้ชีวิต

(...)A flawless dandy, he would be annoyed if he were considered romantic. He plays with life, and is on perfectly good terms with the world. (...) ⁴⁰

การแต่งกายทันสมัยของลอร์ดกอริงก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ย้ำถึงความเป็นหนุ่มเจ้าสำราญ เขาแต่งกายนำสมัยในทุกเวลาดังที่เขาไปหาเซอร์โรเบิร์ต ซิลเทิร์น โดยไม่รู้ก่อนว่าเซอร์โรเบิร์ตมีปัญหาถึงเครียดดังคำอธิบายของไวลด์ในตอนขึ้นต้นองก์ที่สอง

Lord Goring, dressed in the height of fashion, is lounging in an arm-chair. Sir Robert Chiltern is standing in front of the fireplace. He is evidently in a state of great mental excitement and distress. As the scene progress he paces nervously up and down the room. ⁴¹

ลักษณะผู้ชายเจ้าสำราญที่พิถีพิถันกับการแต่งกายของลอร์ดกอริงเห็นได้จากการที่เขาแต่งกายในชุดสำหรับตอนค่ำ (evening dress) อย่างพิถีพิถัน ไวลด์เขียนบรรยายลักษณะการแต่งกายของลอร์ดกอริงไว้ว่าเขาสวมชุดสำหรับตอนค่ำที่มีรางกระดุมและเสื้อคลุมลักษณะปีกค้างคาว นอกจากนี้ยังสวมหมวกที่ทำจากไหมและถุงมือสีขาว

Enter Lord Goring in evening dress with a buttonhole. He is wearing a silk hat and Inverness cape. White-gloved, he carries a Louis Seize can. His

⁴⁰Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 427.

⁴¹Ibid., p. 440.

are all the delicate fopperies of Fashion. One sees that he stands in immediate relation to modern life, makes it indeed, and so masters it. He is the first well-dressed philosopher in the history of thought.⁴²

ลักษณะความเป็นหนุ่มเจ้าสำราญของลอร์ดกอริงอีกประการคือเขาชอบไปเที่ยวตามสถานที่ที่เรีงมย์ดังเห็นได้ชัดจากการที่ลอร์ดจะไปสถานที่เรีงมย์หลังจากให้คำปรึกษาแก่เซอร์โรเบิร์ต

SIR ROBERT CHILTERN: (...)I'll see you again, Arthur, shan't I?

LORD GORING: Certainly. Whenever you like. I'm going to look in at the Bachelor's Ball to-night, unless I find something better to do. But I'll come round tomorrow morning. If you should want me to-night by any chance, send round a note to Curzon Street.⁴³

การไปเที่ยวสถานที่เรีงมย์ของลอร์ดกอริงเห็นได้จากตัวอย่างอีกตัวอย่างหนึ่งในตอนที่เซอร์โรเบิร์ตพูดถึงลอร์ดกอริงในลักษณะที่เขาไปเที่ยวสถานที่เรีงมย์เป็นประจำว่า “Lord Goring is the result of Boodle's Club, Mrs Cheveley.”⁴⁴ นอกจากนั้นลอร์ดกอริงก็ยังเป็นหนุ่มเจ้าสำราญที่สุดในนครลอนดอนดังที่เซอร์โรเบิร์ตพูดให้นางซีฟลีย์ฟังว่า “Good-evening, my dear Arthur! Mrs Cheveley, allow me to introduce to you Lord Goring, the idlest man in London.”⁴⁵

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ตัวละครชายหนุ่มเจ้าสำราญปรากฏเช่นเดียวกัน ดังจะสังเกตได้จากตัวละครชายสองตัวซึ่งได้แก่แจ็กและอลเจอร์นอน แจ็กเป็นชายหนุ่มที่ชอบหาความสุขความสำราญ เขามักจะเที่ยวทั้งในเมืองและชนบท แต่เนื่องจากเขาต้องทำตัวให้เป็นอย่างที่ดีแก่เซซิลีผู้อยู่ในความปกครองของเขา เขาจึงสร้างเรื่องโกหกขึ้นว่าเขามีน้องชายที่ชื่อว่าเอิร์นเนสต์ และเอิร์นเนสต์มักทำตัวเหลวไหลอันเป็นเหตุให้แจ็กต้องเข้ามาเพื่อควบคุมความประพฤติของเอิร์นเนสต์ในเมืองทุกสุดสัปดาห์ เรื่องโกหกทำให้แจ็กมีข้ออ้างที่ต้องไปดูแลความประพฤติของน้องชาย แจ็กจึงสามารถเข้ามาเที่ยวในเมืองได้ด้วยโดยไม่มีใครตำหนิได้

⁴²Ibid., p. 458.

⁴³Ibid., p. 447.

⁴⁴Ibid., p. 427.

⁴⁵Ibid.

ลักษณะการเข้าเมืองเพื่อหาความสุขของแจ็กสังเกตได้อย่างชัดเจนเมื่ออัลเจอร์นอนถามแจ็กถึงสาเหตุการเข้ามาในเมือง แจ็กตอบว่าไม่มีสิ่งใดนอกจากความสุขที่ทำให้เขาเข้ามาในเมือง

ALGERNON: How are you, my dear Ernest? What brings you up to town?

JACK: Oh, pleasure, pleasure! What else should bring one anywhere?⁴⁶

ไม่เพียงแต่เมืองจะเป็นที่ๆ แจ็กแสวงหาความสุข ชนบทก็เป็นอีกแห่งหนึ่งที่เขาหาความสุขได้จากการที่แจ็กพูดว่าเขาให้ความสนุกสนานแก่เพื่อนบ้าน

JACK (*pulling off his gloves*): When one is in town one amuses oneself. When one is in the country one amuses other people. It is excessively boring.

ALGERNON: And who are the people you amuse?

JACK (*airily*): Oh, neighbours, neighbours.⁴⁷

อัลเจอร์นอนในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ก็เป็นตัวละครชายอีกตัวหนึ่งที่นิยมแสวงหาความสุข ประการแรก อัลเจอร์นอนดื่มเหล้าอย่างหนัก ดังที่สังเกตได้จากการรับประทานอาหารเย็นในคืนวันพฤหัสบดีของอัลเจอร์นอนพร้อมด้วยแจ็กและลอร์ดชอร์แมน พวกเขาดื่มแชมเปญไปทั้งหมด 8 ขวด ประการที่สอง อัลเจอร์นอนนิยมเที่ยวในชนบทดังที่เขาสร้างเรื่องเรื่องโกหกว่าเขามีเพื่อนชื่อบันเบอร์รี่ (Bunbury) ซึ่งมักป่วยเป็นประจำ และทุกครั้งที่อัลเจอร์นอนอ้างว่าไปเยี่ยมบันเบอร์รี่ก็คือตอนที่เขาไปเที่ยวชนบท แล้วเขาก็ใช้เรื่องโกหกเป็นข้อแก้ตัวในการปฏิเสธอาหารเย็นที่บ้านของเลดีแบรคเนลล์ ประการที่สาม อัลเจอร์นอนยอมทำสิ่งที่จะนำมาซึ่งความสุขของตน อัลเจอร์นอนยื่นเงื่อนไขให้แจ็กว่าถ้าเขาสามารถดึงตัวเลดีแบรคเนลล์ไปที่อื่นเป็นเวลาสิบนาทีเพื่อที่แจ็กจะมีโอกาสขอเกเวน โคลเลนแต่งงานได้ แจ็กจะต้องไปทานอาหารค่ำกับเขาที่ร้านวิลลิสส์ (Willis's) ประการสุดท้าย อัลเจอร์นอนมักหากิจกรรมทำเพื่อฆ่าเวลาว่างที่มีอยู่อย่างมากมาย เขาไม่มีงานใดๆ ดังนั้นหลังจากที่เลดีแบรคเนลล์และเกเวน โคลเลนกลับไปแล้ว อัลเจอร์นอนจึงวางแผนจะไปเที่ยวกับแจ็กหลังจากรับประทานอาหารค่ำ

⁴⁶Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 489.

⁴⁷Ibid.

สถานที่บันเทิงที่อลเจอร์นอนชวนแจ็กไปได้แก่ โรงละคร สโมสร* (the Club) และดิ เอ็มไพร์** (the Empire) แต่แจ็กปฏิเสธทุกอย่าง

ALGERNON: What shall we do after dinner? Go to a theatre?

JACK: Oh, no! I loathe listening.

ALGERNON: Well, let us go to the club?

JACK: Oh, no! I hate talking.

ALGERNON: Well, we might trot round to the Empire at ten?

JACK: Oh, no! I can't bear looking at things. It is so silly.

ALGERNON: Well, what shall we do?

JACK: Nothing!

ALGERNON: It is awfully hard work doing nothing. However, I don't mind hard work where there is no definite object of any kind.⁴⁸

4.2.5 บุตรีที่อยู่ในโอวาทของผู้ปกครอง

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เลดีอากาธาซึ่งเป็นบุตรีของดัชเชสแห่งเบอร์วิก เป็นบุตรีที่ปฏิบัติตามคำสั่งของมารดาทุกประการ ทุกครั้งที่ดัชเชสแห่งเบอร์วิกสั่งให้ทำอะไรหรือตอบคำถามอะไร เลดีอากาธาจะตอบว่า “ได้ค่ะ” (“Yes, mamma.”) ทุกครั้งจากตัวอย่างดังต่อไปนี้

DUCHESS OF BERWICK: My poor childe! Agatha, darling!

LADY AGATHA: Yes, mamma.

* สโมสรเป็นสถานที่ของพวกสุภาพบุรุษซึ่งใช้เป็นนัดพบและที่รับประทานอาหารโดยสมาชิกของ สโมสร สโมสรค่อนข้างคัดเลือกสมาชิกที่น่าเชื่อถือในสังคม ดู Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde* (Oxford: Oxford University Press, 1989), p. 624.

** ดิ เอ็มไพร์ซึ่งมีชื่อเรียกเต็มว่า ดิ เอ็มไพร์ เทียเตอร์ ออฟ วาไรตี้ส์ (The Empire of Varieties) เป็นสถานที่แสดงดนตรี (music hall) ในจัตุรัสเลสเตอร์ (Leicester Square) ดิ เอ็มไพร์เป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงในเรื่องการเดินเล่น (promenade) ดู Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 624.

⁴⁸Ibid., p. 503.

DUCHESS OF BERWICK: Will you go out on the terrace and look at the sunset?

LADY AGATHA: Yes, mamma (*Exit through window L.*)⁴⁹

และอีกตัวอย่างต่อไปนี้

DUCHESS OF BERWICK: Well, I hope she has a dance left. Have you a dance left, Agatha?

LADY AGATHA: Yes, mamma.

DUCHESS OF BERWICK: The next one?

LADY AGATHA: Yes, mamma.⁵⁰

ตัวอย่างที่ชวนขบขันที่สุดของลักษณะของเลดีอากาธาคือตอนที่เธอตอบตกลงไปประเทศออสเตรเลียกับนายฮอปเปอร์ ทั้งๆ ที่ดัชเชสแห่งเบอร์วิกไม่ชอบประเทศออสเตรเลียอย่างมาก

HOPPER (L.C.): Awfully sorry, Duchess. We went out for a moment and then got chatting together.

DUCHESS OF BERWICK (C.): Ah, about dear Australia, I suppose?

HOPPER: Yes!

DUCHESS OF BERWICK: Agatha, darling! (*Beckons her over.*)

LADY AGATHA: Yes, mamma.

DUCHESS OF BERWICK (*aside*): Did Mr Hopper definitely-

LADY AGATHA: Yes mamma.

DUCHESS OF BERWICK: And what answer did you give him, dear child?

LADY AGATHA: Yes mamma.

⁴⁹Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 333.

⁵⁰Ibid., p. 340.

DUCHESS OF BERWICK (*affectionately*): My dear one! You always say the right thing. Mr Hopper! James! Agatha has told me everything. How cleverly you have both kept your secret.

HOPPER: You don't mind my taking Agatha off to Australia, then, Duchess?

DUCHESS OF BERWICK: Agatha, you say the most silly things possible. I think on the whole that Grosvener Square would be a more healthy place to reside in. There are lots of vulgar people live in Grosvener Square, but at any rate there are no horrid kangaroos crawling about. But we'll talk about that tomorrow. James, you can take Agatha down. You'll come to lunch, of course, James. At half-past one, instead of two. The Duke will wish to say a few words to you, I am sure.

HOPPER: I should like to have a chat with the Duke, Duchess. He has not said a single word to me yet.

DUCHESS OF BERWICK: I think you'll find he will have a great deal to say to you tomorrow.⁵¹

ลักษณะของเลดีอากาธาถือเป็นการล้อเลียนของไวลด์ต่อลักษณะผู้คนประเภทที่อยู่ในโอวาทของ ผู้ปกครองจนไม่เป็นตัวของตัวเอง คนลักษณะนี้ยอมทำตามคำสั่งของบิดามารดาจนน่าขบขันใน สายตาของไวลด์

4.2.6 คนชั่วในคราบผู้ดี

คนชั่วในคราบผู้ดีคือผู้ที่ดูจากภายนอกว่าเพียบพร้อมด้วยชาติตระกูลที่ดี มีชื่อเสียงใน วงสังคมและหน้าที่การงานอันเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั่วไป แต่ในความเป็นจริง เขาเป็นคนชั่ว อย่างคาดไม่ถึง ตัวอย่างของคนชั่วในคราบผู้ดีคือลอร์ดคอลลิงวอร์ทท์ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* ซึ่งได้แสดงความชั่วที่คิดจะมีความสัมพันธ์กับนางออลลอนบี ในตอนที่ทั้งลอร์ดคอลลิงวอร์ทท์และ นางออลลอนบีอยู่กันตามลำพังในสวนที่บ้านของเลดีฮันสแตนตัน ลอร์ดคอลลิงวอร์ทท์ได้พูดจา เกี่ยวพาราซีนางออลลอนบายต่างๆ ที่รู้ว่านางออลลอนบีมีสามีแล้ว และเขารู้ว่านางออลลอนบีก็มีใจ

⁵¹ Ibid., p. 347.

ให้แก่เขาเช่นกัน ลอร์ดอิลลิงวอร์ทพูดชื่นชมความน่ารักของเสสเตอร์ต่อหน้านางออลลอนบีเพื่อให้ นางออลลอนบีรู้สึกหึงหวง เราจะสังเกตเห็นลักษณะการพูดดังกล่าวของลอร์ดอิลลิงวอร์ทได้จาก ลักษณะอาการของเขาที่พูดไปในขณะที่สายตาจับจ้องอย่างแน่วแน่ที่นางออลลอนบี

MRS ALLONBY: She is a Puritan besides-

LORD ILLINGWORTH: Ah, that is inexcusable. I don't mind plain women being Puritans. It is the only excuse they have for being plain. But she is decidedly pretty. I admire her immensely. (*Looks steadfastly at Mrs Allonby.*)⁵²

นอกจากนั้น ความเป็นคนชั่วของลอร์ดอิลลิงวอร์ทยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนอีกครั้งจากคำพูดที่ ตั้งใจจะล่วงเกินทางเพศต่อเสสเตอร์ โดยการจู่โจมจากการสนทนาระหว่างลอร์ดอิลลิงวอร์ทกับ นางออลลอนบี

LORD ILLINGWORTH: I don't think there is a woman who would not be a little flattered if one made love to her. It is that which makes women so irresistibly adorable.

MRS ALLONBY: You think there is no woman in the world who would object to being kissed?

LORD ILLINGWORTH: Very few.

MRS ALLONBY: Miss Worsley would not let you kiss her.

LORD ILLINGWORTH: Are you sure?

MRS ALLONBY: Quite.

LORD ILLINGWORTH: What do you think she'd do if I kissed her?

MRS ALLONBY: Either marry you, or strike you across the face with her glove. What would you do if she struck you across the face with her glove?

⁵²Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 380.

LORD ILLINGWORTH: Fall in love with her, probably.⁵³

4.2.7 ผู้หญิงช่างนินทาและสอดรู้สอดเห็น

ลักษณะผู้หญิงช่างนินทาและสอดรู้สอดเห็นเป็นลักษณะหนึ่งของผู้หญิงในชนชั้นสูงและชนชั้นกลางที่มีเวลาว่างมากในชีวิต ดังที่กล่าวไปแล้วในบทที่ 3 ถึงลักษณะที่ผู้หญิงชนชั้นสูงและชนชั้นกลางไม่มีความจำเป็นต้องทำงานเลี้ยงชีพเพราะฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี นอกจากนั้นพวกเธอยังไม่ต้องทำงานดูแลความเรียบร้อยในบ้านเพราะมีคนรับใช้ดูแลบ้านแล้ว ทำให้พวกเธอมีเวลาว่างในการพบปะเยี่ยมเยียนซึ่งกันและกัน ในการพบปะกันแต่ละครั้งจึงไม่พ้นที่จะต้องพูดถึงเรื่องราวของผู้อื่นในด้านทั่วไปจนถึงการพูดเรื่องนินทาหรือเรื่องอื้อฉาวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมใกล้ๆ ตัวพวกเขา ลักษณะผู้หญิงช่างนินทาและสอดรู้สอดเห็นจึงเป็นลักษณะของคนในสังคมชนชั้นสูงและชนชั้นกลางยุควิกตอเรียนที่ปรากฏในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของไวลด์

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ดัชเชสแห่งเบอร์วิกสอดรู้สอดเห็นเรื่องราวความสัมพันธ์อื้อฉาวของลอร์ดวินเดอร์เมียร์กับนางเออร์ลีนน์ โดยการมาเยี่ยมและถามเรื่องราวของลอร์ดวินเดอร์เมียร์จากตัวเลดีวินเดอร์เมียร์ แล้วยังได้เล่าข่าวนินทาที่มีต่อตัวลอร์ดวินเดอร์เมียร์ให้เลดีวินเดอร์เมียร์ฟังด้วย ดัชเชสแห่งเบอร์วิกได้รู้เรื่องราวของลอร์ดวินเดอร์เมียร์กับนางเออร์ลีนน์มาจากการพูดนินทาของพวกผู้หญิงสาวตระกูลซาวิลล์ (the Saville girls) ซึ่งเป็นหลานสาวของเธอที่อาศัยในบ้านตรงกันข้ามกับนางเออร์ลีนน์

DUCHESS OF BERWICK: (...) My dear nieces – you know the Saville girls, don't you? – such such nice domestic creatures – plain, dreadfully plain, - bot so good – well, they're always at the window doing fancy work, and making ugly things for the poor, which I think so useful of them in this socialistic days, and this terrible woman has taken a house in Curzon Street, right opposite them – such a respectable street, too! I don't know what we're coming to! And they tell me that Windermere go there four or five times a week – thet see him. They can't help it – and although they

⁵³Ibid.,p. 381.

never talk scandal, they – well, of course – they remark on it to every one.
(...)⁵⁴

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* เลดีฮันสแตนตันสอดรู้สอดเห็นเรื่องราวเกี่ยวกับผู้คนรวมถึงนิทานถึงเรื่องต่างๆ ในละแวกที่เธออาศัย เลดีฮันสแตนตันเล่าสิ่งที่คุณรู้หลายเรื่องให้กับผู้ร่วมวงสนทนาฟัง เลดีฮันสแตนตันเล่าเรื่องราวที่ลอร์ดคิลลิงวอร์ทกำลังตัดสินใจที่จะแต่งงานกับเลดีเคลโซ (Lady Kelso) แต่คิดที่เลดีเคลโซมีข้อเสียสองประการคือมีขนาดครอบครัวที่ใหญ่มากและมีขนาดเท่าใหญ่มาก เลดีฮันสแตนตันนิทานเรื่องของผู้คนในบริเวณที่เธออาศัยอยู่ ซึ่งเป็นเรื่องเลดีเบตัน (Lady Belton) เคยหนีไปกับลอร์ดเฟเทอร์สเดต (Lord Fethersdate) เรื่องดังกล่าวเป็นที่สนใจของเลดีฮันสแตนตัน เลดีสตูดฟิลด์ และเลดีคาโรลินเป็นอย่างมาก

LADY HUNSTANTON: (...)that Lady Belton eloped with Lord Fethersdate. I remember the occurrence perfectly. Poor Lord Belton died three days afterward of joy, or gout. I forget which. We had a large party staying here at the time, so we were all very much interested in the whole affair.⁵⁵

ยิ่งไปกว่านั้น เลดีฮันสแตนตันยังรู้และเล่าเรื่องราวครอบครัวของนางสาวออร์สลีย์ (Miss Worsley) หรือเฮสเตอร์ (Hester) ผู้เป็นแขกเยี่ยมบ้านของเธอ นางสาวออร์สลีย์เป็นลูกกำพร้า บิดาของเธอเป็นเศรษฐีชาวอเมริกัน และที่สำคัญ เลดีฮันสแตนตันรู้เรื่องราวครอบครัวของลอร์ดคิลลิงวอร์ทเป็นอย่างดีอย่างที่เธอเล่าให้แก่นางอาร์บูทนอต

4.3 ฉาก

ฉากที่บรรยายในบทละคร โดยผู้แต่งเป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เราเห็นภาพความเป็นอยู่ของผู้คนร่วมสมัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ฉากในบทละครคือออฟแมนเนอร์สของไวลด์ สะท้อนสภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางที่หรูหรา ฉากในที่นี้หมายถึงสถานที่ๆ

⁵⁴Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 333.

⁵⁵Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 374.

เกิดเรื่องราวต่างๆ นับตั้งแต่หน่วยใหญ่ที่สุดอย่างนคร เขต ไปจนถึงบ้านของตัวละครซึ่งเป็นหน่วยเล็กที่สุด

4.3.1 นครลอนดอน

ชนชั้นสูงและชนชั้นกลางที่ร่ำรวยอาศัยอยู่ในประเทศอังกฤษยุควิกตอเรียนซึ่งเป็นจักรวรรดิที่ยิ่งใหญ่และมั่งคั่ง ในส่วนฉากของบทละคร ไวลด์เลือกให้เรื่องราวของเขาเกิดขึ้นที่นครลอนดอน (London) นครลอนดอนเป็นนครหลวงของประเทศอังกฤษ (England) นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1066⁵⁶ ออสการ์ ไวลด์ระบุเวลาและสถานที่ของการเกิดเรื่องในบทละคร ในส่วนของเวลา ไวลด์ใช้คำว่า “ปัจจุบัน” (present) ซึ่งหมายถึงเวลาปัจจุบันของปีที่แต่งขึ้น บทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* แต่งขึ้นในปี ค.ศ.1892 บทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* แต่งขึ้นในปี ค.ศ. 1893 บทละครเรื่อง *An Ideal Husband* และบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* แต่งขึ้นในปี ค.ศ. 1895 ดังนั้นช่วงเวลาที่น่าเสนอในบทละครทั้งสี่เรื่องก็คือยุควิกตอเรียนของอังกฤษ (ค.ศ.1837-1901) สถานที่และเวลาที่เกิดเรื่องราวปรากฏในหน้าแรกของบทละครทุกเรื่อง

Time: the present; Place: London

The action of the play is completed within twenty-four hours.

ส่วนสถานที่ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* เกิดขึ้นที่เคอะ เชียร์ส (The Shires) ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นชานเมืองของนครลอนดอนด้วยเหตุที่ตัวละครต่างๆ จากนครลอนดอนมาพักที่บ้านในชนบทของเลดีฮันสแตนตัน ยกตัวอย่างชานนครลอนดอนอย่างเช่นนางออลลอนบีที่มาเที่ยวบ้านในชนบทของเลดีฮันสแตนตันแล้วกล่าวว่าตัวเองจะไม่เหลือลักษณะของชาวเมืองกรุง นางออลลอน บีพูดว่า “I feel sure that if I lived in the country for six months. I should become so unsophisticated that no one would take the slightest notice of me.”⁵⁷

4.3.2 เขตของชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง

⁵⁶Philip W. Goetz, *The New Encyclopaedia Britannica* Vol. 4 (Chicago: Encyclopaedia Britannica, 1911), p. 496.

⁵⁷Oscar Wilde, “A Woman of No Importance,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 374.

บ้านของตัวละครต่างๆ ในบทละครคือออฟแมนเนอร์ส์ของไวลด์ทั้ง 4 เรื่องตั้งอยู่ในเขตของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางซึ่งมีลักษณะที่ทันสมัยและมีราคาแพงอันเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของพวกชนชั้นสูงที่ต้องใช้ชีวิตที่ทันสมัยและบ่งบอกฐานะที่มั่งคั่งดังที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้ทำการเสนอข้อมูลไปในบทที่ 3 ไวลด์ได้นำเสนอลักษณะเขตที่อยู่ที่มีลักษณะทันสมัยและมีราคาแพงที่เตอร์ เรบี (Peter Raby) กล่าวถึงเขตที่อยู่อาศัยของตัวละครในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ไว้ดังต่อไปนี้ ไวลด์ตั้งกลุ่มเป้าหมายผู้ชมละครที่โรงละครเดอะ เซนต์ เจมส์ (the St James's Theatre) ซึ่งทุกคนล้วนแต่งตัวดี มีฐานะที่มั่งคั่งและเป็นคนที่มียศพลในสังคม ไวลด์ได้สร้างบทละครเรื่องให้อยู่ในสังคมเดียวกันกับกลุ่มคนดูอย่างชัดเจน ดังนั้นบ้านในนครลอนดอนของตระกูลวินเดอร์เมียร์จึงตั้งอยู่ในเขตคาร์ลตัน เฮาส์ เทอร์เรซ (Carlton House Terrace) ซึ่งมีระยะห่างจากตัวโรงละครบนถนนคิง (King Street) ไม่มาก เขตดังกล่าวอยู่ติดกับกระทรวงการต่างประเทศและบรรดาสโมสรในนครลอนดอน ไวลด์กำหนดสถานที่ในบทละครจำกัดเฉพาะสังคมอังกฤษชนชั้นกลางระดับสูงไปถึงชนชั้นสูงซึ่งได้แก่จัตุรัสกรอสเวนอร์ (Grosvenor Square) ถนนเคอร์ซัน (Curzon Street) เดอะ พาร์ก (the Park) และบริเวณนอกเหนือพื้นที่โรงละครเซนต์เจมส์อันหมายถึงบรรดาสวนดอกกุหลาบในบ้านแถบชานเมืองอย่างเช่นเซลบี (Selby)⁵⁸

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ลอร์ดวินเดอร์เมียร์และเลดีวินเดอร์เมียร์อาศัยอยู่ในเขตคาร์ลตัน เฮาส์ เทอร์เรซ (Carlton House Terrace) ดังที่ไวลด์บรรยายไว้ว่า “Morning - room of Lord Windermere's house in Carton House Terrace”⁵⁹) ส่วนนางเออร์ลินน์อาศัยอยู่ในเขตเมย์แฟร์ เขตเมย์แฟร์เป็นส่วนหนึ่งของเมืองที่ทันสมัยสมัยในนครลอนดอน⁶⁰ ดังคำบรรยายถึงที่ดัชเชสแห่งเบอร์วิกเล่าให้เลดีวินเดอร์เมียร์ฟังว่า “(...), for it seems that she came to London six months ago without anything at all to speak of, and now she has this charming house in Mayfair, (...)”⁶¹

⁵⁸Peter Raby, “Wilde's Comedies of Society,” in *The Cambridge Companion to Oscar Wilde*, ed. Peter Raby (Cambridge: Cambridge University Press, 1977), pp. 144-145.

⁵⁹Oscar Wilde, “Lady Windermere's Fan,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 327.

⁶⁰Frank Harris, *Oscar Wilde: His Life and Confession* (New York: Frank Harris, 1916), p. 82.

⁶¹Oscar Wilde, “Lady Windermere's Fan,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 333.

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* บ้านของเซอร์โรเบิร์ตตั้งอยู่ในจัตุรัสกรอสเวเนอร์ ดังที่ไวลด์ระบุไว้ในหน้าแรกของบทละครในองค์ที่หนึ่ง “Act I. The Octagon Room in Sir Robert Chiltern’s House in Grosvenor Square.”⁶² ส่วนบ้านของลอร์ดคองริงตั้งอยู่บนถนนเคอร์ซัน ดังคำบรรยายต่อไปนี้ “Scene: The Library in Lord Goring’s House in Curzon Street. (...)”⁶³

4.3.3 บ้าน

ฉากภายในบ้านเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เรามองเห็นความเป็นอยู่ของผู้คนร่วมสมัยกับบทละครได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การบรรยายสภาพบ้านที่ตัวละครอาศัยมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจกับบทละครเป็นอย่างมาก อันจะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจถึงฐานะทางเศรษฐกิจรวมถึงฐานะทางสังคมของตัวละครผู้เป็นเจ้าของ ดังนั้นไวลด์จึงบรรยายฉากในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของเขาอย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนสภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางยุควิกตอเรียนที่หรูหราและมีรสนิยม บ้านที่อยู่อาศัยซึ่งผู้แต่งบรรยายไว้มีลักษณะการตกแต่งภายในอย่างสวยงามและวิจิตรบรรจงด้วยสิ่งมีค่าและวัตถุศิลปะ นอกจากนี้ยังรวมถึงบ้านหลายแห่งทั้งในเมืองและชานเมืองของตัวละครคนเดียว

4.3.3.1 บ้านของชนชั้นสูง

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere’s Fan* ลอร์ดวินเดอร์เมียร์มีระเบียบที่ประดับอย่างสวยงาม นางเออร์ลีนน์ชมระเบียบบ้านที่สวยงามของเลดีวินเดอร์เมียร์ว่า “Lady Windermere, how beautifully your terrace is illuminated. Reminds me of Prince Doria’s at Rome.”⁶⁴ ลักษณะบ้านของเลดีวินเดอร์เมียร์ได้บรรยายไว้โดยนางเออร์ลีนน์ว่าสวยงามเทียบได้กับความงามของปราสาทของเจ้าชายโดเรีย (Prince Doria) ปราสาทปาลาซโซ โดเรีย (Palazzo Doria) ของเจ้าชายอัลฟอนโซ โดเรีย-พามฟีลี (Prince Alfonzo Doria-Pamphili) ผู้แต่งงานกับผู้หญิงชนชั้นขุนนาง

⁶²Oscar Wilde, “An Ideal Husband,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 420.

⁶³Ibid., p. 458.

⁶⁴Oscar Wilde, “Lady Windermere’s Fan,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 343.

ของประเทศอังกฤษเป็นหนึ่งในบรรดาปราสาทที่สวยงามที่สุดของกรุงโรมในประเทศอิตาลี⁶⁵ ลักษณะความงามของปราสาทปาลาซโซ โคเรียที่นางเออร์ลีนนำมาเทียบกับระเบียบบ้านของเลดีวินเดอร์เมียร์ ทำให้เราคิดต่อไปว่าแค่ระเบียบบ้านยังสวยงามขนาดปราสาทปาลาซโซ โคเรีย แล้วส่วนที่เหลือของบ้านของ เลดีวินเดอร์เมียร์จะสวยงามขนาดไหน

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* ห้องแปลเหลี่ยมในบ้านของเซอร์โรเบิร์ตซึ่งตั้งอยู่ในจัตุรัสกรอสเวนอร์ได้ประดับตกแต่งด้วยสิ่งของราคาแพงอย่างเช่น โคมไฟระย้าขนาดใหญ่ ภาพวาดแขวนบนผนังซึ่งวาดโดยบุชเชอร์* (Boucher) และเครื่องเรือนแบบฝรั่งเศสในสมัย พระเจ้า หลุยส์ที่สิบหก** ดังข้อความที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์เน้นไว้

Scene: The Octagon Room at Sir Robert Chiltern's house in Grosvenor Square (...) Over the well of the staircase hangs a great chandelier with wax lights, which illumine a large eighteenth century French tapestry – representing the Triumph of Love, from a design by Boucher – that is stretched on the staircase wall. On the right is the entrance to the Music-room (...), two very pretty women, are seated together on a Louis Seize sofa.⁶⁶

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ห้องนั่งเล่นตอนเช้าในห้องชุดซึ่งเป็นบ้านของอลเจอร์นอนได้รับการตกแต่งอย่างหรูหราและอย่างมีศิลปะตามคำบรรยายดังนี้

⁶⁵Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 618.

บุชเชอร์ เป็นจิตรกรชาวฝรั่งเศสซึ่งมีชีวิตอยู่ช่วงปีค.ศ. 1730-1770 งานจิตรกรรมของเขาเกี่ยวข้องกับชีวิตในชนบท (pastoral) นิยายปรัมปรา (mythological) และเรื่องราวความรักทางเพศที่ละเอียดอ่อน (delicately erotic subjects) งานศิลปะของจิตรกรผู้นี้กำลังเป็นที่นิยมของคนในสมัยนั้น ดู Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 619.

** หลุยส์เซซส์ (Louis Seize) หมายถึงพระเจ้าหลุยส์ที่สิบหกซึ่งครองราชย์อยู่ในประเทศฝรั่งเศสในช่วงปีค.ศ.1754-1793 พระองค์เป็นกษัตริย์องค์สุดท้ายก่อนการปฏิวัติ พระองค์ถูกประหารชีวิตหลังการประกาศประเทศฝรั่งเศสเป็นสาธารณรัฐ ดู Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 623.

⁶⁶Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 421.

“Morning room in Algernon’s flat in Half-Moon Street. The room is luxuriously and artistically furnished.”⁶⁷

4.3.3.2 บ้านของชนชั้นกลาง

ตัวอย่างบ้านของชนชั้นกลางในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* แสดงผ่านบ้านแมนเนอร์ (Manor House) ของเจ็ก บ้านแมนเนอร์บ่งบอกว่าเจ็กเป็นชนชั้นกลางที่ร่ำรวย บ้านแบบแมนเนอร์หรือคฤหาสน์มีลักษณะเป็นบ้านแถบชานเมืองขนาดใหญ่พร้อมด้วยที่ดินจำนวนมาก⁶⁸ ลักษณะภายนอกบ้านแมนเนอร์ของเจ็กตกแต่งอย่างสวยงามด้วยสวนดอกไม้ตามลักษณะของบ้านของชนชั้นกลางทั่วไปในสมัยวิกตอเรียน ดังที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้เสนอข้อมูลในบทที่ 3

*Scene: Garden at the Manor House. A flight of gray stone leads up to the house. The garden, an old-fashioned one, full of roses.*⁶⁹

บ้านที่ตกแต่งอย่างสวยงามวิจิตรบรรจงจากตัวอย่างบ้านของเจ็กทำให้เราทราบถึงฐานะทางการเงินที่ดี ความมั่งคั่งของคนชนชั้นกลางในยุควิกตอเรียนสังเกตได้จากลักษณะอีกประการของการมีบ้านทั้งในเมืองและที่ชานเมือง เจ็กมีบ้านทั้งในเมืองและชานเมือง บ้านในเมืองอยู่ที่จัตุรัสเบลกราฟ (Belgrave Square) ส่วนบ้านชานเมืองก็คือบ้านแมนเนอร์

4.4 สภาพความเป็นอยู่

ด้วยฐานะทางเศรษฐกิจที่ร่ำรวยของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของอังกฤษในยุควิกตอเรียน พวกเขาเหล่านั้นจึงมีสภาพความเป็นอยู่ที่สุขสบาย ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้นำเสนอสภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางไปแล้วในบทที่ 3 ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ลักษณะความเป็นอยู่ดังกล่าวได้แสดงผ่านบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์ของไวลด์ดังต่อไปนี้

⁶⁷Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 488.

⁶⁸Julia Swannell, *The Oxford Modern English Dictionary*, p. 649.

⁶⁹Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 504.

4.4.1 การมีคนรับใช้

ชนชั้นสูงและชนชั้นกลางมีคนรับใช้ที่คอยอำนวยความสะดวก คนรับใช้มีแบบที่เป็นคนรับใช้

ทั่วไปและที่เป็นคนรับใช้ที่มีหน้าที่เฉพาะอาทิเช่น บัตเลอร์* (Butler) และ ฟุตแมน** (Footman) ผู้เขียนวิทยานิพนธ์แสดงข้อมูลไปแล้วในบทที่ 3 ถึงการมีคนรับใช้ในบ้านของชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง ไวลด์แสดงสภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นสูงและชั้นกลางที่ต้องมีคนรับใช้ผ่านทางบทละคร คอเมดี้ออฟแมนเนอร์สทั้ง 4 เรื่องของเขา

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เลดีวินเดอร์เมียร์จ้างคนรับใช้สองคนคือ พาร์กเกอร์ (Parker) และ โรซาลาย (Rosalie) ถ้าเราสังเกตจากบทสนทนาต่อไปนี้จะเห็นถึงสถานภาพของทั้งสองคนนั้นในฐานะคนรับใช้ในบ้านของชนชั้นสูง ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นหน้าที่ของคนรับใช้ที่ต้องถามเจ้านายว่าต้องการรับแขกหรือไม่ พาร์กเกอร์เข้ามาถามเลดีวินเดอร์เมียร์เจ้านายของเขาว่าต้องการต้อนรับลอร์ดคาร์ลิงตันหรือไม่

PARKER: Is your ladyship at home this afternoon?

LADY WINDERMERE: Yes - who has called?

PARKER: Lord Darlington, my lady.⁷⁰

ลักษณะที่คนรับใช้จะกระทำคือการคอยอำนวยความสะดวก หรือดูแลความเรียบร้อยและความเป็นไปในบ้าน ดังที่โรซาลาย คนรับใช้หญิงของเลดีวินเดอร์เมียร์ ถูกเรียกมาถามถึงเวลากลับบ้านของลอร์ดวินเดอร์เมียร์

บัตเลอร์เป็นหัวหน้าคนรับใช้ในตระกูลซึ่งเป็นผู้ชาย เขามักมีหน้าที่รับผิดชอบต่อห้องใต้ถุนที่เก็บรักษาไวน์ (wine) และห้องเก็บอาหาร เป็นต้น ดู Julia Swannell, *The Oxford Modern English Dictionary*, p. 136.

**ฟุตแมนเป็นคนรับใช้ที่คอยบริการอยู่ที่ประตู เขาอาจจะคอยบริการอยู่ที่โถง หรือ บนรถม้า ดู Julia Swannell, *The Oxford Modern English Dictionary*, p. 411.

⁷⁰Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, pp. 327-328.

ROSALINE: Did your ladyship ring for me?

LADY WINDERMERE: Yes, have you found out at what time Lord Windermere come in last night?⁷¹

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* เลดีฮันสแตนต์จ้างคนรับใช้เป็นจำนวนมาก ฟาร์ควาร์ (Farquhar) ทำงานเป็นบัตเลอร์ของเลดีฮันสแตนต์ ในขณะที่ฟรานซิสทำงาน เป็นฟุตแมน และเลดีฮันสแตนต์ก็ยังมีคนใช้อีกหลายคนดังที่ไวลด์บรรยายไว้ในองค์ที่สองของ บทละคร ในองค์ที่สอง คนใช้หลายคนของเลดีฮันสแตนต์นำกาแฟมาบริการบรรดาแขกของ เลดีฮันสแตนต์ดังที่ไวลด์ระบุไว้ว่า “Enter Servants with coffee.”⁷² ส่วนในบ้านของชนชั้นกลางอย่างบ้านตระกูลอาร์บูทนอต นางอาร์บูทนอตและเจอร์รอลด์จางอลิซ (Alice) มาเป็นสาวรับใช้ในบ้าน ดังที่อลิซเดินเข้ามาบอกนางอาร์บูทนอตว่ามีคนมาขอพบ “ALICE: A gentleman to see you, ma’am.”⁷³

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* เซอร์โรเบิร์ตได้จ้างคนรับใช้ที่เราสามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจนเป็นจำนวนสามคนซึ่งได้แก่มาซัน (Mason) ซึ่งเป็นบัตเลอร์ ฮาโรลด์ (Harold) ซึ่งเป็นฟุตแมน และเจมส์ (James) ซึ่งเป็นคนรับใช้ทั่วไป ส่วนลอร์ดคอรินจางฟิปปส์ (Phipps) มาทำงานเป็นบัตเลอร์แก่เขา ลักษณะความเป็นบัตเลอร์ของฟิปปส์ได้ระบุไว้ว่า “(...)He has been termed by enthusiasts the Ideal Butler. (...)”⁷⁴

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ออลเจอร์นอนจ้างคนรับใช้ผู้ชายที่มีชื่อว่าเลน (Lane) ในบทละครตอนที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ยกมาต่อไปนี้จะเห็นหน้าที่ๆ เลนปฏิบัติรับใช้ออลเจอร์นอนโดยการจัดเตรียมน้ำชาต้อนรับการมาเยือนของเลดี แบกเนลล์

(...)Lane is arranging afternoon tea on the table and, after the music has ceased, Algernon enters. (...)

⁷¹Ibid., p. 361.

⁷²Oscar Wilde, “A Woman of No Importance,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 383.

⁷³Ibid., p. 414.

⁷⁴Oscar Wilde, “An Ideal Husband,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 458.

ALGERNON: Did you hear what I was playing, Lane?

LANE: I don't think it polite to listen, sir.⁷⁵

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นอกจากนั้นบทสนทนาระหว่างอลเจอร์นอนกับเลนยังบ่งบอกสถานภาพระหว่างกัน เลนใช้คำลงท้ายประโยคที่เน้น โดยผู้เขียนวิทยานิพนธ์ว่า “เซอร์” (sir) ซึ่งบ่งบอกสถานภาพคนที่ใช้ที่ต่ำกว่าอลเจอร์นอนผู้เป็นเจ้าของบ้าน ส่วนแจ็กก็มีคนรับใช้หรือที่เรียกว่าเมอร์ริแมน (Merriman) เช่นกันอันเห็นได้จากคำพูดในตอนที่แจ็กสั่งให้เมอร์ริแมนไปเรียกรถม้าเพื่อพาอลเจอร์นอนไปจากบ้านชนบทของเขา

JACK: Merriman, order the dog-cart at once. Mr Ernest has been suddenly called back to town.

MERRIMAN: Yes, sir (*Goes back into the house.*)⁷⁶

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

การสนทนาระหว่างแจ็กกับเมอร์ริแมนเป็นไปในลักษณะที่แจ็กออกคำสั่งเพื่อให้เมอร์ริแมนปฏิบัติตาม การตอบรับของเมอร์ริแมนที่ใช้คำว่าเซอร์เช่นเดียวกับเลนบ่งบอกถึงการให้ความเคารพและนอกจากนั้นยังย้ำถึงสถานภาพของผู้รับใช้

4.4.2 การมีรถม้า

ความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิตของชนชั้นกลางและชนชั้นสูงในประเทศอังกฤษ ยุควิกตอเรียนคือการมีรถม้าไว้ในครอบครอง รถม้าเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกอย่างมากในการเดินทางของชนชั้นทั้งสองดังกล่าวและเป็นสิ่งที่ต้องใช้ค่าใช้จ่ายราคาสูงเพื่อหาซื้อ ดังที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับการมีรถม้าของชนชั้นสูงและชั้นกลางที่มีฐานะร่ำรวย ในบทที่ 3

⁷⁵Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 488.

เซอร์ เป็นคำสุภาพที่ใช้พูดแสดงความเคารพต่อผู้ชายที่มีฐานะสูงกว่า ดู *Aksorn's Thai Learners' Dictionary* (Bangkok: Aksorn Charoen Tat Publishing House, 1992), p. 464.

⁷⁶Ibid., p. 513.

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* นางเออร์ลินน์มีรถม้าส่วนตัวของเธอซึ่งใช้ในการเดินทาง ดังที่เธอกล่าวถึงพาหนะของเธอตอนที่เธอเร่งให้เลดีวินเคอร์เมียร์รีบออกไปจากบ้านของลอร์ดคาร์ลิงตัน โดยอาศัยรถม้าของเธอเพื่อเดินทางกลับบ้าน “Mrs Erlynne: (...) You must leave this place at once, my carriage is waiting at the corner of the street. (...)”⁷⁷

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เลดีแบรคเนลล์มีรถม้าของตัวเองที่ใช้เดินทาง เลดีแบรคเนลล์และเกเวน โคลเลนผู้เป็นบุตรมาเยี่ยมมอลเจอร์นอนโดยทางรถม้า เราทราบว่าเลดีแบรคเนลล์มีรถม้าได้จากตอนที่เธอบังคับให้เกเวน โคลเลนไปนั่งรอในรถม้าเพื่อที่เลดีแบรคเนลล์จะทำการคุยกับแจ็กเป็นการส่วนตัวเกี่ยวกับการแต่งงานของเกเวน โคลเลนกับแจ็ก “While I am making these inquiries, you, Gwendolen, will wait for me below in the carriage.”⁷⁸

4.4.3 ความบันเทิง

ลักษณะความบันเทิงของชนชั้นสูงสะท้อนผ่านบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ ดังที่ทราบไปแล้วในบทที่ 3 ว่าความบันเทิงของชนชั้นสูงที่นำมาใช้มาเวลาวางมีมากมาย ลักษณะของความบันเทิงเหล่านั้นซึ่งได้แก่งานเลี้ยงในช่วงเทศกาล การล่าสัตว์ การดื่มสุรา และการพบปะเยี่ยมชม สะท้อนผ่านคำพูดและการกระทำของตัวละครดังต่อไปนี้

4.4.3.1 งานเลี้ยงในช่วงเทศกาล

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เราจะเห็นความนิยมในการจัดงานเลี้ยง (the ball) โดยผู้คนในสังคมชั้นสูงและชนชั้นกลางบ่อยครั้ง นอกจากนั้นผู้คนในสังคมก็ไปเข้าร่วมงานดังกล่าวอย่างตั้งใจด้วย ดังคำสนทนาต่อไปนี้

MRS COWPER-COWPER: Good evening, Mr Dumby, I suppose this will be that last ball of the season?

⁷⁷Oscar Wilde, “Lady Windermere’s Fan,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 351.

⁷⁸Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 499.

DUMBY: Oh, I think not. There'll probably be two more.

(wanders back to Lady Plymdale)⁷⁹

ข้อความที่เน้นเป็นผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ตัวอย่างจากเหตุการณ์ที่ยกมาประกอบนี้ทำให้เรามองเห็นความนิยมในการจัดงานเลี้ยงของผู้คน ประโยคที่นางควู้เปอร์-ควู้เปอร์ (Mrs Cowper-Cowper) พูดว่า “นี่คงเป็นงานเลี้ยงสุดท้ายของช่วงเวลาเทศกาล” แสดงความหมายโดยนัยแฝง มีการจัดงานเลี้ยงหลายงานแล้วในช่วงเทศกาลนี้ งานเลี้ยงดังกล่าวคงเป็นครั้งสุดท้าย คำพูดลักษณะนี้อาจแสดงว่าผู้พูดรู้สึกเหนื่อยอ่อนกับการออกงานเลี้ยงแล้ว นอกจากนั้นดัมบี้ (Dumby) ยังหยอกเล่นว่า “ไม่หอรอก น่าจะมีงานเลี้ยงอีกมากกว่าสองงาน” ซึ่งแน่นอนว่าต้องมีงานเลี้ยงในเวลาอันใกล้อีกแน่นอน ลักษณะการพูดได้ตอบจากตัวอย่างนี้อาจตีความได้ว่าผู้พูดเหนื่อยกับการออกงานเลี้ยงในช่วงเทศกาล

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* นางซีพลีย์พูดเสียดสีลักษณะเทศกาลของนครลอนดอนที่มักสิ้นสุดลงด้วยการแต่งงาน เทศกาลของนครลอนดอนดังที่กล่าวไปในบทที่ 3 ว่าเป็นช่วงที่มีการรื่นเริงของพวกผู้หญิงและในช่วงใกล้สิ้นสุดจะมีการประกาศหมั้นหมายเกิดขึ้นเช่นเดียวกับที่นางซีพลีย์เสียดสีช่วงเทศกาลในนครลอนดอนที่พวกผู้หญิงมักจะใช้เป็นโอกาสหาสามีที่เหมาะสมในการแต่งงาน คนกลุ่มแรกที่เธอกล่าวถึงว่าตามล่าสามีนั้นก็คือพวกผู้หญิง ส่วนคนกลุ่มที่สองในวลีถัดไปที่คอยซ่อนตัวจากผู้หญิงที่ตามล่าก็คือบรรดาผู้ชาย

SIR ROBERT CHILTERN: But you have not told me yet what makes you honour London so suddenly. Our season is almost over.

MRS CHEVELEY: Oh! I don't care about the London season! It is too matrimonial. People are either hunting for husbands, or hiding from them.⁸⁰

ข้อความที่เน้นเป็นผู้เขียนวิทยานิพนธ์

⁷⁹Oscar Wilde, “Lady Windermere’s Fan,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 340.

⁸⁰Oscar Wilde, “An Ideal Husband,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 426.

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เลดีแบรคเนลล์ขึ้นเงื่อนใจให้แจ็ก รีบค้นหาบิดาหรือมารดาก่อนที่ช่วงเวลาเทศกาลของนครลอนดอนจะสิ้นสุดลง ถ้าแจ็กทำตามเงื่อนใจ นั้นได้ แจ็กจะมีสิทธิแต่งงานกับกวนโดเลนซึ่งเป็นบุตรสาวของเลดีแบรคเนลล์ เงื่อนใจของเลดีแบรคเนลล์มี ช่วงเวลาของเทศกาลในนครลอนดอนมาเกี่ยวข้อง เราจะเห็นได้ว่าช่วงเวลาเทศกาลของนครลอนดอนที่ นำมาใช้ในบทละครของไวลด์ทั้งสองเรื่องนี้ล้วนเกี่ยวข้องกับการแต่งงานของคนในชนชั้นสูงและ ชนชั้นกลางของอังกฤษในยุควิกตอเรียน

LADY BRACKNELL: I would strongly advise you, Mr Worthing, to try and acquire some relations as soon as possible, and to make a definite effort to produce at any rate one parent, of either sex, before the season is quite over.⁸¹

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

4.4.3.2 การล่าสัตว์

กีฬาล่าสัตว์เป็นกิจกรรมบันเทิงที่ชนชั้นสูงใช้เพื่อฆ่าเวลาว่างคั่งที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์กล่าว ไปในบทที่ 3 ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* ลอร์ดคอลลิงวอร์ทพูดถึงเกมล่าสัตว์โดยเฉพาะการล่าสุนัขจึงจอกไว้ว่า “Silliest word in our language, and one knows so well the popular idea of health. The English country gentleman galloping after a fox – the unspeakable in full pursuit of the uneatable.”⁸² ลอร์ดคอลลิงวอร์ทพูดเสียดลว่าเกมกีฬาล่าสัตว์ไม่มีประโยชน์เพราะหมาป่าที่ล่านั้นก็ไม่สามารถนำมา กินเป็นอาหารได้

4.4.3.3 การดื่มสุรา

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์เสนอลักษณะการดื่มสุราอันเป็นความบันเทิงอย่างหนึ่งของชนชั้นสูงไป ในบทที่ 3 ลักษณะการดื่มสุราจำนวนมากถ่ายทอดผ่านบทละครคอมดีออฟแมนเนอร์ส์ของ

⁸¹Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 501.

⁸²Oscar Wilde, “A Woman of No Importance,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 377.

ไวลด์เรื่อง *The Importance of Being Earnest* การบริโภคแชมเปญที่กินความพอดีถึง 8 ขวดในเวลามื้ออาหารค่ำวันเดียวกันของอลเจอร์นอน แจ็ก และลอร์ดชอร์แมน

ALGERNON: (*Inspects them, takes two, and sits down on the sofa*): Oh! ... by the way, Lane, I see from your book that on Thursday night, when Lord Shoreman and Mr Worthing were dining with me, eight bottles of champagne are entered as having consumed.⁸³

4.4.3.4 การพบปะเยี่ยมเยียน

การพบปะกันในเวลาระหว่างวันรวมถึงการดื่มน้ำชาแล้วพูดคุยกันของพวกผู้หญิงในชนชั้นสูงและชนชั้นกลางดังที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้นำเสนอข้อมูลไปในบทที่ 3 ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ลักษณะการพบปะของผู้หญิงในชนชั้นสูงดังกล่าวสะท้อนให้เห็นในบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์สของไวลด์ ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ดัชเชสแห่งเบอร์วิกใช้เวลาว่างพบปะผู้คนในเวลาเช้าเช่นเดียวกับผู้คนชนชั้นสูงและชนชั้นกลางทั่วไปในอังกฤษยุควิกตอเรียน ดัชเชสแห่งเบอร์วิกปฏิเสธน้ำชาที่เลดีวินเคอร์เมียร์เสนอให้เนื่องจากเธอดื่มมาแล้วจากบ้านของเลดีมาร์กบี ดังที่เธอพูดไว้ว่า “(...) No, no tea, thank you, dear. (*crosses and sits on sofa*) We just have tea at Lady Markby's. Such bad tea, too. It was quite undrinkable.”⁸⁴

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* เลดีมาร์กบีจะไปเยี่ยมเลดีบรานคาสเตอร์ (Lady Brancaster) ดังนั้นเลดีมาร์กบีจึงขอฝากนางชีฟลีย์ไว้กับเลดีซิลเทิร์นในระหว่างที่เธอไปเยี่ยม เลดีบรานคาสเตอร์

LADY MARKBY: (...) (*Rising*) And Now, Gertrude, if you will allow me, I shall leave Mrs Cheveley in your charge and call back for her in a

⁸³Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, pp. 488-489.

⁸⁴Oscar Wilde, “Lady Windermere's Fan,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 331.

quarter of an hour. Or perhaps, dear Mrs Cheveley, you wouldn't mind waiting in the carriage while I am with Lady Brancaster.(...)⁸⁵

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เลดีแบรคเนลล์ใช้เวลาในวันเดียวกัน ไปเยี่ยมเลดีฮาร์เบอร์รี่ (Lady Harbury) แล้วจึงมาเยี่ยมอลเจอร์นอน ในเวลาน้ำชาระหว่างวัน ลักษณะที่เลดีแบรคเนลล์มีนัดกับเลดีฮาร์เบอร์รี่และอลเจอร์นอนครั้งที่เธอพบกับอลเจอร์นอน

LADY BRACKNELL: I'm sorry if we are little late, Algernon, but I was obliged to call on dear Lady Harbury. I hadn't been there since her poor husband's death (...) And now I'll have a cup of tea, and one of those nice cucumber sandwiches you promised me.⁸⁶

4.4.4 การสืบทอดมรดกของชนชั้นสูง

บุตรชายคนโตในครอบครัวชนชั้นสูงจะได้รับมรดกศักดิ์สิทธิ์และมรดกทุกอย่างจากบิดาของตนเองดังที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 3 การสืบทอดมรดกนี้จะได้เห็นได้จากบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* แจ็กได้รับมรดกทุกอย่างจากบิดาแม้แต่ชื่อของเขา แจ็กต้องการทราบว่าชื่อที่แท้จริงของเขาคืออะไร เลดีแบรคเนลล์ผู้เป็นป้าแท้ๆ จึงได้บอกเขา แจ็กมีชื่อที่ตั้งตามบิดาของเขาด้วยเหตุที่เป็นบุตรคนโตทั้งยังได้รับสิ่งมีค่าต่างๆ อีกด้วย

JACK: (...) Aunt Augusta, a moment. At the time when Miss Prism left me in the hand-bag, had I been christened already?

LADY BRACKNELL: Every luxury that money could buy, including christening, had been lavished on you by your fond and doting parents.

JACK: Then I was christened! That is settled. Now, what name was I given? Let me know the worst.

⁸⁵Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 454.

⁸⁶Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 494.

LADY BRACKNELL: Being the eldest son you were naturally christened after your father.⁸⁷

4.4.5 รสนิยมของชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง

รสนิยมของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางคือการซื้อสิ่งของหรือการใช้บริการในสิ่งที่ทันสมัยและสิ่งฟุ้งเฟ้อ ชนชั้นสูงและชนชั้นกลางใช้ชีวิตอย่างทันสมัยและหรูหราจนเป็นนิสัย ลักษณะการใช้ชีวิตที่บ่งบอกรสนิยมอัน แสดถึงสถานภาพทางสังคมที่สูงและฐานะที่ร่ำรวยด้วยแสดงผ่านบทละครคอมเมดี้ของฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ดังนี้

4.4.5.1 รสนิยมในสิ่งทันสมัย

ชนชั้นสูงและชนชั้นกลางนิยมซื้อสินค้าหรือใช้บริการในสถานที่ๆ มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับมา นานหรือแม้แต่ในเวลานั้น ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ดัชเชสแห่งเบอร์วิกแสดงความ มีรสนิยมที่ทันสมัยในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว หลังจากที่ถูกเรื่องราวความสัมพันธ์อันคลุมเครือของ ลอร์ดวินเดอร์เมียร์กับนางเออร์ลีนน์แล้ว ดัชเชสแห่งเบอร์วิกได้แนะนำให้เลดีวินเดอร์เมียร์พา ลอร์ดวินเดอร์เมียร์ไปที่เมืองฮอมบูร์ก (Homburg) หรือเมืองเอกซ์ (Aix) เพื่อที่จะได้พาลอร์ดวินเดอร์เมียร์ ไปจากนางเออร์ลีนน์และเลดีวินเดอร์เมียร์ก็จะได้จับตาคุณสมบัติของตนเองอย่างใกล้ชิดตลอดทั้งวัน เมืองฮอมบูร์กและเมืองเอกซ์เป็นแหล่งแหล่งน้ำพุแร่ของทวีปภาคพื้นยุโรปซึ่งเป็นสถานที่พักผ่อน อากาศเพื่อสุขภาพ เมืองฮอมบูร์กอยู่ใกล้เมืองแฟรงก์เฟิร์ต (Frankfurt) ส่วนเมืองเอกซ์หรือเรียก อีกชื่อหนึ่งว่าเอกซ์เลส์แบงส์ (Aix-les Bains) ตั้งอยู่ใกล้เมืองเจนีวา (Geneva) แหล่งน้ำพุแร่ในทั้ง สองเมืองนี้เป็นที่นิยมของชนชั้นสูงและพวกราชวงศ์อังกฤษ⁸⁸ นอกจากคำแนะนำของดัชเชสแห่งเบอร์ วิกจะบ่งบอกถึงความห่วงใยที่มีต่อเลดีวินเดอร์เมียร์แล้ว ยังบ่งบอกว่าดัชเชสแห่งเบอร์วิกเป็นผู้มีรสนิ ยมทันสมัยในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวอันเป็นที่นิยมและเป็นที่ยอมรับของชนชั้นสูง

⁸⁷Ibid., p.533.

⁸⁸Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p.618.

DUCHESS OF BERWICK: (...)and advise you to take Windermere away at once to Homburg or to Aix, where he'll have something to amuse him, and where you can watch him all day long.(...)⁸⁹

นางเออร์ลินนี่ก็เป็นตัวละครชนชั้นกลางในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ที่นิยมในสิ่งที่ทันสมัย ในระหว่างที่ลอร์ดดอกกัสตัสและเซซิล เกรแฮมพูดคุยกันเกี่ยวกับตัวนางเออร์ลินนี่ เกรแฮมถามลอร์ดดอกกัสตัสในเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับนางเออร์ลินนี่ เกรแฮมต้องการทราบว่า นางเออร์ลินนี่แก้ไขข้อสงสัยเกี่ยวกับตัวเธอเองกับลอร์ดดอกกัสตัสหรือยัง ธุรกิจในไวส์บาเดน (Wiesbaden) เป็นสิ่งหนึ่งที่นางเออร์ลินนี่บอกแก่ลอร์ดดอกกัสตัส ไวส์บาเดนเป็นหนึ่งในบ่อน้ำแร่จำนวนหลายบ่อที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงที่สุดในประเทศเยอรมัน นอกจากนั้นยังเป็นบ่อน้ำแร่ที่เป็นที่นิยมในสมัยนั้นอีกด้วย⁹⁰

CECIL GRAHAM: (...)You said you'd heard –

Whispering to him.

LORD AUGUSTUS: Oh , she's explained that.

CECIL GRAHAM: And the Wiesbaden affair?

LORD AUGUSTUS: She's explained that too.⁹¹

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* ตัวละครหลายตัวมีการกระทำที่บ่งบอกถึงรสนิยมทันสมัย ลอร์ดคอรินเป็นตัวละครที่นิยมความทันสมัย นางสาวมาเบล ซิลเทิร์นพูดคุยกับลอร์ดคาเวอร์ชาม ผู้เป็นบิดาของลอร์ดคอรินว่าลอร์ดคอรินมักจะขี่ม้าไปบนถนนสายที่ชื่อเดอะ โรว์ (the Row) เดอะ โรว์คือทางที่ชื่อรอตเทน โรว์ (Rotten Row) ในสวนสาธารณะไฮด์ (Hyde Park) เดอะ โรว์เป็นเส้นทางที่ผู้คนที่มีรสนิยมทันสมัยขี่ม้าและยานพาหนะ⁹²

LORD CAVERSHAM: Because he leads such an idle life.

⁸⁹Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 333.

⁹⁰Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 618.

⁹¹Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, pp. 356-357.

⁹²Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 620.

MABEL CHILTERN: How can you say such a thing? Why, he rides in the Row at ten o'clock in the morning,(...)⁹³

นางซีฟลีย์ก็เป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* ที่นิยมพักในสถานที่ๆ บ่งบอกรสนิยมที่ทันสมัยจากการที่เธอเข้าพักที่โรงแรมคลาริดจ์ส์ (Claridge's) ที่มีชื่อของนครลอนดอน โรงแรมคลาริดจ์ส์เป็นโรงแรมที่ทันสมัยบนถนนบรูค (Brook Street) ในเขตเมย์แฟร์⁹⁴

SIR ROBERT CHILTERN (*entering*): your carriage is here, Mrs Cheveley !

MRS CHEVELEY: Thanks! Good-evening, Lady Chiltern!
Good

night, Lord Goring! I am at Claridge's(...)⁹⁵

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* แจ็กพุดโกหกในสิ่งที่แสดงรสนิยมที่ทันสมัยเพื่อให้กลมกลืนกับฐานะของตนเอง เขาโกหกต่ออลเจอร์นอนในตอนแรกว่าเซซีลีคือป้าของเขา ซึ่งอาศัยอยู่ที่ทันบริดจ์ เวลส์ (Tunbridge Wells) ทันบริดจ์ เวลส์ที่เมืองเคนต์ (Kent) เป็นบ่อน้ำแร่ภายในประเทศที่ทันสมัยมาเป็นเวลานานนับตั้งแต่ศตวรรษที่สิบเจ็ด⁹⁶ แม้แต่การโกหกของแจ็กเอง เขาก็ยังหาคำโกหกที่กลมกลืนกับฐานะที่มั่งคั่งของตนเองและยังบอกถึงรสนิยมที่มีระดับของตนเองที่มีเครือญาติอาศัยในแหล่งที่ทันสมัยอย่างทันบริดจ์ เวลส์

ALGERNON: Your aunt !

⁹³Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, pp. 421-422.

⁹⁴Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 620.

⁹⁵Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 436.

⁹⁶Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 623.

JACK: Yes. Charming old lady she is, too. Lives at Tunbridge Wells. Just give it back to me, Algy.⁹⁷

ลักษณะการกระทำของแจ็กที่บ่งบอกถึงรสนิยมที่ทันสมัยทางอ้อมปรากฏอีกครั้งเมื่อ ออลเจอร์นอนกล่าวถึงนามบัตรที่แจ็กใช้ แจ็กใช้ชื่อบนนามบัตรของเขาว่าเอิร์นเนสต์ ซึ่งปรากฏบน นามบัตรซึ่งแสดงว่าแจ็กพักอยู่ที่ห้องพักซึ่งมีชื่อว่าดิออลบานี (The Albany) ดังที่ออลเจอร์นอน อ่านนามบัตรของแจ็กดังนี้ “(...)It's on your cards. Here is one of them. (Taking it from case.) 'Mr Ernest Worthing, B. 4, The Albany (...)'”⁹⁸ ดิ ออลบานีเป็นห้องพักสำหรับผู้ ชายโสดที่ทันสมัยบริเวณใจกลางนครลอนดอน⁹⁹

ออลเจอร์นอนเป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ที่มีรสนิยมในสิ่งทันสมัย เขานัดแจ็กไปทานอาหารที่ร้านอาหารชื่อว่าวิลลิสส์ (Willis's) วิลลิสส์เป็น ร้านอาหารที่ทันสมัยบนถนนคิง ซึ่งอยู่ใกล้กับโรงละครเซนต์เจมส์¹⁰⁰

ALGERNON: (...) Now, if I get her out of the way for ten minutes, so that you can have an opportunity for proposing to Gwendolen, may I dine with you to-night at Willis's?¹⁰¹

นอกจากนั้นออลเจอร์นอนยังนิยมไปสถานที่ๆ ผู้คนมีระดับมักไปกัน เขาชวนแจ็กไปเที่ยวหลังจาก กินข้าวเย็นที่เดอะ คลับและไปเดินเล่นที่ดิ เอ็มไพร์ เดอะ คลับเป็นสโมสรของบรรดาสุภาพบุรุษ ซึ่งเป็นที่นัดพบและทานอาหารสำหรับสมาชิกที่ทางสโมสรพิถีพิถันในการเลือกสมาชิก ส่วนดิ เอ็มไพร์มีชื่อเต็มว่าดิ เอ็มไพร์ เทียเตอร์ ออฟ วาไรตี้ส์ (The Empire Theatre of Varieties) ดิ เอ็มไพร์เป็นโรง

⁹⁷ Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 491.

⁹⁸ Ibid., p.492.

⁹⁹ Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 623.

¹⁰⁰ Ibid.

¹⁰¹ Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 494.

ดนตรี (music hall) ในจัตุรัสเลสเตอร์ (Leicester square) ดี เอ็มไพร์มีชื่อเสียงโด่งดังในเรื่องของการเป็นที่เดินเล่น (promenade)¹⁰²

ALGERNON: What shall we do after dinner? Go to a theatre?

JACK: Oh, no! I loathe listening.

ALGERNON: Well, let us go to the club?

JACK: Oh, no! I hate talking.

ALGERNON: Well, we might trot round to the Empire at ten?

JACK: Oh, no! I can't bear looking at things. It is so silly.

ALGERNON: Well, what shall we do?

JACK: Nothing!

ALGERNON: It is awfully hard work doing nothing. However, I don't mind hard work

where there is no definite object of any kind.¹⁰³

4.4.5.2 รสนิยมในสิ่งฟุ้งเฟ้อ

การซื้อสิ่งของหรือการใช้บริการที่มีราคาแพงคือรสนิยมในสิ่งฟุ้งเฟ้อซึ่งชนชั้นสูงและชนชั้นกลางนิยมทำ นอกจากนั้นสิ่งของหรือบริการที่มีราคาแพงจะบอกถึงฐานะที่ร่ำรวยของผู้ที่ซื้อแล้ว ในบางครั้งก็ยังบ่งบอกถึงความทันสมัยของผู้ซื้อหรือผู้ใช้อีกด้วย

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* นางเออร์ลินน์เลือกใช้บริการรถไฟที่หรูหราและมีราคาแพง นางเออร์ลินน์มาบอกเลดีวินเดอร์เมียร์ก่อนที่จะเดินทางโดยรถไฟสายคลับ (the Club train) ไปจากนครลอนดอนดังต่อไปนี้ “(...), and so I'm leaving this afternoon by the Club train.”¹⁰⁴ คลับเทรน (Club Train) เป็นรถไฟสายด่วนสายหนึ่งในจำนวนหลายสายที่มีความหรูหราและมี

¹⁰²Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 624.

¹⁰³Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 503.

¹⁰⁴Oscar Wilde, “Lady Windermere's Fan,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 363.

ราคาแพง ซึ่งมีเส้นทางจากถนนแคนนอน (Cannon Street) ของนครลอนดอนไปยังเมืองโดเวอร์ (Dover) รถไฟสายดังกล่าวเชื่อมนครลอนดอนกับเมืองปารีสสำหรับงานนิทรรศการในเมืองปารีสที่จัดในปี ค.ศ.1889 และวิ่งในช่วงปี ค.ศ.1889 ถึงปี 1893¹⁰⁵ นอกจากนั้นนางเออร์ลินน์ยังเลือกใช้รถม้ายี่ห้อ ชรูว์ส์เบอรรี่ แอนด์ ทาลบอต (Shrewsbury and Talbot) ที่ทันสมัยและมีราคาแพง อีกด้วย ชรูว์ส์เบอรรี่ แอนด์ ทาลบอตเป็นยี่ห้อของยางรถและรถเช่าที่หรูหราและมีราคาแพง ซึ่งได้เริ่มนำมาใช้ประมาณปีค.ศ.1880 รถเช่ายี่ห้อนี้เป็นรถที่วิ่งได้เงียบที่สุด สะดวกสบายมากที่สุดและนอกเหนือจากนั้นยังเป็นที่ยินยอมอย่างมากในช่วงเวลานั้น¹⁰⁶

LORD WINDERMERE: Your carriage has not come back yet, Mrs Erylne.

MRS ERLYNNE: It makes no matter. I'll take a hansom. There is nothing in the world so respectable as a good Shrewsbury and Talbot. And now, dear Lady Windermere, I am afraid it is really good-bye.¹⁰⁷

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เกวน โคลเลนก็เป็นตัวละครหญิงอีกผู้หนึ่งที่นิยมใช้สิ่งของฟุ้งเฟ้อ เกวน โคลเลนบอกกับเซซิลีว่าเธอจะลงข่าวแต่งงานระหว่างเจ็กกับตัวเธอเองในหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อว่าเดอะ มอร์นิง โปสต์ (the Morning Post) ในช่วงเวลาหลายปี หนังสือพิมพ์เดอะ มอร์นิง โปสต์มีราคาค่อนข้างแพง และเป็นแหล่งข่าวหลักของบรรดาชาวชิวชิวที่ทันสมัย ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นหนังสือพิมพ์ที่เหมาะสมในการประกาศการหมั้นหมายและการแต่งงานต่างๆ¹⁰⁸ เกวน โคลเลนพูดเมื่อเธอและเซซิลีต่างก็เข้าใจผิดว่าพวกเธอหมั้นกับผู้ชายคนเดียวกันที่มีชื่อว่าเอิร์นเนสต์

GWENDOLEN (*quite politely, rising*): My darling Cecily, I think there must be some slight error. Mr Ernest Worthing is engaged to me. The

¹⁰⁵Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 619.

¹⁰⁶Ibid., p. 619.

¹⁰⁷Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 368.

¹⁰⁸Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 625.

announcement will appear in the Morning Post on Saturday at the latest.¹⁰⁹

บางครั้งตัวละครเองก็แสดงรสนิยมในสิ่งของหรือบริการที่ฟุ้งเฟ้อผ่านทางคำพูดในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* แจ็กสร้างเรื่องโกหกที่บอกทางอ้อมถึงรสนิยมในสถานที่ๆ มีค่าบริการราคาสูง แจ็กโกหกนางสาวพริซึ่มและดอกเตอร์ซาซุเบิลว่าน้องชายของเขาที่ชื่อเอิร์นเนสต์เสียชีวิตแล้วในโรงแรมเดอะ แกรนด์ (the Grand Hotel) โรงแรมเดอะ แกรนด์เป็นหนึ่งในบรรดาโรงแรมที่หรูหราและมีราคาแพงที่สุดในเมืองปารีสของประเทศฝรั่งเศส¹¹⁰ คำพูดโกหกของแจ็กมีดังนี้ “No he had died aboard ; in Paris , in fact. I had a telegram last night from the manager of the Grand Hotel.”¹¹¹

4.4.5 การแต่งงาน

ดังที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์เสนอข้อมูลไปในบทที่ 3 ว่าชนชั้นสูงมักนิยมให้บุตรหลานของตนแต่งงานกับคนในชนชั้นกลางที่ร่ำรวย ลักษณะการแต่งงานของชนชั้นสูงกับชนชั้นกลางก็สามารถเห็นได้จากบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ดัชเชสแห่งเบอร์วิกชื่นชอบฐานะที่ร่ำรวยของนายฮอปเปอร์ เธอคาดหวังจะให้เขามาเป็นบุตรเขยของตน ดัชเชสแห่งเบอร์วิกหวังว่านายฮอปเปอร์จะหลงเสน่ห์ในตัวเลดีวีกาธาซึ่งเป็นบุตรสาวของตน ความชื่นชมของดัชเชสแห่งเบอร์วิกที่มีต่อนายฮอปเปอร์แสดงออกมาในตอนที่กำลังขอขอบคุณ เลดีวีนเคอร์เมียร์ที่เชิญนายฮอปเปอร์มาร่วมงานวันเกิดของเลดีวีนเคอร์เมียร์ การเชิญนายฮอปเปอร์มาร่วมงานจะเป็นโอกาสที่เลดีวีกาธาจะได้สนิทกับนายฮอปเปอร์มากขึ้น

DUCHESS OF BERWICK: (...)And by the way, I must thank you for sending a card to Mr Hopper - he's that rich young Australian people are talking such notice of just present. His father made a great fortune by selling some kind of food in circular tins most palatable, I believe- I fancy it is the

¹⁰⁹Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 519.

¹¹⁰Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 625.

¹¹¹Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 510.

thing the servants always refuse to eat. But his son is quite interesting. I think he's attracted by dear Agatha's clever talk.¹¹²

ส่วนในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ลักษณะที่ชนชั้นสูงนิยมให้บุตรหลานของตนแต่งงานกับชนชั้นกลางที่ร่ำรวยแสดงผ่านตัวละครเลดีแบรคเนลล์ เธอถามแจ็กตรงๆ ว่าเซซิลีมีสมบัติติดตัวหรือไม่ แล้วเมื่อเลดีแบรคเนลล์ทราบว่าเซซิลีมีเงินจำนวนมากถึงหนึ่งแสนสามหมื่นปอนด์ในกองทุนหลายกองทุน เธอถึงกับเปลี่ยนใจอยู่คุยเรื่องเซซิลีต่อแทนที่จะเดินทางกลับบ้าน เพื่อทำการตกลงเรื่องการแต่งงานระหว่างออกเจอร์นอนผู้เป็นหลานชายของตนเองกับเซซิลี เลดีแบรคเนลล์ได้พูดแสดงความพอใจในฐานะที่ร่ำรวยของเซซิลีถึงกับออกปากว่าเซซิลีเป็นผู้หญิงสาวที่น่าสนใจที่สุด แล้วเลดีแบรคเนลล์จึงอนุญาตให้ออกเจอร์นอนแต่งงานกับเซซิลี

LADY BRACKNELL: (...) (*Rises, looks at her watch.*) Gwendolen! The time approaches for our departure. We have not a moment to lose. As a matter of form, Mr Worthing, I had better ask you if Miss Cardew has any little fortune?

JACK: Oh! about a hundred and thirty thousand pounds in the Funds. That is all. Good-bye, Lady Bracknell. So please to have seen you.

LADY BRACKNELL (*sitting down again*): A moment, Mr Worthing. A hundred and thirty thousand pounds! And in the Funds! Miss Cardew seems to me a most attractive young lady, now that I look at her¹¹³

นอกจากนั้น การแต่งงานยังเป็นสิ่งที่ชนชั้นสูงและชนชั้นกลางให้ความสำคัญเป็นอย่างมากอันสังเกตได้จากเหตุการณ์สำคัญในบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์สทั้ง 4 เรื่องของไวลด์ ทุกเรื่องจบเรื่องด้วยการแต่งงานของตัวละครสำคัญ ๆ

¹¹²Oscar Wilde, "Lady windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 334.

¹¹³Oscar Wilde, "The Importance of Being Earnest," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 528.

4.5 คำพูดที่บ่งบอกการศึกษาและการสนทนาที่ไร้สาระ

“สำเนียงส่อภาษา กริยาส่อตระกูล” เป็นคำพูดที่ใช้ได้กับทุกชาติทุกภาษา เราสามารถทราบพื้นฐานชาติตระกูลและระดับการศึกษาของคนที่เราสนทนาด้วยจากลักษณะการพูด คำที่เขาใช้พูด รวมไปถึงหัวเรื่องที่พูดถึง เช่นเดียวกับบทละครคอเมดี้ของฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์

ที่คำพูดของตัวละครชนชั้นสูงและชนชั้นกลางบ่งบอกถึงการศึกษาที่ดี และการพูดในการเข้าสังคมรวมถึงการสนทนาที่ไร้สาระดังต่อไปนี้

4.5.1 คำพูดที่บ่งบอกการศึกษา

คำพูดเป็นสิ่งแรกที่ทำให้เราทราบว่าผู้คนที่ใช้คำพูดมีพื้นฐานการศึกษาหรือแม้แต่พื้นฐานครอบครัวอย่างไร คำพูดของตัวละครของไวลด์บ่งบอกถึงการได้รับการศึกษามาอย่างดี ดังที่ได้ทราบมาแล้วว่าชนชั้นสูงและชนชั้นกลางได้รับการศึกษามาอย่างดีทั้งผู้หญิงและผู้ชายดังนั้นคำพูดบางคำของตัวละครของไวลด์จึงบ่งบอกถึงการได้รับการศึกษาอบรม สิ่งที่ตัวละครพูดมีการใช้การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่น (Allusion) ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาได้เรียนในโรงเรียน

4.5.1.1 การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่น

การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นหมายถึงการกล่าวอ้างถึงบุคคล สถานที่ หรือเหตุการณ์ หรืองานวรรณกรรมชิ้นอื่น หรือข้อความตอนใดตอนหนึ่งในงานวรรณกรรมชิ้นอื่นโดยตรง การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นส่วนใหญ่มักขยายความหรือเชิดชูสิ่งที่กล่าวอ้างถึง แต่บางครั้งก็ใช้เพื่อการเยาะเย้ยเสียดสี โดยนำสิ่งที่ยกมากล่าวกับสิ่งที่กล่าวอ้างถึงมาทำให้ขัดแย้งกัน¹¹⁴ การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นคือสิ่งที่ยืนยันว่าพวกชนชั้นสูงและชั้นกลางได้รับการศึกษาจากการอ่านหนังสือหรือจากการสอนในโรงเรียน ลักษณะการกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นที่สะท้อนในบทละครคอเมดี้ของฟแมนเนอร์สของไวลด์มีสองลักษณะใหญ่ๆ คือการกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นในพระคริสตธรรมคัมภีร์ (Bible) ของศาสนาคริสต์และนิยายปรัมปราของกรีก (Greek Myth)

ก. พระคริสตธรรมคัมภีร์ของศาสนาคริสต์

¹¹⁴ทองสุก เกตุโรจน์, *อธิบายศัพท์วรรณคดี* แปลจาก A Glossary of Literary Terms ของ M. H. Abrams (กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2529), หน้า 15.

การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นในพระคริสตธรรมคัมภีร์ในศาสนาคริสต์ของตัวละครในบทละคร คอเมดีออฟแมนเนอร์สของไวลด์แสดงว่าตัวละครเหล่านั้นได้รับการศึกษาเกี่ยวกับศาสนาจาก โรงเรียน หรือจากโบสถ์ หรือจากที่บ้าน ดังนั้นเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าคนในสังคมชั้นสูง และชนชั้นกลางของอังกฤษยุควิกตอเรียน ได้รับการศึกษาเป็นอย่างดี การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นใน พระคริสตธรรมคัมภีร์ของตัวละครปรากฏเป็นจำนวน 4 ครั้งดังต่อไปนี้

การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นในพระคริสตธรรมคัมภีร์ของศาสนาคริสต์ครั้งที่หนึ่งปรากฏในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* เลดีคาโรลินสงสัยว่าทำไมพวกผู้หญิงชาวอเมริกันถึงชอบออกนอกประเทศอเมริกาของตนทุกๆ ที่ ผู้หญิงชาวอเมริกันมักพูดเสมอว่าประเทศของตนเป็นสวรรค์ของผู้หญิงระหว่างการร่วมสนทนากับเลดีอันสแตนตัน เลดีสตูดฟีลด์ นางออลลอนบี ลอร์ดอิลลิงวอร์ทและเฮสเตอร์ เลดีคาโรลินถามเป็นเชิงประชดเสียดสีผู้หญิงชาวอเมริกันที่หนึ่งสนทนากับผู้ช่วย ลอร์ดอิลลิงวอร์ทจึงกล่าวเปรียบเทียบผู้หญิงอเมริกันที่ชอบออกนอกประเทศของตนกับอีฟ (Eve)

LADY CAROLINE: (...)These American girls carry off all the good matches. Why can't they stay in their own country? They are always telling us it is the **paradise** of women.

LORD ILLINGWORTH: It is, Lady Caroline. That is why, like **Eve**, they are so extremely anxious to get out of it.¹¹⁵

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิม (the Old Testament) ฉบับปฐมกาล (Genesis) บทที่ 2 และ บทที่ 3 อีฟเป็นผู้หญิงคนแรกที่พระเจ้าสร้างให้เป็นคู่ครองกับอดัม (Adam) ซึ่งเป็นมนุษย์ผู้ชายคนแรก คนทั้งสองคนอาศัยอยู่ในสวนสวรรค์ที่มีชื่อว่าสวนอีเดน (Eden) สวนอีเดนอุดมไปด้วยอาหารและสิ่งมีค่าอย่างทองคำ อีฟและอดัมมีสิทธิกินผลไม้ทุกชนิดในสวนอีเดนยกเว้นต้นไม้แห่งความรู้ซึ่งสำคัญในความดีและความชั่ว (the tree of the knowledge of good and evil) พระเจ้าทรงสั่งห้ามทั้งสองคนไม่ให้กินผลไม้ของต้นไม้ต้นนั้น วันหนึ่ง ภูเขิญชวนให้อีฟกินผลไม้ของต้นไม้แห่งความรู้ซึ่งสำคัญในความดีและความชั่ว อีฟกินผลไม้ต้นนั้นแล้วยังนำไปให้ออดัมกินด้วย เมื่อพระเจ้าทรงรู้ว่าอีฟและอดัมขัดขืนคำสั่งของพระองค์ จึงขับไล่อีฟและอดัมออกจากสวน

¹¹⁵Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 376.

สวรรค์คือเดินให้ไปอยู่บนพื้นแผ่นดินโลก¹¹⁶ หลังจากเลดีคาโรลินพูดว่าผู้หญิงชาวอเมริกันชอบออกจากประเทศต่างๆ ที่บอกว่าประเทศอเมริกาของเขาเปรียบเสมือนสวรรค์ ลอร์ดอิลลิงวอร์ทจึงกล่าวเปรียบผู้หญิงอเมริกันกับอีฟเป็นการประชดต่อว่าก็เพราะประเทศอเมริกาเป็นสวรรค์ดังนั้นพวกผู้หญิงจึงต้องออกจากประเทศเปรียบได้กับอีฟที่ต้องออกจากสวนสวรรค์คือเดิน การกล่าวถึงสิ่งอื่นที่อยู่ใน พระคริสตธรรมคัมภีร์ของศาสนาคริสต์บ่งบอกถึงการได้รับการศึกษามาของลอร์ดอิลลิงวอร์ทรวมถึงตัวละครอื่น ๆ ในชนชั้นสูงและชนชั้นกลางเหล่านั้นด้วย เพราะถ้าลอร์ดอิลลิงวอร์ทพูดเช่นนั้น เขาจะต้องมั่นใจว่าผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่เขาหมายถึงด้วย

การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นในพระคริสตธรรมคัมภีร์ของศาสนาคริสต์ครั้งที่สองปรากฏในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* เช่นเดียวกัน นางอลลอนบีต้องการออกจากวงสนทนาพร้อมกับลอร์ดอิลลิงวอร์ท การกล่าวอ้างถึงสิ่งในพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นวิธีที่นางอลลอนบีใช้ขออนุญาตเพื่อออกมาจากวงสนทนา โดยใช้เหตุผลว่าจะไปดูดอกกล้วยไม้ (orchid) สวยงามราวกับบาปเจ็ดประการ (seven deadly sins)

(Rises with Mrs Allonby.)

LADY HUNSTANTON: Are you going, Mrs Allonby ?

MRS ALLONBY: Just as far as the conservatory, Lord Illingworth told me this morning that there was an orchid there as beautiful as the seven deadly sins.

LADY HUNSTANTON: My dear, I hope there is nothing of the kind. I will certainly speak to the gardener.

*Exit Mrs Allonby and Lord Illingworth.*¹¹⁷

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิม ฉบับสุภาษิต (Proverbs) บทที่ 6 ข้อที่ 16 ถึงข้อที่ 19 บาปเจ็ดประการหมายถึงเจ็ดสิ่งที่พระเจ้าทรงเกลียดชัง ซึ่งได้แก่

¹¹⁶Kenneth Barker, Donald Burdick, John Stek, Walter Wessel and Ronald Youngblood, *The NIV Study Bible: New International Version* (Michigan: Zondervan Bible Publishers, 1985), pp. 8-11.

¹¹⁷Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 378.

1. ตาที่หยิ่งยโส
2. ลิ้นที่กล่าวคำมูสา
3. มือที่ทำให้โลหิตไร้ความผิดให้ตก
4. จิตใจที่คิดแผนการโหดร้าย
5. เท้าซึ่งรีบวิ่งไปสู่ความชั่ว

6. พยานเท็จซึ่งหายใจออกเป็นคำมูสา
7. คนผู้ทำให้เกิดความแตกร้างท่ามกลางพวกพี่น้อง¹¹⁸

การใช้เหตุผลแก่ตัวนี้เลดีอันสแตนต์เข้าใจดีถึงกับออกปากว่าดอกกล้วยไม้ลักษณะนั้นไม่มีในสวนดอกไม้ของตนแน่นอน การใช้เหตุผลจากการใช้การกล่าวอ้างถึงยังช่วยให้นางอลลอนบีให้เหตุผลอื่นว่าทำไมถึงต้องออกจากวงสนทนานั้น จึงเป็นการรักษามารยาทที่จะขอตัวจากวงสนทนาที่ลือการ

การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นในพระคริสตธรรมคัมภีร์ของศาสนาคริสต์ครั้งที่สามในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* ปรากฏอีกครั้งในตอนที่ว่านางอลลอนบีเป็นบุตรสาวของเลดีอันสแตนต์มาเชิญลอร์ดอิลลิงวอร์ทกับนางอลลอนบีให้ไปดื่มน้ำชาที่ห้องรับแขกสีเหลือง (the Yellow Drawing-room) นางอลลอนบีกำลังคุยกับลอร์ดอิลลิงวอร์ท นางอลลอนบียังไม่ต้องการไปที่ห้องรับแขกสีเหลือง เธอจึงพูดเป็นทำนองให้ลอร์ดอิลลิงวอร์ททออยู่คุยกันต่อ ลอร์ดอิลลิงวอร์ทพูดเป็นทำนองเกี่ยวพาราสีว่าเขาจะอยู่ต่อ แต่พูดเปรียบเทียบกับในทำนองผู้สาวว่าการอยู่กันลำพังของเขากับนางอลลอนบีเปรียบได้กับผู้ชายกับผู้หญิงในสวนกับเดอะ บุก ออฟ ไลฟ์ (The Book of Life)

LORD ILLINGWORTH: Shall we go in to tea?

MRS ALLONBY: Do you like such simple pleasures?

LORD ILLINGWORTH: I adore simple pleasures. They are the last refuge of the complex. But, if you wish, let us stay here. Yes, let us stay here.

The Book of Life begins with a man and a woman in a garden.

¹¹⁸Kenneth Barker, Donald Burdick, John Stek, Walter Wessel and Ronald Youngblood, *The NIV Study Bible: New International Version*, p. 953.

MRS ALLONBY: It ends with Revelations.

LORD ILLINGWORTH: You fence divinely. But the button has come off your foil.

MRS ALLONBY: I have still the mask.

LORD ILLINGWORTH: It makes your eyes lovelier.

MRS ALLONBY: Thank you. come.¹¹⁹

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

พระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับปฐมกาล เป็นหนังสือฉบับแรกของพระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิม¹²⁰ พระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิมเป็นหนังสือที่เกิดขึ้นก่อนพระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาใหม่ (the New Testament) ดังนั้นฉบับปฐมกาลจึงถือเป็นฉบับแรกของพระคริสตธรรมคัมภีร์ในศาสนาคริสต์ทั้งสองภาค พระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับปฐมกาลกล่าวถึง อัดัมและอีฟซึ่งเป็นคู่สามีและภรรยาผู้อาศัยอยู่ในสวนอีเดน เดอะ บุค ออฟ ไลฟจึงหมายถึงพระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับปฐมกาล ลอร์ดอิลลิงวอร์ทกล่าวเช่นนั้นเป็นทำนองว่าถ้าตัวเขาเองและนางออลลอนนีอยู่ด้วยกันต่ออาจทำให้เกิดความสัมพันธ์แบบผู้ชายกับผู้หญิงหรืออัดัมกับอีฟในพระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับปฐมกาลได้ ส่วนนางออลลอนนีได้พูดถึงพระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับวิวรณ์ (Revelations) ในพจนานุกรม คำว่า เรเวเลชันส์ (Revelation) เป็นภาษาพูดของคำว่า เรเวเลชันส์ (Revelations) ซึ่งหมายถึงหนังสือฉบับสุดท้ายของพระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาใหม่¹²¹ พระคริสตธรรมคัมภีร์ฉบับนี้มีการกล่าวถึงการพิพากษาครั้งสุดท้าย (the final judgement) ที่พระเยซูจะทรงมาตัดสินมนุษย์ทุกคนบนโลก พระองค์จะมีชัยชนะเหนือมาร (Satan) ผู้ที่มีศรัทธาในพระเยซูจะได้ไปอยู่บนสวรรค์กับพระองค์¹²² นางออลลอนนีได้พูดถึงพระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับวิวรณ์ เพื่อเป็นการพูดโต้ตอบถึงพระคริสตธรรมคัมภีร์ฉบับแรกที่ลอร์ดอิลลิงวอร์ทพูดถึงโดยการกล่าวอ้างถึง พระคริสตธรรมคัมภีร์ฉบับสุดท้าย

การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นในพระคริสตธรรมคัมภีร์ของศาสนาคริสต์ครั้งที่สี่ปรากฏในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* ในระหว่างที่นางซีพลีย์สนทนากับลอร์ดคอริน เธอต้องการ

¹¹⁹Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 382.

¹²⁰Frank Charles Thompson, *The Thompson Chain-Reference Bible* (Indiana: B. B. Kirkbride Bible, 1990), p. v.

¹²¹Julia Swannell, *The Oxford Modern English Dictionary*, p. 926.

¹²²Wycliff Bible Translators, *Holy Bible: New Living Translation* (Illinois: Tyndale House Publishers, 1997), p. 720.

ให้ลอร์ดกอริงแต่งงานกับตนเองเพื่อแลกกับจดหมายที่แสดงว่าเซอร์โรเบิร์ตขายความลับทางราชการแก่บารอนอาร์นเฮน ลอร์ดกอริงไม่ต้องการแต่งงานกับนางซีฟีลีย์ และยังได้สบประมาทนางซีฟีลีย์ว่าเป็นผู้หญิงที่มีสามีมากด้วยการกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นในพระคริสตธรรมคัมภีร์

MRS CHEVELEY: What do you know about my married life ?

LORD GORING: Nothing; but I can read it like a book.

MRS CHEVELEY: What book?

LORD GORING (*rising*): The Book of Numbers.

MRS CHEVELEY: Do you think it is quite charming of you to be so rude to a woman in your own house?¹²³

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

กัณฑ์การวิถิ (the Book of Numbers) เป็นหนังสือฉบับที่สี่ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิม ในพระคริสตธรรมคัมภีร์¹²⁴ กัณฑ์การวิถิเป็นเรื่องราวการเดินทางของชนชาติอิสราเอล (Israel) จาก ถิ่นทุรกันดารในภูเขาซีนาย (Mount Sinai) ไปยังที่ราบโมอาบ (Moab) ที่ชายแดนของดินแดนคานาอัน (Canaan) หลังจากที่ชนชาติอิสราเอลถูกปลดปล่อยให้เป็นอิสระจากการเป็นทาสของประเทศอียิปต์ (Egypt) ในกัณฑ์การวิถิบทที่ 1 ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 46 มีกล่าวถึงการทำสำมะโนครัวชนชาติอิสราเอลทั้งหมด ในวันที่หนึ่งเดือนที่สองปีที่สองตั้งแต่ชนชาติอิสราเอลออกจากประเทศอียิปต์ พระเจ้าทรงสั่งให้โมเสส (Moses) กับอาโรน (Aaron) ทำสำมะโนครัวชนชาติอิสราเอลทั้งหมด ทั่วครอบครัวตามจำนวนรายชื่อผู้ชายทุกคน โมเสสและอาโรนต้องนับผู้ชายทุกคนในอิสราเอลซึ่งออกรบได้ ผู้ชายเหล่านั้นมีอายุตั้งแต่ยี่สิบปีขึ้นไปไว้เป็นกองๆ และให้มีผู้ชายจากเผ่าทุกเผ่ามาอยู่กับโมเสสเป็นจำนวนเผ่าละคน ซึ่งแต่ละคนนั้นเป็นหัวหน้าเผ่า ผู้ชายหัวหน้าเผ่ามีจำนวนทั้งหมด 12 คนจากจำนวนเผ่าทั้งหมด 12 เผ่าซึ่งได้แก่เผ่าของรูเบน (Reuben) เผ่าของซิมเอน (Simeon) เผ่าของยูดาห์ (Judah) เผ่าของอิสซาคาร์ (Issachar) เผ่าของเซบูลุน (Zebulun) เผ่าของเอฟราอิม (Ephraim) เผ่าของมานาสเซห์ (Manasseh) เผ่าของเบนจามิน (Benjamin) เผ่าของดาน (Dan) เผ่าของอาเชอร์ (Asher) เผ่าของกาด (Gad) และเผ่าของนาฟทาลี (Naphtali) ในวันที่หนึ่ง โมเสสและอาโรนนำหัวหน้าเผ่าเหล่านั้นเรียกประชุมชนชาติอิสราเอลทั้งหมดและทำการขึ้นทะเบียนจำนวนราย

¹²³Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, pp. 468-469.

¹²⁴Frank Charles Thompson, *The Thompson Chain-Reference Bible*, p. v.

ชื่อผู้ชายที่ละคนดังที่พระเจ้าทรงสั่ง โมเชสและอาโรนพร้อมด้วยหัวหน้าเผ่าทำการนับจำนวนผู้ชายชาวอิสราเอลทุกคนที่มีอายุตั้งแต่ยี่สิบปีขึ้นไปได้เป็นจำนวนทั้งหมด 603,550 คน¹²⁵ ลอร์ดคอรินกล่าวเปรียบเทียบจำนวนสามีนางซีฟลีย์กับจำนวนผู้ชายชาวอิสราเอลในพระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับกันดารวิถี ลอร์ดคอรินสบประมาทว่านางซีฟลีย์เป็นผู้หญิงที่มีสามีหลายคน หลังจากที่นางซีฟลีย์เคยกล่าวว่าเธอมีสามีมาแล้วถึงสองคน การกล่าวสบประมาทของลอร์ดคอรินเป็นลักษณะที่ค่อนข้างเกินความจริง นางซีฟลีย์เข้าใจความหมายที่ลอร์ดคอรินพูดอย่างดีและไม่พอใจกับการพูดดังกล่าวนี้ ลักษณะที่ลอร์ดคอรินใช้การกล่าวอ้างถึงและการที่นางซีฟลีย์เข้าใจความหมายสิ่งที่กล่าวอ้างถึงเป็นอย่างดีสะท้อนถึงการได้รับการศึกษาของชนชั้นกลางและชนชั้นสูงเป็นอย่างดี

ข. นิทานปรัมปราของกรีก

ในสมัยกรีก นิทานปรัมปราหมายถึงเรื่องหรือโครงเรื่องซึ่งเป็นจริงหรือไม่จริงก็ได้ แต่ในปัจจุบัน นิยายปรัมปราหมายถึงเรื่องราวในนิทานโทโลจี (mythology) อันเป็นประมวลเรื่องเล่าสืบต่อกันมาแต่บรรพบุรุษ ในสมัยหนึ่งกลุ่มวัฒนธรรมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าเป็นความจริงและซึ่งจะอธิบายโดยเจตนาและด้วยบทบาทของเทพเจ้าว่าเหตุใดโลกจึงเป็นเช่นนี้ หรือเหตุใดสิ่งทั้งหลายทั้งปวงจึงเป็นเช่นนั้น รวมทั้งให้คำชี้แจงแสดงเหตุผลในเรื่องกฎเกณฑ์ที่เราใช้ในการดำเนินชีวิต¹²⁶ การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นในนิทานปรัมปราของกรีกปรากฏในบทละครของออสการ์ ไวลด์เป็นจำนวน 2 ครั้ง ดังต่อไปนี้

ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* มีการกล่าวอ้างถึงเรื่องราวของโอดิเซอุส (Odysseus) ในนิทานปรัมปราของกรีก เซอร์โรเบิร์ตและนางซีฟลีย์พูดถึงบารอนอาร์นเฮนที่ทั้งสองรู้จักโดยใช้การอ้างถึงเรื่องราวของโอดิเซอุส

MRS CHEVELEY: I often think it such a pity he never wrote his memoirs.

They would have been most interesting.

¹²⁵Kenneth Barker, Donald Burdick, John Stek, Walter Wessel and Ronald Youngblood, *The NIV Study Bible: New International Version*, pp. 185-190.

¹²⁶ทองสุก เกตุโรจน์, *อธิบายศัพท์วรรณคดี* แปลจาก A Glossary of Literary Terms ของ M. H. Abrams (กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2529), หน้า 206.

SIR ROBERT CHILTERN: Yes: he knew men and cities well, like the old Greek.

MRS CHEVELEY: Without the dreadful disadvantage of having a Penelope waiting at home for him.¹²⁷

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนนวนิยาย

ดิ โอลด์ กรีก (the Old Greek) คือ โอดิเซอุส (Odysseus) คำอธิบายในหนังสือเรื่อง โอดิสซีย์ (Odyssey) ของโฮเมอร์ กล่าวไว้ว่า “He saw the cities of many men, and knew their mind”¹²⁸ ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยว่า “เขาเคยเห็นเมืองมากมายของผู้คนจำนวนมาก และรู้ถึงจิตใจของคนเหล่านั้น” โอดิเซอุสต้องเดินทางไปกับพวกกรีกเพื่อทำสงครามที่กรุงทรอย (Troy) เขาเดินทางผจญภัยทางเรือเป็นจำนวนถึง 12 ปีก่อนที่จะเดินทางกลับถึงบ้านบนเกาะอิทากา (Ithaca)¹²⁹ ส่วนเพเนโลเป (Penelope) คือภรรยาของโอดิเซอุส ซึ่งรอคอยการเดินทางกลับจากการรบที่กรุงทรอยของโอดิเซอุสเป็นเวลาถึง 12 ปี หลังจากโอดิเซอุสเดินทางไปรบเป็นเวลานาน ผู้คนต่างสันนิษฐานว่าโอดิเซอุสตายแล้ว ดังนั้นเพเนโลเปจึงควรแต่งงานใหม่อีกครั้ง ผู้ชายต่าง ๆ ทั้งบนเกาะอิทากาและบริเวณรอบๆ เกาะต่างเดินทางมาขอเพเนโลเปแต่งงาน เพเนโลเปจึงคิดอุบายหลีกเลี่ยงการแต่งงานเพราะเธอหวังว่าสามีจะยังมีชีวิตกลับมา อุบายของเพเนโลเปคือการอ้างว่าตนเองต้องทอผ้าที่ดีที่สุดในแต่ละวันเพื่อมอบให้กับลาเอร์เตส (Laertes) ผู้เป็นบิดาของสามี แต่เพเนโลเปก็ถ่วงเวลาการทอผ้าไม่ให้เสร็จเพื่อรอคอยการกลับมาของโอดิเซอุส¹³⁰ เซอร์โรเบิร์ตกล่าวอ้างถึงโอดิเซอุสเพื่อเปรียบเทียบลักษณะของโอดิเซอุสกับบารอนอาร์นเฮนผู้ที่ฉลาดเพราะเขารู้เรื่องราวต่างๆ มากมาย บารอนอาร์นเฮนเป็นคนที่ทำให้คำแนะนำต่างๆ แก่เซอร์โรเบิร์ตจนเซอร์โรเบิร์ตประสบความสำเร็จในชีวิต นางซีฟลีซเข้าใจดีว่าเซอร์โรเบิร์ตกล่าวถึงบารอนอาร์นเฮนโดยเปรียบเทียบถึงโอดิเซอุส เธอจึงพูดอ้างถึงเพเนโลเปซึ่งเป็นภรรยาของโอดิเซอุสในทำนองที่ว่าบารอนอาร์นเฮนไม่มีภรรยาที่รอคอยอยู่ที่บ้านเหมือนอย่างที่โอดิเซอุสมีเพเนโลเปรออยู่ที่บ้านบนเกาะอิทากา การพูดได้ตอบของนางซีฟลีซกับเซอร์โรเบิร์ตนี้ทำให้เห็นว่าทั้งสองคนรู้เรื่องราวนิทานปรัมปราของกรีกเป็นอย่างดี

¹²⁷ Oscar Wilde, “An Ideal Husband,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, pp. 426-427.

¹²⁸ Isobel Murray, *The Oxford Authors Oscar Wilde*, p. 620.

¹²⁹ Edith Hamilton, *Mythology* (New York: A Mentor Book, 1969), pp. 211-229.

¹³⁰ *Ibid.*, pp. 212-213.

ในบทละครเรื่อง *The Importance of Being Earnest* แจ็กพูดกับออลเจอร์นอนหลังจากที่เลดีแบรคเนลล์กลับไปแล้ว แจ็กกล่าวอ้างถึงกอร์กอน (Gorgon) ในนิทานปรัมปราของกรีก โดยนำมาเปรียบเทียบกับเลดีแบรคเนลล์ คำพูดของแจ็กที่กล่าวอ้างถึงกอร์กอนมีดังนี้ “Oh, Gwendolen is as right as a trivet. As far as she is concerned, we are engaged. Her mother is perfectly unbearable. Never met such a Gorgon...(...)”¹³¹ ในนิทานปรัมปราของกรีก กอร์กอนเป็น สิ่งมีชีวิตที่น่ากลัวสำหรับมนุษย์ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 3 ตัว กอร์กอนมีปีกและมีเส้นผมเป็นงู ใครก็ตามที่มองกอร์กอนจะกลายเป็นหินในทันที¹³² แจ็กพูดเปรียบเทียบกับเลดีแบรคเนลล์ว่าน่ากลัวเหมือนกับกอร์กอนให้ออลเจอร์นอนฟัง ซึ่งออลเจอร์นอนก็เข้าใจความหมายเป็นอย่างดี การกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นในนิทานปรัมปราของกรีกของตัวละครที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์นำเสนอมานี้แสดงว่าตัวละครรู้นิทานปรัมปราของกรีกเป็นอย่างดี ดังนั้นการรู้นิทานปรัมปราของกรีกอย่างดีจึงแสดงว่าตัวละครซึ่งเป็นตัวแทนของชนชั้นกลางและชนชั้นสูงในสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนได้รับการศึกษามาอย่างดี

4.5.1.2 การพูดในการเข้าสังคม

ลักษณะการใช้คำพูดในการเข้าสังคมของตัวละครในคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของไวลด์แสดงถึงการได้รับการอบรมในเรื่องมารยาทสังคมมาเป็นอย่างดี ลักษณะดังกล่าวของตัวละครสะท้อนให้เห็นว่าผู้คนชนชั้นสูงและชนชั้นกลางในอังกฤษยุควิกตอเรียนได้รับการอบรมในการเข้าสังคมเป็นอย่างดี การพูดในการเข้าสังคมที่ปรากฏในบทละครของออสการ์ ไวลด์คือการพูดทำความรู้จัก การเลี้ยงการตอบคำถาม และการรักษากริยา

ลักษณะการได้รับการอบรมในการเข้าสังคมประการแรกคือการพูดทำความรู้จัก ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* เซอร์โรเบิร์ตและนางจีฟลีย์กล่าวทักทายเพื่อทำความรู้จักกันดังนี้

LADY MARKBY: Let me introduce you.(To Mrs Cheveley):
My dear, Sir Robert Chiltern is dying to know you!

SIR ROBERT CHILTERN (*bowing*): Everyone is dying to know the brilliant Mrs Cheveley. Our attaches at Vienna write to us about nothing else.

¹³¹Oscar Wilde, “The Importance of Being Earnest,” in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 501.

¹³²Edith Hamilton, *Mythology*, p. 149.

MRS CHEVELEY: Thank you, Sir Robert. An acquaintance that begins with a compliment is sure to develop into a real friendship. It starts in the right manner.¹³³

เซอร์โรเบิร์ตกล่าวชมนางซีฟลีย์ว่าเป็นคนที่ปราดเปรื่องที่ทุกคนต้องการเจออย่างมาก ผู้ช่วยทูตของประเทศอังกฤษในกรุงเวียนนาเขียนรายงานแต่เรื่องของนางซีฟลีย์ การชมดังกล่าวสร้างความพอใจให้แก่นางซีฟลีย์เป็นอย่างมาก จนนางซีฟลีย์เองพูดว่าการทำความรู้จักที่เริ่มจากคำชมย่อมพัฒนาไปสู่ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น การทำความรู้จักในลักษณะดังกล่าวเริ่มในลักษณะที่ถูกต้อง ดังนั้นจากตัวอย่างของเซอร์โรเบิร์ตกับนางซีฟลีย์แสดงให้เห็นว่าการชมฝ่ายตรงข้ามในครั้งแรกที่พบกันย่อมเป็นความประทับใจในครั้งแรกที่จะนำไปสู่การสนทนาที่ยาวนานขึ้นรวมไปถึงการพัฒนาความสัมพันธ์ให้เพิ่มมากขึ้น

การเลียงการตอบคำถามอันอาจก่อให้เกิดความไม่พอใจกับอีกฝ่ายเป็นลักษณะอีกประการที่ชนชั้นสูงและชนชั้นกลางได้รับการอบรมมาเช่นกัน ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* เราเห็นตัวอย่างได้จากบทสนทนาระหว่างลอร์ดคาเวอร์ชัมกับนางสาวมาเบล ซิลเทิร์นดังต่อไปนี้

MABEL CHILTERN: (...) Do come to us more often. You know we are always at home on Wednesday, and you look so well with your star!

LORD CAVERSHAM: Never go anywhere now. Sick of London Society. Shouldn't mind being introduced to my own tailor; he always votes on the right side. But objects strongly to being sent down to dinner with my wife's milliner. Never could stand Lady's Caversham's bonnets.

MABEL CHILTERN: Oh, I love London Society! I think it has immensely improved. It is entirely composed of beautiful idiots and brilliant lunatics. Just what Society should be.

LORD CAVERSHAM: Hum! Which is Goring? Beautiful idiot, or the other thing?

MABEL CHILTERN (*gravely*): I have been obliged for the present to put Lord Goring into a class quite by himself. But he is developing charmingly!

¹³³Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 425.

LORD CAVERSHAM: into what?

MABEL CHILTERN (*with a little curtsey*): I hope to let you know very soon, Lord Caversham!¹³⁴

การเลียงที่จะแสดงความคิดอย่างใดอย่างหนึ่งออกไปตรงๆ ในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* ตอนนี้ ลอร์ดคาเวอร์ชามต้องการถามคำตอบจากนางสาวมาเบล ซิลเทิร์น คำถามของลอร์ดคาเวอร์ชามเป็นผลสืบเนื่องมาจากคำพูดของนางสาวมาเบล ซิลเทิร์นว่าสังคมในนครลอนดอนนั้นเต็มไปด้วยคนปัญญาอ่อนที่สวยงาม (Beautiful idiot) กับคนบ้าที่ปราดเปรื่อง (brilliant lunatics) ลอร์ดคาเวอร์ชามต้องการถามว่าลอร์ดกอร์ริงบุตรชายของตนจัดเป็นคนประเภทไหนในสองประเภทที่กล่าวไปนางสาวมาเบล ซิลเทิร์นจึงตอบไปว่าเธอยังไม่สามารถจัดลอร์ดกอร์ริงเป็นคนประเภทไหนได้ แต่เธอจะให้คำตอบในไม่ช้า ลักษณะการพูดของนางสาวมาเบล ซิลเทิร์นเป็นการเลียงการตอบคำถามของลอร์ดคาเวอร์ชามอย่างฉลาดและนุ่มนวล คำตอบอย่างใดก็ตามอาจสร้างความไม่พอใจแก่ลอร์ดคาเวอร์ชามเพราะถึงอย่างไรลอร์ดกอร์ริงก็เป็นบุตรแท้ๆ ของเขา

ลักษณะสุดท้ายของคำพูดที่แสดงถึงการได้รับการอบรมในการเข้าสังคมมาเป็นอย่างดีคือการรักษากริยาอาการที่มีต่อผู้ที่ตนไม่พึงประสงค์ ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* นางเออร์ลินน์รักษากริยาอาการให้เป็นปกติที่สุด ทั้งๆ ที่ลอร์ดวินเดอร์เมียร์พยายามพูดถากถางเกี่ยวกับเรื่องที่พวกเขาพบนางเออร์ลินน์อยู่ในห้องของลอร์ดคาร์ลิงตัน

LADY WINDERMERE: Oh, with pleasure. There is one on that table. I 'll show it to you. (*Goes across to the table*)

LORD WINDERMERE (*coming up to Mrs Erylne and speaking in a low voice*):

It is monstrous your intruding yourself here after your conduct last night.

MRS ERLYNNE (*with an amused smile*): My dear Windermere, **manners before morals!**

LADY WINDERMERE (*returning*): I'm afraid it is very flattering – I am not so pretty as that. (*showing photograph*)¹³⁵

¹³⁴Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 422.

¹³⁵Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, pp. 363-364.

ข้อความที่เน้นเป็นของผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ลอร์ดวินเคอร์เมียร์ไม่พอใจที่เจอนางเออร์ลินน์ในห้องของลอร์ดคาร์ลิงตันพร้อมกับพัดที่สลักชื่อของเลดีวินเคอร์เมียร์ในคืนที่ผ่านมา ลอร์ดวินเคอร์เมียร์ไม่พอใจกับการมาเยี่ยมเลดีวินเคอร์เมียร์ของนางเออร์ลินน์ในช่วงเวลาของบทสนทนาที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ยกตัวอย่างมานี้ เขาจึงพูดกลาง นางเออร์ลินน์โดยไม่ให้เลดีวินเคอร์เมียร์ทราบ นางเออร์ลินน์ซึ่งได้รับการอบรมมารยาทจึงกล่าวเตือนให้ลอร์ดวินเคอร์เมียร์รักษามารยาทตั้งข้อความที่เน้นโดยผู้เขียนวิทยานิพนธ์

4.5.2 การสนทนาที่ไร้สาระ

เนื่องจากคนในชนชั้นสูงและชนชั้นกลางมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีจึงทำให้คนในชนชั้นทั้งสองโดยเฉพาะพวกผู้หญิงที่ไม่ต้องทำงานมีเวลาว่างมากและไม่ต้องสนใจในปัญหาบ้านเมืองหรือเศรษฐกิจที่อาจมีผลต่อการดำรงชีวิตของตน ผู้คนจึงมีเวลาว่างมากที่จะพูดคุยกันในสิ่งที่ไม่มีความสำคัญที่จะเห็นได้จากการสนทนาของตัวละครในคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของไวลด์ที่บ่งบอกความคิดในเรื่องเล็กน้อยที่ไม่มีสาระของคนชนชั้นสูงและชนชั้นกลางในสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียน หัวข้อการสนทนาซึ่งเป็นเรื่องเล็กน้อยนั้นได้แก่เรื่องชีวิตครอบครัวของตนเองและผู้อื่น รวมไปถึงจนถึงเรื่องการนิทาถักกัน

4.5.2.1 ชีวิตครอบครัวของตนเองและของผู้อื่น

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* นางออลลอนบีพูดคุยกับลอร์ดอิงลิ้งเวิร์ธถึงเรื่องชีวิตการแต่งงานโดยทั่วไปจนถึงชีวิตครอบครัวของเลดีคาโรลินและเซอร์จอห์น สิ่งที่คุณทั้งสองพูดมีดังนี้

MRS ALLONBY: Curious thing, plain women are always jealous of their husbands, beautiful women never are!

LORD ILLINGWORTH: Beautiful women never have time. They are always so occupied in being jealous of other people's husbands.

MRS ALLONBY: I should have thought Lady Caroline would have grown tired of conjugal anxiety by this time! Sir John is her fourth!

LORD ILLINGWORTH: So much marriage is certainly not becoming. Twenty years of romance make a woman look like a ruin; but twenty years of marriage make her something like a public building.¹³⁶

นางออลลอนบีกกล่าวถึงชีวิตครอบครัวของเลดีคาโรลินกับเซอร์จอห์นกับลอร์ดอิลลิงเวิร์ท ลอร์ดอิลลิงเวิร์ทพูดว่าการมีแต่เฟื่องร้างสามปีของเลดีคาโรลินทำให้ผู้หญิงอย่างเลดีคาโรลินกลายเป็นสิ่งที่ไม่มีค่าเปรียบเหมือนของสาธารณะ

ส่วนลักษณะการพูดถึงชีวิตครอบครัวของตนเองปรากฏในบทละครเรื่อง *An Ideal Husband* นางมาร์ชมอนต์ (Mrs Marchmont) พูดกับเลดีบาซิลดอนถึงเรื่องที่สามีของตนมักพูดถึงตัวเอง การพูดของสามีถึงตัวนางมาร์ชมอนต์ระหว่างการสนทนากับเคาน์เตสแห่งบาซิลดอนหรือเลดีบาซิลดอน (Lady Basilidon) เป็นสิ่งที่ตัวนางมาร์ชมอนต์เองให้ความสนใจน้อยที่สุด ส่วนเลดีบาซิลดอนก็พูดถึงผู้ชายคนหนึ่งทีพูดแต่เรื่องภรรยาของเขาอยู่ตลอดเวลา

LADY BASILDON: (...)The man who took me in to dinner talked to me about his wife the whole time.

MRS MARCHMONT: How very trivial of him!

LADY BASILDON: Terribly trivial! What did your man talk about?

MRS MARCHMONT: About myself.

LADY BASILDON (*languidly*): And were you interested?

MRS MARCHMONT (*shaking her head*): Not in the smallest degree.¹³⁷

4.5.2.2 การนินทา

ในบทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ลักษณะตัวอย่างของการนินทาแสดงออกมาจากคำพูดของดัชเชสแห่งเบอร์วิกที่เล่าเรื่องความสัมพันธ์อันฉาวระหว่างลอร์ดวินเดอร์เมียร์กับ

¹³⁶Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 379-380.

¹³⁷Oscar Wilde, "An Ideal Husband," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 421.

นางเออร์สตันนำให้กับเลดีวินเดอร์เมียร์ฟัง ดัชเชสแห่งเบอร์วิกเล่าว่าได้ยินเรื่องอื้อฉาวดังกล่าวมาจากเด็กสาวตระกูลซาวิลล์ซึ่งเป็นหลานสาวของเธอเอง

DUCHESS OF BERWICK: My dear nieces-you know the Saville girls, don't you? –such nice domestic creatures –plain, dreadfully plain-but so good –well, they're always at the window doing fancy work, and making ugly things for the poor, which I think so useful of them in these dreadful socialistic days, and this terrible woman has taken a house in Curzon Street, right opposite them – such a respectable street, too! I don't know what we're coming! And they tell me that Windermere goes there four and five times a week – they see him. They can't help it – and although they never talk scandal, they – well, of course – they remark on it to every one (...)¹³⁸

ดัชเชสแห่งเบอร์วิกเล่าว่าพวกหลานสาวตระกูลซาวิลล์เล่าเรื่องราวของลอร์ดวินเดอร์เมียร์กับทุกคน ทั้งๆ ที่พวกเธอไม่เคยพูดเรื่องนินทา การพูดนินทาของเด็กสาวตระกูลซาวิลล์สะท้อนถึงการชอบพูดเรื่องนินทาของคนในสังคมอังกฤษชนชั้นสูงและชนชั้นกลางยุควิกตอเรียน นอกจากนี้ในลักษณะที่ดัชเชสแห่งเบอร์วิกพูดถึงหลานสาวของตนเองก็เป็นไปในลักษณะของการนินทา ดัชเชสแห่งเบอร์วิกนินทาว่าหลานสาวของตนเป็นผู้หญิงที่เรียบมาก ๆ (dreadfully plain) ในลักษณะลบ การพูดถึงหลานสาวของตนในลักษณะลบถือเป็นการนินทาของดัชเชสแห่งเบอร์วิกอีกประการ

ในบทละครเรื่อง *A Woman of No Importance* มีตัวอย่างของการนินทาของบรรดาผู้หญิงในวงสังคมชั้นสูงซึ่งประกอบด้วยนางอัลลอนบาย เลดีฮันสแตนต์ เลดีคาโรลิน และ เลดีสตูดฟีลด์ ดังนี้

¹³⁸Oscar Wilde, "Lady Windermere's Fan," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 333.

MRS ALLONBY : But somehow, I feel sure that if I lived in the country for six months. I should become so unsophisticated that no one would take the slightest notice of me.

LADY HUNSTANTON: I assure you, dear, that the country has not that effect at all. Why, it was from Melthorpe, which is only two miles from here, that Lady Belton eloped with Lord Fethersdale. I remember the occurrence perfectly. Poor Lord Belton died three days afterward of joy, or gout. I forget which. We had a large party staying here at the time, so we were all very much interested in the whole affair.¹³⁹

เลดีฮันแอสตันตันกล่าวเรื่องนินทาเกี่ยวกับการพากันหนีของเลดีเบลตันกับลอร์ดเฟเทอร์สเดลล์ การนินทานี้เป็นสิ่งเล็ดฮันแอสตันตัน เลดีคาโรลีนและ เลดีสตูดฟีลด์ร่วมกันพูดดั่งที่เลดีฮันแอสตันตันพูดว่าในช่วงเวลานั้นพวกเขา (we) สนใจในเรื่องการหนีเป็นอย่างมาก

โดยสรุป จากองค์ประกอบต่างๆ ของบทละครได้แก่แนวคิด ตัวละคร ฉาก สภาพความเป็นอยู่ รวมถึงคำพูดที่บ่งบอกการศึกษาและการสนทนาที่ไร้สาระในบทละครคอเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์ของออสการ์ ไวลด์ทั้งสี่เรื่องได้แก่บทละครเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ไวลด์ได้นำเสนอภาพสังคมชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของประเทศอังกฤษในยุควิกตอเรียนอย่างชัดเจน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹³⁹Oscar Wilde, "A Woman of No Importance," in *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*, p. 374.

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษางานวรรณกรรมจำนวน 4 เรื่องของออสการ์ ไวลด์คือเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest* รวมไปถึงการศึกษาศาสนภาพสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียน (ค.ศ. 1837-1901) และภูมิหลังของไวลด์ พบว่าบทละครทั้งสี่เรื่องของไวลด์เป็นบทละครคอมედีโอพแมนเนอร์สที่แสดงภาพชีวิตของคนในสังคมชนชั้นสูงและชั้นกลางของอังกฤษยุควิกตอเรียน รวมไปถึงลักษณะที่เสียดสีและล้อเลียนสังคม เนื่องจากวรรณกรรมมีความสัมพันธ์กับสังคมในลักษณะที่วรรณกรรมสะท้อนสภาพความเป็นไปในสังคม วรรณกรรมจึงนำเสนอสภาพเหตุการณ์และความเป็นไปของสังคมในช่วงเวลาหนึ่งๆ รวมไปถึงทัศนคติและความรู้สึกของคนในสังคมด้วย ผู้เขียนวรรณกรรมซึ่งเป็นตัวแทนของคนในสังคมได้ถ่ายทอดความคิดเห็นและความรู้สึกต่อเหตุการณ์หรือความเป็นไปของสังคมผ่านทางความคิดและการกระทำของตัวละครต่างๆ เราจึงสามารถศึกษาศาสนภาพทางสังคมผ่านทางงานเขียนร่วมสมัยได้ บทละครคอมედีโอพแมนเนอร์สที่นำขบขันหลายๆ ประเภทที่อยู่รวมกันในสังคมหนึ่งๆ รวมไปถึงเรื่องราวในสังคมนั้นด้วย โดยเฉพาะคอมედีโอพแมนเนอร์สที่มุ่งเสนอภาพของคนในสังคมของชนชั้นหนึ่งๆ ในลักษณะที่เสียดสีประชดประชัน คอมედีโอพแมนเนอร์สมีเนื้อเรื่องหลักเกี่ยวกับพฤติกรรม ค่านิยม และกฎเกณฑ์ของผู้คนในชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง การศึกษาศาสนภาพสังคมผ่านทางงานเขียนคอมედีโอพแมนเนอร์สจึงเป็นการศึกษาอีกทางหนึ่งที่สามารถทำให้เราสามารถเรียนรู้สภาพสังคมร่วมสมัยได้

ในการที่จะกล่าวได้ว่าบทละครทั้งสี่เรื่องของออสการ์ ไวลด์เป็นบทละครคอมเมดี้ที่สะท้อนภาพสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนได้นั้น ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้ศึกษาบทละครทั้งสี่เรื่องอันได้แก่เรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest* โดยเทียบกับลักษณะของคอมედีโอพแมนเนอร์สที่เคยมีผู้ให้ คำนิยามไว้ หลังจากการศึกษา พบว่าบทละครทั้งสี่เรื่องของไวลด์จัดเป็นคอมედีโอพแมนเนอร์สเนื่องจากมีคุณสมบัติสำคัญสามประการของคอมედีโอพแมนเนอร์สดังต่อไปนี้ ประการแรกบทละครของไวลด์เป็นคอมเมดี้ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับคนในสังคมชนชั้นสูง คอมედีโอพแมนเนอร์สแต่เดิมเป็นเรื่องราวของชนชั้นสูง แต่บทละครของไวลด์มีลักษณะที่พิเศษไปจากแบบเดิมเพราะมีตัวละครชนชั้นกลางซึ่งชนชั้นกลางในสมัยวิกตอเรียนจัดว่ามีบทบาททั้งการเมืองและเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกับชนชั้นสูง ประการที่สอง บทสนทนาของตัวละครเป็นคำพูดที่คมคาย คำพูดที่คมคายนั้นนอก

จากจะให้ความขบขันแล้วบางครั้งยังให้แง่คิดแก่ผู้ฟังอีกด้วย ประการที่สาม ตัวละครมีลักษณะที่โง่เง่า ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับขนบของสังคมได้ นอกจากการศึกษาลักษณะคอมเมดิออฟแมนเนอร์สที่ปรากฏในบทละครของไวลด์ดังที่ได้กล่าวไปในข้างต้นซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ว่าบทละครทั้งสี่เรื่องนั้นเป็น คอมเมดิออฟแมนเนอร์สที่สะท้อนภาพสังคมชนชั้นสูงและชนชั้นกลางในประเทศอังกฤษยุควิกตอเรียนแล้ว ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ยังได้วิเคราะห์โครงสร้างคอมเมดิออฟแมนเนอร์สของไวลด์ในด้านโครงเรื่อง ตัวละครและฉากที่คล้ายกันทั้งสี่เรื่อง คอมเมดิออฟแมนเนอร์สของไวลด์มีโครงเรื่องที่ใช้อุดมคติของตัวละครหลักหรือตัวละครสำคัญในการดำเนินเรื่อง อุดมคติดังกล่าวแบ่งเป็นสองประเภทใหญ่ๆ คืออุดมคติที่เป็นความผิดและอุดมคติที่นำมาซึ่งความสุข อุดมคติจะได้รับการเปิดเผยเมื่อเรื่องดำเนินไปจนถึงจุดสูงสุด แล้วเรื่องราวต่างๆ ก็จะจบลงด้วยความสุขตามแบบของคอมเมดิ ตัวละครในคอมเมดิออฟแมนเนอร์สของไวลด์ก็ถูกสร้างเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อโครงเรื่อง ตัวละครสำคัญที่ปรากฏในทั้งสี่เรื่องคือตัวละครที่มีอดีต ตัวละครที่มีอดีตนั้นแบ่งเป็นสองประเภทใหญ่ๆ ตามลักษณะเช่นเดียวกับอดีตในส่วนของโครงเรื่อง คือตัวละครที่มีอดีตที่เป็นความผิดและตัวละครที่มีอดีตที่นำมาซึ่งความสุข ตัวละครอีกประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินเรื่องคือตัวละครซึ่งรู้เรื่องของผู้อื่น ตัวละครประเภทนี้มีความสำคัญในลักษณะที่ช่วยดำเนินเรื่องให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้เขียนบทละครไม่ต้องเสียเวลาเริ่มเรื่องตั้งแต่แรก ส่วนโครงสร้างสุดท้ายในคอมเมดิออฟแมนเนอร์สของไวลด์คือฉากซึ่งแบ่งตามลักษณะเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง ฉากจึงแบ่งออกเป็นสองประเภทใหญ่ๆ คือฉากที่พักอาศัยของชนชั้นสูงและฉากที่พักอาศัยของชนชั้นกลาง

การที่จะเข้าใจบทละครคอมเมดิออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ให้ชัดเจนนั้น จำเป็นจะต้องศึกษาสภาพบริบททางสังคมและประวัติผู้แต่งบทละครเนื่องจากวัตถุดิบที่นักเขียนใช้ในการสร้างสรรค์ตัววรรณกรรมมาจากสภาพสังคมที่อยู่รอบตัวเขาหรือแม้แต่ประสบการณ์ที่นักเขียนได้พบด้วยตนเอง นอกจากนั้นการศึกษากุมิหลังของนักเขียนยังมีความจำเป็นต่อการศึกษาวรรณคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับสังคม เพราะตัวนักเขียนเองเป็นหน่วยหนึ่งในสังคมด้วย นักเขียนย่อมถ่ายทอดภาพสังคมที่เขาอยู่อาศัยรวมไปจนถึงทัศนคติและค่านิยมของคนในสังคมผ่านทางงานเขียนของเขา ในประเทศอังกฤษยุควิกตอเรียน ชนชั้นสูงและชนชั้นกลางมีบทบาทสำคัญในด้านการเมืองและด้านเศรษฐกิจที่ค่อนข้างเท่าเทียมกัน จึงทำให้ชนชั้นทั้งสองมีความเป็นอยู่ที่ดีจนค่อนข้างใช้ชีวิตอย่างหรูหราฟุ่มเฟือย จากการศึกษาภูมิหลังของไวลด์พบว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียน ไวลด์เกิดและเติบโตในครอบครัวชนชั้นกลางทั้งยังได้รับการศึกษาตามแบบชนชั้นกลาง เขาได้มีโอกาสรู้จักและทำความคุ้นเคยกับคนชนชั้นสูงในนครลอนดอนอย่างใกล้ชิดจนถึงขั้นที่เป็นคู่รักกับลอร์ดอัลเฟรด ดักลาส การที่เขาเป็นส่วนหนึ่งในสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางทำให้

ไวลด์สามารถถ่ายทอดภาพสังคมดังกล่าวผ่านบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์ได้อย่างชัดเจน นอกจากนั้นผู้เขียนวิทยานิพนธ์ยังได้ศึกษาถึงบุคลิกลักษณะส่วนตัวของไวลด์ แล้วจึงได้พบว่าไวลด์เป็นนักพูดและนักสนทนาที่มีอารมณ์ขัน ซึ่งทำให้ไวลด์ถ่ายทอดภาพสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียนในรูปบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์

หลังจากการศึกษาสภาพสังคมวิกตอเรียนในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ ศาสนา และสังคมของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางอันหมายถึงสภาพความเป็นอยู่ ความบันเทิง การสืบทอดทายาท การแต่งงานและการศึกษา พบว่าบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์ของออสการ์ ไวลด์ทั้งสี่เรื่องคือเรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest* เป็นวรรณกรรมที่สะท้อนภาพสังคมชนชั้นสูงและชนชั้นกลางของประเทศอังกฤษในยุควิกตอเรียน ไวลด์แสดงภาพสังคมอังกฤษดังกล่าวที่เขารู้จักและคุ้นเคยอย่างคิผ่านองค์ประกอบต่างๆ ของบทละครได้แก่ แนวคิด ตัวละคร ฉาก สภาพความเป็นอยู่ และคำพูดที่บ่งบอกการศึกษาและการสนทนาที่ไร้สาระ ในส่วนของแนวคิดที่นำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมมี 4 เรื่องคือความเคร่งครัดจนเกินเหตุของพวกเพียวริตันจากเรื่อง *Lady Windermere's Fan* ความทะเยอทะยานของชนชั้นกลางจากเรื่อง *A Woman of No Importance* การทุจริตในวงราชการจากเรื่อง *An Ideal Husband* และความมั่งมันที่ไร้เหตุผลจากเรื่อง *The Importance of Being Earnest* ส่วนตัวละครในบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์ของไวลด์มีลักษณะของคนในสังคมอังกฤษยุควิกตอเรียน 7 ลักษณะคือสาวสังคม ผู้หญิงที่ชอบออกคำสั่ง ผู้หญิงที่ยึดมั่นในความคิดของตน ผู้ชายเจ้าสำราญ บุตรีที่อยู่ในโอวาทของผู้ปกครอง คนชั่วในคราบผู้ดี และผู้หญิงช่างนินทาและสอดรู้สอดเห็น ฉากในบทละครก็ทำให้เราเห็นภาพความเป็นอยู่ที่หรูหราสะดวกสบายของชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง ดังที่ชนชั้นทั้งสองชนชั้นอาศัยอยู่ในเมืองหลวงอย่างนครลอนดอนและยังอยู่ในเขตที่ทันสมัยของเมืองอีกด้วย ส่วนสภาพความเป็นอยู่ของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางที่สะท้อนผ่านบทละคร คอมเมดี้ออฟแมนเนอร์ส์นั้นเป็นไปในลักษณะที่สะดวกสบาย เห็นได้จากการมีคนรับใช้คอยอำนวยความสะดวกในบ้าน การมีรถม้าที่ทำให้เดินทางไปมาได้สะดวกและรวดเร็ว ความบันเทิงต่างๆ ที่สรรหามาฆ่าเวลาว่างที่มีอยู่อย่างมากมายเช่นงานเลี้ยงในช่วงเทศกาล การล่าสัตว์ การดื่มสุรา และการพบปะเยี่ยมเยียน นอกจากนั้นไวลด์ยังสะท้อนถึงการสืบทอดมรดกของชนชั้นสูง การใช้ชีวิตที่บ่งบอกถึงรสนิยมในสิ่งที่ทันสมัยและสิ่งฟุ้งเฟ้อ การแต่งงานระหว่างชนชั้นสูงกับชนชั้นกลาง ในส่วนลักษณะการศึกษาและหัวเรื่องการสนทนาที่ไร้สาระ ได้มีการสะท้อนผ่าน คำพูดของตัวละคร ชนชั้นทั้งสองชนชั้นได้รับการศึกษามาอย่างคิด้งสังเกตได้จากการกล่าวอ้างถึงสิ่งอื่นในพระคริสตธรรมคัมภีร์ของศาสนาคริสต์และนิทานปรัมปราของกรีก การพูดที่มีมารยาทก็เป็นอีก สิ่งหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่าชนชั้นสูงและชนชั้น

กลางได้รับการอบรมในการเข้าสังคมมาเป็นอย่างดี ส่วนลักษณะการสนทนาของทั้งสองชนชั้นที่สะท้อนผ่านบทละครของไวลด์ทำให้เห็นความสนใจในเรื่องไร้สาระของคนทั้งสองชนชั้น ลักษณะการสนทนาดังกล่าวคือเรื่องชีวิตครอบครัวของตนเองและผู้อื่น และเรื่องนิทานต่างๆ รอบตัว

ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมกับสังคมในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเป็นข้อพิสูจน์ถึงสมมติฐานที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้ตั้งไว้ว่าบทละครคอมเมดี้ออฟแมนเนอร์สของออสการ์ ไวลด์ ซึ่งได้แก่เรื่อง *Lady Windermere's Fan* เรื่อง *A Woman of No Importance* เรื่อง *An Ideal Husband* และเรื่อง *The Importance of Being Earnest* สะท้อนภาพชีวิตของคนในสังคมชั้นสูงและชั้นกลางของอังกฤษยุควิกตอเรียรวมไปถึงลักษณะที่เสียดสีและล้อเลียนสังคม นอกจากนี้จะเป็นการพิสูจน์สมมติฐานแล้ว ยังเป็นการเน้นย้ำลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม ซึ่งเป็น แนวทางการศึกษาวรรณกรรมที่สำคัญอีกแนวทางหนึ่งในศาสตร์วรรณคดีเปรียบเทียบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

จินตนา ดำรงค์เลิศ. *วรรณคดีฝรั่งเศสสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 17*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

เฉลิมศรี จันทร์อ่อน. *ประวัติละครอังกฤษ 1: กำเนิดละครตะวันตก-ละครอังกฤษในศตวรรษที่สิบ*

เก้า. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ตรีศิลป์ บุญขจร. *นวนิยายกับสังคมไทย พ.ศ. 2475-2500*. กรุงเทพฯ: บางกอกการพิมพ์, 2523.

ทองสุข เกตุโรจน์. *อธิบายศัพท์วรรณคดี* แปลจาก A Glossary of Literary Terms ของ M. H. Abrams. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2529.

พระริ้วมวิรัชชพากย์. *พจนานุกรมฝรั่งเศส-ไทย*. กรุงเทพฯ: นครเขมมบุ๊คส์ไตร์, (ม.ป.ป.).

ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2539.

วิทย์ ศิวะศรียานนท์. *วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธรรมชาติ, 2541.

สมพร มั่นตะสูตร. *วรรณกรรมสังคมและการเมือง*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2524.

อังคณา กมลเพ็ชร. *สภาพสังคมชนบทवेशของอังกฤษในช่วงปี ค.ศ. 1872-1896 จากนวนิยายทั้ง 7 เรื่องของโทมัส ฮาร์ดี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต หน่วยวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ภาษาอังกฤษ

Abrams, M. H. *A Glossary of Literary Terms*. 3 rd ed. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1971.

Aksorn Charoen Tat Ltd. *Aksorn's Thai Learners' Dictionary*. Bangkok: Aksorn Charoen Tat Publishing House, 1992.

Barker, Kenneth., Stek, Donald John., Wessel, Walter. and Youngblood, Ronald., eds. *The NIV Study Bible: New International Version*. Michigan: Zondervan Bible Publishers, 1985.

Barnet, Sylvan., and William, Morton Berman. *Eight Great Comedies*. New York: the New American Library, 1958.

- Barranger, Milly S. *Understanding Plays*. Boston: Simon & Schuster, 1994.
- Christ, Carol T. & Hurley, Kelly. "The Victorian Imperialism." In *The Victorian Age*. [on line]. W. W. Norton and Company. 2003. Available from:
http://www.wwnorton.com/nto/victorian/topic_4/welcome.htm [2003, March 25]
- Cuddon, J. A. *A Dictionary of Literary of Literary Terms and Literary Theory*, 3rd ed. Oxford: Blackwell Reference, 1991.
- Draper, James P. *World Literature Criticism (1500 to the Present)*, Vol. 4. London: Gale Research, 1992.
- Dukore, Bernard F., ed. *Dramatic Theory and Criticism (Greeks to Grotowski)*. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1974.
- Eagleton, Terry. *Selections. Play, Prose Writings and Poems of Oscar Wilde*. London: David Campbell, 1991.
- Feskin, A. M. T. *The Way of the World*. Nebraska: Cliff's Notes, 1966.
- Gassner, John. *A Treasury of the Theatre (Volume I: World Drama from Aeschylus to Turgenev)*. New York: Simon and Schuster, 1963.
- Goetz, Philip W. *The New Encyclopaedia Britannica*, Volume 4. Chicago: Encyclopaedia Britannica, 1911.
- Goodmand, Lawrence F. (1994) *Oscar Wilde's Literature: Masking Narcissistic Anxiety(Wilde, Oscar)* [Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 9501497
- Gray, Martin. *A Dictionary of Literary Terms*. London: Longman York Press, 1944.
- Geree, John. *The Character of an Old English Puritan* [on line]. Grace Chapel. 1995. Available from: <http://www.cet.com/~mtr/GereeChar.html> [2002, July 30]
- Hamilton, Edith. *Mythology*. New York: A Mentor Book, 1969.
- Harkins, Jeffrey Patrick. (1983) *Works of Oscar Wilde and Henry James in and on the Theatre (Britain)* [Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 8318072
- Harris, Frank. *Oscar Wilde: His Life and Confessions*. New York: Frank Harris, 1916.
- Hartnoll, Phyllis. *The Oxford Companion to the Theatre*. 4 th ed. Oxford: Oxford University Press, 1983.

- Herold, Kriten Fogh.(1992) *Marriage, Melodrama, and Modern Dramatic Form: English Drama, 1855-1900 (Ibsen Henrik, Shaw George Bernard, Wilde Oscar, Pinero Arthur Wing, Jones Henry Arthur, Norway, Ireland)* [Online].
Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 9308331
- Hochman, Stanley J. *McGraw-Hill Encyclopedia of World Drama*. New York: McGraw-Hill, 1984.
- Inter-American Copyright Union. *The Encyclopedia Americana*. Connecticut: Grolier Incorporated, 1984.
- Kunitz, Stanley J. *British Authors of the Nineteenth Century*. New York: The H. W. Wilson Company, 1964.
- Lane, Peter. *The Upper Class*. London: B. T. Batsford, 1972.
- Lee, Josephine D. (1987) *Language and action in the Plays of Wilde, Shaw and Stoppard*[Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 8727368
- Mckee, Richard, ed. *The Basic Works of Aristotle*. New York: Random House, 1941.
- Mikhail, E. H., ed. *Oscar Wilde: Interviews and Recollections*. London: the Macmillan Press, 1979.
- Mobley, Jonnie Patricia. *NTS's Dictionary of the Theatre and Drama Terms*. Illinois: National Textbook Company, 1992.
- Moffet, Timothy. *The Life & Times of Oscar Wilde*. London: Parragon Book Service, 1994.
- Muir, Kenneth. *The Comedy of Manner*. London: Hutchinson University Library, 1970.
- Murray, Isobel. *The Oxford Authors Oscar Wilde*. Oxford: Oxford University Press, 1989.
- Parks, Jamie. "Comedy of Manners." In *Dramatic Genres* [on line]. The George Washington University. 2000. Available from:
<http://www.qwu.edu/~klarsen/genre.html>
[2001, November 22]
- Raby, Peter., ed. *The Cambridge Companion to Oscar Wilde*. Cambridge: Cambridge University Press, 1977.
- Reader, W. J. *Life in Victorian England* London: B. T. Batsford, 1964.

- Schelling, Felix E. "Molière and Restoration Comedy." In *The Restoration Drama* [online]. Bartleby.com. 2001. Available from:
<http://www.bartleby.com/218/0501.html>
 [2001, November 22].
- Steeper, Kessler. "The Victorian Period Historical Notes." In *The Victorian Period* [online]. South Aiken High School. (n.d.). Available from:
<http://www.southaikens.org/Sahw/KessIWP/VICn.htm> [2003, March 25]
- Swannell, Julia. *The Oxford Modern English Dictionary*. Oxford: Clarendon Press, 1992.
- Swisher, Clarice. *Victorian Literature*. San Diego: Greenhaven Press, 2000.
- The Holy Bible*. Tennessee: Thomas Nelson Publishers, 1990.
- Thompson, Dorothy. *The British People 1760-1902*. London: Heinemann Educational Books, 1969.
- Thompson, Frank Charles. *The Thompson Chain-Reference Bible*. Indiana: B. B. Kirkbride Bible, 1990.
- Thrall, William Flint., and Aibbard, Addison. *A Handbook to Literature*. New York: The Odyssey Press, 1960.
- Wendell V. Harris. *Dictionary of Concepts in Literary Criticism and Theory*. New York: Greenwood Press, 1992.
- Wild, Larry. "Theatre from 1660 to 1875" In *Restoration and 18 th Century*[online]. 1999. Northern State University. Available from:
<http://lupus.northern.edu:90/wild/th100CHAPT13A.HTM#restoration> [2001, November 22]
- Wilde, Oscar. *The Complete Illustrated Stories, Plays & Poems of Oscar Wilde*. London: Chancellor Press, 2000.
- Williams, Katherine Gamewell. (1983) *Heroic Archetypes in the Comedies of Aristophanes and Later Playwrights* [Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 8323850
- Wood, Lorna Elizabeth. (1992) *Structures of Dissent: Oscar Wildes's Legacy in the Works of Joe Orton and Tom Stoppard (Wilde Oscar, Orton Joe, Stoppard Tom)* [Online]. Abstract from: Dissertation Abstracts Online: Dissertation Abstracts Item: 9315265

Wycliff Bible Translators. *Holy Bible: New Living Translation*. Illinois: Tyndale House Publishers, 1977.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

นพมาศ ศิริกาษา. *ประพันธ์ศิลป์ของอริสโตเติล*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศิลปการละคร คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

นันทกา พลอยแก้ว. *อิทธิพลการละครตะวันตกในบทละครพูดพระราชานิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต หน่วยวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

ราชบัณฑิตยสถาน. *หลักเกณฑ์การทับศัพท์*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2535.

สมาคมพระคริสตธรรมไทย. *พระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่*. กรุงเทพฯ: สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 1971.

ภาษาอังกฤษ

Ellmann, Richard. *Oscar Wilde*. London: Penguin Books, 1988.

Eltis, Sos. *REVISING WILDE society and subversion in the plays of Oscar Wilde*. New York: Oxford University Press, 1996.

Gassner, John. and Edward, Quinn. *The Reader's Encyclopedia of World Drama*. London: Methuen & Co, 1970.

Harris, Wendell V. *Dictionary of Concepts in Literary Criticism and Theory*. New York: Greenwood Press, 1992.

Kernodle, George R. *Invitation to the Theatre*. New York: Harcourt, Brace & World, 1967.

Sutherland, Douglas. *The English Gentleman's Wife*. London: Debrett's Peerage, 1979.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสุระ อินตามูล เกิดวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2520 ที่จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ในปีการศึกษา 2541 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิตที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในปีพ.ศ. 2542

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย